

ITALIJA / NEVARNOST VLADNE KRIZE

Scalfaro hoče pomiriti duhove

Amato: Moja naloga se bliža koncu

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro ne odstopa od svojega nacrta: najprej miren potek referendumov, v tem času neformalna posvetovanja s strankami in sele po 18. aprilu odstop sedanje vlade, ce bo tedaj že dogovorjena nova. To sta potrdila spet včeraj predsednika senata in poslanske zbornice Giovanni Spadolini in Giorgio Napolitano, to je po svoje potrdil tudi premier Giuliano Amato, ki je dejal, da se življenjski cikel vlade končuje, a je kljub temu zacasno prevzel dolžnost finančnega ministra po odstopu Franca Reviglia.

In od tega nacrta včeraj niso predsednika Scalfara odvrnili predstavniki SKP, Mreže in MSI, ki so stopili na Kviral, da bi

državnemu poglavarju utemeljili svojo zahtevo po takojšnjem razpustu parlamenta. Tajnik SKP Sergio Garavini je poudaril, da je Scalfaru predložil nujnost formalizacije vladne krize, razpusta parlamenta in takojšnjih političnih volitev. Predsednik stranke Armando Cossutta je dodal, da je ravnane predsednika na "meji zlorabe oblasti".

Voditelj Mreže Leoluca Orlando ni bil tako oster s Scalfarom, poudaril pa mu je, da "sedanji delegitimirani parlament ne more odločiti o volitvah in institucionalni reformi". Podobno je bilo tudi mnenje tajnika MSI Gianfranca Finija, ki je dodal, da "se bodo parlamentarci MSI poslužili drugih sredstev, da se obrnejo naravnost na

volilce, ce bo parlamentu prepreno, da se izreče o usodi vlade".

Povsem drugačno je bilo stališče voditelja Severne lige Umberta Bossija, ki je soglasal z nujnostjo, da se mirno izvede referendum in se o morebitni novi vladi razmisli po 18. aprilu. Dodal pa je takoj, da mora biti mandat nove vlade časovno omejen, saj mora omogočiti sprejetje novih pravil in takoj nato razpisati nove volitve. Bossi ni zavrnil možnost "institucionalne vlade" in je ocenil pozitivno morebitno kandidaturo za premiera predsednika zbornice Giorgia Napolitana. Ni izključil tudi podpore taki vladi in dodal, da Liga preverja stališča ostalih strank. Snoci se je sestal s tajnikom KD Minom Martinazzolijem.

DSL ne ljudi izraza "institucionalne vlade" in govori raje o "vladi preokreta". Včeraj je o tej možnosti govorila politična koordinacija stranke in "a priori" sodelovanja DSL v taki vladi ni zavrnil niti vodja levice Pietro Ingrao.

Ob tem se je vnela ostra polemika med tajnikom DSL in SKP Garavinijem in Occhettom. Garaviniju, ki mu je očital, da "gre na desno" in s podpiranjem DA na referendumih omogoča "avtoritarni preokret" je lider DSL zabrusil, da "laže" in spodbuja "prepir na levi".

Pot naslednjih tednov je torej začrtana. Toda nepredvidljiva presenečenja niso izključena.

Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro (Arhiv AP)

SLOVENIJA / PO OBISKU V BRUSLJU

Če bo potrebno, bo Slovenijo varoval Nato

Koristna srečanja - Avstrija ne verjame Haiderju

Varnostna problematika je trenutno v središču politične pozornosti (Foto TRIO)

LJUBLJANA - Slovenski premier Janez Drnovšek in obrambni minister Janez Jansa sta ob vrnitvi iz Bruslja predstavila vsebino in rezultate obiska. Po mnenju Janeza Drnovške je bil »zelo koristen in zadovoljiv«, saj je bilo to prvo uradno srečanje predstavnikov zveze Nato z eno od nekdanjih jugoslovanskih republik. Z ambasadorji držav članic severnoatlantske zveze in generalnim sekretarjem zveze Manfredom Woernerjem sta se pogovarjala o možnostih in oblikah sodelovanja.

»Najprimernejša opcija za Slovenijo bi bila sodelovanje v svetu za svetovanje in kooperacijo pri

MELITA STOLNIK, BOSTJAN LAJOVIC

paktu Nato in neformalna izmenjava informacij in predlogov. To je bil samo predlog, o katerem morajo razpravljati tudi države članice pakta Nato. V naslednji fazi naj bi Slovenija dobila status opazovalke. Slovenija namreč zahteva posebni položaj, kot ga imajo druge države vzhodne Evrope,« je dejal Janez Drnovšek.

Kot je zatrdil obrambni minister Janez Jansa, jima je Woerner zagotovil, da bo »v primeru mednarodne intervencije Nato poskrbel za varnost sosednjih držav«, torej tudi Slovenije.

S predsednikom Evropske komisije Jacquesom Delorsom so se pogovarjali predvsem o sporazumu o sodelovanju, ki naj bi ga podpisali 5. aprila v Bruslju. Za Slovenijo je to velikega pomena, saj je njen izvoz v ES do zdaj znašal kar dve tretjini vsega izvoza. Vsebinsa sporazuma je ugodnejša od sporazuma, ki ga je z ES podpisala Visegradska skupina in ki ga je imela nekdanja Jugoslavija.

Na redni mesečni tiskovni konferenci je zunanji minister Lojze Peterle ocenil, da je bil mi-

nuli mesec živahen in uspešen, zlasti kar zadeva urejanje odnosov s sosedmi. Slovenska prizadevanja so naletela na ugoden odmev tudi v Evropi, ki na Slovenijo gleda kot na dejavnika miru. Lojze Peterle je napovedal nekatere konkretne pobude Slovenije, posebej se predlog za učinkovito uresničevanje mirovnega nacrta Vance-Owen. V zvezi z izjavami avstrijskega politika Jörga Haiderja o slovenskih ozemelskih apetitih pa je dejal, da je takšno stališče v določenem kontekstu stranke, ki jo vodi, ne verjame pa, da bi ga sprejela tudi širša avstrijska javnost, kar so potrdile tudi prve reakcije.

LJUBLJANA

Delegacija SKGZ na obisku pri slovenskih liberalnih demokratih

Pogovor o varstvu Slovencev v Italiji

V prostorih poslanskega kluba je predsednik LDS dr. Janez Drnovšek s sodelavci včeraj sprejel delegacijo Slovenske kulturno-gospodarske zveze iz sosednje dežele Furlanije-Juljske krajine, ki jo je vodil predsednik Klavdij Palčić. Podrobno so obravnavali varstvo Slovencev v Italiji in njegovo sedanjo raven ter sporne točke v italijansko-slovenskih odnosih. Dr. Drnovšek je obljubil, da bo stranka pomagala reševati težave Slovencev v Italiji. B. S. (Foto: Jože Suhadolnik/TRIO)

BOSNA / TRAGEDIJA BEGUNCEV SE NADALJUJE

Ko ljudje postanejo čreda...

Pri premeščanju beguncev iz okupirane Srebrenice je zavladala panika, ki je zahtevala šest človeških življenj; množica je nemočno dobesedno poteptala

PALE - Posebni odposlanec ruskega predsednika Jelcina, sicer pa namestnik ruskega zunanjega ministra, Vitalij Curkin, je bil včeraj na Palah, kjer se je pogovarjal z vodjem bosanskih Srbov Radovanom Karadžićem. Po pogovorih je Karadžić ponovil svoje stališče, da bi bosanski Srbi lahko podpisali pogodbo o razdelitvi 80 odstotkov ozemlja BiH, o spornih 20 odstotkih pa se morajo iz oči v oči pogovoriti s predstavniki Muslimanov in Hrvatov. Karadžić je povabil Curkina, naj se udeleži petkove skupščine Republike srbske v Bileći, na kateri se bodo predstavniki Srbov iz BiH odločali, ali bodo podpisali Vance-Owenov nacrt.

Srbski viri trdijo, da se Curkin ne misli sestati s predsednikom Alijem Izetbegovićem, rekel naj bi, da bo ta pogovor »morda opravil ob kakšni drugi priložnosti«.

Na drugem koncu BiH se nadaljuje begunska tra-

gedija, ki je včeraj svoj vrhunec dosegla v Srebrenici. Malo pred začetkom novega premescanja prebivalcev Srebrenice je prišlo med ljudmi do zmede in množica je planila na tovarnjake. Pri tem so pohodili šest ljudi, zaradi gneče na vozilih pa sta življenja izgubila tudi dva otroka. Na poti se je nato odprla se stranica enega od tovarnjakov in več ljudi je padlo na cesto. Pri padcu so tri osebe izgubile življenje. Zaradi teh dogodkov je vprašljiva ponovna akcija reševanja s helikopterji, saj se na Visokem komisariatu za begunce bojijo, da bi množica, ki »je ne bi mogla več obvladati niti zelo močna cesta«, planila tudi na helikopterje. Iz Srebrenice so sporočili, da ne bodo več dovolili premescanja prebivalstva, saj akcija ze meji na etnično čiščenje.

Sarajevski radio je sporočil, da je premirje, ki z manjšimi kršitvami traja že od nedelje, vse bolj krhko. Poročajo o nočnem

Bodo »reševalci« iz Srebrenice res prenehali s svojim delom? (telefoto: AP)

pohotnem streljanju na položajih okoli Sarajeva, poročila o kršitvah pa prihajajo tudi iz severne Bosne, predvsem iz okolišnice Gradaca in Doboja.

Varnostni svet se je odločil, da bo sprejel posebno resolucijo o spostovanju prepovedi letenja nad BiH, ki naj bi pokorila bosanske Srbe, iz Mos-

kve pa so že sporočili, da resolucijo podpirajo.

Unprofor, ki ze več dni napoveduje obnovev zračnega mostu s Sarajevom, je sporočil, da se niso dobili dovoljenja srbske strani, vendar pa pričakuje, da bo akcija, saj je to tudi v interesu Srbov, stekla se ta teden. Oblasti BiH so sporoči-

le, da je v več kot enajstih mesecih državljanske vojne po podatkih zdravstvenih ustanov življenje izgubilo 136.600 ljudi, približno 143.500 pa je bilo težko ranjenih. Ti podatki se nanasajo samo na muslimansko in hrvaško stran. Srbi pa uradnih podatkov o tem doslej še niso objavili. (Agencije)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Kritike na račun Camberja

Nekateri poslanci KD in PSI iz Furlanije-Juljske krajine so protestirali pri predsedniku Amatu zaradi nacionalističnih izpadov podtajnika Camberja. DSL je zahtevala njegovo odstavitve.

stran 2

Italijanske stranke se utapljajo v dolgovih

Branje proračunov italijanskih strank po izbruhu skandalov s podkupninami je zelo zanimivo. Stranke se, razen redkih izjem, utapljajo v dolgovih, kar je že pripeljalo na primer do odstopa tajnika PSDI Vizzinija, ki nima več denarja, da bi izplačal osebju plače.

stran 2

Segni ni priljubljen

Italijanski politiko pretresajo polemike, se zlasti po izstopu Maria Segnija iz Krščanske demokracije. Levica mu vglavnem očita, da ni kdove kako napredno usmerjen, njegovi bivši strankarski kolegi pa, da je skočil s potapljačje se ladje.

stran 3

Dolina: laž ima zelo kratke noge

Dolinski župan Marino Pečenik je uradno demantiral vsa nacionalistična naloževanja v zvezi z novo dolinsko pošto. Uprava bo vztrajala na poti spoštovanja slovenskih pravic.

stran 4

Kdaj nov sedež rajonskega sveta na Opčinah?

Vzhodnokraški rajonski svet je predložil tržaski občinski odborci de Comellijevi potrebo po novem občinskem sedežu na Opčinah, kjer naj bi dobili prostore razne občinske in zdravstvene službe, jusarski odbor in pošta. Dežela je za gradnjo že odobrila prispevek v višini milijarde 600 milijonov lir.

stran 4

V Krminu razprava o obtožbah Slovincem

Vroča razprava se je odvijala predsinoči v občinskem svetu v Krminu po žaljivih izjavah podžupana Biagija proti slovenski skupnosti na Plešivem in Ceglju. DSL in lista Uniti per Commons zahtevata, naj Biagi odstopi, župan pa ga skuša nerodno zagovarjati.

stran 7

Gorica: Graziato bo sodeloval

Inž. Gelserino Graziato se bo te dni vrnil iz Lipice, da bi v zameno za priznanje hišnega pripora sodeloval s preiskovalci. Njegov tržaski odvetnik napoveduje povratek v soboto, možno pa je, da se vrne še prej, morda celo danes. Vsi pričakujejo, kaj bo povedal, marsikdo pa najbrž zaradi tega trepeča.

stran 7

Danes druge tekme play-offa v košarki

Drugi bodo na sporedu druge tekme osmine finala play-offa italijanskega košarkarskega prvenstva. Najbolj iverga Scavolini, ki bo danes igral v Montecatiniju proti Bialeffiju, ki je že zmagal v Pesaru.

stran 21

NOVICE

RIM / POLITIKA SE UTAPLJA

Mafija: »Kri bo še tekla«

PALERMO - Bivši sodnik Antonino Capomnetto je v intervjuju, ki ga bodo danes ob 14.50 prenašali tudi po RA13, ne skriva svojega pesimizma: boji se namrec, da bo mafija se udarila, in zato poziva k budnosti. Po njegovem mnenju se mafija ne bo kar tako predala, poleg tega je izredno dobro oborožena, ima celo rakete zemlja zrak (oskrbela si jih je v bivši Vzhodni Nemčiji). Tudi denarja ji ne manjka, pravi Capomnetto, in aretacija Riine je ni oslabila. Ni vedel pa povedati, kaksna bo borba za njegovo nasledstvo, prav gotovo pa bo borba proti mafiji dolga in krvava. Ko so ga vprašali, če obstaja upanje, da bo prihodnost brez mafije, je odvrnil: »Ne. Lahko le upam - kot Borsellino - da se bo fenomen omejil na svoje fiziološke okvire. Srčno upam, da bo kmalu napočil čas, ko služabniki države ne bodo več potrebovali spremstva.« Capomnetto tudi ne skriva strahu pred avtoritarnim zasokom v državi: »Politični razred na oblasti je kratkoviden, ni razumel vala nezadovoljstva, ki se dviga v državi. V takem zmednem, kalnem položaju pa se lahko pojavijo politični pustolovci. Naša država je to že doživela in ne bi hotel, da se ponovi.«

Italijanski veleposlanik prejel varnostni nalog

RIM - Namestnik rimskega državnega pravdnika Vittorio Paraggio, ki se ukvarja s preiskavo o italijanski pomoči državam v razvoju, je poslal deset varnostnih nalogov, eden od teh pa je bil naslovljen italijanskemu veleposlaniku v Džakarti Micheleju Martinezu. Druga imena niso prišla na dan, ve se le, da so javni funkcionarji, upravitelji ter predstavniki raznih društev. Dogodki, ki jih raziskujejo, segajo v leta 1985-87, ko je Martinez zasedal mesto poddirektorja pri »Ustanovi italijanske pomoči« (FAI). Tedaj je ustanova imela na razpolago 1900 milijard lir. Martinez je drugi italijanski diplomat, ki je vpleten v preiskavo rimskega sodstva o italijanski pomoči tretjemu svetu. Prvi, ki je prejel varnostni nalog, je bil 63-letni Giuseppe Santoro, bivši glavni direktor »Cooperazione«, katerega so 24. marca tudi aretirali. V okviru te preiskave so doslej izdali na desetine varnostnih nalogov, poleg Santora pa so aretirali še dve osebi, a četrti, Barbaro Coelin, tajnico bivšega zunanjega ministra De Michelisa, se vedno iščejo. Varnostni nalog so prejeli tudi De Michelis ter podtajnika pri zunanjem ministrstvu, Claudio Lenoci in Andrea Borruso.

Zadolžene stranke

Največji primanjkljaj za PSI

RIM - Potem ko je od mladih nog dolga desetletja »studiral za sekretarja«, je pred nekaj dnevi po osmih mesecih tajnikovanja dvignil roke in vrnil mandat. Ob 11 milijardah lir zgube so bili upravni problemi prehudi in ko ni imel več denarja za plače uslužbencev, se je socialdemokratski voditelj Carlo Vizzini vdal in odstopil.

Njegov umik iz politike, v katero je vložil skoraj vseh svojih 45 let, je značilen dokaz »zdravstvenega stanja« blagajni italijanskih strank. In to so včeraj potrdili tudi obracunici za leto 1992, ki so bili objavljeni kot predvideva zakon, medtem ko so bili pred dobrim tednom objavljeni v uradnem listu obracunici za leto 1991. In primerjava teh podatkov kaže, da je primanjkljaj skoraj stokrat večji, saj so stranke v letu 1991 zgubile 7, 3 milijarde lire, medtem ko so bile lani kar za 27 milijard lir pod ničlo. Od kar objavljajo svoje obracune, pa so italijanske stranke nabrale skupaj okoli 134 milijard lir dolgov.

Najslabše je v tem trenutku finančno stanje PSI, ki je imela lani kar 21 milijard lir dolga proti 729 milijon

nom lir leta prej. S tem so si socialisti priborili nezavidljivo prvo mesto na lestvici najbolj zadolženih strank s skupnimi 48 milijardami lir dolga. Na drugi stopnički je DSL, ki ima skupno 44 milijard lir dolga, dober del teh pa je podedovala od prejšnje KPI. Aktivne bilance ima samo 5 strank. Pred vsemi je »mlada« Severna liga, ki se ponasa s skoraj poltretjo milijardo lir prebitka, sledijo ji radikalci (738 milijonov), Zeleni (232 milijonov), DP (71 milijonov) in Valdostanci (30 milijonov). Ob tej splosni sliki naj dodamo še, da je KD edina, ki ima proračun podoben srednjemu podjetju (po obsegu, ne po uspešnosti) s 103 milijardami prihodkov in 108 milijardami izdatkov). Vodstvu DSL pa je vsekakor uspelo zmanjšati primanjkljaj od 5, 6 milijarde lir leta 91 na lanskih 567 milijonov. SKP je letos predstavila svoj prvi obracun. Zguba »poslovnega leta« je 1, 2 milijarde.

Stranke so lani od države dobile skupno 110 milijard lir od države, kar predstavlja 39, 5 odstotka njihovih prihodkov in 36 odstotkov njihovih izdatkov. (VT)

GENOVA / V PREDORU NA OBVOZNICI

Ognjeni zubli na avtocesti

MEDNARODNI ODNOSI

Podtajnik Fabri zahteva priznanje Makedonije

RIM - Podtajnik pri predsedstvu italijanske vlade Fabio Fabri se je te dni mudil v Skopju, kjer je imel vrsto pogovorov s tamkajšnjimi voditelji. Fabri je spregovoril o vprašanju priznanja samostojne republike Makedonije in nje vključitvi med redne člane OZN. Doslej Makedonije niso hoteli sprejeti in priznati zaradi nasprotovanja Grčije, ki zahteva, naj Makedonija spremeni svoje zgodovinsko ime, čes da gre za ime, ki sodi v kulturno in etnično last Grčije.

Fabri je s tem v zvezi povedal, da bo Italija odločno postavila zahtevo po priznanju Makedonije, če pa tega drugi ne bodo hoteli storiti, jo bo priznala na lastno pest.

GENOVA - V predoru na genovski avtocestni obvoznici je prišlo do slikovite prometne nesreče, ki pa na srečo ni terjala človeških žvrlj. Po poročilih gasilcev so bili v nesrečo vpleteni solski avtobus, ki je prevahal 25 solarčkov, minibus karabinerjev, dva tovornjaka in nekaj osebnih avtomobilov. Kazne, da je tovornjak zadel v karabinerski minibus, iz katerega je začel uhajati bencin, ki se je vnel. Otroci in drugi potniki vpletenih vozil so se resili brez večjih težav iz predora, ranjene pa so gasilci prepeljali v bolnišnico z lažimi poškodbami.

POSEG KD IN PSI

»Posl. Camber škodi ugledu rimske vlade«

DSL zahtevala odstavitev predstavnika LpT iz kabineta

jih nujno potrebujeta tudi Trst in Furlanija-Juljska krajina.

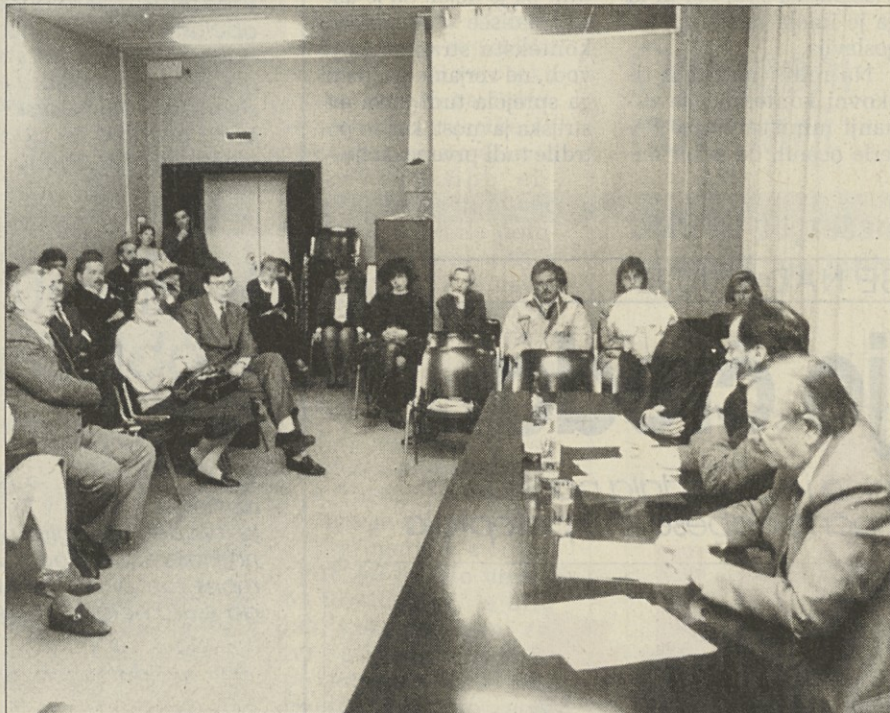
Takojsno Camberjevo odstavitev pa je zahtevala trzaska Demokratska stranka levice. Njena pokrajinska tajnica Perla Lusa je obtožila vladnega podtajnika, da izkorisča svoje uradne funkcije in nastope le v svoje strankarske interese. To je ne samo nesramno, ampak tudi škodljivo, saj tako ravnanje meče v slabo luč oziroma diskreditira ugled trzaskega mesta in njegove razvojne možnosti. Camber ne zastopa trzaskih interesov in tudi ne interesov rimske vlade, zato ga mora Amato - po mnenju DSL - cimprej odstraniti iz kabineta. Izjave naacionalističnega prvaka o Osimu in o pogajanjih med Italijo in Slovenijo so pred dnevi ostro kritizirali tudi trzaski socialisti.

TRST / RAZPRAVA V SLOVENSKEM KLUBU

Kdaj bo RAI uvedel slovenske TV oddaje

TRST - Kaksno televizijo želimo Slovenci v Italiji in kako jo mislimo doseči, glede na to, da je rok uvajanja zakonskih določil spet podaljšal in se ob predlogučasne resitve krešejo mnenja? Da televizijo hočemo (in potrebujemo), ni najmanjšega dvoma: zdi pa se, da med Slovenci v Italiji se ni jasneje stališče o tem, kaj naj bo to »novo« sredstvo množičnega obveščanja.

O tem se je na zadnjem srečanju v Slovenskem klubu razvila dovolj živahna razprava, ki jo je z daljšim uvodom načel predsednik kluba Sander Tence, dalje pa sta jo razvila Filibert Benedetic, ravnatelj slovenskih oddaj deželnega sedeza RAI, in Sasa Rudolf, glavni urednik casnikarskega oddelka Radia Trst A. Zbranim v Gregorčičevi dvorani pa sta ponudila predvsem vrsto podatkov glede zakonskih določil, ki slovenski manjšini »jamčijo« lastne TV oddaje. Poleg vprašanja o vsebini in zasnovi slovenskih TV oddaj - predvidenih je 208 ur letno oziroma 4 ure na teden - gre srz problema iskati v se ne dodeljenih frekvencah za oddajanje novih sporedov. Državni zakon, ki to urejuje, namrec se ni bil uveden, prostih frekvenčnih pasov pa ni. Odtod zamisel, da bi se v ta namen »združili« slovenska manjšina tostran in italijanska manjšina onstran meje: tako bi nastala zgledna manjšinska TV postaja, ki bi oddajala slovenske in italijanske sporede in se pri tem posluževala

frekvenčnih razpoložljivosti trzaskе družbe Ponteco.

Po mnenju Benedetica in Rudolfa omenjena rešitev ni najboljša, ker odpira nekatera važna vprašanja, kot je, denimo, razlika v pristopu do zasnove TV sporedov ali potreba po dodatnih meddržavnih dogovorih in pogodbah. Sicer pa je obcutiti veliko pomanjkanje politične volje, tudi znotraj same manjšine. Enotno zastopstvo Slovencev in Italijev glede tega zavzema le stališče, premikajo se sicer posamezne politične sile. Udeležanje slovenske TV postaje pomeni namrec tudi določeno število novih delovnih mest, za katere pa bo odločilna pluralistična in visoka poklicna izobrazba.

Damiana Ota

BRATSKA POMOČ

Odkritja v zvezi s pomočjo SZ italijanski KP

MOSKVA - Italijanski komunisti so bili »miljeniki« KP Sovjetske zveze, saj so v obdobju med 1971 in 1990 prejeli skupaj 44 milijonov dolarjev (okrog 50 milijard lir), kar je najvišji znesek, ki ga je sovjetska partija v tistem času podelila komunistom posameznih držav. Tako pišejo včerajšnja Izvestija, ki finansiranju italijanskih komunistov posvečajo prvega iz serije člankov o preiskavi na račun skrivnih finansiranj, s katerimi je KPSZ podpirala bratske partije v državah sveta. Casopis razkriva, da je v omenjenem obdobju prek računa »depozit številka ena« (to je bil poseben račun sovjetske

banke za zunanjo trgovino, namenjen pomoči »bratskim partijam«) slo 325 milijonov dolarjev, od katerih so jih 44 milijonov prejeli italijanski komunisti. Na drugem mestu so bili komunisti v ZDA s 40 milijoni, na tretjem pa francoski s 34 milijoni dolarjev. Poleg »depozita številka ena«, ki je bil odkrit po puču avgusta 1991, je obstajal še poseben račun KGB, prek katerega je prav tako slo na milijone dolarjev pomoči za »bratske partije«. Ta račun, pri isti banki za zunanjo trgovino, je nosil številko 14000025 in je služil tudi kot skrivni kanal za razne finančne goljufije vodstva KPSZ.

GORICA / ZARADI FREE-SHOPOV

Protest tobakarjev ob slovenski meji

GORICA - Nekaj stotin upraviteljev tobakarjev iz vseh starih pokrajin Furlanije - Julijske krajine je včeraj popoldne pred mednarodnim mejnim prehodom pri Rdeči hisi v Gorici demonstriralo zaradi neljalne konkurence, ki da jo Slovenija izvaja z odpiranjem »duty free shopov« vzdolž meje z Italijo. Problem je že dalj časa vir nejevolje in protestov prodajalcev tobacnih izdelkov, ki so nanj pred nedavnim opozorili tudi s protestom od odprtju novega mednarodnega mejnega prehoda pri Neblem v Brdih.

Tobakarji se cutijo »zrtve politike dobrososedskih odnosov«, kot je izjavil njihov predstavnik med včerajšnjo demonstracijo. Pritožujejo se zaradi po njihovem mnenju neupravičenega odpi-

ranja prestevalnih brezcarinskih prodajal v Sloveniji, a tudi ker menijo, da je italijanska stran preveč pasivna glede tega pojava. Navajajo, da so v zadnjem času izgubili velik del dobička od prodaje tobacnih izdelkov zaradi milijard, ki se vsakodnevno pretakajo čez mejo. Kot prvi ukrep zahtevajo vsaj strožje nadzorstvo finančnih straznikov na meji.

Včerajšnji protest je potekal brez incidentov. Pod nadzorstvom policije so se demonstranti zbrali na parkirišču ob mejnem prehodu in v sprejeto nekajkrat obkrožili del trga od prehodu. Nosili so napise in transparente proti »legaliziranemu tihotapstvu«. Pri tem so delno ovirali, ne pa povsem ustavili promet skozi mejni prehod.

PODKUPNINE / VPLETENA PRAV VSA ITALIJA

Lombardija (doslej) prednjači

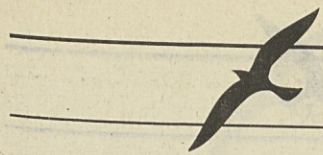
»RIM - »Preiskovalci vedo prav vse. Razumeli so, kako deluje sistem podkupnin... Če se bo tako nadaljevalo, jih bodo aretirali vsaj tisoč...« Alberto Zamorani, bivši glavni direktor Italstat, se ni motil. Dalj časa je bil v zaporu San Vittore, ki ga je zapustil avgusta lani. Milanska preiskava je stekla samo šest mesecev prej z aretacijo Maria Chiese, a je doslej kot pravi orkan zajela ves Apeninski polotok (izdanih je bilo kar 1356 ukrepov o preventivnem priporu ter 1116 varnostnih nalogov), a njenega

konca nikakor ni videti. Doslej je bilo v razne afere vpletenih 152 parlamentarcev, 852 deželnih, pokrajinskih in občinskih upraviteljev, 1487 podjetnikov, funkcionarjev, itd. Prizaneseno ni bilo nobeni od tradicionalnih strank: KD (465 osumlencev), PSI (288), DSL (71), PSDI (39), PRI (31), PLI (20), SKP (5), MSI (4). Vpleteni so bili trije politični tajniki (PSI, PRI, PLI), trije ministri, industrijske grupe (Iri, Fiat, Ferruzzi, Eni, Pesenti, Ligresti) ter velika državna podjetja (Enel, Anas).

Doslej se ni resila nobena italijanska dezela, a največ osumlencev (2515 v vsej Italiji) je v Lombardiji (20%); sledijo Veneto (12%), Kampanija (10%), Lacij in Abruci (9, 5%). Na zadnjem mestu je Dolina Aosta (6 osumlencev). Zgovoren je podroben pregled po posameznih dezelah: LOMBARDIJA - 501 osumljenec (179 varnostnih nalogov; 314 preventivnih priporov; 8 aretacij ljudi, ki so jih zalotili med dejanjem); 52 parlamentarcev, 135 javnih upraviteljev, 114

podjetnikov, 146 funkcionarjev, 47 drugih. VENETO - 287 osumlencev (135 varnostnih nalogov; 152 preventivnih priporov; 20 parlamentarcev, 81 javnih upraviteljev, 106 podjetnikov, 61 funkcionarjev, 19 drugih. KAMPANIJA - 254 osumlencev (107 varnostnih nalogov, 146 preventivnih priporov, 1 aretacija); 10 parlamentarcev, 78 javnih upraviteljev, 29 podjetnikov, 74 funkcionarjev, 6 drugih. Sledijo Lacij (236 osumlencev), Abruci

(232), Kalabrija (156), Sicilija (132), Apulija (128), Piemont (127), Toskana (122), Emilija Romagna (61), Bazilikata (57), Ligurija (51), Marke (41) in Sardinija (40). V Furlaniji-Juljski krajini je osumlencev vsega skupaj 24 (13 varnostnih nalogov, 11 preventivnih priporov), vpleteni pa so: 2 parlamentarcev, 9 javnih upraviteljev, 5 podjetnikov, 6 funkcionarjev, 2 druga. Sledijo Umbrija (23 osumlencev), Molize (23), Tridentinska (14) in Dolina Aosta (6).

RIM / MARSIKDO MU OČITA, DA NI NAPREDEN

Mario Segni še vedno v žarišču polemike

V protimafijski komisiji polemika o Andreottiju

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Obdobje prehajanja iz prve v drugo republiko, obdobje burnega spreminjanja, obdobje razkrivanja resnice, a tudi obdobje zastrupljenih jabolk in, naj se beseda ne zdi preostara, podlosti. To je obdobje, ki ga preživlja Italija, ko se dosedanja sistem podira in ko gre država naproti novemu, toda neznanemu. In struena jabolka so vse bolj pogosta ko se približujemo 18. aprilu, ko bodo morali volilci odločiti predvsem o tem, ali želijo ohraniti dosedanja volilna pravila, ali pa želijo druga, ki bodo korenito spremenila izbiranje vodstva.

V teh dneh se napestosti v veliki meri osredotočajo okoli Maria Segnija, referendumskega liderja, ki je veliko prispeval k referendumu in ki je pred nekaj dnevi izstopil iz KD, ker se ni spoznal več v tej stranki. Nekateri Segniju ploskajo, drugi pa ga ostro napadajo, medtem ko Segni skusa ohladiti vzdušje s tem, da poudarja sedaj pomen referenduma in oddaljuje dan, ko se bodo morali tudi v vrstah KD prešteti po 20. aprilu.

Mariu Segniju je vce-

raj izrazil vso svojo solidarnost odbor Libera Grassija, ki meni, da je referendumski lider "žrtvoval svoj odnos s stranko dobrobiti države". Veliko bolj razčlenjeno je stališče katoliških demokratov, ki se združujejo okoli revije Appunti di cultura e politica in med katerimi je tudi Segnijev sopotnik Pietro Scoppola. Po tej oceni se Segni "zavzema za oblikovanje tistega sirokega in pluralističnega pola, podobnega sistemu, ki se v Franciji združuje okoli Jacquesa Delorsa. To je potrebno, menijo uredniki revije, "ker ni realistično, da bi se lahko prenovile stranke, katerih identiteta korenini v obdobju hladne vojne". Del levice (tudi DSL, ne samo SKP in Mreža) sicer Segniju odreja naprednost, zato pa ga odločno brani Willer Bordon, po katerem to, "kar je Segni rekel in uresnicil, dokazuje njegovo progresivnost".

Na nasprotnem bregu je poslanka Silvia Costa, ki sicer spodbuja Segnijev sklep, a mu očita, da beži s potapljačice se ladje. Totskanska KD ocenjuje "Segnijeve utemeljitve

kat neosnovane". Katoliška akcija pa poudarja, da "sedanje ni obdobje neangaziranosti, pač pa čas odločne podpore prenavljanju KD". Toda te kritike so izredno mile v primerjavi s Sluzbo verskih informacij Sir, ki primerja Maria Segnija voditelju Mreže Leoluca Orlando, s katerim "deli poskus spekulacije na krizi KD, medtem ko nima kaj ponuditi državi". Sedanj izstop Sir, ki se sklicuje na stališče skofovske konference, pripisuje "namenu da bi iztržil osebno (in zelo mizerno) politično dividendo na rezultatih skofovske referenduma".

Tako katoliška akcija kot Sir se v svojih stališčih dotikata tudi podkupniške afere in jamstvenih obvestil bivšemu premieru Giulio Andreottiju ter vrhu neapeljske KD zaradi domnevnih povezav z organiziranim kriminalom. V obeh je receno, da obtožbe niso dokazane, obenem pa poudarjena nujnost hitrih sodnih postopkov in ugotavljanja resnice. Sporocilo Sir pa dodaja vsekakor, da nedavno stališče skofovske konference "redimenzioni-

ra to politično in sodno stvarnost". In ravno ob vprašanju Andreottija se je včeraj razvnela razprava o protimafijski komisiji, kateri je predsednik Luciano Violante (DSL) predložil osnutek končnega poročila. Zlasti KD se je zavzela, da bi razpravo odložili za nekaj časa, tudi ker Violante med drugim poudarja, da je bilo na osnovi zbranega gradiva "jamstveno obvestilo dolžnostno".

Zaradi podobne trditve pa je bil republikanski poslanec in bivši sodnik Giuseppe Ayala včeraj tarča ostrega napada ministra za zunanjo trgovino Claudia Vitaloneja, ki je izjavil, da je "pokojni Falcone postavil kot pogoj za sodelovanje s protimafijsko komisijo dejstvo, da bi v njej ne bilo Ayale, češ da nima strokovnosti in je bil izpostavljen disciplinskim ukrepom". Zavrnil ga je zelo ostro bivši tajnik PRI Giorgio La Malfa, ki je poudaril, da je osebno govoril s Falconejem preden je ponudil Ayali kandidturo in da je umorjeni sodnik tedaj povedal, da zelo ceni nekdanjega kolego, s katerim sta "premostila nerazumevanja".

SSk in DSL: jamčiti obstoj KGS

TRST - Dezelna komisija za splošne zadeve se je spet ukvarjala z vprašanjem preustroja gorskih skupnosti. Dezelna vlada hoče - kot znano - skrciti število gorskih skupnosti in se pri tem sklicuje na državni zakon o reformi krajevnih uprav.

V včerajšnji razpravi sta se oglašila tudi slovenska svetovalec Ivo Jevnikar (SSk) in Milos Budin (DSL). Zastopnik SSK je izrazil nasprotovanje razmejitvi med gorisko in trzasko krasko skupnostjo, saj predstavlja krasko ozemlje homogeno celoto. Pozval je izdelati deželno vlado, da na novo prouči to vprašanje, tudi zato, ker bo Dezelna v kratkem prevzela pristojnosti, ki jih ima na tem področju država.

Tudi Budin je izrazil potrebo, da se ohrani sedanje ozemeljsko sestavo KGS. Soglasal je s stališčem, da mora komisija skupno obravnavati razne zakonске predloge za ustanovitve novega upravnega kroga za Karnijo in severno Furlanijo.

RIM / MED DRŽAVO IN DEŽELAMI

Nov sporazum za javna dela in zaposlovanje

Celotni obseg investicij naj bi dosegel 50.000 milijard lir

RIM - Ministrski predsednik Giuliano Amato in predsednik Konference predsednikov deželnih vlad Ferdinando Clemente di San Luca sta podpisala včeraj sporazum o krepitvi zaposlovanja preko udejanjenja velikih javnih del in to tudi ob zaslonbi zasebnega kapitala. Gre za uresničitev javnih infrastruktur ter izgradnjo stanovanjskih hiš (za katere ne bo država več dajala podpor), solskih poslopj, parkiršč, postajališč za multimodalni tovorni promet in tako dalje. Vlada bo vsebino doseženega dogovora strnila v zakonskem odloku, ki naj bi ga izdala jutri (ko bo vsedržavna splosna stavka) in ki naj bi pospešil postopke za takojšnji zakon za določenih, toda še ne sproženih nactov o javnih investicijah.

To je prvi bilateralni akt za opredelitev skupnih ciljev in skupnih sredstev, s tem pa za uskladitev državnih in deželnih pristojnosti, tako da se potrebne energije ne bodo porazgubljale v medsebojnih nesoglasjih, ampak jih bo mogoče resnično izkoristiti v korist državljanov, je naglasil

predsednik Amato in dodal: »Na ta način bo mogoče kar najhitreje sprostiti vsa razpoložljiva bilancna sredstva za javne naložbe in zaposlovanje, a k temu pritegniti tudi privatni kapital.« Država ne bo torej več z dekreti enostransko določala, kaj je treba ukreniti in kdo je za to zadolžen, ampak bodo ustrezne odločitve sporazumno sprejemali predstavniki vlade in dežel, je se poudaril Amato s pripombo: »Morda bi bilo treba že prej tako ukrepati.«

Podpisu sporazuma so prisostvovali ministri za delo Cristofori, za proračun Andreatta in za deželne zadeve Ciauro. Slike investicij za uresničitev omenjenih nactov naj bi se sukal okoli 50.000 milijard lir, kot je svoj čas izračunal bivši finančni minister Reviglio, je pojasnil Cristofori. Andreatta pa je pribil: »Zdajšnje finančno stanje ne dovoljuje dodatnih stroškov: ko bi segli po novih sredstvih, bi se nam finančni trg takoj masceval.« Državna sredstva, že nakazana za dela, ki so postala neuresničljiva, bodo preusmerili na zaostala območja.

NOVICE

FJK "izgubi" 700 svetovalcev

TRST - Pristojna dezelna komisija je včeraj odobrila zakonski osnutek o poteku volilne kampanje za dezelne volitve, ki ga bo v kratkem uzakonil dezelni svet. Osnutek prepoveduje objavo volilne propagande v javnih občilih in to mesec dni pred volitvami. Prepoved ne zadeva strankarskih glasil. Normativ nadalje določa točne kriterije za potek volilne propagande.

Odbornik Barnaba je nato poročal o izvajanju novega zakona o izvolitvi občinskih in pokrajinskih svetov. Po novem bo v Furlaniji-Juljski krajini vsega skupaj 3.025 občinskih svetovalcev (sedaj jih je 4.020), občinske skupščine bodo po proporcionalnem sistemu izvolili le v Trstu, Vidmu, Gorici, Pordenonu, Cordenonsu, Sacileju in v Trziscu.

Vse ostale občine bodo volili po večinskem sistemu. Zupan in predsednik pokrajine, ki bosta direktno izvoljena, bosta razpolagala s stirlletnim mandatom. Volitve bodo samo en dan, morebitna balotaza med kandidatom, ki sta prejela največ glasov, bo na sporedu dva tedna po prvih volitvah.

Segni, Pannella in Cossutta v deželi

TRST - Tudi v Furlaniji-Juljski krajini je v polnem teku volilna kampanja za referendum, ki bodo 18. aprila. Jutri bo v Trstu predsednik Stranke komunistične prenovne sen. Armando Cossutta, ki bo ob 18. uri govoril na Goldonijevem trgu. V nedeljo pa bosta v nasi dezeli posl. Mario Segni in voditelj radikalne stranke Marco Pannella. Bivši predstavnik KD bo govoril dopoldne v Vidmu, Pannella pa bo nastopil na trzaski Pomorski postaji na manifestaciji, ki se bo začela ob 21. uri.

Craxijeve napake

VIDEM - Kaksne so bile zasluge Bettina Craxija in kolikšne pa napake. O tem piše knjiga z naslovom »Processo a Craxi: ascesa e caduta di un leader«, ki je nastala izpod peresa filozofa Giuseppa Tamburra in novinarja Antonia Padellara. Knjizno delo bodo predstavili v soboto, 3. aprila ob 18. uri v knjigarni Friuli v Vidmu (UL Rizzani).

Za predstavitev knjige je posrbel socialistični kulturni krozek »Primo Maggio« iz Vidma (R.P.)

Okrogla miza o stanju furlanščine

VIDEM - Ladinsko-furlanski institut »Pre Checo Placerean« ob sodelovanju Furlanskega kulturnega instituta in odbornistva za kulturo videmske Pokrajine prireja v nedeljo, 4. aprila okroglo mizo o zdajšnjem stanju furlanskega jezika. Srečanje se bo začelo ob 15.30 v sprejemni dvorani videmskega gradu. (R.P.)

KULTURA / POSVET O SLOVENSKEM IN FURLANSKEM JEZIKU NA VIDEMSKEM

Razprava o bodočnosti slovenske in furlanske kulture

Podčrtan razmah kulturne dejavnosti v Benečiji

RUDI PAVSIC

REMANZACCO - Kaksna je bodočnost furlanske in slovenske kulture v Furlaniji? To je vprašanje, ki so si ga zastavili prireditelji posveta, ki ki je bil pred kratkim v avditoriju nižje srednje sole v Remanzaccu. Sam posvet, ki so ga priredili Furlanski kulturni inštitut, domače kulturno društvo Kennedy, revija Usmis ter občinska uprava, pa je v bistvu zaključil niz kulturnih večerov »Divignincis e Divignis«, ki so se začeli oktobra lani in ki so obravnavali predvsem različne poglede furlanske pa tudi slovenske kulturne stvarnosti.

Včerajšnji posvet je pomenil dokaj bogat pogled na zdajšnje stanje tako furlanskega kot tudi slovenskega jezika in je izpostavil potrebo po njuni valorizaciji. Na posvetu je prisla tudi do izraza potreba, da je treba med Slovenci in Furlani na Videmskem povečati medsebojno spoznavanje in informiranje.

Specifično o slovenski stvarnosti so spregovorili Riccardo Ruttar za kulturni krozek Studenci, Fabio Bonini za čedajsko podružnico Slovenskega deželnega gospodarskega združenja ter Jole Namor v imenu Zveze slovenskih kulturnih društev. Prvi je izpostavil kvarnost 120-letne italijanske

prisotnosti v Benečiji, ki je tamkajšnjem Slovincem odvzela celo zgodovinski spomin. Ob tem se je Ruttar zavzel za vrednotenje domačega narečja, tudi v spetski dvojezični soli. Nove stvarnosti v Evropi ponujajo tudi Benečiji nove možnosti za gospodarski in vsesplosni razvoj. S tem v zvezi je Fabio Bonini izpostavil potrebo po poznavanju jezikov sosedov ter podčrtal odsotnost določene politične prožnosti v krajevnih dejavnostih.

Na nevarnost folklorizacije slovenske kulture je opozorila Jole Namor. Spomnila je tudi na razmah kulturne dejavnosti v Benečiji v zadnjih dveh desetletjih ter podčrtala vlogo dvojezične spetske sole, ki je pomenila tudi novo poglavje v stvarnosti Slovincem na Videmskem.

Podobno kot Bonini je tudi Namorjeva nasprotovala tistim, ki v želji, da bi vrednotili krajevno narečje v bistvu podpirajo negacijo slovenstva v Benečiji.

Bogata izdajateljska dejavnost med Slovenci na Videmskem je prisla do izraza na razstavi knjig, ki so jo pripravili v okviru posveta v Remanzaccu. Za umetniški prispevek je bil poskrbel mladi Vasco Petricic iz Spe-

S posveta v Remanzaccu

VIDEM / NOTA PODPREDSEDNICE DEŽELNEGA SVETA DEL PIERO-BARBINOVE

Težave beguncev v zbirnem centru v Prešnjem

Begunski otroci, ki so tu našli zatočišče že septembra, nimajo nikakršne šolske vzgoje

PRESNJE - Podpredsednica deželnega sveta Furlanije Juljske krajine Augusta Del Piero-Barbina je na videmsko državno pravdnistvo naslovila noto, v kateri ugotavlja, da kakih 35 begunskih otrok, ki so od septembra lani v zbirnem centru v Presnjem (Purgessimo) v blizini Cedada, nima potrebne vzgojne in solske pomoči, kot to predvideva sama newyorsk konvencija o pravicah otrok iz leta 1989, ki jo je italijanski parlament ratificiral dve leti kasneje. V tem

dokumentu je jasno povedano, da je solanje obvezno in brezplačno in da zanj morajo poskrbeti tiste institucije, ki imajo v skrbi otroke, ki so brez staršev ali so le-ti v položaju, da jim takšno pomoč ne morejo nuditi. Skratka, vodstvo zbirnega centra bi moralo že takoj, ko so otroci prisli v Presnje, poskrbeti za solsko vzgojo. Tega preprosto ni storilo, zaradi česar so se nekateri posamezniki obrnili do Del Piero-Barbinove v upanju, da bo njeno posredovanje spremenilo

zaskrbljujoči položaj. Podpredsednica deželnega sveta ugotavlja, da odgovorni za zbirni center, »Opera Diocesana di Assistenza«, kljub nekaterim pozivom, niso se poskrili za solsko vzgojo mladih beguncev, ki so vse prevec prepušeni sami sebi in cele dneve samevajo po zbirnem centru.

Barbinova dodaja, da je le v zadnjih dneh prislo do nekaterih premikov. Devet otrok namreč že dva tedna obiskuje vrtec v Presnjem, za drugih deset pa naj bi se dogo-

vner je Ernst R. Ragge z Dunaja, ki se je tudi udeležil portoroškega srečanja. Svetovna organizacija Rotary International je prisotna v 186 državah z več kot 25.000 včlanjenimi klubi in več kot milijon člani, pri čemer je treba vedeti, da ti klubi ne težijo k množičnosti, pač pa k elitnosti, njih delovanje pa je javno.

Izhajajoč iz teh predpostavk so tudi na portoroški konvenciji Rotary kluba opredelili nekaj pobud. Na lokalni ravni je poglobljeno zavzemanje za ohranitev in ureditev Kosovelove hiše v Tomaju na Krasu, na sirsir oz. mednarodni ravni pa zbiranje sredstev za obnovo kulturnih spomenikov v Bosni, ki so bili

porušeni v krvavi, zal se vedno trajajoči vojni v Bosni in Hercegovini. Sicer pa je tudi mednarodna organizacija Rotary klubov že začela zbirati in organizirati pomoč za begunce iz nekdanjih republik Jugoslavije. Doselej je bilo na pobudo 1910. distrikta že zbranih v ta namen 6 milijonov dolarjev. Zbrane udeležence konvencije je v dopolnitem delu pozdravil tudi predstavnik Rotary kluba iz Trsta.

Konvencijo ob sprejemu Rotary kluba iz Portoroza v mednarodno organizacijo je popestril kakovosten kulturni program, pri katerem so levji delez imeli prav trzaski izvajalci kot gostje. Na petkovi otvoritvi konvencije je nastopil

Trzaski oktet, ki je po uvodni Vrabčevi Zdravilji zapel se Barco, Pobratimijo, slovaško Jaku sem si in kanadsko-francosko Vive lamour, zvečer pa je v portoroškem Avditoriju nastopila članica ljubljanske opere sopranistka Dunja Spruk, ki je ob klavirski spremljavi Andreja Jarca zapela vrsti solospjevov Mozarta, Schuberta, Wolfa, Delibesa in drugih ter arije in speve iz oper in operet Verdija, Leharja, Straussa in drugih. Trzaski oktet je za svoj kratek a prefinjen nastop pozel laskava priznanja in tudi že ponudbe za koncert v portoroškem Avditoriju.

V soboto zvečer pa so kulturni spored izpolnili trzaski klavirski duo

Beatrice Zonta - Vesna Zuppin z izvedbo Gershwinove Rapsodije v plavem za klavir stiročno, trzaski harmonikarski virtuozi Corrado Rojac, ki je izvajal Brehmovo Paganinijado ter članica Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta Miranda Caharija, ki je ob klavirski spremljavi prof. Aleksandra Rojca zapela song Aleksandra Vodopivca iz Brechtove drame Mati Korajza v izvedbi SSG iz Trsta in song iz Leksove drame Dva bregova prav tako iz trzasko uprizoritve, italijansko pesem Scendi le scale in trzasko ljudsko Terezuta. Nastop trzaskih izvajalcev je bil izredno kakovosten in delezen toplih priznanj, j.k.

ROTARY / S PRISOTNOSTJO KLUBOV IZ SLOVENIJE, HRVAŠKE, ITALIJE IN AVSTRIJE

Tridnevno srečanje članov v portoroškem Metropolu

PORTOROŽ - V petek in soboto je bilo v portoroškem hotelu Metropol tridnevno srečanje članov Rotary klubov iz Slovenije, Hrvatske, Madžarske, Ceske, Avstrije in Italije, na katerem je bil portoroški Rotary klub (četrti po vrsti v Sloveniji) formalno sprejet v Svetovno združenje Rotary klubov. Portoroški Rotary klub steje 29 članov, njegov predsednik je prof. dr. Boris Filli, za podpredsednika pa je bil na konvenciji izbran Andrej Novak iz Pirana.

Portoroški Rotary klub, kot v ostalem tudi vsi dosedanja in tisti, ki bodo se nastali na Slovenskem, spada v 1910. srednjeevropski distrikt (območje), katerega gu-

vernir je Ernst R. Ragge z Dunaja, ki se je tudi udeležil portoroškega srečanja. Svetovna organizacija Rotary International je prisotna v 186 državah z več kot 25.000 včlanjenimi klubi in več kot milijon člani, pri čemer je treba vedeti, da ti klubi ne težijo k množičnosti, pač pa k elitnosti, njih delovanje pa je javno.

Izhajajoč iz teh predpostavk so tudi na portoroški konvenciji Rotary kluba opredelili nekaj pobud. Na lokalni ravni je poglobljeno zavzemanje za ohranitev in ureditev Kosovelove hiše v Tomaju na Krasu, na sirsir oz. mednarodni ravni pa zbiranje sredstev za obnovo kulturnih spomenikov v Bosni, ki so bili

porušeni v krvavi, zal se vedno trajajoči vojni v Bosni in Hercegovini. Sicer pa je tudi mednarodna organizacija Rotary klubov že začela zbirati in organizirati pomoč za begunce iz nekdanjih republik Jugoslavije. Doselej je bilo na pobudo 1910. distrikta že zbranih v ta namen 6 milijonov dolarjev. Zbrane udeležence konvencije je v dopolnitem delu pozdravil tudi predstavnik Rotary kluba iz Trsta.

Konvencijo ob sprejemu Rotary kluba iz Portoroza v mednarodno organizacijo je popestril kakovosten kulturni program, pri katerem so levji delez imeli prav trzaski izvajalci kot gostje. Na petkovi otvoritvi konvencije je nastopil

Trzaski oktet, ki je po uvodni Vrabčevi Zdravilji zapel se Barco, Pobratimijo, slovaško Jaku sem si in kanadsko-francosko Vive lamour, zvečer pa je v portoroškem Avditoriju nastopila članica ljubljanske opere sopranistka Dunja Spruk, ki je ob klavirski spremljavi Andreja Jarca zapela vrsti solospjevov Mozarta, Schuberta, Wolfa, Delibesa in drugih ter arije in speve iz oper in operet Verdija, Leharja, Straussa in drugih. Trzaski oktet je za svoj kratek a prefinjen nastop pozel laskava priznanja in tudi že ponudbe za koncert v portoroškem Avditoriju.

V soboto zvečer pa so kulturni spored izpolnili trzaski klavirski duo

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958

Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniška služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglašev
Italija: 1.200 LIT - 40 SIT
Narocnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.200 SIT, plačljiva preko DISTRIEST.

Parizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu, št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NOVICE

Poleg težav tudi priznanja
za gledališče Verdi

Ob stiski tudi nekaj zadoščenj. Tako je s tržaškim gledališčem Verdi, ki se po eni strani sooča s hudimi finančnimi težavami, tako da je bil upravni svet prisiljen črtati iz opernega oz. operetnega programa dve predstavi, po drugi strani pa je deležno laskavih pohval in uradnih priznanj. Tako je prejšnje dni predsedstvo evropskega parlamenta proglasila tržaško operno hišo za »Evropsko gledališče«, ker izpolnjuje pomembno kulturno vlogo v srednjeevropskem prostoru ne le s svojo redno operno produkcijo, temveč tudi s svojim mednarodnim operetnim festivalom. Drugo priznanje prihaja iz Rima, kjer je ministrica za prireditve Margherita Boniver povabila nadzornika gledališča Verdi Giorgio Vidussa v posebno komisijo, ki naj bi izoblikovala zakon za reformno opernih gledališč.

Zaključek posveta
Transadria

Z ustanovitvijo Sredozemske skupnosti za prevoze se bo danes zaključil mednarodni simpozij severnojadranskih pristanšč Transadria, ki je letos doživel deveto izvedbo. Nova organizacija se bo zavzemala za sodelovanje sredozemskih luk. Na Transadriji je sodelovalo 48 poročevalcev iz raznih držav. Strokovne posvete je tudi letos spremljala zanimiva razstava raznih pristaniških izdelkov.

Vprašanje svetovalke
Zorzini Spetič (SKP)
tržaškemu županu

Na tabli s podatki o koncesiji za izgradnjo karabinjske kasarne v prostorih nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu piše med drugim, da je graditelj kasarne podjetje Italo Marin iz Remanzacca (Videm), da je koncesionar družba Edil-Pro Iritecna iz Rima, da je med arhitektonskimi projektanti tudi dr. arh. R. Sasso in da je direktor del inž. Gelsierino Graziato. Toda za naslednjega je sodstvo odredilo sodni pripor pod obtožbo goljufije z obtežljivimi okoliscinami in od tedaj ga ni na spregled. Tržaška občinska svetovalka Stranke komunistične prenovne Bruna Zorzini Spetič je na podlagi gornjega naslova županu poziv, naj si prizadeva za to, da bi omenjenim preklicali narocila za gradbena dela. To narekuje že samo obtožba na račun inž. Graziata, ugotavlja svetovalka in pripominja, da bi moral veljati ukrep tudi za arh. Sasso kot političnega predstavnika v mestu, rajonskega svetovalca in brata občinskega svetovalca. Ko bi ostalo njegovo ime povezano z Graziatom, bi se utegnili osredotočiti okoli njegove dvojne figure politika-profesionalca kočljiva radevnost, z njegovo ogradjitvijo od obtoženega pa bi mu samo pomagali pri zaščiti lastne podobe.

JUTRI / SPREVED SKOZI MESTO IN ZBOROVANJE NA BORZNEM TRGU

Stavka za svetlejšo
obzorje na Tržaškem

Spregovorili bodo sindikalisti Kakovich, Pino in Bua

DRAGO GASPERLIN

pod udarom državnega kletenja. Sindikat zahteva izdatnejša finančna sredstva za raziskave in strokovno izobraževanje, s čimer naj bi preoblikovali specializacijski model v industriji oziroma pospešili inovacijo ne le proizvodnih procesov, ampak tudi izdelkov kot takih, obenem pa poziva k novi industrializaciji preko proizvodnega preusmerjanja; vse to pod

neposrednim nadzorom ministrstva za industrijo, ki naj prevzame tudi usmeritveno-programatorske zadolžitve, danes porazgubljene med različnimi ministri. Inovacije bi lahko pospešili tudi s privatizacijami, katerih cilj pa naj bo zgolj okrepitev industrijskega sistema, torej konkurenčnosti na tujih trgih.

Hkrati s tem je potrebo-

no razrešiti finančno krizo zavoda IRI.

Nadalje zahteva sindikat preustroj celovitega tarifnega mehanizma, ki v zdajšnji obliki pospešuje inflacijo. Ta najbolj pesti manj premožne sloje in upokojece, ki so že itak pod pritiskom rastocih davščin. Delojemalcem in upokojemcem je zato treba takoj povrniti odvečno vplačane vsote in zvisati družinske doklade. In se dolgo bi lahko nastevali.

Kako in kdaj bodo stavkali
delavci posameznih strok

Jutrisnja stavka bo trajala v glavnem stiri ure, so pa tudi izjeme. Tržaško tajništvo Sindikata slovenske sole navaja na primer, da bo na solah osebje stavkalo zadnjo delovno uro, obenem pa svoje članke vabi k udeležbi pri stavki v zaščito delovnih mest. Sindikati CGIL, CISL in UIL so k udeležbi povabili tudi študente.

Osebe avtobusnega podjetja ACT bo stavkalo od 9.30 do 11.30, poštni uslužbenci ves dan (toda na glavni postji bodo redno sprejemali priporočene posiljke in brzojave, medtem ko bodo že danes izplačali pokojnino INPS tistim, ki bi ji morali dvigniti jutri), prav tako gradbinci, delavci v kamnolomih in lesnih podjetjih, državni in polidržavni namestenci ter osebe krajevnih ustanov (torej tudi občinskih uprav), pa se zdravstvene osebe (samo na pobudo CGIL), vendar ob zagotovitvi najnujnejših storitev.

Po stiri ure bodo stavkali delavci kovi-

narske, kemijske, jestvinske in papirne stroke, pomorski, pristaniški, železnice, osebje ENEL, ACEGA in SIP, namestenci zavarovalnic in bank. Uslužbenci sredstev množičnega obveščanja bodo prekrizali roke zadnji dve uri in se zbrali na skupščinah, univerzitetno osebje in uslužbenci raziskovalnih ustanov prve tri ure (pri Padricah stiri), trgovski namesenci pa ves dopoldan.

V kinodvoranah bo odpadla prva predstava, gledališko osebje pa bo stavkalo stiri ure.

Izrečno solidarnost s stavkajočimi je izkazalo tržaško vodstvo Confesercentija, ki združuje delavce s področja trgovine, turizma in raznih storitev. Njegova tajnica Ester Pacor opozarja na težave trgovske in turistične stroke zaradi preustrojitve postopkov, ki jih narekuje tako splošna kriza kot porast rezijskih stroškov.

POŠTA / "AFERA"

Dolina: laž ima
zelo kratke nogeŽupan Marino Pečenik uradno zavrnil
nesramna nacionalistična natolčevanja

Nova dolinska pošta, ki je predmet sporov (f. Magojna)

Nove dolinske poste se niso odprli, ker manjkajo ustrezna dovoljenja Krajevne zdravstvene enote, ker razne notranje naprave (elektrika, kurjava itd.) se niso doživele preizkusa, ker objekt ni bil vpisan v katastrski seznam in ker manjkajo dokumenti v zvezi z zelezobetonskimi deli. Dolinska uprava je včeraj z uradnim sporočilom odgovorila na neutemeljena casopisna in politična natolčevanja, čes da je za zastoj "kriv" župan Pečenik, ki izdaja potrebnih dovoljenj pogojuje z dvojezičnimi napisi na novi postji.

Občina Dolina je o pomankanju dokumentov in ustreznih zakonskih dovoljenj 3. marca uradno obvestila podjetja, ki imajo v koncesiji gradbena dela, a o tem se ni dobila nobenih odgovorov. Pečenik v svojem uradnem sporočilu tudi dodaja, da je že julija lanskega leta zahteval od postnega ravnateljstva v Rimu postavitev dvojezičnih napisov zunaj in v notranjosti nove poste. Pri tem se je skliceval na soglasno politično stališče krajevnega občinskega sveta. A tudi o tem uprava se ni dobila iz Rima nobenega uradnega odgovora.

Pečenik nadalje ugotavlja, da so torej popolnoma neosnovana in

tendenciozna vsa stališča, ki so se pojavila v dnevnem tisku (listar Gambassini je posegel tudi na deželni ravni), po katerih je odprtje nove dolinske poste odvisno le od dvojezičnih tabel in napisov. Vse skupaj po zupanovem mnenju diši po grobi politični spekulaciji in po poceni predvolilni propagandi.

»Nasa uprava ne bo klonila pred demagoškimi provokacijami in bo dosledno vztrajala na

poti svojih legitimnih zahtev, ki uživajo podporo občanov in ki jih polnopravno jamci tudi republiška ustava«, je ob koncu izjave napisal se dolinski župan.

Dolinski primer je kot vidimo - znova zelo jasno dokazal, kako nekateri nacionalistični in desničarski krogi izkrivljajo resnico in gradijo svoje nesramne spekulacije na lažeh ter na popolnoma izmislenih zadevah. Laž pa ima vedno kratke noge!

PETICIJA / ZBIRANJE PODPISOV

Načrt o prenovi glavne bolnice
sploh ne odgovarja potrebam

Predvideva le delno prenovo, a obenem nov center

»Zelimo, da se ljudje izrečejo o prenovi glavne tržaške bolnice,« je poudarila Diana De Rosa, odgovorna za zdravstvo pri DSL. Danes po 16.30 bodo namreč na trgu Capo di Piazza začeli z akcijo zbiranja podpisov pod peticijo, v kateri zahtevajo od deželne odbora, da znova prouči nacrt o prenovi bolnice. »Ta nacrt namreč ne odgovarja potrebam mesta,« je se dodala De Rosa, »vendar s to akcijo nikakor nečemo zaustaviti del, prav nasprotno, s prenovi bi morali začeti čimprej, vendar bi morali istocasno vnesti bistvene spremembe.«

Prvotni nacrt je predvideval popolno prenovu sedanjega bolnice, v kateri bi bila kardiološki in medicinski oddelek, obnovu sosednjega centra za rakasta obolenja in ob njem izgradnjo »tehnološkega centra«, v katerem bi bile operacijske sobe, laboratoriji in pa 160 bolniških postelj. Center bi zgradili nasproti bolnice v Ul. Pietà, kjer so sedaj parkirišča, razstili pa bi se sosednjo stavbo, v kateri prebiva 43 družin in kjer so razne produktivne dejavnosti. Sredstva, ki jih je zagotavljal finančni zakon, so znašala 105 milijard, kar je bilo odločno premalo za kritje celotnega nacrta. Tako so se odločili, da obnovijo samo polovico bolnice (kardiološki oddelek) in zgradijo tehnološki center. To pa je skregano z zdravno pametjo: del bolnice (medicinski oddelek, ki služi zlasti starejšim bolnikom) bi ostal v razmerah, ki ne bi bile bistveno drugačne od sedanjih, poleg tega bi se skrcilo stevi-

lo postelj, težave bi se nadaljevale za center za rakasta obolenja, istocasno pa bi nekaj metrov daleč zrasel nov, »tehnološki center«, ki daleč presega potrebe tržaškega prebivalstva. Poleg tega bi morala Občina poskrbeti za novo površino za parkirišča, kar je na področju Stare mitnice neresljivo vprašanje.

Pobudniki peticije naglašajo, da bi operacijske sobe in vse, kar je predvideno v novem »centru«, lahko brez težav umestili v sedanjih zgradbi. V nasprotnem primeru bomo v istem poslopju dejansko imeli »dve bolnici: eno staro in eno novo«.

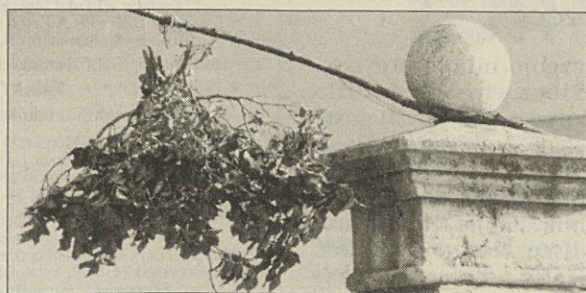
Pobudi DSL so se že doslej pridružili Rete, ACLI, »Sodišče bolnikov«, CGIL za javne funkcije ter FIALS - CISAL.

Kaj bo s staro bolnišnico? (foto Kroma)

GABROVEC / OSMICA

Merjašček pršut se kar prileže s teranom

Pri Gasperjevih v Gabrovcu (hisna številka 125) bodo danes ob 10.30 prvič v zgodovini te nove kmečke domacije odprli osmico. Tocili bodo pristno vitovsko gorganjo in teran kot karakteristična pridelka gabrovskega vinorodnega okolisa. Podjetni Pepko in zena Fran-

ca pa bosta pripravila tudi presenečenje s hvalevredno promocijsko agroturistično akcijo. Ker je gospodar tudi lovec in je pred kakšnim mesecem zalotil na krompirjevi nivi kar majhno krčelo merjašcev, si je tedaj pac bogato zalozil s hrambo z divjim mesom. Prvim

petdesetim obiskovalcem osmice bo radodarni Pepko brezplačno poklonil pečen pršut divjega prašiča (porcija bo tehtala 11,5 kg) ali pa na izbiro par merjašcevih klobas oziroma kolin. Enogastro-nomski sladokusci vedo povedati, da se merjašcev pršut odlično prileže in spaja s kraskim teranom, medtem ko je koline in klobase priporočljivo namakati z belim vinom. Naj bo tako ali drugače, pokusiti pac morate in ne bo vam žal. Kdor ne pozna kraja, bo lahko brez težav lokaliziral osmico, saj se bo lahko orientiral po izpostavljeni običajni brsljanovi »fraski« (bs-)

OPČINE / RAJONSKI SVET

Odbornica, kdaj bomo
lahko imeli nov sedež?Dežela je odobrila prispevek milijarde 600 milijonov lir,
ki pa ga še niso izkoristili zaradi zamud Občine

Odbornica, pridite. Na lastne oči se boste lahko prepričali, da je sedež nasega rajonskega sveta res neumesten, občinska izpostava premajhna, sedež krajevnega oddelka mestnih redarjev preskromen. Skratka: ko boste vse to videli, nam boste morali pritrditi, da je nova občinska zgradba na Opčinah neobhodno potrebna.

Nekako tako je izzvenelo vabilo vzhodnokraskega rajonskega sveta tržaški občinski odbornici za urbanistiko Annalisi de Comelli. Namen obiska je bil jasen: na vzhodnem Krasu potrebujejo nov občinski sedež, kjer naj dobijo svoje prostore tudi številne druge službe. Odbornica, ki je po poklicu arhitekt, naj bi iznesla zahteve izvoljenih predstavnikov prebivalstva občinskemu odboru, da bi čimprej - ta čimprej gre podčrtati - sklepal in tudi ukrepal.

Zadeva novega sedeža občinske izpostave na Opčinah ni nova. Segaj že nekaj let v preteklost. Zastavil jo je takratni rajonski svet. Dežela je pozitivno odgovorila na zahtevo o finansiranju dela: odobrila je prispevek v višini milijarde 600 milijonov lir, od Občine pa je zahtevala, naj ji predloži ustrezno dokumentacijo o novi zgradbi.

Rajonski svet je ob tej obetavni vesti takoj začel s pripravi: določil je lokacijo novega sedeža (zgradili naj bi ga nasproti openskega pokopališča, na zemljišču-zeleni površini, ki je deloma jursarska last, deloma

Odbornica de Comelli na rajonski seji (foto KROMA)

pa zasebna) in tudi pripravi takimenovano »hipotezo o nacrtu« (izdelala sta jo arhitekta Kokorovec in Sisto). Po tem projektu naj bi v novi občinski zgradbi dobili poleg rajonskega sveta svoje prostore anagrafska služba, mestni redarji, zdravstveno-sanitarna služba, skrbstveni okraj, jursarski odbor in posta. Takratni občinski odbornik za urbanistiko Eraldo Cecchini je predstavil občinskemu odboru vso dokumentacijo teden dni pred okrutno smrtjo.

Odtlej je ostal nacrt, kljub prizadevanjem in posegom rajonskega sveta, v predalih občinske uprave. Malo po izvolitvi je novi rajonski svet soglasno izglasoval resolucijo, v kateri zahteva od župana in odbornika za urbanistiko, da se zavzameta za projekt.

Toliksna vnema je razumljiva, saj bo konec leta zapadel termin za korištenje drugega dela deželnega prispevka (800 milijonov lir), medtem ko je bil prvi del (prav tako osemsto milijonov) vpisan v poglavja lanskega finančnega leta.

Odbornica de Comellijeva se je na tokrovem srečanju z vzhodnokraskim rajonskim svetom podrobno seznanila s celotno zadevo. Sprevidela je, da so sedanji prostori res neumestni; menila je, da je treba vztrajati pri pobudi; zagotovila je, da se bo za to ustrezno pozanimala. Casa na razpolago je res malo; krizni vetrovi, ki vedno česceje in močnejše pihaajo nad tržaško občinsko palaco, ne dajejo slutiti nič dobrega, a upanje vsekakor obstaja...

METANOVOD / PO POSEGU DOMAČINOV

Dokument rajonskega
sveta za Vzhodni Kras
o »zadevi Padrice«ACEGA, Pokrajino in ACT bo seznanil z
zahtevami prizadetega prebivalstva

Vzhodnokraski rajonski svet bo v prihodnjih dneh predložil podjetju ACEGA, Pokrajini in prevoznemu podjetju ACT lasten dokument o »zadevi Padrice«. Namen te poteze je jasen: okrajno posvetovalno telo hoče seznaniti podjetji in ustanovo z nevesnostmi, ki jih domacemu prebivalstvu povzroča gradnja metanovoda od Bazovice do Banov, obenem pa tudi z zaskrbljenostjo nad nadaljnjim potekom zahtevnih del.

V zadnjih tednih je prejel vzhodnokraski rajonski svet številna pisma, v katerih so Padricarji in prebivalci drugih bližnjih vasi izražali svoje resne dvome o pravilnosti in upravičenosti ukrepov, ki so sledili delom na pokrajinski cesti Padrice-Bazovica. Pretekli petek se je rajonski svet tudi srečal z domacinji, ki so rajonskim svetovalcem predložili resolucijo s svojimi zahtevami, da bi zascitili kvaliteto življenja v vasi. Prav ta resolucija je bila nato podlaga za pripravo dokumenta rajonskega sveta.

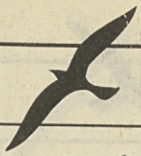
V njem se okrajno posvetovalno telo dotika vseh tistih točk, ki najbolj zaskrbijo padriško vasoko tkivo. V prvi vrsti gre za jamstva lastnikom hiš ob pokrajinski cesti. Ko bodo dokončali dela na prvem odseku (bazovsko pokopališče - padriška cerkva) bodo začeli delavci podjetja Mari-Mazaroli kopati proti vaske-mu jedru. Drugi odsek bo popeljal metanovod (in okrepilni vodovod) od cerkvice pa do bara Gus-

tin. Kopalniki in težki vrtni stroji bodo peli svojo bobno pesem v neposredni bližini hiš. Lastniki hiš se zato upravičeno bojijo za svoje domove in zahtevajo jamstva in zavarovanje poslopij pred to kopalo ujmno.

Drugo vprašanje zadeva cestne povezave. Ze sedaj so Padricarji v tem pogledu na psu. Kaj bo sele, ko bodo razkopali glavno prometno žilo v vasi?, se sprašujejo. In zahtevajo: ureditev obvoznice, asfaltiranje, uvdbo enosmernih cest in semaforjev. Ob tem pa tudi primerno rešitev za javne avtobusne prevoze. Skratka: nočejo, da bi bile Padrice za casa del (in ta cas sploh ne bo kratek...) »odrezane« od sveta.

Novo vodstvo
KD Kraški dom

Na prvi seji novoizvoljenega odbora repentarskega kulturnega društva Kraški dom so porazdelili funkcije v odboru. Nova predsednica je Vesna Gustin, podpredsednica Sonja Lazar, tajnica Renata Cok, blaginjskarka Nives Gustin in Nataša Skrk, gospodar Gianni Sobani, referent za tisk in propagando Omar Marucelli, referentka za dramsko skupino Stana Milic, referent za baliranje Igor Grilanc, referentka za arhiv Ines Skabar, nadzorni odbor pa je takole sestavljen: Milko Krizman, Silvana Skabar in Bogdan Raubar, suplenika Katja Colja. (-bs-)

GLASBA / JUTRI V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

»Mladi koncertanti« - finalisti srečanja glasbenih šol

Razveseljiva uveljavitev glasbene šole GM »Marij Kogoj«

JOZE KOREN

Letosnje "Srečanje glasbenih sol Primorske" v organizaciji Društva glasbenih pedagogov Primorske, v katerega so vključeni tudi pedagogi naših zamejskih glasbenih sol, je po treh selekcijskih nastopih gojencev v Novi Gorici (23.3.), v Gorici (24.3.) in v Sezani (25.3.), preslo v finalni del. Prvi finalni nastop je bil v sredo zvečer v Postojni, drugi pod geslom "Mladi koncertanti" pa bo jutri, v petek, 2. aprila ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Na selekcijskih nastopih so se v finalni del uvrstili res le najboljši gojenci iz večine sol, zato je se toliko bolj pomemben uspeh, ki so ga dosegli gojenci glasbene šole "Marij Kogoj". Glasbene matice iz Trsta, saj so na finalnem nastopu v Postojni nastopili stiri njeni gojenci, na odprtem pa jih bo nastopilo skupno pet v treh od dvanajstih točk na programu.

Od gojencev šole GM "Marij Kogoj" so na finalnem nastopu v Postojni sodelovali pianistki Aleksandra Pavlovič iz razreda prof. Xenje Brass in Veronika Pertot iz razreda prof. Verenke Terolj ter harmonikarja Robert Rebec in Kristjan Vi-

sintin, oba iz razreda prof. Eliane Zajec.

Na jutrisnjem finalnem nastopu na Opčinah pa bodo solo GM "Marij Kogoj" zastopali: violinistka Raffaella Petronio iz razreda prof. Marka Biteznička, harmonikarski duo Aleksander Ipavec-Igor Kante iz razreda prof. Loredane Coceani ter komorna skupina - trio flavta (Erika Buzecan), klarinet (Marko Stoka), klavir (Aljoša Starc) iz razreda prof. Petra Filipoviča. Violinistka Raffaella Petronio bo izvajala 1. stavek iz Bruchovega Koncerta op. 26 (pri klavirju Aljoša Starc), harmonikarski duo Ipavec-Kante Gridinovo skladbo Novelty Russe, Trio Buzecan-Stoka-Starc pa Bottesinijev Andante z varijacijami.

Vrsilec dolžnosti ravnatelja glasbene šole GM "Marij Kogoj" prof. Bogdan Kralj, je uspeh gojencev šole takole komentiral: »Uspeh naših gojencev ni presenetljiv, je pa res lep in vzbuja tako pri meni kot pri naših pedagogih in tudi upravnemu odboru naše glasbene ustanove upravičeno zadovoljstvo.«

Se nam potemtakem v petek zvečer na Opčinah obeta pomemben glasbe-

ni dogodek?

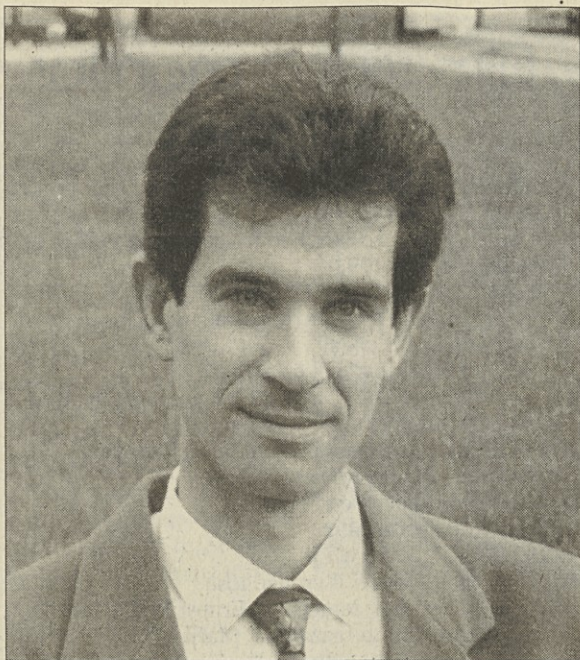
»Preprican sem, da bo to lep večer. Ne smemo namreč zanemariti dejstva, da so se tokrat gojenci primorskih glasbenih sol z obeh strani meje potegovali za vstop v finale na selekcijskih srečanjih, na katerih so veljala zelo ostra merila in ce ima naša sola toliko finalistov, to pač pomeni, da imamo talentirane gojence in sposobne učitelje.«

Koliko gojencev drugih sol bo se nastopilo na Opčinah?

»Poleg naših se trije pianisti sol iz Kopra in Centra "Emil Komel" iz Gorice, flavtista iz Nove Gorice, klarinetist iz Kopra, kvartet saksofonov iz Pirana, hornistka prav tako iz Pirana, trobentac iz Sezone ter vokalnoinstrumentalni sekstet šole "Emil Komel" iz Gorice, pri katerega pripravljajo tudi profesor naše šole Peter Filipič.«

Na programu je za openski finale navedenih 13 točk. Kdo bo izvajalec trinajste točke?

»Res je, gojenci slovenskih primorskih glasbenih sol bodo nastopili v dvanajstih točkah, trinajsto pa bo kot gost izvajal mladi pianist trzaskega konservatorija "Tartini". Tokrat bo pr-

Bogdan Kralj: »Zadovoljni z uspehom gojencev«

vič, da bo na naših srečanjih sodeloval "Tartini" gojenec kot gost, sprico dobrih odnosov, ki jih naša sola ima s trzaskim konservatorijem, pa sem prepričan, da bomo nasli se priložnosti za sodelovanje.«

V priložnostni programski brošuri, ki ste jo organizatorji izdali za to priložnost, so objavljene tudi trije prispevki namenjeni trem bivšim ravnateljem treh glasbenih sol. Enega ste napisal tudi vi.

»Prispevki so namenjeni trem ravnateljem, ki so v zadnjem letu ods-

li v pokoj. Ti so: prof. Amina Slapernik, ravnateljica glasbene šole v Novi Gorici, prof. Miran Hasl, ravnatelj glasbene šole oz. Centra za glasbeno vzgojo v Kopru in prof. Svetko Grgič, dolgoletni ravnatelj naše glasbene šole "Miran Kogoj" iz Trsta. Mislim, da je bila naša dolžnost odločiti se tudi na ta način njihovega poztrovalnemu delu za glasbeno vzgojanje naše mladine, saj njihovo delo predstavlja podlago tudi za današnje dosežke naših gojencev.

Obvestilo KZ za izlet v Verono

Kmečka zveza obvešča vse prijavljene za izlet na sejem VINITALY v Verono, da bo avtobus odšel izpred palače Trgovinske zbornice na Borznem trgu, 5. aprila, ob 7. uri zjutraj, s križišča na Opčinah (gostilna Diana) ob 7.15 in izpred gostilne Silvester v Nabrezini ob 7.30. Prevoz in vstop na sejem sta brezplačna, večerja pa je na lastne stroške. Ker je na razpolago se nekaj prostorov, se interesi se lahko prijavijo pri Kmečki zvezi.

Ob 80-letnici nasega strica

Franca

mu čestitamo in želimo mnogo zdravja, sreče in zadovoljstva in se enkrat toliko let med nami nečaki Milka, Marija in Ivan z družinami

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK, 1. aprila, 1993

HUGO
Sonce vzhaja ob 6.45 in zatone ob 19.33 - Dolžina dneva 12.48 - Luna vzhaja ob 13.11 in zatone ob 3.21.

Jutri, PETEK, 2. aprila, 1993

FRANC
VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1025,6 mb raste, brezvetrje, vlaga 52-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Alessandro Furlan, Riccardo Ponte, Rachele Stanovich, Lorenzo Sorice, Sara Esghetta, Andrea Sgobbio, Alice Raugna, Lorenzo Pappazoni.

UMRLI SO: 61-letni Walter Zaverl, 80-letni Erminio Bastiaco, 89-letni Velimir Stegu, 72-letni Ezio Skerl, 90-letna Zorka Nachich, 85-letni Ludovico Fritto, 72-letna Nives Tenze, 42-letna Roberto Gherghetta, 90-letna Maria Matica, 76-letni Luciana Toloso, 68-letni Giuseppe Petri, 72-letna Maria Nibali, 62-letni Aldo Prete, 76-letna Lucia De Giosa.

LEKARNE

Od ponedeljka, 29. marca, do nedelje, 4. aprila 1993

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Cavana 1 (tel. 300940), Miramarski drevored - Barkovlje (tel. 410928).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere. Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Oriani 2.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere. NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 (tel. 764441).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 39911.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 39911.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

KINO

ARISTON - Dvorana rezervirana.

Jutri: 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Sommer-sby«, r. Jon Amiel, i. Jodie Foster in Richard Gere.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande cocomero«, r. Francesca Archibugi, i. Sergio Castellitto.

EXCELSIOR AZZUR-

RA - 16.30, 19.15, 22.00 »Profumo di donna«, r. Martin Brest, i. Al Pacino in Chris O'Donnell.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Gli spietati«, i. Clint Eastwood, Gene Hackman, Morgan Freeman, Richard Harris.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Trauma«, r. Dario Argento, i. C. Rydell, A. Argento.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fuga dal mondo dei sogni«, i. Kim Basinger.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Arriva la bufera«, i. Diego Abatantuono.

GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Eroe per caso«, i. Dustin Hoffman, Geena Davis, Andy Garcia.

MIGNON - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »2013 - La fortezza«, i. Christopher Lambert in Loryn Locklin. Zadnji dan.

EDEN - 15.30, 22.10 »Analmente tua, Jacqueline«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »Sister Act, una svitata in abito da suora«, i. Whoopi Goldberg. Zadnji dan.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Luna di fielle«, r. Roman Polanski.

ALCIONE - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Orlando«, r. Sally Potter, i. Tilda Swinton.

RADIO - 15.30, 21.30 »Bestiali ecitazioni osce-ne«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PRIREDTV

SLOVENSKA SKAVT-SKA ORGANIZACIJA IN ROD MODREGA VALA vabita na ogled razstave SKAVTI IN GOZDOVNIKI NA SLOVENSKEM v Kulturnem domu v Trstu. Razstava je odprta vsako soboto od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob predstavi in po dogovoru z organizatorji. Sole se lahko dogovorijo za voden obisk z organizatorji (tel. 3215086 za SZSO in 632663 za RMV).

GM TRST - SOLA M. KOGOJ IN DRUSTVO GLASBENIH PEDAGOGOV PRIMORSKE vabita na ZAKLJUČNI VEČER MLADIH KONCERTANTOV jutri, 2. aprila, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE priredi v soboto, 3. aprila, ob 20.30 v gostilni Al Carso v Mavhinhah KULTURNI VEČER ob gostovanju dramske skupine KD Repentabor z dramskim delom Stane Milic-Lazar KDO JE KRIV. Vljudno vabljeno!

SKD BARKOVLJE, Ul. Cerreto 12 prireja v soboto, 3. aprila KONCERT. Nasopili bodo Raphael Kiefer-violina, Annalisa Clemente-violina, Luisa Scattarreggia-cembalo. Na programu Mazas, Viotti, Quantz in Haendel. Zacetek ob 20. uri.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB - Ul. Donizetti 3 v Trstu vabi v soboto, 3. aprila, ob 18.30 na večer z naslovom VPOGLED V SVET JUDOVSKKE KULTURE. Po uvodni predstavitvi prof. Mirjam Bratina - Pahor si bomo ogledali film The chosen (Izvoljenji).

SKD PRIMOREC Trebce vabi na CELOVEČERNI KONCERT MPZ SKALA - GABRIJE v soboto, 3. aprila, ob 20.30 v Ljudskem domu.

ANPI-VZPI, ANPIA IN ANED vabijo na KOMEMORACIJO 71 talcev v nedeljo, 4. aprila, ob 15. uri na strelišču na Opčinah. Na slovesnosti bosta govorila Federico Vincen-ti, predsednik ANPI F-K in Milan Pahor, ravnatelj Narodne in študijske knjižnice. Sodeloval bo openski MPZ Tabor.

AMATERSKI ODER J. STOKA vabi na ogled igre GENIJI V KRATKIH HLACAH - režija E. Franceskin. Izvaja mladinska skupina SKD Tabor v nedeljo, 4. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku.

SKD BARKOVLJE vabi na PREDSTAVITEV ZBIRKE MAS UBALDA VRABCA. Pevci zbora M. Pertot, pod vodstvom Aleksandre Pertot, bodo izvajali maso v Es-duru v cast sv. Antonu. Organist Stefan Bembi, predstavitev Zorko Harej. V nedeljo, 4. aprila, ob 19. uri v barkovljanski cerkvi.

SKD TABOR - Openska glasbena srečanja. V nedeljo, 4. aprila, ob 10.30 v Prosvetnem domu na Opčinah KONCERT GO-DALNEGA KVARTETA GLASBENE MATICE.

Zarko Hrvatic in Stefan Iob - violini, Marko Bitez-nik - viola in Peter Filipic - violoncelo. Na sporedu: Mendelssohn, Merku, in Tekasakov.

DRUSTVO SLOVEN-SKIH UPOKOJENCEV TRST prireja PRED-VAJANJE FILMOV Alojse Zerjela v sredo, 4. aprila, ob 16. uri v Gregorčević dvorani v Trstu, ul. sv. Franciska 20. Predvajani filmi bodo: Stiri zlata dekleta s Krassa, Tibet in tibetanske steze in Avignone - evropski teater. Vljudno vabljeno!

OBVESTILA

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOSOVEL sporoča, da je v teku vpisovanje za poletno središče v Trstu, za letovanje v Ptuju in v Zelenem centru v Vrhpoljah. Poletno središče bodo lahko obiskovali otroci od 3. do 14. leta starosti, letovanje v Ptuju od 6. do 17. leta starosti in letovanje v Vrhpoljah od 6. do 14. leta starosti (tel. 573141).

IZLETI

KRISKA SEKCIJA upokoencev SPI CGIL priredi v nedeljo, 18. aprila izlet v Sacile ob priliki razstave rastlin in ptic. Cena 46.000 lir. Vpisuje Mario Turel - tel. 3220266.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 4.4. avtobusni izlet v Sappado ob priliki zamejskega prvenstva in društvene tekme. Vpisovanje: tel. 212859 in 299573.

SKD Cerovlje - MAVHINJE priredi v nedeljo, 25. aprila pomladni regolacijski pohod po Mavhinhah in okolici. Odhod od 8.30 do 10.30 iz Mavhinj. Vabljeno posamezniki in skupine.

KRUT obvešča, da je se nekaj mest na razpolago za 10-dnevno zdravljenje v zdravilišču Radenci od 2 do 12. 5.1993 in v zdravilišču Terme Catez od 16. do 26.5.1993. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 360324.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-SKE SOLE obvešča profesorje nižjih in višjih srednjih sol, da so od 25. t.m. na solskem skrbništvu objavljene lestvice solnikov, ki so v dopolnilnem organiku (DOA).

Interesenti lahko vložijo morebitne pisne pritožbe v roku petih dni po objavi lestvice.

MALI OGLASI

PRI PISCANCIH ima odprto osmico Sergio Ferfolja.

OSMICO ima odprto Diko v Borstu.

OSMICO je odprl Ivan Budin v Zgoniku st. 50.

OSMICO je odprl Alojz Milic v Repnu st. 49. Toči belo in teran.

OSMICO je odprl Jurij Stubelj v Sempolaju.

OSMICO ima Ivan Antonic, Cerovlje 34. Toči belo in crno vino.

OSMICO je odprl Ladi Kocjan v Dolini st. 147.

DOBRO BELO VINO iz kontovskega brega prodajam po ugodni ceni. Tel. 225304.

LADA NIVA 4x4, bele barve, letnik 1990 v odličnem stanju prodam. Draga 31 - tel. st. (040)226932.

PRODAM vespo 125 px, letnik '85 z dodatno opremo, zelo malo km. za 1.300.000 lir. Tel. st. 212635 ob uri kosila.

UGODNO prodajamo iz družinskih razlogov dobro upeljano trgovino sadja in zelenjave na obrobju mesta. Tel. st. 828988.

ISCEM baby sitter. Tel. st. (040)220688.

SUKANEC za kvacanje in se kaj nudim pridnim ženskim rokam. Tel. st. (0481) 533960.

ZARADI preselitve prodam moderno crnobelo lakirano dnevno sobo: miza s stiriimi stolicami, omaro z vitrino, z naslanjajem, dve mizici. Tel. st. 767724 ali 390558.

PRISPEVKI

V spomin na Miro Larenčič darujeta Miran in Pierina Batic 100.000 lir za gradnjo Doma v Lonjerju.

V spomin na dragega Borisa Zobca darujeta lide in Mirko 20.000 lir za MePZ Slovenec-Slavce.

V spomin na dragega Barica darujeta Milko in Irma 200.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Vido Pahor-Werk daruje Anica Sancin-Furlan 20.000 lir za KD Ivan Grbec in 20.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na pok. Borisa Zobca darujejo uslužbenici občine Dolina 50.000 lir za Oddelek za ozivljanje na katarinski bolnišnici.

V spomin na Andreja Regenta darujeta Edi in Gina Kemperle 20.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk Prosek-Kontovel.

Ob plačanju članarine darujeta Angela Skrbec 32.500 in Milica Sancin 5.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na drago mam Pepko Briseck daruje družina 100.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na drago Barbaro darujeta Danica in Mario Starc 25.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na drago Pepko Briseck darujeta Danica in Mario 25.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Barbaro Gregoric daruje Ljana Kriscak 20.000 lir za Sklad Mitje Cuka.

V spomin na drago Barbaro in Jelko darujeta Alekseja in Primoz 100.000 lir za Barkovljansko kulturno društvo.

V spomin na nepozabne none Tinetove in, oceta Antona daruje Anica 20.000 lir za Sklad Mitje Cuka in 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Romana Stoko in Alojza Milica daruje Silva Puntar 60.000 lir za Cerkev na Proseku.

Namesto cvetja na grob Borisa Zobca darujeta Rosana in Milan Pasarit 50.000 lir za PD Slavec.

V spomin na Lucijana Vidau in Evgena Cuka darujeta Savina in Livio Malalan (Trebce 65) 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Bazovici in 30.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI v Bazovici.

Bazovski udeleženci 50-letnice prisilne mobilizacije, letniki 1924, 1925 in 1926 darujejo 40.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Bazovici in 30.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI v Bazovici.

V spomin na drago Barbaro Gregoric daruje družina L. Polojaz 100.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na drago Barbaro Gregoric daruje družina Lokar 100.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Borisa Zobca darujeta Elena in Stojan 50.000 lir za Oddelek za ozivljanje katarinske bolnišnice.

Namesto cvetja na grob Vide Pahor vd. Werk darujeta Lidija in Milos z družino 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Družina Colja daruje 40.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na pok. Vido Pahor vd. Werk daruje Roza Pecenic z družino 30.000 lir za ZPZ I. Grbec - Skedenj.

V spomin na Kristino Babuder in Borisa Zobca daruje Zorko Petarso z družino 50.000 lir za PD Slovenec-Borst-Zabrezec.

V spomin na dragega Borisa Zobca daruje Rudi Zahar z družino 50.000 lir za MePZ Slovenec-Slavce-Borst-Ricmanje.

V spomin na Genio Sustercič darujeta družini Pepija Legise in Sergia Kan-teja 50.000 lir za Vasko skupnost Praproto.

V spomin g. Gisele, mame Amalie Metlike darujeta Kristina Moser in Pierina Zerl 40.000 lir za KD Ivan Grbec iz Skednja.

Po pogrebu naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustila

Albina Debeljak

Zalujoči sestra Marija, svak Franco, neek Claudio, (odsotni) torostalo sorodstvo Trst, Melbourne, 1. 4. 1993

Zalovanju svojcev ob smrti drage Mire Stoka se pridružujejo

clani Radijskega odra

DRAGO, V TEH TEZKIH TRENUTKIH SMO TI OB STRANI

Alenka, Anica, Breda, Dalka, Elvi, Jurko, Marija, Mirela, Peter, Pino in Sergij

Briljantni in zabavni Alberto Lionello in Guitryjeva nebodeča satira

Komedijska Žene, otroci in ljubimci žanje precejšen uspeh med občinstvom.

Erica Blanc in Alberto Lionello

SOLIDARNOST / DANES V BURLU GAROFOLU

Zdravniki in operaterji Medicine za mir o pomoči ljudem v bivši Jugoslaviji

Skupina trzaskih zdravnikov in zdravstvenih operaterjev, ki so zbrani v združenju Medicina za mir, bo podala danes obracun enoletnega delovanja organizacije. Zdrženje je nastalo, da bi nudilo pomoc prebivalstvu bivše Jugoslavije, ki ga je zajela vojna vihra. Člani združenja so trdno prepričani, da bi se morala zdravniška skupnost na vso moc upreti vojni, poleg tega pa sprejemajo naše težko poklicno odgovornost: lajsati bolnice prizadetim ljudem.

Na današnjem srečanju v konferenčni dvorani

ni otroške bolnišnice Burlo Garofolo bodo predstavniki združenja spregovorili o težkem sanitarnem položaju na vojnem območju in o nečloveških pogojih, v katerih so prisiljeni živeti tamkajšnji ljudje.

Srečanje bo uved

Štart 8. revije slovenskega filma, videa in televizije

Od danes do ponedeljka v kinodvorani Vittoria v Gorici na pobudo Kinoateljaja

Film Video Monitor '93, letos že osmi, se je postopoma uveljavil kot neizogiben in osvetljujoč trenutek kulture in spoznavanja. Na osnovi filmskega in televizijskega ustvarjalnega dela, torej filmvidea, omogoča tovrstna pobuda razmišljanje in stike, ki vodijo v razmišljanje in preverjanje sodobnih zgodovinsko-kulturnih ter političnih scenarijev Slovencev. Po njihovih najnovejših opredelitvah je to primer skupnega etnosa v stalnem sočanju z drugimi etnosi, bodisi znotraj kot izven Slovenije. S posebno pozornostjo do tako oblikovanega konteksta smo letos zeleli povečati priljubljenost za ogled in poslušanje raznih ustvarjalnih in sporičnih prispevkov manjšin, ki prebivajo v Sloveniji, tako italijanske kot madžarske, kakor tudi slovenskih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski. Končno Hmimage posvečen Petru Handkeju režiserju, sicer velikemu avstrijskemu pisatelju slovenskega rodu po materi, naj bi dodatno in vznemirjajoče obudil nova razglabljanja in čustva v geokulturnem okolju, v katerem so etnosi, ne glede na večinski ali manjšinski, kar je predvsem odvisno od zgodovinskih okoliščin, vseskozi pomembni viri identitete. To naj bi bilo, med drugim, spodbudno vabilo k razvijanju medetničnih in vedialoških vrednot in obnašanj.

sen. Darko Bratina
predsednik Kinoateljaja

FILM VIDEO MONITOR, revija slovenskega filma, videa in televizije, ki jo že osmič prireja Kinoateljaja, se začne drevi v kinodvorani Vittoria na Travniku v Gorici.

Predvajanja otvarja nov slovenski celovečerni film, Ko zaprem oči Francija Slaka, skupaj s študentskim filmom Sabajev Mitje Novljana, nagradjenim na festivalu v Angersu. Tritedenski zamik je tudi odločilno pripomoček k temu, da se bo po petih dnevih predvajanja FILM VIDEO MONITOR lahko sklenil s filmom Zrakoplov Jureta Pervanjanja, ki bo v Gorici imel svojo predpremierno izvedbo.

Vmes si bodo sledila predvajanja filmskih in televizijskih materialov, ki so zvečine razdeljena po sklopih. Jutri bo sekcija KRIZNA OBMOČJA BIVSE JUGOSLAVIJE prikazala televizijsko dokumentarno materiale o vojni, ki se bodo sklenili zvečer z dokumentarnim filmom Mirana Zupanića Oci Bosne.

Sobotno popoldne je namenjeno obmejnemu prostoru. Odvrteli se bodo materiali manjšinskih televizijskih programov v Sloveniji (madžarskega in italijanskega pri TV Koper Capodistria) in slovenskih programov pri državnih televizijah v Avstriji in Madžarski. Če-

Maja Sever - Zrakoplov (foto Stane Sršen)

prav slovenska manjšina v Italiji nima se televizij-skih oddaj, je slovenska redakcija RAI pripravila izbor prispevkov, ki so nastali v sodelovanju z italijansko redakcijo. Odgovorni za manjšinske oddaje in predstavniki večinskih TV struktur bodo skupaj z avtorji govorili o manjšinskem odajanju.

V soboto zvečer bo predstavitev filma Odsotnost, ki ga je posnel avstrijski pisatelj slovenskega porekla Peter Handke. Letosnji Hmimage je namreč posvečen njemu oz. njegovemu režiserskemu odnosu. Bolj je znan kot scenarist in sodelavec Wima Wendersa predvsem v filmu Nebo nad Berlinom.

Poleg tega bodoprikazani se trije Handkejevi filmi: kronika tekočih dogodkov (Chronik der lauffenden Freignisse, 1971), Levicnica (Die linkshaendige Frau, 1977). Bolezen

smrt (Das mal des Todes, 1985).

Po Handkejevem filmu Odsotnost bo sobotni večer nadaljeval s filmi mladih avtorjev, ki skupaj praznujejo 20 LET SKUCA in z dokumentarcem Bravo (Laibach) o prodorni slovenski glasbeni in umetniški skupini.

V nedeljo, po okrogli mizi z naslovom Poti reorganizacije slovenske kinematografije, bodo v popoldanskih urah na sporedu filmi AGRFT, nato pa dva tv filma, komedija Predsednik Antona Tomazica in Gospodica Mary M. Klopčica.

Pred zaključkom prikaza Film video monitorja bo na vrsti pogovor Sandija Colnika z goriskim profesorjem Jozkom Savlijem o njegovih zgodovinskih raziskavah, zatem tv dokumentarec Fant, pobratim smrti Maje Weiss, ki je bil nagrajen na slovenskem festivalu v Portorožu. (AD)

Film video monitor Program

Četrtek, 1. aprila 1193

20.30 otvoritev

Sabajev, M. Novljan Ko zaprem oči, Slak (93')

Petek, 2. aprila 1993

15.30 KRIZNA OBMOČJA BIVSE JUGOSLAVIJE

Državno prvenstvo in streljanju, Dušan Povh Dosje Milošević, V. Vodusek Dosje armada, Ljerk Bizič Operacija 2 - 1 - 3 - 62, M. Zupanić, H. Koder Dosje Bosna, Zoran Medved

19.00 Omizje: Bosna in Tvrdka do Radovana,

21.00 Oci Bosne, Miran Zupanić

22.00 Hmimage Peter Handke

Sobota, 3. aprila 1993

15.00 LJUDE OB MEJI

Stanje stvari, Lorenzo Iosa Slovenci v zamejstvu, Ernest Ruzić, Lojze Ponizani in razzaljeni, Marjan Sticker Posebni program RAI

Slov. utrinki, Ibolya Dončec, Andreja Kovac

18.00 srečanje: slov. manjšine v zamejstvu in v Slov.

20.30 Hmimage P. Handke Odsotnost (112')

22.30 20 LET SKUCA

Nedelja, 4. aprila 1993

9.30 Povečava, Majda Sirca

10.00 Poti reorganizacije slov. kinematografije

16.00 FILMI AGRFT

17.30 Bosni, Bojan Jurc

18.00 Predsednik, Anton Tomasić (82')

20.00 Ognjišče molka, Matjaz Klopčic

20.30 Gospodica Mary, Matjaz Klopčic (90')

22.00 Hmimage Peter Handke Levicnica (119')

Ponedeljek, 5. marca 1993

15.00 Slovenija v letu 92, Vladimir Vodusek

Slovenski božič, Božo Vranesic

Slovenija leto kasneje, Lorenzo Iosa

17.30 Večer z gostom: J. Savli, Sandi Colnik

Slike iz Secuana, Matjaz Zbontar, Peter Povh

Fant pobratim smrti, Maja Weiss (68')

Nedokonceno poletje F. Capa, A. Lederer

20.30 Amrški sen, Zrakoplov, Jure Pervanj

22.00 Hmimage Peter Handke Bolezen smrti (66')

HOMMAGE PETER HANDKE

Izkazana ljubezen našemu jeziku in prostoru mu daje pravico, da nas lahko tudi okrega

Gorica. »To je mesto, nas Celovec ni čisto nič proti njemu! V vrhovih rastejo palme in v samostanski grobnici je pokopan neki kralj.«

Iz očetovega obnavljanja vojnih prizorisc in maminega čustvenega preoblikovanja pokrajine se je v otroški zavesti Filipa Kobala/Petra Handkeja, glavnega junaka romana Ponovitev, sestavljala dezela, »kjer so obstajali samo glavni kraji, s pravičnimi imeni kot Lipica, Tennica, Vipava, Doberdob, Tomaj, Kopri-va...«

Petra Handkeja, velikega avstrijskega in evropskega pisatelja želimo predstaviti kot filmskega režiserja in tako opozoriti na tisti del njegovega ustvarjanja, ki je sirsii publikii manj znan, želimo pa tudi pobliže spoznati človeka, ki mu nasi vsakdanji kraji toliko pomenijo in jih morda preko njegove pesniške besede odkriti na novo. Mogoče doumeti občutek trajanja ob Doberdobskem jezeru, ali z brezsilno hojo po Krasu zaustaviti čas.

Peter Handke je v izgovorjenih besedah svoje slovenske matere in v zapisanih besedah iz bratovega slovenskega zvezka, našel svoj pesniški jezik in zato je na nek način tudi slovenski pesnik. V slovenskih besedah je prepoznal jezik svojega otroštva »...in prevod besed mleko in kruh ni bil prevod v jezikovno drugačnost, ampak vračanje v podobe, v otroštvo besed, v prvo podobo mleka in kruha.«

Pravzaprav to se ni bil jezik, temveč le med seboj nepovezane besede, ki so se razširjale v prostor in naravo in postajale podobe.

Razmišljam o tem, koliko Goricanov nosi v sebi otroštvo besed, kolikim kruh drugače diši kot PANE, in mleko je mogoče tisto, na katerem se naredi debela plast smetane, LATTE pa je samo belo. Koliko so bogatejši zaradi otrostva besed in koliki so ga potisnili v podzavest, tako da jih davne besede mogoče klicajo le v sanjah.

Ocaran je nad jezikom, ki, kot pravi sam »ima za vojno, oblast in zmagovalne pohode tako rekoc samo izposojenke, ustvari pa ime za najbolj nez-

natno, bodisi v hisi, za prostor pod okensko polico ali...«

Kako naj ne bo slovenski pesnik tisti, ki tako prodorno razume slovenski jezik, da v njem razlikuje enozložne izraze, ki so nemi v brezupnosti, in večzložne, vznesene v veselju in hrepenenju, in razume, da so vse hišno krstile ženske in vse zunaj hiše moski in ki se preko besed vrača k ljudstvu in ga spoznava.

Mu je lasten jezik premalo in zato potrebuje čudežno moč slovensčine, ki daje prednost bivanju in ne imetju? Pisatelj sam odgovarja, da sta oba jezika v njem vedno skupaj, tako kot sta skupaj v slovarju, ene besede na levi, druge na desni. Uspelo mu je nekaj nenavadnega, slovenscino napisati v nemščini. Pozna slovensko besedo za »vedro mesto na oblacenem nebu, za ogenj, ki naglo pridre iz peči, za surovo mesto v kuhanem krompirju« in tako mu slovenskonemski slovar, ki je v resnici le seznam besed, razvrščenih po abecednem redu, postane »ep besed«.

Pot ga je vodila na Kras, ki mu pomeni savano prostosti in deveto deželo. Hoja je v njegovem prejšnjem izkustvu pomenila le pot k cilju, saj se je brezsilna hoja dogajala sama obupanem. Na Krasu pa je bila brezsilna hoja mogoča. Hoditi pomeni imeti čas in na Krasu se Handkeju nikamor ni mudilo.

»Nikjer doslej nisem našel dezele, ki bi se mi, kot Kras, v vseh svojih po-

sameznih delih (s tistimi nekaj traktorji, tovarnami in supermarketi vred) zazdelo kot vzorec možne prihodnosti.«

Ob Doberdobskem jezeru je našel občutek trajanja, kajti »to se vzbudi ob neznatnih, majhnih stvareh, v pomembnih krajih, le prisluhniti mu je treba.«

Na Krasu je odrastel, se osamosvojil

(»proc od očeta«), razbremenil se je svoje nerodnosti in nesposobnosti (»Moj odpor do dela je bil v resnici strah, da bi odpo-vedal«), postal je moski ob bežnem srečanju na dvoriscu kraske gostilne (»Čescenja vredna pod murvo; ostala si edina, s katere je prišlo name, da si moja«), našel je prived o bratu, ki ga je presilil, ko je na zelniski postaji slučajno pogledal v prostor in ga prepoznal kot zadnje srečno domovanje svojega brata. Prišel je na cilj v deveto deželo, v prostor hrepenenja svojih slovenskih prednikov.

Toda konec poti je zacetek pripovedi, kajti ko hoja ni več mogoča, je pripoved tista, ki jo ponovi. Ponovitev. Prišla je skoraj čez četrto stoletje, roman, ki dokončno izprica, da Kras ni bil le pravilnica deveta dežela odrasajočemu mladenicu, ampak je čudežna ustvarjalna dežela pesniku.

V svojem delu je Peter Handke izprical toliko brezpogojne ljubezni do našega jezika in prostora, da mu ta daje pravico, da nas okraja in okrega. Iskreno upam, da mu v naši prepo-

tentni brezpametnosti ne bomo razpravljali njegovega Krasa, saj bomo s tem izmalicili tudi nas Kras. Zato hočem verjeti skupaj z njim, da lahko Kras postane nekakšna Noetova barka, v kateri se bo »po kakršni koli katastrofi ohranil od vsake osnovne snovi in od vsake oblike po en zilav primer in zato nobena stvar ne bo izgubljena in ta skop zemlja bo vedno lahko prehranila svoje prebivalce.«

Bo ze res, da so zdelane roke poetične samo za tistega, ki jih nima, toda res je tudi to, da se preprosto ne da razumeti stanja stvari, če si mednje le razmetan in razumes samo njihovo tržno ceno. V Handkejevi literaturi zato ne morem prepoznati le idilo revščine, ampak predvsem strah pred izgubo poezije.

Ne nazadnje pa si s Petrom Handkejem delimo tudi eksistenčno izkušnjo živeti na meji. Vendar je pisatelj prav zaradi te obmejnosti izšel nadmejen in zato je lahko nam ljudem za mejo njegova misel prispodoba za edino možnost bivanja v obrobju. Z romanom, ki je v svojem bistvu neprevledljiv in je v popolnosti razumljiv lahko le Slovencem, se je Handke se bolj povezal z našo usodo, ki je v tem, da smo zaradi naše majhnosti za sirsii svet nerazumljivi.

In ce je za Handkeja vsaka beseda tudi podoba, lahko razumemo, da, tako kot trajanje sili v pesem, besede silijo v film. Spoznava se kot bralec in gledalec obenem, zato je Handkeju mogoče zamenjati svincnik s kamero in nadaljevati zapis.

Nastali so stitje filmi Kronika tekočih dogodkov, Levicnica, Bolezen smrti, Odsotnost.

V zadnjem filmu, Odsotnost, ki je bil v preteklem letu predstavljen na festivalu v Benetkah, stitje popotniki iz stitirh različnih koncev sveta krenejo na pot, srečajo se in nadaljujejo kot skupaj. Vsak govori svoj jezik in vendar se med seboj razumejo.

Mogoče je Gorica mesto, ki lahko razume »odsotnost«, saj jo bolj ali manj zavestno živi vsak dan znova.

INTERVJU

Pelhan: Film je temeljna zvrst sodobne kulture

ALES DOKTORIC

Bili ste pred leti predsednik kulturne skupnosti Slovenije. Kakšno se vam zdi področje kulture sedaj, ko ste se vrnili na republiško raven kot minister za kulturo?

Takrat je bil pac drugačen sistem. Ministrstvo za kulturo je skrbelo za zakonodajo in nadzor, medtem ko je kulturna skupnost skrbela za oblikovanje in omogočanje programov na ravni republike. Skupaj smo si prizadevali za to, da se je materialni položaj kulture, tako v republiki kot v občinah, postopoma izboljševal. Po mojem odhodu leta 1990 v Novo Gorico sem spremljal kulturno politiko bolj od daleč. Opazil sem, da je delež za kulturo v bruto družbenem proizvodu in v deležu znotraj proračunskih sredstev tako na občinah kot na državnih ravni upadal kljub temu pa so se v tem času razvile nove oblike predvsem neinstitucionalne kulture.

Kako ocenjujete vlogo kulturnega ministrstva, kje se konca njegova naloga do civilne družbe?

Glede usmeritve kulturne politike na državnih ravni je prišlo s spremembo političnega sistema tudi do konsenza o vlogi kulturnega ministrstva. Na Seligevem odboru za kulturo pri parlamentu je bilo sprejeto stališče, da naj kulturno ministrstvo ne posega v kulturne vsebine, temveč naj jih omogoča. Omogoča pa jih lahko na dva načina. Tako da zagotavlja del sredstev skozi proračun, del pa s kulturi naklonjeno davčno zakonodajo. Problem ob letosnji finančni suši za kulturo v Sloveniji je prav v tem, da davčne zakonodaje, ki bi spodbujala podjetja in posameznike za sodelovanje v kulturo, nimamo. Celo nasprotno, knjige so obdavčene tudi za nakupe v knjižnicah in ce neko do podari knjižnici na primer sto knjig, mora knjižnica zanje plačati davek. Na osnovi tega bi lahko trdili, da je kultura dandanes celo bolj odvisna od države, kot je bila koncem prejšnjega desetletja, zato je več kot nujno cimprej oblikovati in sprejeti celovito zakonodajo za področje kulture. To bo v dani situaciji prioriteta naloga ministrstva.

Katero področja morajo v tem obdobju suhih krav biti po Vašem mnenju deležna posebnih pozornosti? Je med temi tudi slovenski film?

Film je nedvomno ena temeljnih zvrsti sodobne kulture. Zato se je v zadnjih treh letih dogodilo, da je padel delež za filmsko ustvarjalnost cel bolj kot so nihala sredstva za kulturo. Tako je filmska dejavnost od subvencij za pet celovečernih filmov leta 1990 padla na subvencijo za 1, 5 celovečernega filma, zato je nujno, da znotraj sredstev za kulturo postopoma visamo delež za slovenski film. Hkrati pa bomo cimprej zagotovili tudi zakonsko in materialno osnovo za filmsko dejavnost v celoti.

Imate kakšen pomemben recept, da bi s skupnim budžetom 1.300.000 DM, ki jih

imate na razpolago, lahko kaj takega tudi uresnicili?

Menim, da navedena vsota skupaj z neproproračunskimi sredstvi omogoča letos posneti dva celovečerna filma. Poleg navedenih sredstev namenja ministrstvo za kulturo tudi določena sredstva za ponovno vzpostavitev materialne baze, hkrati z likvidacijo Viba filma bomo vzpostavili novo ustanovo, ki bo dajala tehnične usluge za filmsko dejavnost. Nacrtujemo, da bodo novi odnosi vzpostavljeni na tem področju že letos jeseni.

Mislite, da bi morali kaj več prispevati tudi zasebni producenti?

Dejstvo je, da zal pri nas nihce nima na razpolago velikih materialnih sredstev, ki bi jih bil pripravljen vlagati v kulturo ali film neposredno. Tega tudi v razvitih državah ni toliko, če ne upoštevamo komercialnih programov - da bi država neko kulturno ustanovo ali določen program prepustila trgu. Se posebno pri nas ne, ki smo siromasna država z omejenim trgom za kulturne dobrine. V danih pogojih bomo pac morali z razpoložljivimi sredstvi delati cimbolj gospodarno in cimbolj kvalitetno. Delni izhod iz sedanjih zagate je tudi v naši cimprejšnji vključitvi v mednarodne filmske asociacije, predvsem tiste, ki nudijo majhnim kinamotografijam določeno tehnološko in finančno pomoč. Seveda pa je za včlanjenje predpogoj plačanje članarine. Na vsak način moramo izstopiti iz sedanje zagatne situacije, tudi zato ker opazamo, da je v Sloveniji v zadnjih letih zrasla talentirana generacija mladih filmskih ustvarjalcev, vanje pa je vredno vlagati, saj so prvi pogoj za rast kvalitetnega filma, ki bo sposoben enakovrednega soocanja v Evropskem in sirssem prostoru.

Kakšno je Vase mnenje o dveh predlogih reorganizacije slovenske kinematografije, od katerih je enega izdelala vasa ministrska služba, enega pa predstavilo Društvo slovenskih filmskih delavcev?

Kot že receno, država mora cimprej oblikovati zakonodajo za kulturno področje. Pri tem nacrtnujemo sprejem najprej krovnega zakona za kulturo in vzporedno s tem tudi zakona za kinematografijo. Slednji zakon - po mojem mnenju - lahko zajame in vskladi dva koncepta, ki sta danes med seboj soočena tudi v javnih polemikah. Kot nestrokovnjak za to področje lahko recem, da razhajanj o vsebini in ciljih med obema konceptoma prazvraprav ni. Gre bolj za vprašanje, ali naj bo naslednik Vibe filma državna ustanova ali naj se za tovrstno dejavnost da koncesije.

Kako se mora po vsem mnenju Slovenija oz. slovenska kultura predstavljati na tujem? Ima ministrstvo posebno strategijo?

Ministrstvo za kulturo je že vsa leta po uvedbi demokracije imelo globalno strategijo za predstavljanje slovenske kulture na tujem, da se moramo kot mlada

država afirmirati predvsem skozi kulturo in njene najvrednejše dosežke. Rezultat tovrstne usmeritve pa ni bil tak kot bi bilo želeli in sicer zaradi vrste razlogov. Strategija kulturne promocije ni bila v celoti dodelana. Opredeliti bi namreč morali, kateri dogodki in kraji doma tudi pomenijo promocijo Slovenije. Pri tem mislim na Borstnikovo srečanje, na Grafični biennale in na povezano sodelovanje med ministrstvi za kulturo, mednarodne odnose in turizmom.

Bili ste zupan Nove Gorice in si prizadevali za skupni kulturni prostor Gorice in Nove Gorice. Boste s tem prizadevanjem nadaljevali na Vašem ministrskem mestu?

Gorica in Nova Gorica imata poseben položaj v srednjeevropskem prostoru, ki bi ga morali vodstvi obeh občin kot doslej izkoristiti. Obe mesti ležita na eni od vitalnih tangent povezovanja zapadne in vzhodne Evrope. Zaradi dejstva, da geografsko in vse bolj tudi urbano tvorita vitalno točko v procesih nastajanja nove Evrope, sta najbolj primerni za oblikovanje novih odnosov, ne samo na komunalnem, materialnem, temveč tudi na duhovnem področju. Dograjevanje Osmških sporazumov je zato priloznost za obe občinski upravi, ce-bosta le zmoznji pogledati cez plotove lokalne samozagledanosti. Dandanes prebivalci ob meji ne potrebujejo več bonitet v cenejšem olju, sladkorju, kavi in podobno. Danes potrebujejo duhovne bonitete in povezave.

Se po Vasem italijanski in slovenski prostor ob meji dovolj poznata?

Prebivalci obeh mest se med seboj premalo poznajo, pri tem intelektualci niso nobena izjema. Koliko Novogoricancov pa sploh ve in pozna kaj več kot Stando v Gorici. Koliko jih je že bilo na goriskem gradu, v avditoriju, ali celo v slovenskem kulturnem domu? In koliko italijanskih prebivalcev Gorice pozna de- lo in življenje svojih slovenskih somesčanov. Na tej točki je potrebno narediti premike - podreti ograje med sosedi, ki so v nas samih.

In za konec, gospod minister, kaj bi želeli na pot 8. Film Video Monitorju, ki obsega tudi Hmimage Petru Handkeju?

Film Video Monitor sodi med pomembne posrednike in sooblikovalce slovenske filmske ustvarjalnosti. Prireditelj se je uveljavila v goriskem in sirssem prostoru na obeh straneh meje, tako da danes tvori pomembno točko v kulturni politiki obeh držav. Predstavljanje pomembnih osebnosti, kot je letos Handke, na vakoletnih srečanjih, sodi med prave odločitve vodstva festivala. Seveda gledano iz evropskih centrov je Film Video Monitor le droben kamencek v mozaiku kulturne ustvarjalnosti srednjeevropskega prostora. Toda brez Film Video Monitorja bi bil nas prostor in nase življenje siromasnejše.

KRMIN / OBREKOVANJE SLOVENCEV

Biagi in uprava v klavni vlogi

Razprava se v torek ni zaključila

VLADO KLEMSE

Krminski podzupan Giuseppe Biagi je z izjavami v italijanskem dnevniku Il Piccolo spravil občinsko upravo v sila neroden položaj, nedvomno pripomogel k zaostritvi odnosov med pripadniki večinske in manjšinske skupnosti, sebi pa kot kaže in kakor je bilo slišati napovedi med torkovo skoraj triurno razpravo v občinskem svetu, menda prislužil tudi prijavo zaradi obrekovanja. Ze od srede februarja, ko so maloobsejni prehod Neblo odprli tudi za mednarodni promet, je v Krminu živahna razprava, zakaj je izbira padla prav na Neblo/Jenkovo in ne na Medano/Plesivo, za kar so se v Krminu sicer ves čas potegovali. Giuseppe Biagi, ki je na Krminski občini podzupan, je v dolgem pismu v italijanskem dnevniku Il Piccolo, pri razčlenjevanju tega vprašanja, odgovornost za tako izbiro naprtil pripadnikom slovenske narodnostne skupnosti, ki so s posegom pri pristojnih oblasteh izsilili, da je bil Krmin kaznovan. Zato da bi se mascevali zaradi zadeve s Statutom. Jasno, da je pismo take vsebine in z žaljivimi obtožbami, povzročilo takojšnji in

zelo odločno reakcijo. Toliko bolj, ker se je Biagi podpisal kot podzupan. Stranka demokratične leveice je od zupana takoj zahtevala pojasnila, odločno so nastopili predstavniki liste Uniti per Cormons, na torkovi seji pa je o odprtju mednarodnega prehoda Neblo/Jenkovo razpravljali občinski svet.

Na tej seji je predstavnik DSL Cipolloni predstavil dokument z zahtevo po odstopu podzupana. Z zahtevo so se strinjali tudi predstavniki liste Uniti per Cormons, takojšnja pojasnila je zahtevala predstavnica te liste Gizela Reja. Po skoraj treh urah vroče razprave, so sejo prekinili. Sicer maloštevilna publika se je lahko preprala o tem, kako je skušal zupan Ambrosio, sicer dokaj nespretno zagovarjati in opravičevati izjave svojega namestnika, ki so sicer "njegove osebne izjave" in od katerih se on distancira. Vso zadevo je skušal uokviriti v dolgoletna prizadevanja krminske občinske uprave za večjo prepustnost meje v tem delu Brd. S podobnimi izjavami je skušal pomirjavalno vplivati tudi predstavnik KD Sabbadini, medtem ko se

je Biagi opravičil, rekoc, da to kar so nekateri prebrali med vrsticami, ni bil njegovi pravi namen in da je pripravljen sicer pojasniti tudi celotno ozadje, vendar na tajni seji, kjer bo povedal imena in primke in predstavil dokumente. Dobil je odgovor, ki ga je sam izjavil: "Zaljive obtožbe so bile napisane zelo jasno in ne med vrsticami". Klavrn je bil tudi odgovor, da nima pri sebi dokumentov, na katere se je skliceval.

Pravzaprav se je razprava o mejnem prehodu razvijala v dveh smereh. V prvem delu je bil govor o tem, kakšen mejni prehod Krmin pravzaprav potrebuje in ce to kar danes Neblo je sploh ustreza temu, kar si ali bi si Krminci zeleti. Opozicija meni, da tak prehod ni potreben, vecina pa, da bi v pomankanju drugačne rešitve tudi to prislo prav. Skusali so nadalje ugotoviti obnašanje Pokrajine in drugih ustanov v tej zadevi. Drugi del razprave pa se je osredotočil na podzupanova izjave. Razprava se, kakor smo uvodoma zapisali, ni zaključila. Danes bo o tem vprašanju govor v pokrajinskem svetu.

ZSKP / OBRAČUN ENOLETNEGA DELOVANJA NA OBČNEM ZBORU

Ob glasbeni dejavnosti se utrjuje tudi dramska

Delovanje v zadnjem letu sta označevali obletnici M. Fileja in V. Vodopivca - Damjan Paulin potrjen za predsednika

NEVA KLANJSCEK

V veliki dvorani Katoškega doma je v ponedeljek zvečer potekal redni letni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete. Clane in goste, predstavnike društev in drugih kulturnih organizacij, med temi tudi ZSKD, je pozdravil predsednik Damjan Paulin, ki je zatem predal besedo tajnici zveze, prof. Franki Zgavec. Iz tajniškega poročila je izšla razvejana in izredno bogata slika o kulturno-prosvetnem delovanju ZSKP v preteklem letu.

Leto 1992 je potekalo v znamenju dveh velikih slovenskih kulturnikov, Vinka Vodopivca in Mirka Fileja. Njunima 40. oziroma 30. obletnici smrti je zveza posvetila vrsto kulturnih prireditvev. S tem v zvezi je prof. Zgavec omenila pevsko revijo Cecilijanko, ki je bila letos ze stiriindevseta, na kateri so nastopili zbori iz širšega slovenskega prostora, in pa Koroske dneve, ki spadajo med ze ustaljene oblike prireditvev v okviru ZSKP.

Višek kulturnega delovanja pa je ZSKP v minulemu letu nedvomno dosegla z izdajo Vodopivcevih posvetnih pesmi v zbirki "Nasa Soca in

Predsednik Damjan Paulin (stoji) in vodstvo ZSKP na zboru (foto Studio Reportage)

moje gosli" in s premiero Vodopivceve spevoigre "Srce in denar", ki se je uresnicila kot sad skupnih prizadevanj. V režiji Aleksija Pregarca se je na odru uspešno zvrstilo nad 60 mladih, ki so nastopili ob spremljavi orkestra pod vodstvom Hilarija Lavrencica.

Letos je bila zveza tudi soorganizator osrednje proslave dneva slovenske kulture, je se dodala prof. Zgavec, prvič je sodelovala tudi pri organizaciji Primorske poje; med drugim je v galeriji Katoliške knjigarnice priredila tudi srečanje desetih likovnih umetnikov. Skratka, ZSKP beleži enoletno bogato delovanje na katero,

je zaključila prof. Zgavec, "smo lahko ponosni".

Po natančnem poročilu blagajnika, Bozidarja Tabaja, je spregovoril predsednik Damjan Paulin. Spomnil se je najprej Vodopivca in Fileja, ki sta se v tedanjih težkih casih dobro zavedala, da je kulturna rast tista gonilna sila, ki daje narodu moč za lasten obstoj. S svojimi ustvarjalnimi deli sta pripomogla, da se je slovenska beseda ohranila in široko razlegla. Tudi danes doživljamo Slovenci hude trenutke, se vedno cakamo na zascito naših pravic, medtem ko potekajo pogovori med Italijo in Slovenijo vcasih v znamenju izsiljevanja s

strani italijanske države. V danasnem casu se krepi zahteva po koreniti družbeni prenovi, ki mora izhajati iz zdravih sil, je ugotovil Paulin in nato presel na samo delovanje ZSKP. Pojasnil je, da je vedno vec vclanjenih društev, med njimi prevladuje vsekakor glasbena dejavnost, ceprav se krepi tudi dramsko življenje. Poleg standredske dramske skupine se namrec vedno bolj uveljavlja Oder 90.

Sledila so poročila predstavnikov vclanjenih društev, zatem pa so clani potrdili za predsednika ZSKP Damjana Paulina.

Načelni dogovor o izvajanju dopolnilne blagajne v ladjedelnici v Tržicu

V tržiski ladjedelnici so po zahtevnih pogovorih med sindikati in ravnateljstvom le dosegli sporazum o izvajanju dopolnilne blagajne. Ta ukrep bi moral pravzaprav ze veljati, vendar pa so njegovo izvajanje zamrzili za tri tedne. Dopolnilna blagajna bo začela 19. aprila in bo trajala šest mesecev. Rok se bo po potrebi podaljšal. Sprva bo zajela samo manjše število delavcev, kasneje pa vse vec. Najteze bo proti koncu poletja, ko naj bi imeli v podjetju okrog 500 delovnih mest viska. Pri izvajanju dopolnilne blagajne bodo upoštevali nacelo rotacije. Dosežen je bil tudi sporazum, da se bo v tržiskem obratu skušalo narediti cimvec, zato, da bi bil poseg po dopolnilni blagajni kar se da omejen. V podjetju ne primanjkuje naročil, pac pa je poseg po dopolnilni blagajni nujen zaradi usklajevanja proizvodnega procesa. Vsebinsko dogovora bodo v prihodnjih dneh pojasnili na sindikalni skupščini.

Posvetovanje o Afriki danes ter o dediščini kooperacije

Združenje studentov mednarodnih in diplomatskih ved prireja danes in jutri dvodnevni mednarodni seminar o razvoju v afriških dezelah, ob upoštevanju izkušenj na področju mednarodnega sodelovanja in pomoči. Poleg predavateljev in sodelavcev Trzasko univerze, bodo na seminarju sodelovali predstavniki ikih uglednih mednarodnih ustanov.

Tuzzi odgovarja Silvinu Polettu

Pred kaksnim tednom smo objavili odprto pismo Silvina Poletta zupanu Tuzziju s predlogom o navezavi tesnejših stikov med Gorico in Ljubljano. Dr. Tuzzi je na pismo ze odgovoril in sicer pritrdilno. Sprejema pobudo, ki naj bi jo sicer v začetni fazi izpeljali borcevski združenji. Glede odkrivanja in razglabljanja vezi na kulturnem in solskem področju, pri cemer naj bi bil povezovalna nit klasični licej Dante Alighieri, pa je zupan, kakor pise v pismu, zadevo prepustil odborniku za kulturo.

ZDruženje PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE
ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Prirejajo

PRIMORSKA POJE '93

GORICA - KATOLIŠKI DOM
V NEDELJO, 4. APRILA 1993, OB 17. URI

PODKUPNINE/V SOBOTO ALI PREJ?

Inž. Graziato kmalu doma

Novo obvestilo D. Misuriju

Inženir Gelserino Graziato naj bi se vrnil v Gorico v soboto, dan pred odhodom sodnika dr. Trotte na 8-dnevno strokovno srečanje v Miami v ZDA. Napoved o povratku smo včeraj dobili iz pisarne trzasko odvetnika Enzia Volija, ki zagovarja Graziata. Odvetnik, nam je izjavila tajnica, je ze dni službeno odsoten in naj bi se vrnil sele v soboto, ravno v casu, da pospremi Graziata do sodnika.

Mozno pa je, da so te napovedi le poskus prikrivanja povratka, do katerega naj bi prislo se prej, morda celo ze danes. Iz zaupnih virov smo namrec izvedeli, da naj bi Graziato preko svojih od-

vetnikov ze dosegel obljubo o hisnem priporu v zameno za sodelovanje s sodniki. Mnogi se sprasujejo (in najbrz marsikdo trepetaj) kaj in koliko stvari bo povedal.

Delo preiskovalcev se medtem nadaljuje. Včeraj so zasegli se nekaj dokumentov na sedežu konzorcija Atig, ki je gradil avtopoto, in vročili novo sodno obvestilo uslužbencu konzorcija, gradbenemu izvedencu Dariu Misuriju, ki pa naj bi imel v zadevi precej podrejeno vlogo. Dr. Trotta je menda tudi zašlasi vec pric, za pomembnejše novosti pa bo treba pocakati na Graziatov povratek.

BRDA / SKUPŠČINA GORSKE SKUPNOSTI ODOBRILO OBRAČUN

Predlog za razširitev večine pri Briški gorski skupnosti

Predstavniki DSL ponujajo sodelovanje sedanjih večini

V ponedeljek zvečer se je v Krminu odvijala redna letna skupščina Briske gorske skupnosti z obseznim dnevnim redom, ki je zajemal vrsto tock v zvezi s proračunskimi postavkami ter sprejetje raznih sklepov za nadaljnje delovanje ustanove. Med poglavitna vprašanja, ki jih je sprejel ponedeljkova skupščina, sodi gotovo odobritev finančnega obračuna za leto 1992. Obračun so odobrili z glasovi široke večine. Pri glasovanju nihce ni volil proti, le dva predstavnika manjšine sta se vzdržala.

Prav v diskusiji o obračunskih postavkah ter o sugestijah za nadaljnje delovanje je predstavnik DSL Igor Komel

iznesel vprašanje razširitve večine odbora Briske gorske skupnosti. Danes vodi Gorsko skupnost odbor, ki je izraz pokrajinskega dogovora petstrankarske koalicije, v kateri imata vodilno vlogo KD in PSI, v tem okviru pa je predsedniško mesto BGS dodeljeno predstavniku SSK Hadrijanu Corsiju.

Komel je predlagal vključitev v osemčlanski odbor skupnosti tudi predstavnikov manjšinskega zastopstva, to se pravi predstavnikov DSL.

Komel je predlog utemeljil z dejstvom, da je v zadnjih casih prislo tako na pokrajinski ravni, kot tudi na nekaterih občinskih ravneh do novega, bistvenega in stvarnega političnega zasuk oziro-

ma do nastajanja novih koalicij. Zatorej bi bilo se posebej primerno v tem trenutku, je dejal, da bi širše koalicijske povezave in sodelovanja vnesli tudi v organe, kakršna je Briska gorska skupnost, saj je ze iz dosedanjih izkušenj razvidno, da je bilo vseskozi sodelovanje in zavzemanje vseh clanov skupščine vedno stvarno, problemsko in odgovorno in to v prid reševanja posameznih vprašanj briskega območja.

Koordinirano delovanje v smeri skupnih naporov, je se menil predstavnik DSL, bi prav gotovo bil nov element, ki bi pripomogel v boljši celovitosti rasti briskega področja. Komel je v zaključku svojega posega

poudaril, da naslavlja ta predlog vsem v organih skupnosti zastopanim političnim skupinam, se posebej pa tajnistvom Krscanske demokracije in Socialistične stranke, ki sta poglavitna partnerja in akterja sedanje koalicijske večine v tem organizmu.

V sklepnem delu ponedeljkovega sestanka pa je predsednik Briske gorske skupnosti Corsi opozoril clane, da bo dezelna uprava prav v teh dneh odlocala o novi porazdelitvi gorskih skupnosti v nasi deželi. Stališče clanov Briske gorske skupnosti je, da naj slednja ostane nespremenjena v dosedanjih mejah ter da naj se primerno okrepijo njene pristojnosti.

KRIZA / POGOVOR NA OBČINI

Gradbeništvo se je znašlo na robu propada

Gospodarska kriza se odraza tudi na področju gradbeništva. V deželi FJK se je v zadnjem casu število delovnih mest v gradbeništvu zmanjšalo za okrog dva tisoč, na Goriskem se obeta dopolnilna blagajna za okrog 40 zaposlenih v tem sektorju.

O različnih pokazateljih krize je tekla beseda na nedavnem srečanju med sindikalnimi predstavniki gradbenicev CGIL/CISL in goriskim podzupanom Mariom Del Benom. Poleg splošnih razlogov negativno vplivajo na gradbeno dejavnost neustrezni predpisi glede zakupov javnih del, precejšnja neskladnja na trzisku dela in konkurenca podjetij iz drugih dežel. Na srečanju so zato

naglasili potrebo po prilagoditvi predpisov, ki urejajo zakup javnih del, kakor tudi potrebo, da se s predpisi uredi zaposlovanje tuje delovne sile, zlasti iz sosednje države. To vprašanje naj bi obravnavali na pogovorih za obnovo sporazumov med Italijo in Slovenijo.

Občina bo naredila kar je v njeni moči in pristojnosti je sindikalnim predstavnikom zagotovil podzupan Del Ben. Tako bo posredoval pri deželnih in vsedravnih organih, da se cimprej najde sprejemljiva rešitev tako kar zadeva licitacije javnih del, kakor tudi zaposlovanje.

Dodaten zaviralni element so omejitve zapopadene v novem prometnem kodeksu.

SREČANJE Z AVTORJEM / JUTRI NA GRADU

Zlobec se vrača z novo zbirko

Avtorja in zbirko Ljubezen dvoedina bo predstavil dr. M. Kmecl

Jutri ob 18.30 bosta v dvorani pokrajinskega muzeja na goriskem gradu gosta upravnega odbora Kulturnega doma v Gorici imenitna predstavnika sodobne slovenske književnosti Ciril Zlobec in dr. Matjaz Kmecl. Predstavila bosta najnovejšo zbirko Zlobcevih poezij "Ljubezen dvoedina", ki je zela v Sloveniji ob izidu laskeve ocene tako s strani kritike kot tudi širše javnosti. Uvodne misli bo podal dr. Matjaz Kmecl.

Tako Zlobec kot Kmecl sta ze stara znanca goriskega občinstva, a

srečanje z njima je vedno posebno kulturno doživetje. Se posebej zanimiv okvir zadobiva tokratno srečanje, saj se odvijajo v trenutku, ko se pisejo kulturi v Sloveniji težki casi, hkrati pa mora ravno kultura odigrati pomembno vlogo za vsestransko mednarodno uveljavitev mlade slovenske države. Zlobec in Kmecl kot predstavnika kulturne sfere, istocasnica pa tudi politično angazirana, se bosta gotovo dotaknila tudi teh aspektov trenutnega položaja kulture v Sloveniji.

Predstavitve sodi v

okvir "srečanj z avtorji", ki jih prireja Kulturni dom v Gorici. V letošnji sezoni je organiziral ze vrsto podobnih srečanj (Kovic, Kravos, predstavitev Enciklopedije Slovenije itd.), ki so se pricela oktobra ravno na goriskem gradu s predstavitvijo Zlobceve knjige "Lepo je biti Slovenec, ni pa lahko...". Sezona se tudi zaključuje z Zlobcem (ter s Kmeclom) tokrat s predstavitev zbirke poezij Ljubezen dvoedina. Srečanje prireja Kulturni dom v sodelovanju z gorisko pokrajinsko upravo. (ik)

Za Zeleni križ 200 milijonov z Dežele

Dezelna uprava bo z izrednim prispevkom 200 milijonov lir priskocila na pomoč goriskemu Zelenemu križu, ki ga ze dalj casa vodi izredni komisar Marino Marin. Dobrodelna ustanova je z danasnjim dnem tvegala prekinitev dejavnosti. Tako so zagrozili uslužbenci zadruge "Nuova frontiera", do katere ima Zeleni križ približno 300 milijonov dolga zaradi poklicnega dela clanov zadruge v korist ZK. V prejšnjih dneh so zaman skušali dobiti novo posojilo Goriske hranilnice, včeraj pa je tik pred zapadom ultimata zadruge posegla Dezela. Vest je zupanu Tuzziju in komisariju Marinu sporočil deželni odbornik za zdravstvo Brancati skupaj z odbornikom za finance Longom. Dezela bo s tem izrednim ukrepom nekoliko omilila deficit Zelenega križa, da bi preprečila prekinitev dejavnosti in nadaljevanje izvajanja sanacijskega nacrta, ki predvideva med drugim prodajo se-deža v Ul. Crispi.

VINO / DRAGOCENA SHRAMBA

Buteljke iz vse Mitteleвроpe

Uredili so jo v stolpu, na goriskem gradu

Ogled nove kleti na gradu (foto Studio Reportage)

Na goriskem gradu so uresnicili pobudo, ki se je izoblikovala leta 1991. Uredili so namrec zakladnico najboljših vin z območja Mitteleвроpe, oziroma nekdanjega cesarstva. Takrat, ko stoletnici prvega avstrijskega kongresa enologov, so v Gradisce, Krmin in Gorico prispele posiljke najbolj zlatih vin. Ohranilo se je kakih dvesto steklenic, ki so jih zdaj skrbno shranili v zakladnici, ki so jo uredili v enem od grajskih stolpov. Pripravo kleti je omogocila Goriska trgovinska zbornica.

PRIREDITVE

SLOVENSKO PLAINSKO DRUŠTVO vabi jutri ob 20.30 na predavanje inž. Jozeta Serbeca o vzponu na Cerro Torre v Patagoniji. Predavanje z diapozitivi bo v citalnici knjižnice v Krizni ulici.

OBVESTILA

DRUŽBA se dobi danes, 1. aprila, ob 19.30 na Placuti.

KINO

GORICA
VITTORIA 20.30 Otvo-ritev 8. Film video monitorja s filmom Francija Slaka »Ko zaprem oci« in kratkim filmom »Sabaje«, M. Novljana.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Eroe per caso«. D. Hoffman.
VERDI 18.00-20.00-22.00 »Gommersby«. Richard Gere, Jodie Foster.
TRZIC
COMUNALE 20.30 Baletni festival.
EXCELSIOR 17.30-22.00 »Transale weekend«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg S. Francesco 4 - tel. 530124
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg Republike 26 - tel. 410341
DEZURNA LEKARNA V DOBERDOBU
LEKARNA PRI JEZERU, Vrtna ulica - Via Giardino 2 - tel. 78300.

POGREBI

Danes ob 11.30, Carlo Bresciani, iz splosne bolnišnice v Locnici in na tamkajšnje pokopališče, ob 13.15, Serafino Del-pin, iz splosne bolnišnice v Skocjan ob Soci.

NOVICE

Milošević v Sloveniji

LJUBLJANA - Srbski predsednik Slobodan Milošević bo danes popoldne pripotoval na prijateljski obisk v Slovenijo, kjer se bo sestal s predsednikom Republike Slovenije Milanom Kučanom in predsednikom vlade dr. Janezom Drnovskom. Pogovarjali se bodo o možnostih za vrnitev slovenskega premoženja, ki je ostalo v Srbiji ob slovenski osamosvojitvi, in o možnostih za obnovitev trgovskih vezi na Balkanu. Slobodana Miloševića pričakujejo na brniskem letališču ob osemnajstih. (A. F.)

Poverljivo pismo kanadskega veleposlanika

LJUBLJANA - Z ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije so sporočili, da je izredni in pooblaščen veleposlanik Kanade v naši državi Rodney Irwin v sredo v predsedniški palači slovesno predal akreditivno pismo predsedniku republike Milanu Kučanu. Veleposlanik Irwin je kopijo pisma izročil tudi slovenskemu zunanjemu ministru.

Gorbačov o Jelcinu in Kubi

OTTAWA - Nekdanji predsednik Sovjetske zveze Mihail Gorbačov, ki se mudi na obisku v Kanadi, je svojega političnega nasprotnika, ruskega predsednika Borisa Jelcina, opozoril, naj v čim krajšem času razpiše nove volitve, kajti Jelcin iz dneva v dan izgublja podpro ljudi, in kmalu ne bo več sposoben obvladovati kaotičnih razmer in voditi države. Gorbačov je tudi prepričan, da se ruska vojska ne bo vmešavala v politično krizo oziroma v spor med Jelcinom in kongresom. Ameriškega predsednika Billa Clintona pa je Gorbačov pozval, naj odpravi gospodarske sankcije proti Kubi. Po njegovem mnenju so le-te ostanek hladne vojne, ce bi jih odpravili, bi lahko prišlo do sprememb tudi na Kubi. (Reuters)

Jelinci na seminarju KVSE

LJUBLJANA - Poslanec Slovenske nacionalne stranke in predsednik odbora za obrambo državnega zbora RS Zmagor Jelenc je v sredo, skupaj s dvema predstavnikoma obrambnega ministrstva, odpotoval na Dunaj, kjer se bodo udeležili tridnevnega seminarja o načrtovanju obrambe v parlamentarni demokraciji, ki ga organizira Posebni komite Foruma KVSE. Zmagor Jelenc bo v razpravi zagovarjal stališče, da mora Evropa prispevati več za obrambno strukturo Republike Slovenije, saj je Slovenija zadnja država Evrope, ki meji z nemirnimi Balkanom. (STA)

Nesreča v indijski JE

NEW DELHI - V indijski državi Utar Prades na severu Indije je v sredo prišlo do nesreče v jedrski elektrarni. O podrobnostih nesreče ne poročajo. Uradna poročila le zagotavljajo, da ni nihče ranjen in da ni nevarnosti jedrskega sevanja. Okvara naj bi nastala na generatorju in stavbi, poleg reaktorja v jedrski elektrarni Narora. Oblasti so takoj razglasile izredno stanje in zacele preiskavo. (STA)

Srečanje tiskovnih agencij Evrope

BUDIMPESTA - Na tridnevem seminarju tiskovnih agencij na Madžarskem, ki ga je organizirala Evropska zveza tiskovnih agencij, bodo vodje zahodnoevropskih agencij predstavili svoje izkušnje kolegom iz srednje- in vzhodnoevropskih držav. Seminarja v Budimpešti se udeležujejo vodje agencij Belgije, Finske, Nemčije, Francije, Avstrije in Švice ter iz vseh držav evropskega Vzhoda, skupaj v vodji agencij Slovenije, Hrvaske, Slovaske in baltičnih držav. Osrednja tema seminarja pa bodo ekonomska in politična vprašanja. (STA)

HRVAŠKA / PLAVAJOČI RADIO

»Yutel poslej Jadran«, pravi jezna »konkurenca«

ZAGREB - Načrt francoske družbe, da bo po Jadranu plula »ladja-radijska postaja«, ki bo oddajala »objektivne in pluralistične« informacije na celotnem območju nekdanje Jugoslavije, so hrvaški mediji pričakali na noz. »Yutel odsluži Jadran«, je v sredo pisal Večernji list in imel pri tem v mislih nekdanji neodvisni televizijski kanal Yutel, ki ga je v Sarajevu leta 1990 ustanovil nekdanji jugoslovanski premier, Hrvat Ante Marković. Vjesnik se sprašuje, če organizacija Svoboda govora, ki botruje temu načrtu, namerava

res »razširjati politiko kanala Yutel« in hkrati pripominja, da je glavni urednik programov nekdanji sodelavec Yutela Dževad Sabljaković, bosanski Musliman iz Sarajeva. Organizacija Svoboda govora za svoje poslanstvo zapisala boj zoper »dezinformacijo kot vojaško orodje«. Njen načrt »ladje-radijske postaje« namreč podpira tudi Evropska komisija. Radijski oddajnik bo oddajal z ladje, ki je bila včasih namenjena oceanografskim raziskavam, prvič pa naj bi se oglašil ze v sredo ali četrtek. (AFP)

VELIKA BRITANIJA / JASNE IZJAVE OBRAMBNEGA MINISTRA

Britanci ne bodo šli umirat na Balkan

Bosna ni ne Kuvajf ne Falklandski otoki

LONDON - V intervjuju za BBC je obrambni minister Malcolm Rifkind med drugim dejal, da je Britanija pripravljena sodelovati pri vzdrževanju miru v BiH v sklopu ZN, ce bo prepričana, da gre za resnično željo po vzdrževanju miru, in ne za vojaško intervencijo. Kratko je približal: »Bojna vloga nas ne zanima.«

Minister Rifkind je tudi potrdil, da Nato ostaja »temelj evropske varnosti«, kajti nihče ne more predvideti dolgoročne prihodnosti Rusije kot jedrske velesile, posebno se v trenutku negotovega položaja predsednika Jelcina. Zahod ve, da je groznja hladne vojne minila in da je modro porabiti drage rezerve Nata tam, kjer lahko prispevajo k varnosti v Evropi.

Glede položaja v BiH je povedal: »Mislim, da ne bi smeli prehitro delati zaključkov, kajti ni vse odvisno od Nata, ce medtem tisti, ki v Bosni že dve leti v velikem številu drug drugega pobijajo, niso pripravljeni odložiti orožja in se potruditi za mirovni sporazum. Nikomur ne koristite, ce namigujete, da obstaja vojaška rešitev, ki je ni. Tisti, ki so podrobno proučili položaj, so ugotovili, da ni nobene preproste rešitve. Ni mogoče kar poslati vojakov, ki bi zadevo rešila, saj v

Bosni nimamo opravka z invazijo neke tuje vojske, ki bi jo bilo mogoče poslati nazaj, odkoder je prišla, kot smo to storili v primeru Iraka v Kuvajtu in Argentine na Falklandskih otokih. V tem primeru gre za tri dele bosanskega prebivalstva; vsi so Bosanci, vsi živijo v Bosni in se borijo med seboj. V Bosni lahko le politična rešitev končno zagotovi mir.«

»Izpolnimo lahko le clovekoljubno nalogo, razen ce bi bil dosežen dokončni mirovni sporazum. Ce Oznov in Vanceov načrt ne uspe in ce je želja vsega bosanskega ljudstva, da odpre novo poglavje svoje zgodovine, avtentična, pri tem pa potrebuje pomoč ZN, bo-

do ZN morda res pomagali.«

Ce pa se Oznov in Vanceov načrt ne posreči, to pomeni, je dejal britanski obrambni minister Rifkind, da »strani, ki so

vmešane v ta spor, niso pripravljene storiti nič drugega, kot da se se naprej bojujejo in pobijajo med seboj. Ce bi v taknem primeru ZN poslali vojaško silo za bojevanje, bi to preprosto pomenilo, da bi bile namesto treh bojujocih se strani stiri.«

FRANCIJA / PO SREČANJU NOVIH MINISTROV

Prvi ukrepi premiera Balladurja

»Vlada vseh francoskih državljanov«

Nova francoska vlada (Telefoto: AP)

PARIZ - Novi francoski premier Edouard Balladur je v sredo objavil prve ukrepe, za katere upa, da jih bo podprla tudi njegova vlada na svojem prvem sestanku z vsemi ministri, ki so bili imenovani v sredo zvečer. Edouard Balladur je prav tako zaprosil ministra za proračun Nicolasa Sarkozyja, ki je hkrati tudi vladni tiskovni predstavnik, naj »brez odloga« pripravi pregled vseh proračunskih postavk, pri katerih bi lahko zmanjšali stroške države »za najmanj 20 milijard francov« (3,6 milijarde dolarjev).

Premier je zaprosil tudi ministra za delo in zaposlovanje Michela Girauda, naj »razmisli o cimprednji pripravi predloga

nujnih ukrepov, za ureditev razmer na področju zaposlovanja«. Kar zadeva javne stroške, je premier zadolžil ministrico za družbene zadeve Simone Veil ter ministrvo za proračun in delo, naj nemudoma pripravijo poročilo o stanju socialnih ukrepov, da bi vlada lahko brez odloga sprejela svoje prve sklepe v zvezi s skrajno zaostrenim položajem. Premier se je prav tako odločil, da bo za 20 odstotkov znižal stroške sprejemov v Hotelu Matignon (urad predsednika vlade) in za 30 odstotkov za ministrske letalske polete. Od ministrov je zahteval, da za 10 odstotkov znižajo stroške svojih ministrstev, in jim prepovedal zamenjati avtomobile, hkrati pa sveto-

val, naj kar največ uporabljajo »redna prometna sredstva«. Premier je nase delo tudi za notranjega ministra Charlesa Pasqua in pravosodnega ministra Pierra Mehaignerija. Narocil jima je, naj preucita probleme, ki se nanašajo na nacionalnost, imigracije in varnost, da bi vlada lahko cimprej sprejela ustrezne ukrepe tudi na tem področju.

Prvi clovek francoske vlade hkrati meni, da bi morala biti nova vlada »vlada vseh Francozov«, obenem pa je povedal, da je »v prvem krogu ni volila kar polovica Francozov«. Napovedal je tudi, »da se bo v prihodnjem tednu, ce le mogoče, srečal s kanclerjem Helmutom Kohlom. (AFP)

RUSIJA / TRAJAJOČI BOJ ZAOBLAST

Past: referendum žrtev: Boris Jelcin

Kongres je postavil nova pravila za izvedbo referenduma - Ljudstvo protestira.

RICHARD BALMFORTH / REUTER

MOSKVA - Jelcin hoče, da bi ljudstvo ze prihodnji mesec izreklo svojo »sodbo«, ki mu bo vrnila kontrolo nad konservativno vodenim kongresom; le tako bo lahko spet nadaljeval z reformami, ki uvajajo prosti trg. Kongres je na izredni seji v ponedeljek raztrgal predsednikov predlog za referendum in glasovanje, ki bo 25. aprila, in določil pogoje, ki močno otežujejo Jelcinov položaj. Zahatevajo namrec, da predsednik osvoji absolutno večino, torej vec kot 50 odstotkov glasov vseh ljudi z volilno pravico, kar pa je v casih, ko med ljudmi vlada popolna politična apatija, skoraj nemogoče. Takšno tveganje pa se lahko zelo hitro maščuje, saj referendum po sedanjih ustavi nima potrebne zakonske veljave.

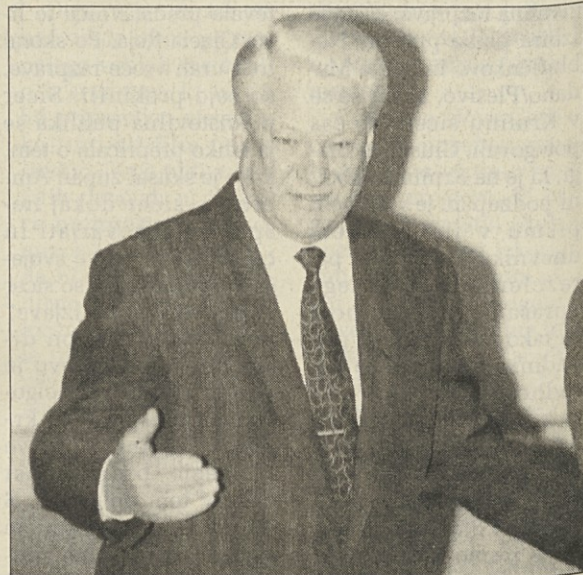
Iz Jelcinovega tabora so sporočili, da bodo pri Ustavnem sodišču zahtevali preverjanje zakonitosti odločitve kongresa. Cetudi bo sodisce odločilo v predsednikovo korist, ni receno, da bo referendum predsedniku prinesel zazeleno zmago, ker so se vedno odprta vprašanja o vlogi kongresa in o sedanjih ustavi, ki zakonodajni oblasti zagotavlja avtoriteto.

Oglasil se je tudi tisk,

ki je kongres obtožil neodgovornosti, ker ne pomiri zaskrbljenega ljudstva. Casopisi trdijo, da Jelcin veliki vecini ljudi pomeni zadnje in edino upanje na dramatični poti skozi rusko preobrazbo. Zato tudi ne preseneca odločitev Konstantina Borovoja, moskovskega milijonarja in voditelja ene od najpomembnejših moskovskih borz, ki je razglasil, da bo sam poravnal vse stroške za organizacijo referenduma, ki naj ga bi izvedli vzporedno s kongresovim, saj ta ruskemu ljudstvu ne ponuja prave možnosti za

uvajljanje njegove lastne volje. Povedal je, da ga je k taki odločitvi napeljala »podla poteza konservativnega zakonodajalca, ki Jelcinu vsiljuje neenake in nemogoče pogoje, s tem pa posredno odreja ljudstvu svobodno odlocanje«.

Predsednik Boris Jelcin je včeraj tehtal možnosti, kako bi onesposobil referendumsko past, ki mu jo je postavila zakonodajna veja oblasti. Zaradi načrtovanja nadaljnje strategije v boju s parlamentom je črtal celo nekaj sestankov s svojega delovnega razporeda.

Ruski predsednik Boris Jelcin (telefoto: AP)

NEMČIJA / STAVKE

Prevelike zahteve bi lahko povzročile dodatna odpuščanja

Obljuba o izenačitvi plač v nekdanji vzhodni Nemčiji s tistimi na Zahodu se še dolgo ne bo uresničila - Boljša plača ali delovno mesto?

BERLIN - Nekdanja Nemška demokratična republika se bo od cetrtka naprej spoprijemala z enim od svojih največjih socialnih konfliktov v zadnjih šestdesetih letih. Tisoči kovinarjev in zelezarjev bodo organizirali opozorilne stavke in zahtevali zvišanja plač.

Kovinarski sindikat, ki namerava pozvati tudi na splošno stavko na celotnem območju, zahteva 26 - odstotno povečanje plač s 1. aprilom za delavce v kovinarstvu in energetiki v vzhodnem delu dežele, s cimer bi njihove plače dosegle raven 82 odstotkov plač na zahodu.

Z dejanjem brez precedensa v nemški povojni zgodovini je vodstvo panoge, ki zaposluje 400.000 delavcev, odpovedalo kolektivno pogodbo konec februarja s trditvijo, da vodi podjetja v propad. Predlaga pa samo 9-odstotno povečanje.

V sredo so zelezarji z vzhoda dežele (20.000 zaposlenih) sledili temu primeru in razveljavili podoben dogovor, po katerem naj bi dobili 21 - odstotno zvišanje, s katerim bi dosegli 80 odstotkov plače na zahodu dežele. Sindikat kovinarjev se boji, da utegnejo te odpovedi povzročiti plaz, ki se bo razširil tudi na zahodu. Sindikat se bori za uresničitev obljube, da se bodo plače na vzhodu in na zahodu Nemčije izenacile v letu 1994. Prilaganje je bilo obljubljeno ob navdušenju nad politično združitvijo, danes pa je ze cutiti željo po odlogu zaradi ogro-

mne cene, ki jo terja obnova nekdanje DDR. »Lahko recemo, da je to naša največja bitka od leta 1984,« ocenjuje predstavnik kovinarskega sindikata Juergen Dzudzek. Tedaj je namrec najmočnejši sindikat te deževnosti v Evropi dosegel 35 delovnih ur na teden v zahodnonemški kovinarski industriji.

Sindikalna konfederacija DGB namerava 24. aprila organizirati odporne manifestacije v osmih velikih mestih na vzhodu in zahodu države.

Socialni konflikt je za kovinarski sindikat zelo tvegan. »Zvišanje plač za

26 odstotkov utegne potegniti za sabo množična odpuščanja v kovinarstvu,« ocenjujejo na berlinskem inštitutu za konjunkturo DIW in dodajajo, da izenacitve se dolgo ne bo mogoče uresniti. Drugi strokovnjaki pa poudarjajo, da so stroški za plače v kovinarstvu najvišji na zahodu.

Delodajalci se zavedajo, kako močno je družbo prizadelo prilaganje trznemu gospodarstvu in izguba vzhodnih trgov, kjer so imeli vecino svojih kupcev. Do velikih zvišanj plač je prišlo leta 1991, ko se se nihce ni dobro zavedal katastrofalnega stanja vzhodno-

nemškega gospodarstva. Mobilizacijski poskusi kovinarskega sindikata utegnejo spodleteti, saj v nekdanji DDR ni tradicije socialnega boja, saj je šestdeset let poznala samo nacistično diktaturo in komunistični totalitarizem.

Po mnenju analitikov bi se lahko zgodilo, da člani svojega sindikata ne bodo podprli. Sprico brezposelnosti, ki dosega že 30 odstotkov aktivnega prebivalstva, bo odslej najbrž cedalje vec vzhodnih Nemcev raje pokakalo z izenacevanjem plač v zameno za zagotovljeno delovno mesto. (AFP)

Država bo vrnila, kar so vzeli nacisti in komunisti

BONN - Nemška vlada se je v sredo odločila, da bo povrnila škodo nekdanjim lastnikom na območju prejšnje Nemške demokratične republike, ki so jih razlastili bodisi nacisti ali pa komunistični rezim. Pri pri tem bodo vzeli za izhodišče ceno njihovega premoženja v tridesetih letih. Zakonski predlog, ki ga je ministrski svet potrdil, predvideva, da bodo odškodnine obracunalni za podjetja po cenah iz leta 1935 in za kmetijska zemljišča, poslopja in zazidalna zemljišča po cenah iz istega leta, povečanih za 1,3-krat.

Nacisti so v tridesetih letih razlastili vecino nemških Židov. Od zacetka petdesetih let pa je vzhodnonemški komunistični rezim zaplenil premoženje vec milijonov Nemcev, namrec tistim, ki so pobegnili na Zahod, preden je bila država razdeljena.

Kljub vsemu pa bo dobila odškodnino le manjšina razlastenih oseb. Sporazum o nemški združitvi v bistvu doloca, da bo imela prednost restitucija dobrin. Ta stavek pa je se vedno zelo kontroverzen, kajti stejejo ga za enega izmed poglavitnih ovir za naložbe v vzhodno Nemcijo, saj se gospodarstveniki bojujejo, da bi jih pozneje prizadela zahteva po restituciji. Zakonski projekt, ki so ga sprejeli v sredo, doloca, da bodo osebe, ki jim bo vrnjeno premoženje, morale placati davek, namenjen za financiranje gradnje novih stanovanj v vzhodni Nemčiji. Ta davek pa bo izracunan v skladu s sedanjimi cenami nepremicnin. (AFP)

ISTRA - SLOVENIJA / POGOVOR S PREDSEDNIKOM IDS

Hrvaška in Slovenija sta se zaprli vase, namesto, da bi se odprli svetu

»Naredili bomo vse, kar je v naših močeh, da bi turisti čim manj čutili mejo med državama«

Predsednik IDS Ivan Jakovčić (Foto: Romeo Ibršević)

V Istri se ta hip pripravljajo na prevzem oblasti na ravni občin in županij. Istarski demokratski sabor je z več kot 70 odstotki glasov volilcev dobil več, kot je pričakoval. Ta zmaga mu je vsaj za zdaj omogočila, da se kot zmagovalček pogovarja s predsednikom Tudmanom in po-

jasni svojo vizijo prihodnosti Istre, ki je predsednik menda ne sprejema. Ali niso na primer stališča IDS do Slovenije drugačna kot kasneje izpeljana splosna stališča? Sicer pa so ideosevci že lani zahtevali, naj prepustijo vprašanja, ki zadevajo Istro in Slovenijo, njim, ne pa dekre-

tom, s katerimi v Zagrebu skušajo ta vprašanja reševati brez kakršnekoli občutljivosti.

O današnjih stališčih IDS do Slovenije in do Zagreba govori Ivan Nino Jakovčić, predsednik stranke.

Kako v IDS trenutno ocenjujete odnose s Slovenijo?

To je odnos dveh novonastalih držav, ki sta se kljub vsemu obrnili vase, namesto da bi se odprli k sosedom. Moram povedati, da je Slovenija večkrat pokazala preveč egoizma v odnosu do Hrvaške, kar nikakor ni dobro za prihodnost teh odnosov. Vse to namreč poteka na hrbitih državljanov, zlasti se v obmejnem pasu. Spetskularne izjave in nakladanje posameznih »primerov«, kot so Ca-

nih prehodov.

Kakšen je položaj v obmejnih predelih Hrvaške in Slovenije v Istri?

Prav v tem, kar vam pripovedujem: obremenjenost s temi mejnimi prehodi. Mislim, da ni nikakršnih napetosti ali zaostrenih odnosov med hrvaškim in slovenskim delom Istre. Nasprotno, obstaja velika želja po sodelovanju, po nadaljevanju sodelovanja, od gospodarskega in kulturnega do varovanja človekove okolice.

Kaj je s starimi spori? Izola, slovenski vikendi, turisti...

Kar zadeva izolsko bolnišnico, hrvaška stran ni pokazala dovolj razumevanja za naše težave. Tudi mi smo se odločili, da bomo na ravni istrske županije, ne glede na vse drugo, ustanovili svoj solidarnostni sklad, ker je zdravljenje v Sloveniji drago. V ta sklad bodo vplačevale vse občine in mesta v Istri, da bi lahko prebivalcem iz Buj in Buzeta ter njune okolice omogočili zdravljenje v izolski bolnišnici.

Z vikendi bi morali ravnati tako kot v primeru lastništva državljanov drugih držav. Istrska obala je ena najlepših

obal na Mediteranu in normalno je, da bo tisti, ki bo hotel imeti vikend tukaj, plačal nekoliko več. Tak je pač zakon ponudbe in povpraševanja.

Kako ste pred to turistično sezono namerali rešiti prehod meje med Slovenijo in Hrvaško? Ali bo potrebno kakoli celotno ure, kot se je dogajalo lani ob konicah?

Vprašanje mejnih prehodov je za nas prava tragedija. Prepričani smo, da je mejni prehod na Dragonji zares sramota in zalitev, prav tako oba prehoda v Rupini in na Pasjaku. Ne bomo se nehal zavzemati, da bi te prehode čimprej odpravili, zlasti zaradi italijanske manjšine, ki je s tem razdeljena na dva dela. Lahko namreč pride do asimilacije italijanske manjšine, zlasti v Sloveniji.

Na žalost bomo zdaj uredili mejne prehode, ker smo k temu prisiljeni, in to zelo kmalu, za to turistično sezono. Prepričani smo, da bi bilo mogoče narediti en sam prehod, da gostov ne bi zadrževali dvakrat. A zdi se, da to ni sprejemljivo. Nocemo rušiti meje, radi pa bi tujcem čimprej prisli nasproti,

saj se bodo ustvarjale kilometrske kolone, zlasti na Dragonji, kar je vsekar antipropaganda za turizem.

Kako mislite v prihodnje reševati vprašanja s Slovenijo? Ali bodo za to, kar zadeva Istro, vprašali IDS ali pa bodo poslušali napotke iz Zagreba?

IDS bo se naprej poskušala uveljaviti svoje predloge, kar zadeva prihodnost Istre. Pri volilcih imam za to dovolj podpore. Kar zadeva hrvaški del Istre, bomo sodelovali s centrom v Zagrebu. Skupaj bomo reševali probleme, da bi se bolje razumeli. Vseeno pa bomo o prihodnosti Istre najprej odločili v Istri in Istrani, ne pa kdo drug. Nobena direktiva, ki prebivalcem Istre ne ustreza, pri nas ne bo sprejeta.

Ali se ne bo vaša stranka prav v stiku s Slovenijo spoprijela s svojo programsko nalogo - regionalizmom?

Strankarski stiki s Slovenijo so bili tesnejši lani. Zaradi volitev in zaradi organiziranja županije so zdaj v ozadju, čeprav v kratkem pričakujemo sestanek z LDS. S to stranko smo pravkar podpisali izjavo, da se bomo borili za Istro kot za regijo brez meja, za kar smo se dogovorili že sredi lanskega leta v Izo-

li. Seveda je treba reci, da se oblast v Sloveniji veliko uspešneje giblje v odnosih center - periferija, kot se to dogaja na Hrvaškem, kjer je vse centralizirano. LDS je stranka, ki je očitno pripravljena glede Istre omogočiti velike koncesije za sodelovanje s hrvaškim delom Istre. Kar zadeva Istrski demokratski zbor (IDZ), gre za zelo mlado stranko, eno med zadnjimi, ki so se registrirale v Sloveniji, njeni rezultati na minulih volitvah pa so bili skromni. Osebo priskakujem, da se bo prav zaradi nase velike zmage na Hrvaškem po načelu političnega ogledala del te zmage zagotovo prenesel tudi v Slovenijo. Treba pa je vedeti, da imata LDS in SDP v slovenskem delu veliko večjo afiniteto do istrskih problemov, tako da IDZ ne more uspeti tako kot IDS, se pravi, kot edini verodostojni razlagalec istrske problematike.

V vseh teh zapletih med Slovenijo, Hrvaško in Italijo predvidevam, da bodo naslednji meseci v zvezi z Istro prinesli veliko novosti, saj bo o tem tekla beseda tudi na mednarodnih forumih, ko bodo prišli na vrsto osimski in vsi drugi sporazumi, ki jih bodo morale doseči vse tri države.

NOVICE

Madžarska zanika novico o uvedbi vizumov za ZRJ

BEOGRAD - Osrednji beograjski dnevnik Politika je objavil neuradno novico, da bo Madžarska že čez nekaj dni uvedla vizume za vse državljane ZR Jugoslavije. Madžarsko veleposlanstvo v Beogradu je novico takoj zanikalo. (STA)

Vojno v nekdanji Jugoslaviji so načrtovali velike sile

ZAGREB - Po trditvah Lyndona Larouchea, ameriškega ekonomista in politika, je »uporaba jugoslovanske vojske le del načrta za destabilizacijo jugnega krila zvezte Nato«. »Nova svetovna ureditev je dolgoročni masonski nacrt britanskih prostozidarjev, zamisel pa najdemo tudi v dokumentih, shranjenih v Masonski knjižnici v Washingtonu.« je povedal Larouche v enem svojih zadnjih intervjujev. (STA)

Varčevalci ne zaupajo več Dafiment banki

BEOGRAD - Včeraj je že osmič prišlo do pretepa med varnostniki Dafiment banke in varčevalci, ki so hoteli iz banke za vsako ceno dvigniti svoj denar, saj po begu »gazda Jezde« zasebnemu bančinstvu ne zaupajo več. Lastnica Dafiment banke je povedala, da so varčevalci v zadnjih desetih dneh iz banke dvignili več kot 350 milijonov nemških mark, zato je zdaj bančna blagajna prazna. Da je panika zajela tudi samozavestno Dafino, kažejo njene izjave, v katerih miri ljudstvo, njihovo početje pa označuje kot napad nano in na celotno Srbijo. (Z. R., Foto: MERLIN)

Katarsko-romunsko naftno sodelovanje

BUKARESTA - Na obisku v Romuniji se je mudil katarski zunanji minister šejk Hamad al-Thani. Z romunskim zunanjim ministrom Teodorjem Melescanujem sta se pogovarjala o sodelovanju pri predelavi nafte. Podatkov o obsegu sodelovanja po sporazumu, ki sta ga podpisala zunanja ministra, se ni. Ze prihodnji mesec bodo Romuni na izpolnjevanje v Katar poslali posebno skupino svojih strokovnjakov. (Reuter)

HRVAŠKA / UNPROFOR

V zagrebskem oporišču modrih čelad še vedno niso odstranili vseh min, ki jih je za seboj pustila JNA

Logistični center Unproforja bi utegnil postati največje oporišče modrih čelad na Balkanu

MILOŠ EKAR

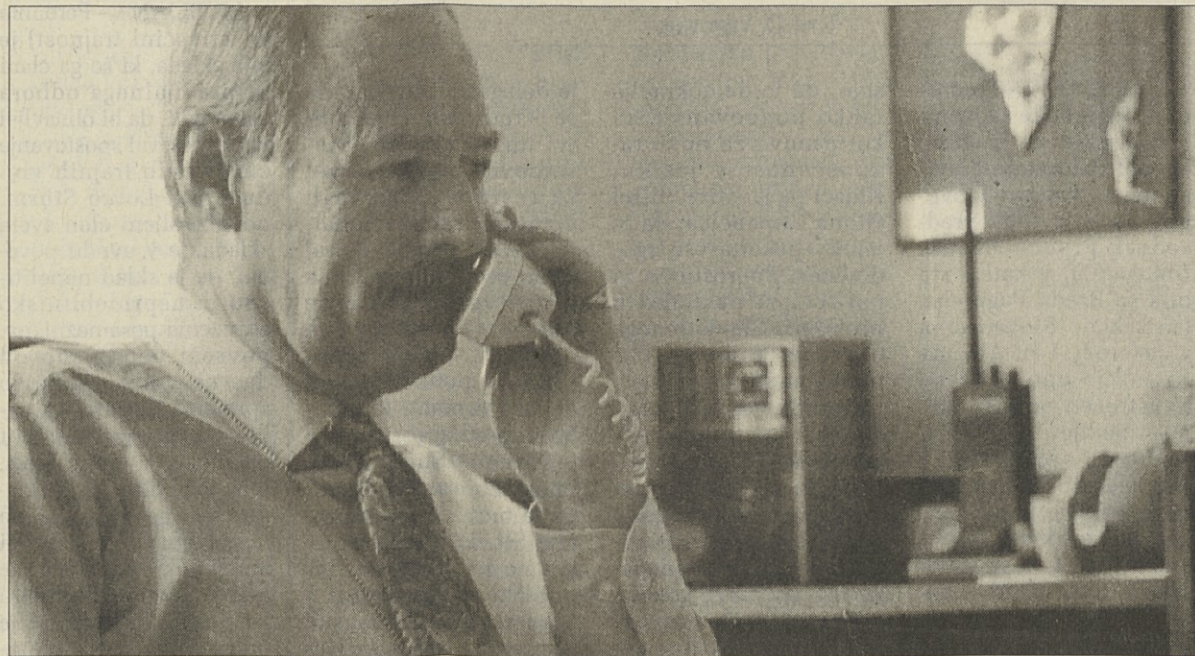
ZAGREB - Če drži domneva, da bodo modre celade se lep čas ostale na Hrvaškem in v Bosni, kar se zdi glede odločitve hrvaške vlade ter VS ZN (polletno pogojno podaljšanje mandata modrim celadom oziroma trimesečno podaljšanje mandata, ki ga je sprejel VS) in razvoj dogodkov (pomankljivo uresničevanje prvotnih nacrto v vračanju pregnancev in vzpostavitve civilnih oblasti v skladu s predvojnimi razmerjem srbskega in hrvaške-

ga prebivalstva ter nadaljevanje spopadov v BiH) verjetno, bo sedanje največje oporišče mednarodnih mirovni enot na zagrebskem letališču Pleso kmalu postalo pretesno za vse številnejše prebivalce z vseh koncev sveta.

Na delu letališča, ki ga je nekdanje zasedalo poveljstvo vojnega letalstva JLA, so se aprila lani, potem ko je VS ZN sprejel resolucijo 749/92, začeli naseljevati prvi pripadniki modrih celad. Obmo-

cje, ki se danes ni povsem varno, saj hrvaška vojska še vedno ni uspeela odstraniti vseh min, nam je povedal prijazni civilni upravitelj oporišča Alaister James Butchard Livingston, obsega nekaj manj kot 53 hektarov. Stavbe in infrastruktura, ki jih je JLA opremila v petdesetih in šestdesetih letih, pa so bile namenjene vsaj za polovico manjši posadki od sedanje. Jugoslovanska vojska je imela tu približno sedemsto ljudi, zdaj pa jih v oporišču prebiva že več kot dva tisoč. Zato mora precejšen del vojakov spati kar v sotorih, kar je se zlasti neprijetno pozimi. Celotno razvite Evropejce (v oporišču so poleg Francozov se Nizozemci, Norvežani in Britanci) je zato silno navdušil sistem centralnega ogrevanja sotorov, ki so ga prvič videli v Mashu, ameriški mobilni vojaški bolnišnici, ki se je v opuščenem hangarju za vojska letala naselila lani novembra. Opremo za Mash so Američani pripeljali iz Nemčije, odkoder je tudi večina osebja in odkoder vsak teden dobivajo tudi vsa potrebna zdravila in drug sanitetni material. »Bolnišnica lahko sprejme šestdeset pacientov,« nam je o delovanju Masha in njegovih zmogljivostih povedal tiskovni predstavnik major Ken Fugett, »in hkrati lahko opravi štiri operacijske posege.« Trenutno imajo v Mashu le štiri bolnike.

Večji del prebivalcev oporišča, skoraj osemde-

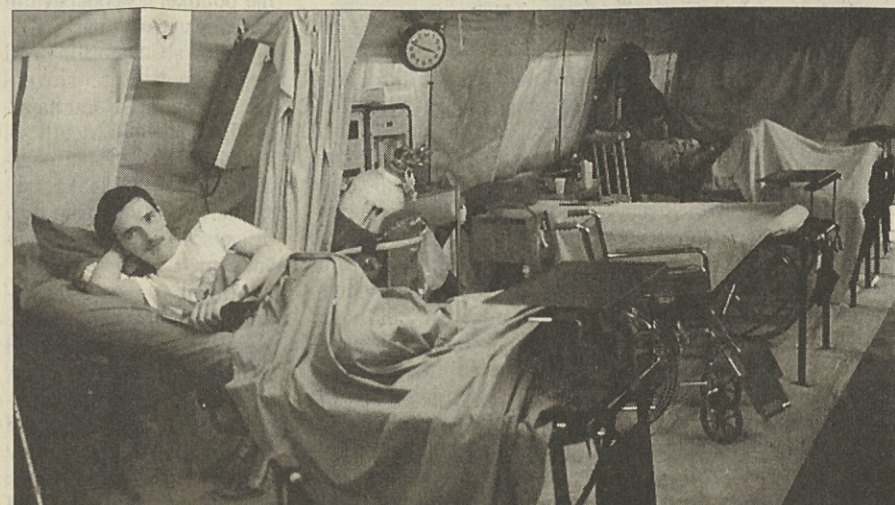
Alaister Livingston, civilni poveljnik Unproforjevega oporišča v Zagrebu (Vse foto: Miloš Ekar)

set odstotkov, so pripadniki francoskega logističnega bataljona, ki skrbi za vzdrževanje Unproforjevega voznega parka in za organiziranje konvojev s človekoljubno pomočjo, ki zdaj odhajajo predvsem v Bosno. Z letališča Pleso letijo v Sarajevo tudi transportna letala in helikopterji (za največje pošiljke uporabljajo ruska transportna letala in helikopterje, saj so najbolj zmogljivi in obenem tudi najbolj poceni), ki tja odvažajo človekoljubno pomoč, nazaj pa poskodovala vozila, ranjence in vojake, ki jim je potekla polletna pogodba za službo v ZN. Kljub učinkoviti in racionalni vojaški organizaciji pa narava njihovega poslanstva vodstvu in osebju oporišča nalagata, da se v marsikateri zagati znajdejo, kot vedo in znajo. »Dena-

rja nimamo na pretek,« pravi Alaister Livingston, »poleg tega pa tudi ne vemo natančno, koliko casa bomo tu še ostali, zato so naši nacrti in dejavnosti pac razdeljeni na kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne ukrepe, torej

take, ki jih bo se treba uresničiti v skladu z odločitvami ZN o trajanju mandata modrih celad na Hrvaškem in v Bosni. Med prvimi od omenjenih nalog pa je vedno postavljeno razminiranje področja. Za to so poskr-

beli hrvaški vojaki, nekaj so jih mine ubile in nekaj je bilo ranjenih, toda celotno območje se vedno ni povsem razminirano, zato obiskovalcem najprej svetujemo, naj nikar ne hodijo po terenu, kjer bi se lahko bila kakšna mina.

Ruska vojaka sta zadovoljna z oskrbo v Mashu

Poveljnik francoske vzdrževalne enote Ruiz pred uničenimi tovarnjaki ZN

MAKEDONIJA / PRIZNANJE

Za opozicijo začasno ime ni sprejemljivo

BISERKA POVSE-TASIĆ / SKOPJE

SKOPJE - Ali se je petnajstmesečni boj nekdanje najjužnejše jugoslovanske republike za njeno sirske mednarodno priznanje vendarle prevesil v poslednji, deveti krog? Ze večkrat je kazalo, da bo konec odlaganju sprejema Makedonije v OZN, včeraj pa je bilo videti, da se bo 30. marec zapisal kot pomembna prelomnica.

Makedonski mediji so drugace kot doslej, ko so se sklicevali na grške informacije in tuje agencije, namreč napovedali, da utegne VS razpravljati o sprejemu resolucije glede članstva republike pod časnim imenom. Po mesecu molčnosti je vlada izdala sporočilo za javnost, gledalce osrednje makedonske televizije je sinoci nagovoril predsednik republike Kiro Gligorov, poslanci sobranja pa so se zadnji dan marca znasli pred doslej prav gotovo najtežjo sejo sobranja.

Premier Crvenkovski je v ekspoziciji razkril temeljni vzrok molčnosti makedonskih diplomato-ov. Niso namreč zeleli izdati sosednjim pogajalcem svojih namer, a jim je očitno vseeno malce spodletelo. Grška vlada je namreč v tork po seji kabineta sporočila, da sprejema resolucijo, oziroma je privolila v sprejem Makedonije pod časnim imenom. Ze danes pa Makedonija in Grčija bijeta novo diplomatsko bitko: na posvetovalnem sestanku o makedonski zadevi je namreč VS skle-

nil, da resolucija se ni dozorela za sprejem in predajo v roke generalni skupščini. Atene si zdaj namreč prizadevajo preprečiti nadaljnjo uporabo makedonskih državnih znamenj, in sicer se posebej zastave s šestnajstkrakozvezdo Virginio, ki po grškem zgodovinsko pripada helenistični preteklosti.

Makedonskemu obsestu na dan parlamentarne razprave o dosedanjih dejavnostih vlade za sprejem republike v svetovno organizacijo preostane le še to, da razmisli o tem, ali ga je državno vodstvo resnično izdalo, in to s sprejetjem nedopustnega kompromisa, kot trdi opozicija, ali ga je z dovoljenim diplomatskim popuščanjem pripeljalo pred glavni vhod svetovne družine narodov?

Predsednik Gligorov meni, da bi Makedonija s članstvom v OZN prvič v svoji zgodovini prevzela lastno usodo v svoje roke, zato je po njegovem sprejemljiv kompromis, ki ne posega niti v ime niti v ustavo države, temveč le sprejema »smesno formulo, ki je plod stvarnosti, ki ji pripadamo«. Po sprejemu v svetovno organizacijo naj bi se makedonska delegacija le dva meseca imenovala delegacija nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, a republika naj bi v teh 62 dneh ob posrednistvu Vancea in Owna (brez obvezujoče mednarodne arbitraže) reševala sporna vprašanja z grško sosedo.

NOVICE

**Peterle in Dmovšek
o združitvi strank**

LJUBLJANA - Danes se bosta na gradu Strmol za zaprtimi vrati sestala predsednika Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle in Liberalno-demokratske stranke Janez Dmovšek ter se pogovarjala o možnostih za združitve obeh strank. Poznavalci razmer v obeh strankah ocenjujejo, da sta oba predsednika enotnega mnenja, da bi združitve SKD in LDS prispevala k »nadaljnji stabilizaciji slovenskega političnega prostora in k ucvrstitvi pozicij vlad«. Kot zatrjujejo naši viri, bosta prvaka podpisala Preliminarni protokol o združevanju. Ta predvideva, da bo združitveni kongres 30. aprila. Te sicer presenetljive novice včeraj niso zeleli uradno komentirati v nobenih od obeh strank. Iz krščansko-demokratskega tabora pa prihajajo vesti, da so občinski odbori stranke pričeli prestopati v vrste Podobnikove SLS. Opozovalci ocenjujejo, da je treba dogovor Peterleta in Dmovška razumeti kot reakcijo na napoved o združitvi Jelinciceve Slovenske nacionalne in Zaključne Socialistične stranke v enotno Nacionalno-socialistično stranko Slovenije (NSSS). (D.S.)

Zveza častnikov Slovenije na obisku pri Rigelniku

LJUBLJANA - Predsednik državnega zbora Republike Slovenije mag. Herman Rigelnik je včeraj sprejel delegacijo Zveze častnikov Slovenije. Gostje so predsednika Rigelnika seznanili z njihovo organizacijo, številom članstva in z aktualnimi nalogami ter podrobno predstavili program dela v letosnjem letu. Izrazili so tudi pripravljenost, da bi s svojimi strokovnjaki sodelovali pri pripravi zakonskih aktov z njihovega delovnega področja v delovnih telesih državnega zbora Republike Slovenije. (N. S.)

Obrambno načrtovanje

LJUBLJANA - Seminar Obrambno načrtovanje v parlamentarni demokraciji, ki ga organizira posebni komite Forum KVSE za varnostno sodelovanje, bo na Dunaju od 3. marca do 2. aprila. Iz slovenskega ministva za obrambo sodelujeta državni sekretar Franci Znidaršič in dr. Jože Zagožen, direktor uprave za logistiko. (N. S.)

Demanti Petra Zupana

LJUBLJANA - Včeraj smo v našem listu v članku Milana J. Lesjaka Vsi ministri ljudje objavili tudi trditve, da je Peter Zupan zaradi nestrinjanja z načelnikom RSTO generalmajorjem Janezom Slaparjem hotel odstopiti. Ta trditve po besedah Petra Zupana ni točna, »ker pri konceptu organiziranja TO in njene logistike podpore med načelnikom staba in načelnikom zalednega oddelka ni prihajalo do nesoglasij. Vzrok mojega imenovanja za načelnika Oddelka materialne oskrbe ni tu, temveč v reorganizaciji logistične podpore v MORŠ,« pojasnjuje Peter Zupan.

FINANCIAL TIMES O SLOVENIJI

**Bančništvo
in turizem**

To bi lahko bila osnova za preoblikovanje gospodarstva

ANDREJA REDNAK

LJUBLJANA - Ugleadni londonski poslovni časopis Financial Times je v torek bralcem prinesel (že drugo) stranski prilogi o Republik Sloveniji, »državi, ki se čuti posledice odepitve od Jugoslavije in vojne, vendar pa ji je neodvisnost prinesla prilono, da zgradi odprto tržno gospodarstvo in demokracije institucije«.

Novinarja Financial Timesa Anthony Robinson in Laura Silber sta se pogovarjala s predsednikom Milanom Kučanom o tem, da je imela Slovenija srečo, da se je izognila balkanskemu kotlu, predvsem pa sta se posvetila našemu gospodarstvu. V prilogi lahko preberemo statistične podatke oziroma kazalce Banke Slovenije o slovenskem gospodarstvu, mnenja Franceta Arharja in Jozeta Mencingerja o tem, da je nujno ohraniti tržno valuto in nizko inflacijo ter povečati izvoz. Govora je o zakonu o privatizaciji podjetij in o bancnih reformah; predvsem zadnje bodo pac morali financirati v glavnem davkoplačevalci. Finančni minister Mitja Gaspari in direktor Ljubljanske banke Marko Voljč (imenujejo ga »mednarodno izkušen bančnik«) sta predstavila naš bančni sistem, kjer prevladuje le ena banka. Finančni minister se zavzema za to, da bi imeli v prihodnje kakih pet enako močnih

bank, ki bi med seboj tekmovale. V članku je izpostavljeno, da bi bančništvo in turizem lahko bili tisti dejavnosti, ki bosta temelj za transformacijo gospodarstva.

Precej prostora je posvečenega turizmu in uspešnim podjetjem; predstavili so se Pivovarna Laško, Gorenje (»izvoznik par excellence«) in Lek (v članku z naslovom Kapitalizem je grenka pilula). Bohinjsko jezero in okolico avtorja primerjata s Svico, »cene pa so za 30 odstotkov nižje kot v sosednji Avstriji«. Glavna prioriteta je pripeljati nazaj turiste, ki so nekod Slovenijo kar preplavljali.

Novinarja sta intervjuvala tudi »prvega ministra Janeza Dmovška, tiho govorečega poliglota«, ki je pojasnjeval, da Evropejci ne ločijo Slovenije od Slovaske in celo od Slavonije ne, kar bi bilo se pomembneje. Dmovšek evropske bralce tudi pouči, da njegova vlada mora početi nepriljubljene stvari, kot je denimo znižanje realnih plač.

Priloga torej poleg kazalcev o slovenskem gospodarstvu prinasa precej optimistično sliko dvomilijonske države, »katere prednosti so močna valuta, kvalificirana delovna sila, kompetentna ekipa reformatorjev v ključnih ministrstvih in institucijah - in politični razred s skromnimi voditelji in realističnimi cilji«.

SLOVENSKA ZUNANJA POLITIKA

**Marec je bil živahen
in uspešen mesec**

Predvsem prizadevanja za dobrososedske odnose

BOSTJAN LAJOVIC

Lojze Peterle (Foto: Aleš Pavletič / TRIO)

LJUBLJANA - »Za nami je živahen mesec,« je na včerajšnji redni tiskovni konferenci zunanjega ministva dejal minister Lojze Peterle, ko je ocenjeval delo v minulem mesecu. V skladu z nacrtom, ki so si ga zastavili, so si prizadevali predvsem za dobre odnose s sosedji, kar je »v Evropi naletelo na dobre odzive«. Slovenija je imela stike z vsemi sosedi: naše in hrvaške strokovne skupine so nadaljevale delo, pogovarjali so se z Madžari in Avstrijci. Prav tako sta se slovenska in italijanska pogajalska skupina srečali v Rimu. Minister Peterle je uvodoma se povedal, da je tik pred dokončno ureditvijo pravno nasledstvo odnosov nekdanje Jugoslavije in Nemčije, saj bo Slovenija v kratkem nasledila 36 pogodb s to državo. Kot uspešen primer zunanjepolitičnega sodelovanja pa je navedel nedavni obisk v Iranu, kjer so Slovenijo sprejeli zelo resno, posledice pa so konkretne: Iran je tovarni Litostroj ze poravnal precejšnje dolgove. Slovenija zeli imeti vidno mesto tudi v Srednjevropski pobudi (SEP), ki vse bolj pridobiva na pomenu, zato so aktivno sodelovali na sestanku v Budimpešti. Nasploh se

Slovenija dejavno vključuje v mednarodna prizadevanja za ustavev vojne v nekdanji Jugoslaviji, zato bo v prihodnjih dneh predstavila svoj predlog za učinkovito uresnitvev nacrtu, ki sta ga pripravila lord Owen in Cyrus Vance. »Kar se tice Sveta Evrope in italijanskega nasprotovanja našemu sprejemu, se nimamo česa bati, saj imamo stvari urejene,« je dejal Peterle. Sporocil je, da 5. aprila s predsednikom vlade Drnovskom odhajata v Bruselj, kjer naj bi podpisali tri sporazume, s katerimi bomo blize vkljucevanju v Evropsko skupnost.

Velik del prizadevanj je veljal odpravi embarga za nakup orožja, ki ga je varnostni svet OZN sprejel daljnega leta 1991, od takrat pa so razmere pri nas seveda bistveno drugačne. Državni sekretar Ignac Golob je odzive na našo pobudo ocenil za zadovoljive. Peter Tos, koordinator pogajanj s Hrvati, je napovedal skorajšnje srečanje strokovnjakov za pravosodje, minister Kracun pa se bo s hrvaškim kolegom pogovarjal o poslovanju bank in zavarovalnic, plačilnem prometu in tudi o JE Krško. Pripravljeni sta tudi konvenciji o socialni varnosti in sporazum o maloobsej-nem prometu.

PARLAMENT / PRORAČUNSKA RAZPRAVA

**Preoptimistična ocena
menjave s tujino**

Evropska banka za obnovo in razvoj zahteva podvojitev cen elektrike

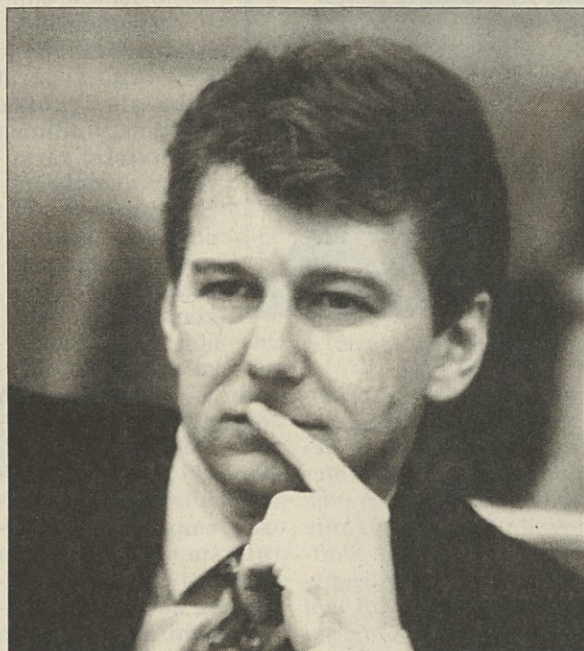
ALENKA L. JAKOMIN

LJUBLJANA - Med parlamentarnimi odbori, ki so začeli s proračunsko razpravo, je tudi odbor za gospodarstvo. Ta je s splošno razpravo o proračunskem memorandumu začel včeraj, potem ko je minister za ekonomske odnose in razvoj Davorin Kracun članom predstavil ekonomski program, v katerem vlada uresničuje gospodarsko politiko prevsem s proračunom. V razpravi so člani gospodarskega odbora menili, da bi morali dobiti memoran-

dum veliko pred proračunom in da je ocena trgovinske menjave s tujino preoptimistična. Opozarjali so na previdnost pri zadolževanju. Predsednik odbora Feri Horvat je predlagal, da bi bila celotna javna poraba (različni skladi, ki jih je vsak dan več) pod okriljem ministva za finance, in opozoril na »skladomanijo«. Slišati je bilo tudi, da je v memorandumu predvidenih premalo spodbud za izvoznike, da bi morala država zagotoviti učinkovitejše

pobiranje davkov, da Slovenija nima strategije tujih naložb in da je potrebna cimpresnja sklenitev socialnega pakta. Franc Avbersek je opozoril na vprsiljivo oskrbo z elektricno energijo in menil, da bi morala vlada to področje urejati s tržno ceno. Ob tem je minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar povedal, da je Evropska banka za obnovo in razvoj zahtevala podvojitev cene električne energije. Eden od članov odbora je predlagal financiranje proračuna brez zadolževanja, vendar je minister Tajnikar imel pri tem pomisleke, saj, kot je dejal, prav primanjkljaj spodbuja gospodarsko rast.

Člani kreditno-monetarnega odbora, ki so včeraj popoldan prav tako nadaljevali z zaceto ponedeljkovo razpravo, se se tokrat lotili posameznih postavk po ministrstvih. Pri proračunskih odhodkih so ugotovili, da ena od postavk pri plačah v državnem zboru ne upošteva ze sprejetega 20-odstotnega znižanja. Zato so od ministva za finance zahtevali, da do petka pripravi nov izracun, ostanek pri funkcijskih dodatkih pa se bo preredelil v amortizacijo.

Davorin Kracun (Foto TRIO)

JEZIK / RESNA SKRB ZA SLOVENŠČINO

**»Ni še demokrat, kdor
švedra po slovenščini«**

Predsednik Milan Kučan sprejel delegacijo slavističnega društva - O jeziku tudi v državnem zboru

TONE D. VRHOVNIK

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je včeraj sprejel delegacijo Slavističnega društva Slovenije, ki jo je vodil predsednik France Novak. Delegacija, v kateri sta bila se Breda Pogorelec (za sekcijo Slovenscina v javnosti) in Matjaz Kmecl je opozorila na neustrezen odnos ustanov, medijev in ljudi nasploh do »slovenscine kot zdaj državnega uradnega in javnega jezika«, ki je hkrati razpoznavni znak nase narodne in državne identitete. Predstavniki slavističnega društva so predsednika in slovensko javnost opozorili na dej-

stvo, da je demokracija lahko pojmovana tudi kot osnova za novo razpuščenost v jeziku. Kmecl pa je citiral misel Otona Zupancica, da je jezik »posoda vse zgodovine«. Poprosili so za nasvet pri naslednjih projektih Slavističnega društva: pobudah za parlamentarno razpravo in zakonsko ureditev slovenscine v državnih, gospodarskih in diplomatskih ustanovah (posebna težava je seveda solstvo), ustrezno kvalificiran nadzor (»inspekcijsko službo«), ustanovitve poklicnih servisov jezikovne kulture ter skrb za slovenscino v zamejstvu. Milan Kučan

je delegaciji povedal, da se je tudi sam na podelitvi univerzitetnih Presernovih nagrad zavzel za resitev jezikovnih vprašanj, saj »nacionalna zavest deluje skoraj samo proti srbizaciji, na druge vplive pa se ne ozira«. Delegaciji je obljubil, da bo državljansko pobudo posredoval Hermanu Rigelniku in predlagal razpravo o slovenscini v državnem zboru. Predlagal pa je tudi, da se delegacija Slavističnega društva na predsedstvu republike sestane tudi s predstavniki Slovenske akademije, saj »problematika potrebuje avtoritativno podporo«.

ZUNAJPARLAMENTARCI / VPLIVNOST

**Odslej imamo tudi parlament v senci, ker
se poslanci oddaljujejo od volilcev**

VOJKO CUDER

LIPICA - Tu so se včeraj popoldne na pobudo stranke Zveze za Primorsko na prvem sestanku zbrali predstavniki slovenskih zunajparlamentarnih strank. Udeležilo se ga je 11 od 17 strank, ker ne morejo vplivati na parlamentarne odločitve slovenske skupščine, čeprav so to ze od volitev decembra lani zaman poskušale doseči. Konec koncev so zunajparlamentarne stranke odgovorne približno eni četrtini slovenskih volilcev, ki so jim zaupali svoje glasove.

Na sestanku so ugotovili, da je takšna koordinacija vsekakor koristna in potrebna. Predlagali so ustanovi-

tev nekakšnega ljudskega parlamenta ali parlamenta v senci, ki bi prek javnih občil sprožal pobude poslancem v parlamentu. Ugotovili so, da se ti na žalost vse bolj oddaljujejo od ljudstva in da se med njimi biže predvsem in samo boj za strankarske interese. Nanizali so celo vrsto vprašanj, ki bi jih zunajparlamentarne stranke morale s svojimi pobudami urejati. Izpostavili so urejanje temeljne zakonodaje, predvsem volilne, vprašanje solstva in izobraževanja, obrambe, notranje in zuna-

nje politike, gospodarstva in ukrepov v zvezi z njim.

Ostro so nastopili proti nediplomatski drzi slovenske delegacije v Rimu na zadnjih pogajanjih. Menili so, da bi morali Slovenci pogajanja koncati, saj lahko, takšna kot so, spodbujajo tudi druge sosedje (Avstrijce, Hrvate).

Strinjali so se z ustanovitvijo zunajparlamentarne »krovne« organizacije, ki bi skrbela za skupno vplivanje, organizacijo sestankov in njihovo vsebino. Sestajali naj bi se vsake tri mesece, vedno v drugem kraju. Prvi sestanek parlamenta v senci naj bi bil čez mesec dni v Ljubljani.

PERENNIA / USTANOVNI ZBOR

**Neprofiten sklad
za človekove vrednote**

Na ustanovnem zboru izvolili vodstvo - Predsednik A. Umek

MARGARETA JARC

LJUBLJANA - Perennia (v latinskini trajnost) je ime sklada, ki so ga člani pripravljalnega odbora ustanovili, da bi obnavljal in pospeševal spoštovanje človekovih trajnih vrednot. Dr. Lovro Sturm, novoizvoljeni član sveta sklada, je v uvodu povedal, da je sklad nepolitično in nepridobitniško združenje posameznikov, povsem neodvisno od dnevnje politike, ki bo do sprejema ustreznega zakona organizirano kot društvo. Dr. Anton Stres, prav tako član sveta sklada, je ugotovil, da se sklad poraja iz zavesti moralne krize, v kateri se nahaja naša država po 40 letih totalitarizma, ki je preprečeval vsako duhovno poglobljanje državljanov. Zato si bo sklad s

svojim delovanjem prizadeval pospeševati skladen gmotni in duhovni razvoj ljudi. Zavzemal se bo za socialno usmerjeno tržno gospodarstvo in visoko stopnjo poslovne morale, vestnosti in postenja, za pospeševanje osebne odgovornosti, za pluralizem v politiki, javnih glasilih in solstvu, za nepristransko javno obveščanje, za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ipd. Poseben poudarek velja doslednemu spoštovanju in uveljavljanju etičnih načel na vseh področjih družbenega življenja. Dr. Rajko Pirnat, podpredsednik Perennie, je predstavil poslovnik in pravila za delovanje skla-

da. Njegov najvišji organ bo občni zbor vseh članov, ki bo tudi volil ostale

organe. Upravni odbor bo opravljal tekoče naloge, imeli pa bodo tudi odbor donatorjev. Predsednik sklada je dr. Andrej Umek.

Ustanovni zbor fondacije (Foto: Aleks Stražar / TRIO)

SPOROČILO ZA JAVNOST MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Ministrstvo za obrambo sporoča, da bo odkup vojaških stanovanj za vse vlagatelje zahtevkov, ki so predložili popolno dokumentacijo, nemoteno potekal. Dosedaj je bilo podanih 3080 zahtevkov za odkup, od katerih je podpisana ze več kot tretjina pogodb za odkup vojaških stanovanj. Odkar se je začel odkup stanovanj nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Ministrstvo za obrambo je ugotovilo precejšnje zlorabe. Oficirji nekdanje JLA, se v javnosti pojavljajo nejasnosti glede tega, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko odkupi vojaško stanovanje.

Anketa: Ko bi bile jutri volitve

IVAN LUKAN

DUNAJ - Liberalni forum bivše Haiderjeve namestnice Heidi Schmidt bi lahko pridobil glasove volilcev iz vseh strankarskih taborov. Nova frakcija v avstrijskem parlamentu racuna lahko na 5 odstotkov volilnih glasov.

To so strokovnjaki za analizo javnega mnjenja izracunali v posebni raziskavi, ki je je te dni objavil dunajski magacin 'Profil'. Potemtakem bi avstrijski socialdemokrati s kanlerjem Vranitzkym na celu pri volitvah trenutno lahko racunali s 40 odstotki glasov, ljudska stranka s 30, svobodnjaki s 15 in Zelena alternativa s 7 odstotki glasov.

Na Koroskem po zadnjih raziskavah javnega mnjenja prav tako vodijo socialdemokrati z nekaj na 40 odstotki, sledi Haiderjeva svobodnjaska stranka s 26 odstotki, Zernattova ljudska stranka pa lahko racuna z okoli 24 odstotki. Zelenci so blizu pet odstotkov.

ZELENI / EVROPSKA SKUPNOST

Različne ocene, skupne zahteve

Srečanje Zelenih iz držav EFTA

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - V avstrijskem glavnem mestu so se sestali predstavniki zelenih strank iz držav EFTA. Udeleženci so prisli iz Avstrije, Svice, Finske, Švedske in Norveske. Osrednja tema sestanka: kako posamezne stranke in zelena gibanja ocenjujejo proces evropske integracije in Evropsko skupnost, kaksne možnosti so danes za skupno in dogovorjeno ukrepanje Zelenih iz tistih držav, ki so trenutno kandidatk za pristop k ES?

Kot se je pokazalo, so izhodišča dokaj različna. Švicarski Zelenci jasno odobravajo pristop k ES; pri finskih Zelenih so zagovorniki in nasprotniki ES približno enako močno, pri Švedih je prav tako kot pri avstrijskih Zelenih vidna odkrita skepsa napram Evropski skupnosti; Zelenci iz Norveske pa jo popolnoma odklanjajo. Johannes Voggenhuber, referent avstrijskih Zelenih za evropska vprašanja, je na tiskovni konferenci podal bilancno srečanje. Za avstrijsko zeleno stranko naj bi bila skepsa napram pristopu k ES zdaj je se bolj potrjena. Čeprav zelena gibanja iz držav EFTA nimajo enotnega stališča (Voggenhuber: "Gre

predvsem za vprašanje, ali se naj zavzemamo za reforme ES od znotraj ali od zunaj..."), je za vse udeležence nesporno, da so potrebne močne spremembe tako iz vidika ekološke kot socialne politike. Te spremembe bi morale biti uveljavljene zdaj, ker prav "trenutna kriza ES po izgubljenih referendumih nudi edinstveno priložnost za vnašanje novih predlogov".

Zato so zeleni politiki iz držav EFTA na Dunaju sestavili katalog s predlogi in zahtevami z dvema težišči: demokracija v ES

in vprašanje evropskega mirovnega in varnostnega reda. ES bi morala (tudi z državami-kandidatkami) takoj zaceti pogajanja o novi ustavi za Evropsko skupnost, se glasi ena izmed osrednjih zahtev. Tudi pravice evropskega sodišča naj bi bile razširjene, vse države članice ES pa bi morale sprejeti Evropsko konvencijo o varstvu človeških pravic. Vprašanje nevtralnosti, tako Voggenhuber, je po prepričanju EFTA-Zelenih osrednjega pomena.

Johannes Voggenhuber, referent Zelenih za ES

KOROŠKA / ZERNATTO ZAVRAČA HAIDERJA

Zaupanje, ne sovraštvo!

EL: Začetek volilnega boja

IVAN LUKAN

CELOVEC - Haiderjevi napadi na Slovenijo, na dvojezično solstvo ter na slovensko narodnostno skupnost na Koroskem so tudi se včeraj močno odmevali v koroski javnosti. Skoraj vsi, ki so se javili k besedi, so nastop svobodnjanskega voditelja odločno obsodili.

Zelo jasne besede je v zvezi z Haiderjevim nastopom izrekel koroski deželni glavar Christof Zernatto. V izjavi za tisk je poudaril, da ustvarjanje preplaha med ljudi nikor ni na mestu, bolj so potrebni ukrepi, ki bi pospešili medsebojno zaupanje, tako v deželi sami kot tudi napram sosedom.

Zernatto v tiskovni izjavi tudi izrecno poudarja, da sta mu uradna Slovenija in slovenska vlada zagotovili, da ne delita "sanje" nekaj slovenskih nacionalistov o veliki Sloveniji. S tem v zvezi je menil, da izjavam le-teh ni treba posvetiti prevec pozornosti, saj te niti ne zaslužijo. Koroski deželni glavar je svojo izjavo zaključil s tem, da je treba v takih situacijah "ohraniti hladno glavo ter ne nasesti ljudem, ki ne želijo miru".

Na Haiderjev agresiven nastop v torek v Celovcu

Deželni glavar Zernatto

je reagirala tudi narodnostna stranka koroskih Slovencev, Enotna lista. Njen tajnik Rudi Vouk je na tiskovni konferenci včeraj v Celovcu poudaril, da se je Haider očitno vrnil na področja, "kjer je doma": k nemškemu nacionalizmu in k sovražstvu do manjšin. Kot drugi politični opazovalci pa je tudi Vouk menil, da gre pri najnovejših Haiderjevih napadih za začetek volilnega boja na Koroskem, da pa s podzirom in strahu med Korosci in ustvarjanjem novih sovražnikov ne bo

dosegel uspeh, katerega si pričakuje. "Korosci so dovolj zreli, da vedo, kaj se za napadi na sosednje države in slovensko manjšino dejansko skriva", je dejal tajnik Enotne liste.

Ostro obsodil je Haiderjev nastop tudi predsednik koroskih Zelenih Franz Marenits. Kot že dan prej državna poslanka ZAL Terezija Stojšič, je dejal, da gre Haiderju - po hudih porazih, ki jih je doživel v preteklih mesecih - očitno samo se za politiko pod geslom "Napad je najboljša obramba", Slovenija in koroski Slovenci pa so pri tem dobrodesel objekt. Socialdemokratsko in ljudsko stranko pa je v luči Haiderjevega zadnjega nastopa pozval, naj se odpoveva tristrankarskemu paktu v manjšinski politiki.

"Na Koroskem je potrebna nova manjšinska in izobrazevalna politika, kot model za ustvarjanje novih perspektiv v smer politike, ki upošteva vseevropski razvoj, pa bi lahko služilo dvojezično solstvo ter krepitev kulturne izmenjave v prostoru Alpe-Jadran, je menil predsednik Zelene alternative na Koroskem.

KOROŠKA / DVOJEZIČNI OTROŠKI VRTCI

Odločen protest proti zakonskem osnutku

Enotna lista grozi z ustavnim sodiščem

IVAN LUKAN

CELOVEC - Zakonski osnutek za otroške vrtce, ki predvideva crtanje deželne podpore za tiste dvojezične otroške vrtce oz. dvojezične otroške skupine v javnih in zasebnih vrtcih na Koroskem, ki so deležni podpore s strani Urada zveznega kanclerja, je izzval vrsto negativnih stališč. Osnutek je včeraj na tiskovni konferenci v Celovcu odklonila tudi Enotna lista.

Tajnik EL Rudi Vouk in slovenski občinski odborniki v dvojezični občini Zeleznica Kapla Franc-Jozef Smrtnik sta zakonski osnutek označila kot "diskriminatornega", ker neenako obravnava

otroke na dvojezičnem ozemlju. Poudarila sta, da pomeni zakonski korak nazaj, saj bi crtanje deželne podpore pomenilo demoiziacijo za občine, za katere je finančna podpora glavni argument za ustanovitev dvojezičnih vrtcev oz. dvojezičnih skupin.

Vouk in Smrtnik sta tudi poudarila, da je potreben jase deželni zakon, ki bi urejal tako pristojnosti kot tudi financiranje, kot model pa bi lahko služila ureditev, kot velja na področju dvojezičnega solstva. To tudi iz vidika, da za trenutno finančno podporo, ki jo daje Urad zveznega kanclerja, ni nikakršne

zakonske osnove, tako da so dvojezični vrtci tako rekoč odvisni od naklonjenosti zvezne vlade. Trenutno le-ta iz fonda za narodnostne skupnosti prispeva okoli 1,5 milijona silingov letno.

Zastopnika Enotne liste sta za to na tiskovni konferenci od namestnika dezelnega glavarja Petra Ambrozija kot pristojnemu referentu zahtevala, naj takoj umakne osnutek ter upošteva priporočilo narodnostnega sosveta. Kot zadnjo možnost nastopajna proti zakonu je Vouk nakazal pot do Ustavnega sodišča.

Srbski žiro- računi zaprti!

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Narodna banka je konec preteklega tedna blokirala zasebne konte srbskih in crnogorskih državljanov, ki nimajo svojega stalnega bivališča v Avstriji. S tem je ukrepala v smislu pritovb in opominov delegacije ameriskega finančnega ministrstva, ki je obiskala Avstrijo ter pristojne organe opozorila na avstrijske pomanjkljivosti pri izvajanju embarga OZN proti t.i. ZRJ. Do zdaj so bili blokirani le poslovni žiro-računi.

AVSTRIJA / OBISK STIPETA MESIČA PRI ALOISU MOCKU

Opozorilo Hrvaški za korekten odnos do narodnostnih manjšin

Tudi vojna v Bosni in Hercegovini v ospredju uradnih pogovorov

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Bilo je prijetno srečanje med prijatelji, ko se je predsednik hrvaškega parlamenta Stipe Mesić s člani hrvaške delegacije, v kateri so bili saborski odborniki različnih strank in gospodarstveniki, zglasil v okviru vladnostnega obiska h kratki izmenjavi mnenj pri avstrijskem zunanjem ministru. Alois Mock se je veselil hrvaških gostov in izpostavil stalno avstrijsko pripravljenost k pomoči in mednarodnemu posredovanju za Hrvaško.

Beseda je tekla o očni situaciji na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini. Mock je glede poteka

pogajalskih prizadevanj za ustavitev vojne v BiH skeptičen. Prevec je bilo zamujenega časa in ugodnih priložnosti. Kot optimalno rešitev je avstrijski zunanji minister navedel razmišljanje o okrepitvi mirovnih čet OZN s 50.000 do 60.000 vojakov iz sestava NATO, ki naj bi omogočili in nadzorovali premirje. Globoko sovražstvo med vojnimi nasprotniki je po mnenju Mocka največja ovira za napredovanje pogajanj. Zato naj bi bila najboljša rešitev ojačanje mirovnih čet in nekakšen protektorat OZN v Bosni in Hercegovini.

O Hrvaški sami je avstrijski zunanji minister dejal, da je korektna

evropska demokracija. Vsaka demokracija ima kajpada zadeve, ki jih velja popraviti, in to velja tudi za Hrvaško, je dejal Mock, ter s tem v zvezi opozoril na potrebo po korektnih odnosih z opozicijo in narodnimi manjšinami.

Na vprašanje hrvaške delegacije, kako ocenjuje nekatere francoske in angleske predloge o nekakšni obnovi jugoslovanskega prostora, je avstrijski zunanji minister odvrnil, da gre tu v prvi vrsti za neuradne in nesmiselne predloge posameznikov. Pritisk vojnih dogodkov in breme zrtev sta tako velika, da

Mock ne vidi več izhodišča za skupno bivanje na tem območju.

Hrvaška delegacija je včeraj obiskala tudi avstrijski parlament. Dan poprej je Stipe Mesić odgovarjal na kritična novinarska vprašanja v avstrijski televiziji. Pri tem je zagovarjal (mednarodno cedalje bolj) osporavano vlogo Hrvaške v vojnem konfliktu v Bosni in Hercegovini ter postopanje hrvaških oblasti v hrvaško kontroliranih kantonih. Tudi probleme s svobodo medijev na Hrvaškem je Mesić kategorično zanikal.

PRIREDITVE

Cetrtek, 1.4.1993
GLOBASNICA
Gostisce Juenna v Cepicah, 20.00 - Informacijski večer "Potrebuje GLOBASNICA razvojni koncept?" - sodelujejo: Günther Tischler, Janko Merkac, Hermine Bauer, SENTJAKOB V ROZU
Farna dvorana, 20.00 - Ponovitve Cankarjevih "Hlapcev" - gostuje: Gledališče ob Dravi.
Petek, 2.4.1993
GLOBASNICA
Zupnišče, 20.00 - "Literarni večer" z domačimi pesniki; glasbeni okvir: Janez Gregoric;
SENTJAKOB V ROZU
Farna dvorana, 20.00 - Ponovitve Cankarjevih "Hlapcev" - gostuje: Gledališče ob Dravi, prireditelja: SPD "Roz" in SPZ.

KOROŠKA / DELOVNA MESTA

Gospodarska kriza: tudi na Koroskem vse več podjetij v resni nevamosti!

CELOVEC - Kriza v koroskem gospodarstvu se bliskovito širi. Zajela je predvsem gospodarsko sibe regije, kot na primer dvojezičen okraj Velikovec, iz katerega je sele predvčerajšnjem prišla vest, da mora podjetje Leitgeb v Sinci vasi odpustiti skoraj polovico svojih delojemalcev.

Kot smo poročali, bo moralo podjetje, katero je specializirano na predelavo lesa, v naslednjih tednih znižati število zaposlenih za 70, čeprav je sele pred nekaj meseci

prejelo visoko finančno podporo s strani dežele Koroske in podpisalo garancijo za ohranitev najmanj 140 delovnih mest.

Naslednja alarmantna vest prihaja iz mesta Velikovec. Podjetje Wild, ki proizvaja optične aparate in strojne dele je delovnem uradu sporočilo, da namerava zmanjšati število zaposlenih za najmanj 50, verjetno pa celo za 100! Dokončna odločitev o številu odpovedi bo vodstvo podjetja sprejelo v naslednjih dneh.

Enotna lista v tiskovni izjavi menil, da nosijo odgovornost za vse bolj zaskrbljujoč razvoj v okraju Velikovec deželni politiki, ki niso pravočasno sprejeli potrebne odločitve. "Okraj izkrvavi, ker se deželna politika v prvi vrsti briga za koroski centralni prostor", je dejal predsednik EL Andrej Wakounig in dodal, naj deželni politiki razmislijo o pomoči zaposlenemu okraju, namesto da razpravljajo o 10. oktobru kot deželnemu prazniku.

Avstrijska smučišča stejejo med najbolj priljubljena v Evropi

AVSTRIJA / TURIZEM

Rekordna zimska sezona z 36,5 milijona nočitev!

DUNAJ/CELOVEC - Avstrija je letos imela rekordno zimsko (turistično) sezono. Od novembra 1992 do februarja 1993 je bilo belezenih 36,5 milijonov nočitev. To je za štiri odstotke več kot v lanskem letu.

Kljub splošnemu slabemu gospodarskemu stanju (glede na druge valute) 'trdemu' avstrijskemu silingu je smučarja v Avstriji ostala najprivlačnejši magnet, ki je hkrati poskrbel za pozitivne domače konjunkturo. Statistiki sporočajo, da so avstrijskim smučiscem ostali zvesti zlasti

nemski gostje, medtem ko je število italijanskih, ameriških in japonskih gostov nazadovalo. V notranjeavstrijski razdelitvi vodijo zimskoturistični predeli, turizem v mestih pa je močno nazadoval.

Dokončne številke za deželo Korosko se niso objavile, sklepajoc iz vmesne statistike za mesec november 1992 do januarja letos Koroska lahko pričakuje celo nadpovprečen rezultat. Tako je v mesecu januarja Koroska zasedla drugo mesto s prirastkom 14 odstotkov.

To be an artist, must you be free?

LAUREL & HARDY "The Second Hundred Years" 1927

artwerpen93 *Cultural capital of Europe*

»Ali moraš biti svobodnjaški, da si umetnik?« (Foto: P.R. Antw. - CCE)

Od petka, 26. marca, je belgijsko mesto Antwerpen letosnja kulturna prestolnica Evrope. Od leta 1985, ko je tedanja grška ministrica za kulturo Melina Mercouri predlagala projekt Evropske kulturne prestolnice, je ta mandat bolj ali manj uspešno opravilo osem evropskih mest držav članic dvajsterice. Bolj ali manj uspešno zato, ker so se mesta tega prestižnega projekta lotila vsako na svoj način, tako kar zadeva koncept kot tudi količino denarja, ki so jo namenila za izvedbo projekta.

Postopek kandidature je preprost in formalen. Zupan mesta poslje predlog kulturnemu ministru, ki ga izroči ministrskemu predsedniku, ta pa nato predlog posreduje komisiji Evropske skupnosti. Evropska skupnost mesto potrdi in mu izstisne kratko finančno injekcijo, kar pomeni, da glavno finančno breme nosi mesto samo.

Od leta 1985 je naziv evropske kulturne prestolnice nosilo osem mest: Atene, Firence, Amsterdam, Berlin, Paris, Glasgow, Dublin in Madrid, v letu »združene Evrope« pa je evropska kulturna prestolnica belgijsko mesto Antwerpen, eno največjih evropskih pristanišč in tudi sicer evropskih kulturnih centrov.

Konceptualno se mesta projekta lotevajo različno. Atene in Firence sta poudarila zgodovinsko-kulturno dediščino, Berlin in Amsterdam sta dala prednost inovativni umetnosti, Pariz je svoj mandat združil s praznovanjem dvestoletnice francoske revolucije, Glasgow pa se je predstavil predvsem kot živahno tržišče...

Antwerpen, danes svetovno središče diamantne industrije, je svojo priljubljenost izkoristil za refleksijo in vzpostavljanje referenc evropske kulturne zgodovine, predvsem pa sodobne umetnosti.

Mesto je svoj vrhunec prvič doživelo v 16. in 17. stoletju, ko je postalo ne le največje severnoevropsko pristanišče, ampak tudi duhovni prostor,

KULTURNA PRESTOLNICA EVROPE / ANTWERPEN 93

Veliko zastavljenih vprašanj

MOJCA KUMERDEJ

kamor so prihajali evropski umetniki in intelektualci iz vse Evrope. Antwerpen je bil tedaj eno najmočnejših tiskarskih središč, to pa je tudi čas polifonske glasbe, slikarjev, kot sta Pieter Paul Rubens in Jacob Jordaens itd.

Po spanski invaziji je mesto izgubilo svoj duhovni naboj in ponovni razcvet doživelo sele v drugi polovici 19. stoletja. Organizatorji Antwerpna 93 so se projekta lotili zelo premišljeno, ne zgolj kot zgolj enoletnega razkazovanja kulture, po koncu katerega bo ostal le prijeten spomin, ampak kot projekt, katerega investicije bo mogoče uporabljati tudi po preteku mandata.

Poleg sedmih zgodovinskih razstav so se lotili restavriranja pomembnih kulturnozgodovinskih objektov. Med drugim so obnovili centralno železniško postajo, katedralo in gledalico Bourla, ki je bilo zaradi dotrajanosti zadnjih dvanajst let zaprto. Prav gledalico Bourla je poleg gledališča Monty in kulturnega centra de

Singel glavno prizorišče scenskih umetnosti.

Projekt ima sedem sklopov: v zgodovinskem bosta med drugim temeljito predstavljena slikarja Rubens in Joardens, glasbeni program obsega od flamske polifonske glasbe do sodobne evropske in tradicionalne glasbe, program scenskih umetnosti vključuje 1. Festival sodobne opere, gledališče, ples, balet, gledališče za otroke ter poseben projekt De Ark (Ladja). Vizualne umetnosti bodo predstavljene v parku Middelheim, v Antwerpenskem muzeju sodobne umetnosti in pa v Kraljevski palači, kjer imajo svoj prostor tudi film, fotografija in medijske umetnosti. Arhitektura je poleg razstav predstavljena s konkretnimi posegi v samo mesto, sklop Diskurz in literatura pa je posvečen literarni ustvarjalnosti in tisku.

Ob svetovno znanih flamskih umetnikih, kot sta denimo Anna Teresa de Keersmaeker in Jan Fabre, so v program vključeni umetniki tako iz Evrope kot tudi z drugih celin.

Projekt Antwerpen je torej zastavljen zelo mednarodno, organizatorjev pa tudi ni zmedlo dejstvo, da je zgodovina hitrejša od nacrtov administracije evropske skupnosti. Kajti če na beneskem bienalu se vedno ne vedo prav dobro, kako razdeliti zapustino razpadlih držav, torej državne paviljone v Giardini, in kam stlačiti umetnike novonastalih držav, je bistra poteza belgijskih organizatorjev prav poseben projekt znotraj scenskih umetnosti - projekt De Ark. Gre za rečno ladjo, ki jo je arhitekt Bob Van Reeth predelal v nekakšen plavajoči kulturni center z gledališko dvorano, foyerji, miniaturnim hotelom in restavracijo. Direktor programa scenskih umetnosti Michel Uytterhoeven je s sodelavcem Markom Hammondom izbral stiri najstrenutno kulturno najzanimivejših mest na svetu: Barcelono, Berlin, Gent, Ljubljano, Budimpesto, Istanbul, Los Angeles, Marseilles, Montreal, Prago, Rotterdam, Johannesburg, St. Petersburg in

What is beautiful? What is not?

»Kaj je lepo? Kaj ni?«, še eden izmed plakatov, ki vabijo v Antwerpen - vse je oblikoval belgijski umetnik Sign' (Foto: P.R. Antw. - CCE)

JACOB JORDAENS "De koning drinkt" ca. 1640

Think you can go out Saturday night
and visit a museum Sunday morning?

artwerpen93 *Cultural capital of Europe*

»Greš lahko v soboto zvečer ven, v nedeljo zjutraj pa v muzej?« (Foto: P.R.A. - CCE)

Stockholm. V vsakem mestu sta izbrala človeka, ki bo pripravil celoten program, ljubljansko predstavitev pa sta zaupala Miranu Sustersicu,

sicer direktorju Plesnega Teatra Ljubljana. V sklopu ljubljanske predstavitve bo v enem od gledališč predstavljeno tudi projekt Molitveni stroj Kozmokinetičnega Kabineta Noordung.

Program scenskih umetnosti je v soboto, 27. marca, odprl projekt Sarajevo, nastal po zamisli režiserja Harisa Pašovića, ki pa se je po zacetnih pripravah odločil, da se vrne v Sarajevo, in je režijo prepustil Slobodanu Unkovskemu. V prvem tednu je bilo mogoče videti predstavi Mozart concertaria's un moto di gioia skupine Rosas ter Blue Peter režiserja Matrena van der Puta in Zaal E v režiji Johana Van Lienderja.

Organizatorji pa med drugim do konca julija napovedujejo: aprila in maja Frankfurtski balet s koreografoma Williamom Forsythom in Janom Fabrom, junija newyorsk skupino The Forsythom in Janom Fabrom, junija newyorsk skupino The

Woodster Group, katere član je tudi Willem Deffoe, julija pa spektakelnski hit Opero Equestre skupine Zingaro.

In če program pogledamo podrobneje do 10. aprila, bo od 1. do 3. aprila poleg ponovitve Sarajeva na sporedu predstava De Meid slaan Josseja De Pauwa in Toma Jansena, predstava, navdihnena predvsem z zgodovinskimi kulturnimi oblikami. Od 7. do 9. aprila pa Piero della Francesca cabaret, madžarske gledališke skupine The Love Theatre, ustanovljene leta 1976 v New Yorku. Toliko na kratko o scenskih umetnostih.

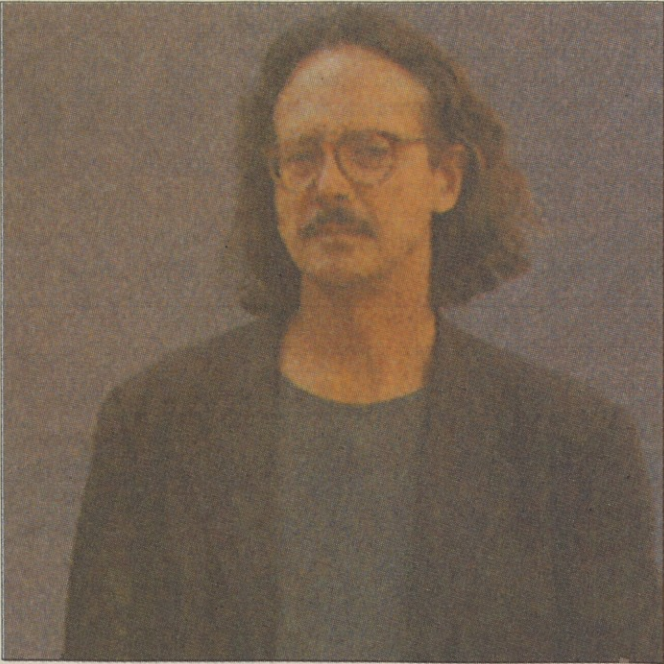
»Antwerpen 93 je odprto povabilo k razmisljanju in občutenju,« pravi glavni organizator celotnega projekta Eric Antonis. »Nikakršnih sloganov, nikakršnih dokončnih odgovorov, ampak predvsem veliko zastavljenih vprašanj,« in to v casu od 26. marca do konca letošnjega leta.

Bill Clinton povabljen v rojstno mesto svojega najljubšega instrumenta

BRUSELJ - Danin, rojstno mesto Adolpha Saxa, izumitelja saksofona, je predsednika Združenih držav Amerike Billa Clintona povabilo na obisk ob stoletnici smrti izumitelja, ki bo naslednje leto. Danin bo organiziral vrsto prireditev in si zeli navzočnosti ameriškega predsednika, ker tudi sam igra na saksofon. Adolf Sax, je bil rojen leta 1814. Izdeloval je instrumente in okoli leta 1840 ustvaril saksofon, ki so si ga kasneje prisvojili znani jazzmani, kakršna sta bila Charlie Parker in John Coltrane. Obletnica smrti izumitelja saksofona sovpada tudi z nekim drugim jubilejem - Mesto Bastogne na jugu Belgije se bo spominjalo petdesete obletnice bitke v Ardenih. (AFP)

Revija filma, videa in televizije

LJUBLJANA - Nocoj bo v Gorici otvoritev 8. revije filma, videa in televizije, ki jo vsako leto prireja Kinoatelite. Ob otvoritvi bo predvajal film Francija Slaka Ko zaprem oči, kot predfilm pa studentski film Sabajev, avtorja Mitje Novljana. Jutri bo sekcija Krizna območja Jugoslavije prikazala gradivo o vojni, zvečer pa bo prikazan dokumentarni film Mirana Zupancica Oci Bosne. 3. april bo posvečen gradivu manjšinskih televizijskih programov v Sloveniji in slovenskih programov pri državnih televizijah v Avstriji in na Madžarskem. Ob 18. uri bo srečanje na temo Slovenske manjšine v mejstvu in manjšine v Sloveniji - prisotnost v televizijskem mediju, kjer bodo govorili o vprašanih manjšinske televizije in oddajanja. Istega dne bodo prikazani tudi štirje filmi avstrijskega pisatelja in režiserja slovenskega porekla, Petra Handkeja, ki je tudi osrednja osebnost na temo letošnje revije. Ob koncu večera, po predvajanju Handkejevega filma Odsotnost, bo na sporedu se tematski sklop 20 let Skuca in televizijski dokumentarec o Laibachu. V nedeljo, 4. aprila, bo potekala okrogla miza o poteh reorganizacije slo-

venske kinematografije, v popoldanskih urah pa bosta na sporedu še dva televizijska filma: film Antona Tomasica Predsednik in film Mileta Klopčica Gospodica Mary. Film video monitor bo sklenjen v ponedeljek, 5. aprila, s predpremiero filma Zrakoplov, avtorja Jureta Pervanje. (STA, A. C.)

Še ena revija za najstnike

NEW YORK - Televizijska hiša NBC in založniška hiša Hachette magazines, ki izdaja tudi žensko revijo Elle, svojevrstno rekorderko, saj izhaja v kar osemnajstih svetovnih jezikih, sta združili moči. Izdajati bosta začeli novo revijo za najstnike, ki naj bi televizijski hiši predvsem pomagala, da bi ta mlada ciljna publika več gledala njen otroški program. Revija, ki zaenkrat še nima imena, se bo morala spopasti s hudo konkurenco na tržišču. Izdajateljica sta na tiskovni konferenci povedala, da bodo glavne teme revije moda, kozmetika in zabava. Televizijska hiša NBC bo zagotovila intervjuje z največjimi medijskimi zvezdami, ki jih občudujejo prav mladostniki. Revija bo začela izhajati septembra z začetno naklado 500 tisoč izvodov. (Reuter)

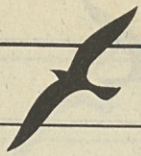
Težave vzhodnoevropske kinematografije

DUNAJ - Vzhodnoevropska kinematografija se tri leta po padcu komunističnega režima ukvarja predvsem s pomanjkanjem denarja, saj državne dotacije, ki ji je prejemale desetletja, ne prejema več, ali pa je visina denarne pomoči močno okrnjena. Hkrati s tem jih po spremembi sistrema pestijo tudi organizacijske težave, privatne fondacije, ki nameravajo podpirati razvoj domače filmske produkcije, so zelo slabo organizirane, teza-ve pa so tudi z zakonsko ureditvijo njihovega statusa. Edina izjema je poljska kinematografija, ki je od leta 1990 deležna posebne družbene podpore. Po zadnjih podatkih je poljski državni komite za kinematografijo (CECIP) leta 1991 odobril 14 milijonov dolarjev za sedmo umetnost, od tega več kot polovico za produkcijo novih filmov. Komite je za letošnje leto sklenil vzeti v svoje breme četrtino cene vstopnic. Vzhodnoevropska filmska produkcija je tudi žrtve hude konkurence ameriškega in zahodnoevropskega filma, ki poberejo približno 80 odstotkov gledalcev. Poljske dvorane, ki prejemale subvencije so namreč dolžne predvajati 70 odstotkov letnega programa domače filma, vendar le 14 odstotkov obiskovalcev si je leta 1991 ogledalo domaco produkcijo. Vzhodnoevropski filmi so večinoma obarvani s pesimizmom, s frustracijami preostankov komunizma, vsakodnevnim krutostjo življenja, revščina in resignacija, ki biže iz sodbnih filmov, med njimi tudi zadnjega odkritja z berlinskega festivala - filma Barabaniada ruskega režiserja Sergeja Ovcarova, je gotovo zanimivejša za gledalce, ki ne izhajajo iz takega okolja. (AFP, V.S.)

Viva Pancho Villa

HOLLYWOOD - Ridley Scott (režiser Dvojbojvalcev, Osmega potnika, Blade Runnerja, Legende, Detektiva in dame in drugih) bo režiral Paramountov film Pancho War, ki naj bi ga začeli snemati jeseni, glavni vlogi pa so ponudili Melu Gibsonu in Denzelu Washingtonu. Scenarij je napisal Marcel Montecino. Gre za zgodbo, postavljeno v leto 1916, ko se sredi revolucionarnega vrenja neki ameriški plačanec, strokovnjak za razstrelivo, odloči, da se bo boril na strani upornikov. Zapiet od daleč spominja na slija »spageti vesterna«, ki sta ju režirala Sergio Corbucci in Sergio Leone: v prvem - z naslovom Placanec (Il mercenario, 1968) - sta igrala Franco Nero in Jack Palance, v drugem, ki so ga v naših kinematografi predvajali pod naslovom Skriš se! (Giù la testa / A Fistful of Dynamite, 1972), pa sta nastopila James Coburn in Rod Steiger. Septembra bodo film o slavnem revolucionarju začeli snemati tudi pri Tri Staru. Naslov bo Tom Mix and Pancho Villa, režiral pa bo nihče drug kot Tony Scott, brat Ridleya Scotta in avtor filmov Glad po krvi, Top Gun, Policaj z Beverly Hillsa 2. Dnevi gmenja in Zadnji skavt. Brada Pitta snubijo, naj prevzame vlogo Toma Mixa, legendarnega junaka več kot sto vesternov iz časa nemega filma, v katerih ni le igral in osebno izvajal vratolomnih kaskaderskih podvigov, temveč jih je večino tudi režiral. Pred tem je Toma Mixa nazadnje upodobil Bruce Willis v ne najbolj uspelem skandalu v Hollywoodu (Sunset, 1986) Blakea Edwardsa, kjer Mix združuje sile z Wyattom Earpom (James Garner). Zanimivo bo videti, kako se bo bratona Scott posrečilo nadgraditi temo, ki sta jo (med drugimi) po svoje obdelala že Jack Conway (Viva Villa!, 1934; revolucionarja je igral Wallace Beery) in Eugenio Martin (Pancho Villa, 1972; v naslovni vlogi je nastopil Telly Savalas). (I. K.)

ZALOŽNIŠTVO / INTERVJU Z DUŠANOM CUNJAKOM

Sem hlapec Jernej slovenske kulture

Od bobnarja do kulturnega ministra v senci

SIMON BIZJAK

Cesa vsega ni počel Dusan Cunjak v svojem življenju. Tri leta je bobnal v banjaluski rockovski skupini Zadnja priloznost. Nadaljeval je kot tekstopisec in med drugim napisal tudi nekaj besedil za Seida Memića-Vajto, enega najpopularnejših bosanskih trubadurjev tistega časa. Po preselitvi v Ljubljano pred trinajstimi leti se je zaposlil kot tiskar, se vedno pa je vneto prebiral in pisal poezijo. Izdal je tri pesniške zbirke, lani pa je debitiral se kot igralec v Pevčevem filmu Vse je pod kontrolo, ki so ga letos videli tudi obiskovalci rotterdamskega filmskega festivala. Kot sam pravi, pa je predvsem založnik, ki bije težak boj z birokrati na kulturnem ministrstvu. Prve knjige je izdal leta 1987, uspeh Trupel z Golega pa ga je opogumil, da je kot lastnik založbe Emonica v naslednjih letih izdal se šestdeset knjig, pretežno slovenskih avtorjev.

Dusan Cunjak, ljudje vas poznajo predvsem po dveh (ne) uspešnih gladovnih stavkah, protestih pred parlamentom in na kulturnem ministrstvu, po jeznih odprtih pismih v slovenskem časopisu. Torej, dezurni ljubljanski klovn, kot govorilo vasi nasprotniki, ali novodobni Don Kihot?

Naj govorilo, kar hočejo, boli me le, da me najbolj kritizirajo tisti, ki že leta in leta delajo škodo slovenski kulturi. Nisem Don Kihot, saj se ne borim z mlino veter, pač pa s premetenimi in pokvarjenimi ljudmi iz mesa in krvi. Poleg tega nimam niti Sancha Panse niti Rosinanta, pa tudi Dulcinea se je nekam skrilala. Salo na stran: če se iščemo primerjave v literarni zakladnici, mi je bližji Cankarjev hlapec Jernej. Da, jaz sem novodobni hlapec Jernej in slaba vest slovenske kulture.

Kulturni ministri se menjavajo, vi pa ostajate gorec nasprotnik uradne slovenske kulturne politike. Zakaj?

Na borim se proti določenim ljudem, ampak proti nepravilnostim. Zanimivo pa je, da že leta kolobarijo na slovenskem kulturnem vrhu več ali manj isti ljudje. Nobena sprememba sistema jim ne more do živega. Tako je bil zadnji minister Sergij Pelhan v starem režimu na celu Kulturne skupnosti Slovenije. In že v tem času so se dogajale čudne reči. Mnoge založbe in filmske hiše so takrat dobile denar za projekte, o katerih ni bilo kasneje ne duha ne sluha. Tako je na primer Peter Božić (mimogrede, danes je šef Pelhanovega kabineta) dobil lepe denarce kot ustanovitelj gledališke skupine Proces, iz tega pompozno najavljenega projekta pa se je je izcimilo bore malo. Sprašujem se, v čigavem zepu je koncal denar slovenskih davkoplacevalcev. Podobnih primerov je bilo se veliko. Kako to, da clovek, ki je bil na vrhu slovenske kulturne masinerije, ni odgovarjal za nonsalantno metanje denarja skozi okno?! Celo vec, ponovno so ga nagradili z najvišjim stolcem v slovenski kulturi.

Pa vendar ste bili eden prvih, ki ga je Sergij Pelhan sprejel kot novi kulturni minister...

Po starih urah, ki sem jih prebil na ministrstvu, je gospod Pelhan vendarle popustil in me sprejel. Pogovor je bil sicer korekten, verjetno pa bo preteklo se precej vode, preden bom dobil obljubljene subvencije za nove knjige. Se enkrat ponavljam, da ne zahtevam nič več kot moji stanovski kolegi, ki so denar že zdavnaj dobili. Ne razumem favoriziranja posameznih založnikov, ki ne temelji na njihovih založniških programih, pač pa na osebnih simpatijah in prijateljstvih. Pri tem navednem poslu je treba pripisati del krivde tudi medijem, ki nekatere založnike kujejo v zvezde, o drugih - mednje sodim tudi sam - pa pišejo bodisi malo bodisi negativno.

In prav zato, ker ne verjamete več uradnim predstavnikom slovenske kulture, ste se odločili za tako imenovano »ministrstvo za kulturo v senci«, mar ne?

Tako je. Gre za to, da kulturo profesionaliziramo in da o bistvenih vprašanjih ne odločajo birokrati, ampak strokovnjaki za posamezna kulturna področja. Nujen je nadzorni, paralelni neparlamentarni organ, ki bo preprečeval samopa-

snost kulturnih veljakov. K sodelovanju bom povabil Martina Znidarsica in Marka Crnkovića za časopisno-založniško dejavnost, Karpa Godina za film, Jureta Mikuza za likovno dejavnost in Tomaza Pandurja za gledališče.

Prvi koraki so že za vami. Kaksni so rezultati?

Z Mitjem Rotovnikom, direktorjem Cankarjevega doma, sem podpisal pogodbo o brezplačnem oddajanju manjših

dvoran za neprofitne kulturne prireditve. Pogovarjala pa sva se tudi o se boljši izkoristitvi kluba CD. Srečal sem se tudi z gospodom Dimitrijem Ruplom, ki mi je obljubil pomoč pri navezovanju stikov s tujimi kulturnimi ministrstvi. Govorila sva se o mnogih zadevah, ki pa naj zaenkrat ostanejo skrivnost. V bližnji prihodnosti načrtujem obiske pri županih večjih slovenskih mest in tesnejše sodelovanje s podjetji.

Kaj pa založništvo?

To je seveda najpomembnejša naloga in upam, da bom končno dobil že davno obljubljene subvencije za uredništev letošnjega založniškega programa založbe Emonica. Pripravljam petnajst knjig, med avtorji pa so eminentna imena, kot Boštjan M. Zupancić, Vladimir Kovacic, Tone Pretnar, Neza Maurer, Emil Filipčić, Rade Krstić, Tomaz Toporišić... Leta 1994 pa naj bi največji založaj izdaja zbranih del Gregorja Strnise v šestih knjigah. Upam, da bom odgovorne ljudi preprical o upravičenosti tega projekta, saj bi lahko te knjige ponudil bralcem pol ceneje kot uveljavljene »državne« založbe. Konec koncev pa ne smemo pozabiti, da je bila Emonica prva slovenska založba, ki je izdala zbrana dela

se živečega slovenskega književnika Daneta Zajca.

Nacrti so zares smeli, mnogim pa vendarle ni všeč, da kot Neslovenec vtikate nos v slovensko kulturo, ki je svetinja vsakega majhnega naroda.

Svoje slovenstvo sem izprical s šestdesetimi izdanimi slovenskimi knjigami, ki sicer niso bogve kako profitno blago. Cudno, saj bi se to spodobilo za narod, ki se rad ponasa s svojo kulturo in ga je menda ohranila pri življenju. Sicer pa lahko nejevernim Tomazem dokazem svoje slovenstvo tudi s papirjem, ki se mu reče potrdilo o državljanstvu.

In vendar ste bojda svojcas prijateljevali z Dragišem Marojevičem?

Casi se spreminjajo. Ali ni veliko ljudi, ki so se danes v vrhu slovenske politike, prisegalo zvestobo Kardelju, Titu in partiji? Da je vse relativno, se zlasti v politiki, ki je od vekomaj dama dvomljive vrednosti, pa dokazujejo moji

prijazni pogovori z gospodom Jelencem, ki se zdalec ni tak bavbav, kot se zdi na televiziji, ko izganja južnjasko duha s Kranjske. Z Marojevičem pa nisem prijatelj, nikoli nisem bil član njegove stranke, poznal sem ga predvsem kot pesnika. Bil mi je vsekakor zaradi Njegosevih brkov. Da ne bo zamere, ali ni imel podobnih tudi Cankar?!

Sicer pa sem si vedno prizadeval za dobronamerne odnose med Srbi in Slovenci, zato sem tudi pobudnik kluba slovensko-srbskega prijateljstva. Ko sem se lani udeležil beograjskega knjižnega sejma (poleg švedskega založnika Dimitrijevića sem bil edini tuji založnik), me je presenetil pozitiven odziv tamkajšnjih kulturnikov in novinarjev. Kultura mora vedno graditi mostove med ljudmi, če pa to ni mogoče, jih vsaj ne sme rušiti.

Kako pa ocenjujete zadnje tezave slovenske kulture?

Z minitrom Pelhanom sva v sporu, ker mi zadržuje predvidenih 20 subvencij za knjige, zato se kot minister za kulturo v senci strinjam, da odstopi, če slovenski kulturi ne more preskrbeti zadostnih sredstev. Obenem pa se zavzeam za odstop finančnega ministra Gasparija - njegova sefica kabineta je mene in s tem celo slovensko kulturo prav grobo odpravila - in seveda tudi gospoda Drnovska.

LIKOVNA UMETNOST / BENEŠKI BINALE 1993

Irwin, Marjetica Potrč in V.S.S.D.

Lahko letos upamo na »Slovenski paviljon«?

Marjetica Potrč: Dva obraza utopije, 1993 (Foto: last Moderne galerije)

Junija bodo spet odprli Beneški bienale, eno največjih in najodmevnejših svetovnih predstavitev sodobne likovne ustvarjalnosti. Letosnji bienale bo se posebej zanimiv, saj bo prireditev praznovala stoletnico. Letos bo na njem prvič nastopila tudi Slovenija, seveda če bo mogoče dobiti za ta projekt dovolj sredstev. Denar za slovenski nastop namreč se ni zagotovljen.

Kljub temu tečejo organizacijske priprave za predstavitev slovenske nacionalne selekcije zaenkrat se normalno. V dogovoru z Ministrstvom za kulturo vodi priprave za nastop na Bienalu Moderna galerija oziroma ekipa z v. d. direktorice Zdenko Badovinac kot komisarko razstave, Marjeto Marincić kot vodjo projekta in Igorjem Zabelom kot pomočnikom komisarke.

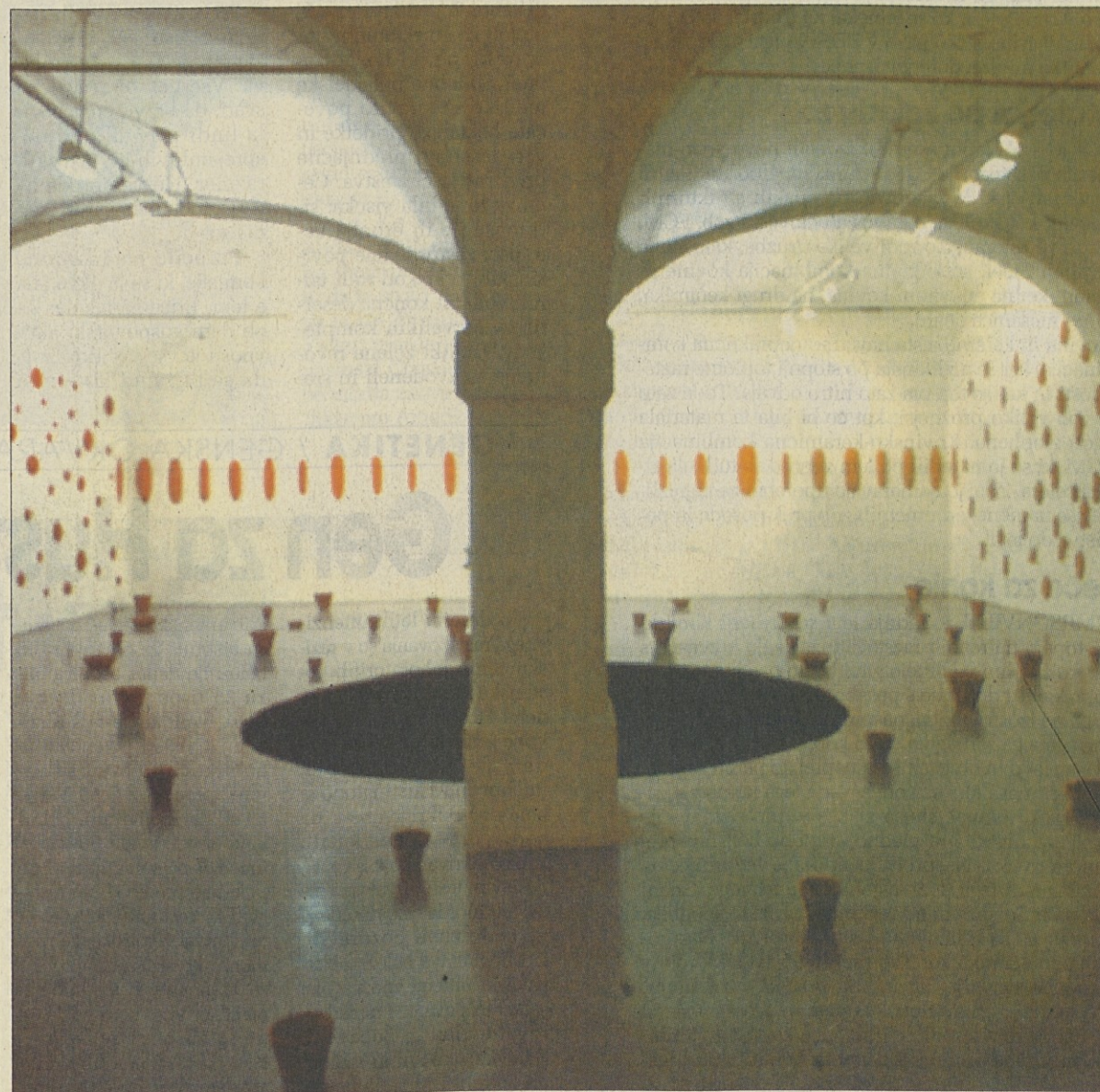
V okviru nacionalne selekcije bosta predstavljene skupina Irwin in kiparka Marjetica Potrč.

Slovenski umetniki bodo predstavljeni v galeriji Atteneo San Basso, nasproti cerkve svetega Marka. Slovenija seveda se nima lastnega nacionalnega paviljona, status nekdanjega jugoslovanskega paviljona pa je nejasen in sporen; zato je bilo treba poiskati poseben prostor za predstavitev slovenskih umetnikov. Moderna galerija je zacela že po koncu bienala leta 1990 iskati prostor, kjer bi ob uradnem programu Bienala predstavili slovenske umetnike, podobno kot so to že počeli Nizozemci, Flamci in drugi. Nasli so galerijski prostor na izjemni lokaciji. Gre za tako imenovani Atteneo San Basso, nekdanjo cerkev in sedaj razstavišče, ki stoji na Piazza dei Leoncini, ob cerkvi svetega Marka, tako rekoč na Markovem trgu. Ob osamosvojitvi in mednarodnem priznanju Slovenije se je seveda ponudila možnost, da Slovenija tudi uradno sodeluje v programu Bienala. Direktor Bienala Achille Bonito Oliva je bil nacelno pripravljen Slovenijo in druge nove države s področja nekdanje Jugoslavije vključiti v program te prireditve, vendar je pri tem huda težava pomanjkanje prostora. Giardini, tradicio-

nalno prizorišče Bienala, so popolnoma zasedeni, zato tam, kot pravi Bonito Oliva, ni mogoče predstavljati nacionalnih selekcij novih držav. Vendar pa je obljubil, da bo Slovenijo, glede na to, da je nasla lasten razstavi prostor, vključil v uradni del razstave in tudi v osrednji katalog. Zaenkrat se zdi, da bo tako od nekdanjih jugoslovanskih republik edinole Slovenija zastopana na Bienalu neposredno, z nacionalno selekcijo, medtem ko imajo druge države hude težave pri iskanju primerne razstavnega prostora.

Osnovno nacelo pri izboru umetnikov je bilo, da je treba predstaviti aktualne ustvarjalce, ki pomenijo »kardinalne točke« trenutne umetnostne situacije v Sloveniji in ki že imajo odmev v mednarodnem prostoru. Irwini so nedvomno mednarodno najodmevnejši umetnostni pojav v Sloveniji v zadnjem času, kar dokazujejo njihove razstave v elitnih galerijah, sodelovanje na pomembnih mednarodnih prireditvah, pa tudi odmevi na njihovo delo v revijah in drugih publikacijah. Marjetica Potrč se je uveljavila kot osrednja osebnost novejšega generacije kiparjev, ob tem je treba omeniti tudi, da je v zadnjih letih razstavljala med drugim na razstavi Expressions v Third Eye Centru v Glasgowu, v Muzeju moderne umetnosti na Dunaju in na več osebnih in skupinskih razstavah v ZDA. Irwini bodo v okviru »paviljona NSK« predstavili projekt Transcentrala, Marjetica Potrč pa kip Dva obraza izgubljenega utopije, izdelan posebej za ta prostor.

Na sekciji Aperto '93 (delu Bienala, ki navadno zbudi največ pozornosti) bo sodelovala se skupina V. S. S. D., ki jo je izbrala kustosinja sekcije, znana likovna kriticarka Helena Kontova. Marjetica Potrč je povabljen tudi na razstavo Trigon, eno od spremljevalnih razstav Bienala, na kateri bo direktor dunajskega Muzeja moderne umetnosti Lorrant Hegyi predstavil izbrane umetnike iz Srednje Evrope (prostora, ki ga pokriva grški Bienale Trigon). (P. R.)

V. S. S. D.: Rdeče morje (rdeči planet), 1992/93 (Foto: Bojan Salaj)

NOVICE

Softverske vojne cen

SCOTTS VALLEY - »Vojne cen«, ki so v drugi polovici lanskega leta izbruhle med velikimi softverskimi družbami, kakršne so Microsoft, Borland International in Lotus Development, sploh niso imele pričakovanega učinka. Zadnje mesece so te in druge družbe začele trg bombardirati z najrazličnejšimi ponudbami popustov, vezanih nakupov, softverskih kompletov (nekaj programov, ki jih kupec dobi tako rekoč za ceno enega), nadgradnje novjših različic. Po nedavni telefonski anketi med ameriskimi kupci je 51 odstotkov vprašanih namevalo ne glede na tovrstne pocenitve (odgovori »vsekakor«, »gotovo« ali »verjetno«) kupiti kak softverski izdelek (49 odstotkov »najbrž ne« ali »sploh ne«). Zaradi vojne cen se je zanimanje za nakup povečalo samo pri 16 odstotkih kupcev. Se zanimivejši so odgovori na vprašanje, ali bodo takšne ponudbe kupce spodbudile, da se preusmerijo h kak drugi družbi. Pritrdilno je odgovorilo samo 9 odstotkov anketiranih (3 odstotke »vsekakor«, 6 odstotkov »gotovo«, 38 odstotkov je bilo neodločnih odgovorov, kar 54 odstotkov pa nikalnih - 34 odstotkov »verjetno ne«, 19 odstotkov »sploh ne«). »Mimi« rezultati ankete so presenetili, ker so podobne vojne cen med proizvajalci in prodajalci softvera doslej pripeljale do dramatičnih sprememb, saj so se mnoga podjetja pohvalila z rekordno prodajo. Poznavalci pojasnjujejo, da so v primeru softvera vrsta uporabe, preprosta uporaba, programska podpora, ugled družbe in upoštevanje standardov očitno pomembnejši od same cene oziroma vsaj v zvezi s tem pri primeru hardvera. Z drugimi besedami, prave razlike med paketi so veliko večje kot razlike med osebnimi računalniki, ki so pač sestavljani iz enakih procesorjev in podobnih komponent. Zanimanje kupcev softvera se je povečalo zgolj tedaj, kadar so bile pocenitve izjemno velike: kar 72 odstotkov anketiranih je povedalo, da bodo takšen softver verjetno kupili. Glede na druge rezultate ankete strokovnjaki menijo, da kupci tudi zaradi tega ne bodo zamenjali softvera oziroma družbe, temveč bodo izjemno poceni izdelke kratko malo kupili za »povrhu«.

Novo ime za star planet

NEW YORK - Lani je revija The Old Farmer's Almanac razpisala natečaj za novo ime našega planeta, menec, da si staro ime Zemlja (»prst«, »blato«) zasluži spremembo, podobno kot Mesec, ki je čisto generičen izraz. Prišlo je kakih 700 predlogov, izmed katerih si je piclo prednost priporil predlog, naj bi nas planet poslej uradno imenovali Gea (v grški mitologiji boginja Zemlje), njegov naravni satelit pa Luna (rimska boginja tega satelita, ki mu v slovenscini sicer drugace kot v večini svetovnih jezikov ze pravimo Luna). Precej je bilo predlogov, da bi Zemlji rekli Artemida ali Vesta oziroma da bi dobila ime kakega izmed egiptovskih, norveskih, indijskih in drugih božanstev. Med predlogi je tudi ime Tera, rimska različica Gee. Neki bralec je ponudil ime Terakva (Terraqua), ki poudarja dvojstvo kopnega in morja na našem planetu. Cinična sta bila predloga Polutto za planet in Polutto Annexa za Luno, kar zaradi namigovanja na splošno onesnaženje človekovega okolja. Predloge bodo poslali Mednarodnemu astronomskemu združenju (IAF), ki jih bo najbrž uporabilo za kake druge namene, ker je v hudi stiski za imena, zlasti za mnoga obeležja na Veneri. Kar zadeva naš planet, se bo IAF najbrž zavzela za ohranitev starega imena. Takole je neki udeleženec natečaja zagovarjal svoje mnenje, naj Zemlja kot biblijsko ime ostane: »Kar je dobro za Boga, je dobro tudi zame.«

Iz dobička v izgubo

TAIPEI - Kljub povečanemu obsegu proizvodnje tajvanske informacijske industrije v zadnjih treh letih prinaša vse manj dobička. Leta 1989 je obseg proizvodnje dosegel vrednost 2, 2 milijarde dolarjev, čisti dobiček pa 80 milijonov. Dve leti pozneje se je obseg povečal na 3, 4 milijarde dolarjev, toda dobiček je strmoglavil na vsega 20 milijonov. Za ta padec so bile krive predvsem krajevne vojne cen in naložbe v tujini, ki pocasi prinašajo dobiček. Kot primer slabega investiranja pravajš ugodno družbo Acer. Potem ko se je nekaj let trudila, da bi razširila distribucijsko bazo v ZDA, je leta 1991 imela natanko milijon dolarjev izgube.

Material po zgledu zob

TOKIO - Na Japonskem so izdelali novo vrsto materiala iz kategorije FGM (»funkcionalno gradientni materiali«), ki je zasnovan po enakih strukturnih nacelih kot skollja, bambus ali človeški zob. FGM, ki jih že uporabljajo tudi velike družbe, kakršna je Nippon Steel, so enkratna kombinacija kovine in keramike (na eni strani kovina, na drugi keramika, vmes mešanica obeh). Kovina in keramika sta navadno nepraktična kombinacija, ker se razlikujeta po stopnji toplotne razteznosti in ker se toplota zato hitro odvaja. Toda zato je zob veliko prožnejši, kot če bi bila ta materiala zgolj zlepljena. Kovinsko-keramična kombinacija FGM, ki so jo naredili po tem vzorcu, je tudi elastična celota. Zdaj jo nameravajo uporabiti za najrazličnejše namene, od umetnih zob prek posode in pohištva do letal.

Leče za konje

SIMPSONVILLE - Zadnja leta se dreserji konj, ki nastopajo na raznih razstavah, zatekajo k zvijači, s katero zivalim vdahnejo navidezno pazljivost in zivahnost. To dosežejo s posebnimi očesnimi lecam, ki pa ne izostrijo vida, nasprotno, podobno kot sončna očala ga zameglijo. Zato konji s takšnimi lecam dviga glavo in obrača usesa naprej, to pa pri ocenjevanju prinaša točke. Konj seveda tega ne počne zaradi točk, temveč skusa slabše vidno zaznavanje okolja izboljšati z razgledno visino in boljšim sprejemom zvoka. Nasprotniki uporabe leč trdijo, da konji zaradi tega doživljajo napade temsobe. Znani veterinar Scott Bennett iz Simpsonville to spodbija, pri tem pa se sklicuje na lastne raziskave. Nasprotno, pravi, mnogi konji so zaradi pogostih nastopov v močno osvetljenih arenah postali fotofobični, preobčutljivi za svetlobo. Kontaktne leče jim samo pomagajo, da ne skilijo in ne mezikajo. Zato jih nikakor ni moc primerjati z nedovoljenimi »pomagalci«, kakršno je ingver, ki ga konju potisnejo v rektum, da bi žival više dvignila rep. (E. J.)

PRIHODNOST / OSEM MILIJARD DOLARJEV ZA ZAJEZITEV NATALITETNE POPLAVE

Globalni populacijski program R. S. McNamare

Preudarno omejevanje porabe na Zahodu

Robert S. McNamara ni bil samo pomemben arhitekt hladne vojne, ampak se je kot predsednik svetovne banke dolga leta ukvarjal tudi z nacrtovanjem prihodnje usode človeštva. Svoje dobro podkovanе poglede je razgnil v razpravi Eksplozija prebivalstva v reviji The Futurist, iz katere povzema nekaj misli.

V milijonih let se je človeštvo namnožilo na eno milijardo, druga mu je bila dodana v 130 letih, četrta ze v petnajstih. Zdaj nas je 5, 4 milijarde, od tega 90 odstotkov v razvijajočem se delu sveta. Kje je meja te rasti, se sprašuje McNamara? Hitrost rasti rahlo upada in ustavila se bo pri 14 milijardah, trdi Nafis Sadik, strokovnjak UN. Ocena svetovne banke je 12, 4 milijard. Bo nas planet to prenesel?

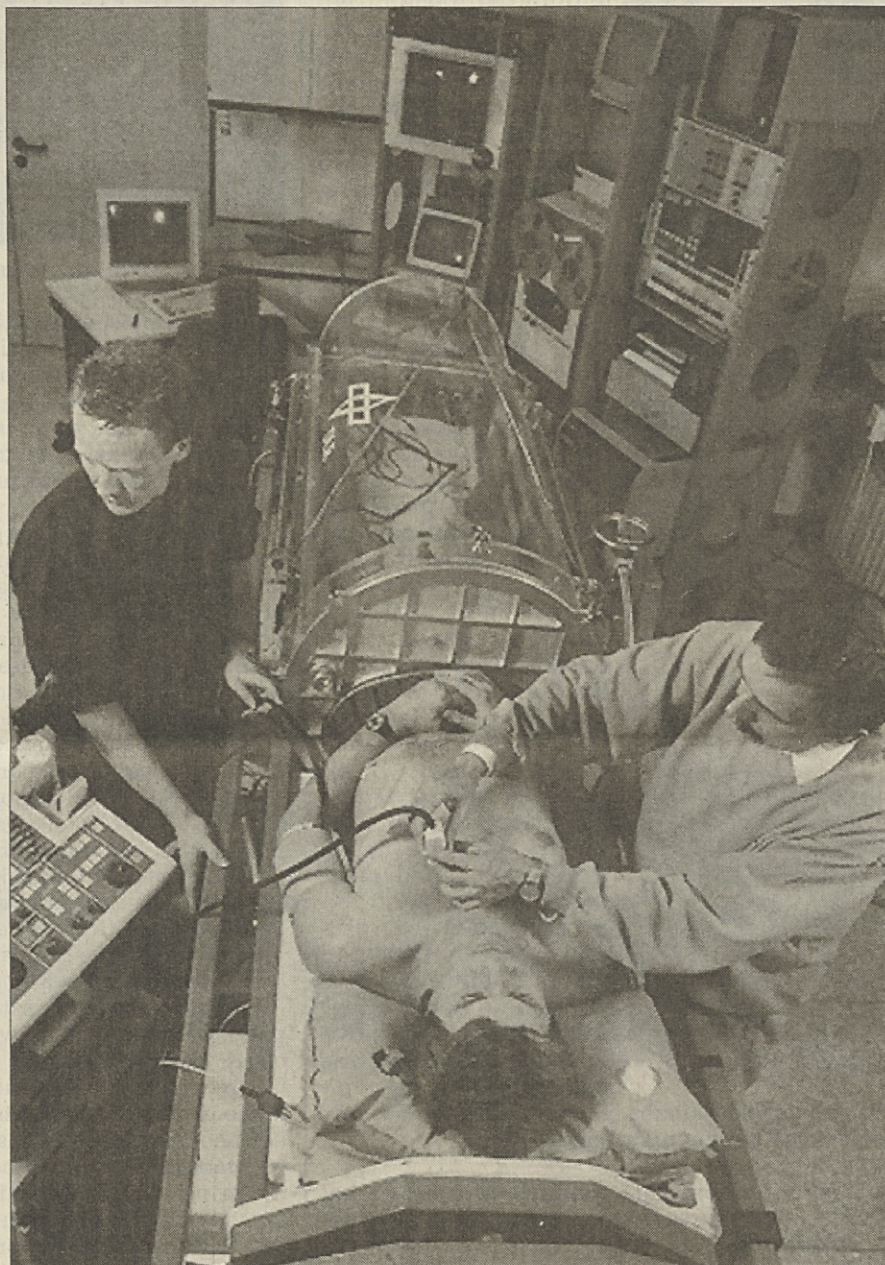
Rusenje okolja je odvisno od števila ljudi, njihove porabe in od škode na enoto porabe. Za porabo pričakujejo, da se bo večala za dva odstotka letno in se tako v 35 letih podvoji, proti koncu prihodnjega stoletja pa poosmerila. Dvoudstotna rast se morda zdi pretirana (v zadnjem času je znasala tri odstotke), za milijarde revnih pa je se veliko preskromna. Predvideni osemkratni porast porabe 2, 6-krat številnejšega človeštva pomeni leta 2100 kar dvajsetkratno večjo proizvodnjo in prav toliko večji pritisk te proizvodnje na okolje. Lahko to proizvodnjo omejimo? Ne, odgovarja McNamara, brez dvoma pa moramo - in zmoremo - drastično zmanjšati izcrpavanje naravnih virov in količino odpadkov na proizvodno enoto. Za vse današnje boleznir poznamo zdravila, le draga so, politično grenka in leta bodo pretekla, preden jih bomo uporabili. Vendar jih bomo morali!

Osnovni zemeljski viri, kot so zemlja, voda, fotosinteza, gozdovi in podnebje so med seboj tesno prepleteni in kot celota nepregledni ter težko predvidljivi. Laze razmišljamo o vsakem posameznem delu posebej.

Poglejmo najprej poljedelstvo. Je zemlje in vode dovolj za štirikratno množino hrane, ki bo potrebna? Sodobne poljedelske tehnike so silovito povečale hektarske prideleke in več desetletij prednjacije pred rastjo človeštva. Cena za to je bila visoka: siromašenje in erozija zemljišč, zastrupljanje površinskih, ponekod tudi talnih voda in končna desertifikacija velikih kompleksov. Učinki zelene revolucije so zvođeneli in sre-

di osemdesetih let je rast poljedelstva pričela izgubljati vodstvo pred rastjo populacije. V subsaharski Afriki in Latinski Ameriki pridelek na glavo pada ze več kot deset let. Nekateri opazovalci se bojijo, da planet ne bo zmogel prehraniti več kot 7, 5 milijarde ljudi. Optimisti nasprotno upajo, da bo poljedelstvo, podprto z znanostjo, lahko prehranjevalo človeštvo se 40 do 50 let, ce zacnemo ukrepati takoj. V vsakem primeru pa bodo ostali velikanski

MARJAN ERJAVEC

Zdravniški pregled nemškega astronava (Foto: Flug Revue).

zepi sveta brez zadostne hrane.

Zmogljivost drugih naravnih resursov in ekosistemov je teže izračunljiva. Vse več biologov pa svari, da bo večanje števila ljudi privedlo do nesprejemljivih življenjskih razmer. Ne vemo, kje so meje, toda neke brez dvoma so!

Poročilo mednarodne komisije, ki se je ukvarjala s tem, pricena takole: Ze ob danih gospodarski aktivnosti je vse več dokazov, da se blizamo kritičnim

tehnoloških, socialnih, ekonomskih in ideoloških preobrazb. Za samoohranitev človeštva ostaja upanje, vsaka dežela posebej in vse skupaj pa morajo zaceti s prilagajanjem ze zdaj, da bi se izognili kanejšim in dražjim ukrepom, ki bodo takrat nujni. Prva v vrsti zahtev je omejevanje številčne rasti.

Svet v razvoju je v zadnjih treh desetletjih izredno napredoval, kljub temu pa se je število absolutno revnih povečalo, pravi McNamara. Ko je koval ta

krogu nesposobnosti učenja in plodnega življenja. Seveda je se kopica drugih razlogov za zaostajanje, od političnih in makroekonomskih danosti pa do hitrega ekonomskega in socialnega napredka razvitih. Nagonsko pa se vsi zavedamo, da je populacijska eksplozija osnovna ovira razvoju nerazvitih in svetovna banka to oceno podpira s trdimi številkami. Treba jo je brezpogojno zaustaviti.

Dolgoročna populacijska politika, ki bi omogo-

cila večje blagostanje sedanje in prihodnjih generacij, bi morala postati prva skrb dežel v razvoju. Povedano drugace, bi bilo potrebno znižati število rojstev prav do meja, ki so se sprejemljive. Ce bi se to posrečilo, meni McNamara, bi se obseg človeštva umiril pri 9, 7 milijarde ljudi. To je se vedno skoraj dvakrat več kot zdaj, vendar za 4, 3 milijarde manj, kot predvidevajo sedanje ocene.

In kaj naj bi storile dežele, ki bi se odločile za tako politiko? Na konferenci o populaciji, ki je bila leta 1974 v Bukaresti, se je izluscila sodba, da ekonomski in socialni napredek sam po sebi znižuje »nataliteto. Danes vemo, da je to le del zgodbe in da so prav tako pomembni popravki položaja ženske, zniževanje otroške smrtnosti in široka uvedba nacrtovanja družine. Izkušnje zadnjih let to potrjujejo.

Do konca tega tisočletja se bo v nerazvitem svetu število žensk v rodni dobi povečalo za 22 odstotkov. Ce bi kontracepcijo uporabljalo 65 odstotkov žensk namesto sedanjih 50 odstotkov, bi bilo novink 200 milijonov. To se zdi nemogoče, saj jih je v zadnjih dveh desetletjih s tem pričelo vsega 175 milijonov. V Indiji, Pakistanu ali v črni Afriki so ovire res velike, v Mehiki, Indoneziji, v Bangladesu in na Tajskem pa je to uspelo bolj, kot so pričakovali. Njihove izkušnje so na voljo vsakomur.

McNamara je predlagal globalni populacijski program, ki bi do leta 2000 stal osem milijard dolarjev, od cesar bi jih dežele v razvoju prispevale tri milijarde in pol. Številka se zdi morda visoka, vendar je malenkostna v primerjavi s pričakovanimi nacionalnimi dohodki in predvideno pomočjo razvitih v tujini. Zahodni svet brez dvoma premore sredstva, potrebna za zajezitev populacijske poplave. Svetovna banka je pri nacrtovanju družine ze v akciji, druge ustanove bi ji morale slediti. Potrebna sredstva so tako majhna v primerjavi s pričakovanimi rezultati, da ne bi smela nikdar zastajati na poti do tistih, ki so jih pripravljene v ta namen porabiti.

Dolžnost razvitih na drugi strani pa je, da začno razmišljati, kako bodo pametno omejili svojo porabo, ki je zdaj sedemkrat večja kot pri manj razvitih in ze zdaj čezmerno obremenjuje okolje. Le tako bo mogoca pot v prihodnji svet, ki mora obdržati sposobnost samoohranitve.

Z G O D B A 1 7

Pozitivna glava ni neogibno harmonija bitja

BOJAN RAUTER KOSIC

Dokler je Filozofovo umovanje potekalo razmeroma gladko in uspesno, je bil prepričan, da je izpopolnjevanje znanja edino, kar je potrebno storiti za rast kvalitete življenja in da bo tako enkrat avtomatično dosegel tudi popolno razsvetljenje svojega duha, najvišjo možno svobodo, notranji mir, gotovost in jasnost. Domneval je namreč, da človeški nemir povzroca izključno kaotična miselna sfera, za neuspeh življenjske prakse pa je krivo zgolj resničnim problemom neustrežno, nedoraslo znanje oziroma na njem temeljeca napačna praksa. Ko bi se torej miselni kaos umaknil in bi ga nadomestila umska jasnost, bi se pojavila gotovost in sreča, hkrati pa tudi možnost uspešne, kvalitetne življenjske prakse.

Filozof je resda imel v veliki meri prav, ampak ko je naletel na oviro, ki mu ni dopuščala nadaljevanja njegove umske rasti, je moral to svoje mnenje nekoliko revidirati. Njegovega miselnega in pozornostnega beganja, ki mu je onemogočalo zbrano razmišljanje o kompleksnih dejstvih in vstavljanje univerzalne paradigme vanje, namreč ni povzročal miselni kaos, ampak psihični nemir, ki je imel globlje, emocionalne korenine, nastale v ranem, predrazumskem obdobju njegovega življenja. Skratka, slo je za občutje temeljne človeške ogroženosti, za »ontološko« bojazen ranljivega bitja, izpostavljenega krutostim naravnih in socialnih sil.

Ce je torej želel nadaljevati z izpopolnjevanjem svoje miselne sfere, je moral umiriti generatno splošno psiho fizičnega nemira; spoprijeti se je torej moral z necim, kar ni bilo več zgolj umovanje, ampak konkretna praksa, konkretna terapija. Ta naloga je Filozofa sprva precej vznejevoljila, saj je doslej živel pretežno »v glavi« in »z glavo« in se je konkretnim življenjskim opravilom in svojemu telesu posvečal le toliko, kolikor je bilo za preživetje njegove glave in bistrnost njegovega uma nujno potrebno. Do duhovnih tehnik, ki so vključevale ukvarjanje s telesom, je čutil nekakšen odpor, pomešan s prezirjem do površnih mislecev, ki ponujajo blato za zlato, in dobičkoljubnih gurujev, ki mamijo zablode otroke racionalizma s privlačnimi instant tehnikami osvobajanja. Ko je razmišljal o dejanskem ozadiju svoje enostranske zagledanosti v razum, je ugotovil, da potrebe po razvoju znanja in filozofiranju ni poudarjal samo zaradi njegove dejanske prednostnosti, ampak tudi zato, ker se je na tak način branil pred pritiski iz svoje notranjosti; z izključno intelektualnim delom je bežal in se branil pred svojimi emocionalnimi problemi, ki jih doslej ni upal niti prav priznati. Skratka, z zasidranostjo v svoji intelektualni sferi se je svojemu telesu skorajda se bolj odtujil: približal se mu je zgolj razumsko, s poznavanjem njegovih mehanizmov, medtem ko je njegov doživljajski in bivanjski razcep ostal ves čas nespremenjen ali se je celo se poglabljal.

Tedaj je dojel, da je ignoriranje nerazumne plaati bivanja tipična drža velike večine zahodnih mislecev. Njihovo poudarjanje razumskega znanja sloni v dobrisni meri prav na nezavednem izogibanju racionalni, emocionalni plaati bivanja - torej plaati, ki je ze po svoji naravi (pa tudi družbeni pogojenosti) konfuzna in temacna in ki jo je evropski človek v svoji racionalni nadutosti, temelječi delno na sramu pred čustvi, delno pa na ponosu v tehnične uspehe pozitivističnega mišljenja, odrinil povsem v ozadje, kot nekaj nepomembnega in motečega, kot nekaj, cesar se je treba izogibati in kar je treba s ponosno racionalno drzo nenehno brzdati in držati na dostojni distanci. Le redki zahodni misleci - razen nekaterih psihologov - so se ukvarjali z »iracionalno« plaatio bivanja, raje so gradili visokotelece umske konstrukte, ne zavedajoč se, da je ta njihov izbor svoboden le navidez, dejansko pa temelji na notranji prisili po odpravi notranje ogroženosti, po begu pred iracionalnimi pritiski, po ublavitvi občutka inferiornosti, po izogibanju pred zahtevami bitja po celostni harmoniji.

V racionalni sferi so nasli zelo primerno in zlahka dostopno zavetje in jo čezmerno izpopolnjevali, dograjevali in olupsevali - pa ne zaradi nekakšne težnje po resnici, ampak zaradi strahu, da bodo v trenutku slabosti na lepem izpostavljeni nalogi, ki ji ne bodo kos, ker bodo zahtevali drugačen, manj umski in manj udoben, bolj konkreten, praktičen spoprijem.

Filozof je torej spoznal, da je življenje vendar bivanje, ne le umevanje, in da pozitivne spremembe v glavi ne morejo avtomatično harmonizirati celotnega bitja; za ta namen se mu je treba posvetiti na drugačen, konkretnější način. Ampak kljub temu je njegovo znanje pri tem odigralo bistveno vlogo, kajti jasno mu je bilo, da se njegovo bitje ne bo harmoniziralo samodejno in da notranjega nemira ne bo mogel odpraviti s pomočjo kakršnekoli, naključno izbrane, zgolj navidez ustrezne metode. Odpravil ga bo lahko samo z metodo, ki bo slonela na pravilnem poznavanju in razumevanju njegove prave narave, njegovih mehanizmov in realnih možnosti za njegovo spremembo.

V tem smislu je bil Filozof torej v veliki prednosti, saj je ime na voljo univerzalno paradigmo, miselni model o najposnejših zakonitostih celotne stvarnosti, torej tudi tiste, ki jo imenujemo psihična. Ni mu bilo torej treba tipati in se seznanjati z metodami, ki jih v ta namen ponujajo drugi, ni mu bilo treba nekritično sprejemati dognanj drugih in ni se mu bilo treba slepo ravnavati po napotkih gurijev, recimo tistih, ki menijo, da je razum glavni krivec človeške nesreče in da ga je treba preprosto obdržati in odpraviti in ze bodo sreča in modrost in svoboda tu. Svetilko za to pot je imel v sebi in nanjo se je lahko povsem zanesel.

GENETIKA / GENSKA OKVARA POVZROČA ODMIRANJE MOŽGANSKIH CELIC

Gen za Hustingtonovo bolezen

FANI POLANC

Po desetih letih intenzivnega raziskovanja so v raziskovalnih laboratorijih boltonske Massachusetts General Hospital oznanili odkritje gena, ki povzroca usodno možgansko motnjo, imenovano Hustingtonova bolezen. Odkritje obeta, da bodo zdravniki ze kmalu lahko odkrivali bolezen z zanesljivim testom, zal pa je se leta ali morda celo desetletja ne bodo znali pozdraviti. Hustingtonova bolezen izcrpava in uničuje možganske celice in povzroca nenadzorovane gibe in bebvavost. Zdravila zanjo ni in v desetih do tridesetih letih bolnik neizogibno umre. Po poda-

tkih ameriskega Nacionalnega inštituta za zdravje za to boleznijo danes oboleva blizu 25 tisoč prebivalcev v ZDA, vendar pa je se najmanj 100.000 potencialnih bolnikov. Bolezen se namreč prenaša z geni. Verjetnost, da zbolijo tudi bolnikovi otroci, je kar 50-odstotna. Zal pa se simptomi ne pokažejo pred 35. letom starosti in vecinoma imajo bolniki takrat ze otroke, kar pomeni, da so bolezen z geni ze preneli v naslednjo generacijo. V zadnjih nekaj letih so bili sicer ze na voljo testi, ki so pomagali bodočim staršem ugotoviti, ali prenasajo usodni gen. Ven-

dar pa so si raziskovalci prizadevali razviti zanesljivejši test, ki bi ga bilo mogoče izvesti, preden bi se pokazal katerikoli od simptomov bolezni. Z zdajšnjim odkritjem gena je tak test mogoče izvesti. Raziskovalci pravijo, da bi moral biti ze v kratkem na voljo za široko uporabo. Pri fundaciji za podedovane bolezni so odkritje pozdravili, vendar pa so ze opozorili, da bi tak zanesljiv in široko dostopen test morali uporabljati skrajno previdno in obzirno. Bolezen je namreč neozdravljiva in neizogibno vo-

di v smrt, kar pomeni, da bo test z objavo pozitivnih rezultatov hkrati objavljajl smrtno obsodbo. Odkritje gena, ki povzroca Hustingtonovo bolezen, je ze tretje tovrstno odkritje ta mesec. Znanstveniki so v začetku meseca odkrili gen, ki povzroca Lou Gehrigovo bolezen, kak tedenzatem pa gen za bolezen ALD, ki jo prikazuje film Lorenzova nafta, o cemer smo ze poročali. Toda, kot je izjavil Murray Goldstein, direktor ameriskega Nacionalnega inštituta za nevroloske motnje in kapi, prav odkritje gena za Hustingtonovo bolezen utegne biti dragulj v kroni med najnovejšimi mono-

genetskimi odkritji. Vendar pa je opozoril, odkritje gena se ne pomeni tudi odkritja zdravlja. »Med ljudmi vlada zmotno prepričanje, da imas z odkritjem gena v rokah tudi ze zdravilo. Zal ni tako. Tragedija tega odkritja je prav v tem, da bomo zdaj sposobni ljudem povedati, da so bolni, ne bomo pa jih mogli pozdraviti.« Naslednji korak bo odkril, zakaj genetska okvara povzroca smrt možganskih celic in sele nato bodo znanstveniki lahko zaceli razvijati poseg, s katerim bodo lahko napadli simptome ali pozdravili bolezen. To pa lahko traja en mesec ali pa eno generacijo.

Pismo američkemu prijatelju

»Likanje Amerike«

BOSTJAN M. ZUPANČIČ

Dragi John, davi sem dobil tvoje "melanholično" pismo - in ujele me je v pravem razpoloženju. Toliko stvari se je sesulo od takrat, ko si bil tu. Tedaj je bilo cutiti nekaj upanja in vel je optimizem, govorili smo, da se splaca in imeli smo načrte. Pred nami je bila prihodnost

Ne upanje ne optimizem nista izvirala, vsaj kar je mene zadevalo, iz kakih otipljivih in izrecnih nactov in teženj; ni slo za ambicije, lastno napredovanje, posebne namene. Zgodovina je tedaj se imela smisel - čeprav je ze postajala motna. Zato je bila (abstraktna) vizija prihodnosti civilizacije kot celote se primerna za osebno projekcijo, vse preradi pa pozabljam, da se zgodovina in civilizacije ne začnajo in končujejo nikjer drugje kot v posamičnih glavah raznih Johnov in Bostjanov. Potemtakem je povsem logično, da so naša zasebna melanholična razpoloženja posledica in odsev tega, namrec zgodovine.

Podton tvojega pisma nakazuje to politično realnost: Bosno navajas kot razlog za brezup, a Clintona zlog za brezup, a Clintona kot iskrico upanja. Toda vse skupaj sega veliko globlje. Sama naša moralna narava, tkivo, iz katerega smo (duhovno) narejeni, je zgolj variacija na temo družbe in zgodovine kot celote: sleherni izmed nas nosi v sebi vso civilizacijo. In kadar se nas loti brezup, si ga mar upamo pripisati temu? Saj res, zakaj si ga ne? Ker smo zgolj delček tega velikanskega telesa? Toda kaj ni res, da so vsi njegovi sestavni deli "zgolj" individuumi - "nedeljivi", kot je v latinskem pomenu te tučke? Ko na televiziji gledamo zgodovino, se bolj kot kdajkoli zavedamo svoje impotentne, receptivne, nemocene pasivnosti. Ko teče pripoved, bolj kot kdajkoli doslej vsrkavamo in skladiščimo vase vsa njena protislovja. In jih spreminjamo v lastne notranje konflikte.

Ti notranji konflikti izčrpavajo naš optimizem

in naso pozitivno energijo. Brz ko jih shranimo vase, se zaradi njih počutimo kot drobir, ki ga nosi reka ali, kot je rekel Byron, kot kapljica dežja, ki pade v ocean - brez zibke, brez krste, brez imena. Po drugi strani pa smo podložni lastnemu egoizmu, svoji medijsko inducirani "racionalnosti", kot da bi bila samoohranitev - celo prvinsko - individualna zadeva bitij, kakršni smo ljudje, ki celovito pripadamo celoti in ki smo intimno prizadeti zaradi vsega, kar to celoto doleti.

Bosna je potemtakem v tvojem in mojem srcu. Bosna si ti in Bosna sem jaz - morda ne toliko v pomenu specifične grozote, ki so jo tam zagresili specifični, drugi individuumi. Bosna je simptom necesa, kar je še bolj vznemirjajoče in uničevalno kot - naj mi besede se tako težko gredo z jezika - vse to ubijanje in posiljevanje. Kdo more reči, da se je zlo na tem balkanskem ozemlju kratko malo strgalo s povodca - a samo tu? Moramo se predvsem vprašati, kako se je to sploh moglo zgoditi. In po čem se v javnem bistvu razlikuje od nemirov, ki jih omenjas - namrec onih v Los Angelesu, Chicagu in New Yorku.

Nemara si tedaj, ko si bil tu, opazil na vrhovih gora sneg, kajti tedaj sva se sicer zavedala nekega globoko zakoreninjenega problema, vendar sva bila premalo preroka, da bi predvidela ta usodni vzpon bistvene manifestacije zla. Sam sem sicer o tem že prej velikokrat pisal in postavljaj diagnozo. Toda sploh nisem slutil, da bo tako iznenada izbruhnili, kot ognjenik in zaradi taksnega skritega pritiska. In s taksnimi posledicami.

Kar je dobro, nima imena. Tega ni moč natanko določiti. Ker presega razliko med tistim, kar je posebno in tistim, kar je obče, "tukaj" in "tam" zanj ne obstajata. Tisti hip, ko bi to mogel poimenovati, ne bi nič več bilo to, kar je. Nihče si tega torej ne more

prilastiti in si ga lastiti. Nihče ne more tega zahtevati zase. Nihče tega ne more zastopati. Nihče nima uradnega pooblastila, da bi ukrepal v njegovem imenu - in nemara na lasten račun. Če hoče biti s tem, moras pravilno ravnati, biti vpleten na pravi strani - v najbolj specifičnem in praktičnem pomenu besede. Bolj ko si partikularen, prej se prebiješ do univerzalnega razumevanja bistva te stvari.

Zlo ima nasprotno veliko imen. Natanko ga je moč določiti, diagnozirati, izruvati. Njegove manifestacije poganjajo povsod, najbolj pa tam, kjer ni nič takega, kar bi pospeševalo dobro. Zlo je v tem pomenu namujanje tistega, kar je dobro, je odsotnost dobrega. Cutim, da je časovna usklajenost pri tem zelo pomembna, hočem reči, ce prave vrednote niso na voljo, pride do naravne regresije v vojno vsakogar proti vsakomur. V tem smislu imas povsem prav, vsa civilizacija je balkanizirana: ravna popolnoma sebično, ne menec se za

hkratno uničevanje celokupnosti. A kje so pravi razlogi za takšen razvoj, ki je sorazmerno novejšega datuma? Kdo je vsemu svetu spral možgane, da zdaj "lepo življenje" pričrpano enačimo z udočnim popuscenjem samega sebi? In da v "lepem življenju" nasploh vidimo smisel življenja samega?

Komu koristi, da bi ljudje v New Havenu in Ljubljani prav to verjeli? Nemara bolje rečeno, ali tisti, zaradi katerih interesov to temeljito pranje mozganov traja že trideset let, a) sploh imajo vaje v rokah, b) vedo, da tudi njim perejo možgane in c) da so izgubili nadzor nad posledicami tega procesa?

In ce na tem terenu naredimo se en korak dlje: kdo lahko zameri idiotu, kakršen je bil Reagan in celo tistim pametnejšim ljudem, katerih zastopnik je bil? Mar ni ta sindrom že sam po sebi zgolj simptom nekega globljega nezadovoljstva Zahodne civilizacije? Kaj ni Amerika, kakršno si lahko videl, ko si se vrnil domov, zgolj

simptom zakrnelega, zaostalega razvoja v Evropi? Mar vse skupaj sega prav do leta 1789? Mar ni bilo geslo svoboda - enakost - bratstvo vprogramirano v same temelje Zahodne civilizacije? Kako zaboga more kdorkoli od mene in tebe, ki sva Zahodnjaka, pričakovati, da se bova izmotala iz teh ponotranjih sedimentiranih slojev rezidualnih vrednot? Čigava ujetnika sva skupaj z najinimi nemirnimi melanholijami? Tukaj in zdaj.

Poznam samo enega cloveka, ki je v celoti predividel to katastrofo in opozoril na korenine zla, ko je bilo sele inkubus. Videl je, kam vodi logika najmanjšega skupnega imenovalca - do se manjšega in da imamo opraviti s samouničevalnim mehanizmom, vdelanim v Zahodno Demokracijo. Razumel je, da je ta logika namdomestek necesa. Napako, ki je bila tedaj storjena, je pripisati preprostim, s katero so ljudje pravo željo po oblasti in njenim učinkom zamenjali z navadnim (demokratskim) "vo-

O sebi smo si ustvarili prelepo mnenje, da bi moglo biti resnično, boljsega pa si ne moremo naslikati, preden se bo začela lusciti barva na sliki Doriana Graya - Zahodnjaka

diteljstvom". Ne le da tam, kjer je razlikovanje med "dobrim" in "zlom" jasno, "demokracije" sploh ni, temvec je samo razlikovanje med "dobrim" in "zlom", kot ta pragmatična izraza navadno razumemo - ne torej v pomenih, ki sem ju prej razložil - danes bolj kot kdajkoli v rokah tistih, ki so dovolj močni, da ta pojma sami definirajo.

Moj znanec je razumel, da naša civilizacija nikoli ni bila moralna, temvec je bila oprta na sebično oblast. Da je vse to neke vrste metafizična naivnost in da iz tega izvirajo duhovna revščina in skromnost (v enem zacaranem krogu) zgodovinsko zato nista bili na mestu. Ce na vse to gledamo z zornega kota kake starejše in modrejše civilizacije, nemara Kitajske, je polom naše očitno jasan, nič manj pa sorazmerno preprosti razlogi zanj. Krščanstvo ni bilo dovolj močno zdravilo in, kot se je nedavno pokazalo, to tudi ni bil marksizem. Kolektivizem, temelječ na sebičnosti, bo deloval vsaj tako dolgo, dokler je ta sebičnost brezobzirna - celo v smislu,

kot so v Bosni brezobzirni Srbi. (Ti se glede tega vsaj ne pretvarjajo.) Brz ko pa tisti, ki so sebični, začno verjeti lastnim lažem o tem, da so dobri, je vsega konec. V zahodni civilizaciji je bil mir vedno možen samo v senci vojne. Taksen je pač v bistvu genetski program zahodne civilizacije. Na valovih latentne nasilnosti nas nosi tja, kamor smo prisli. In nič dlje.

Ta sebični gen nemara se ni odigral svoje vloge v razvoju cloveske vrste. Nietzsche je o njem kratko malo menil, da mora pogledati resnici v obraz in se ne več pretvarjati, da je "demokraciten". Marx je to farso razkrinkal in je skušal premostiti ločnico med javnim sprenevedanjem in zasebnim resnico. Ko bi bil Zahod bister, bi ta nauk sprejel, kajti to je bila zanj prilicnost, da se resi pred samim seboj. Toda tega ni storil in pika. Vse skupaj se je skisalo in možnost, da bi iz pepela kot Feniks vstal kak drug posameznik, globlje osvobojen in samoaktualiziran, zdaj v miru počiva, medtem ko divja boj za globlje plasti svobode.

Se vedno je ključno vprašanje, do katere mere smo žrtve v nas zakopane samocenzure. Torej strahu. Do katere mere se je njim - komu? - posrecilo, da so nas prepričali, da smo v resnici taksni, za kakršne se moramo v javnosti pretvarjati? Vse je bilo avtomatsko tako nastavljeno, da moramo sodelovati v tej globalni hinavščini, kakršna je zdaj pokazala svoj pravi obraz, namrec v odnosu Zahoda do Bosne: pretvarjanju, da smo altruistični, medtem ko smo v resnici sebični. V obrambi našega samospoštovanja je naš značaj deformiran, amoralen, nemoralen. O sebi smo si ustvarili prelepo mnenje, da bi moglo biti resnično, boljsega pa si ne moremo naslikati, preden se bo začela lusciti barva na sliki Doriana Graya - Zahodnjaka.

Na koncu si upam reči, da je ameriški liberalni klišeo "samoaktualizaciji" in "samoosvoboditvi" - izraza bi si razlagal v psihoanalitičnem pomenu, sicer pa bi bilo eno in isto - naše edino upanje. Evropa nima nobene vizije in je brez taksnega vodstva, ki bi preseglo egoizem, se zlasti v njegovi nacionalistični različici. Ko bi bil Clinton studiral na Harvardu, bi bil jaz manj pripravljen verjeti, da te stvari razume. Ker pa je kot Ti diplomiral na Yaleu, morda je kot bruc poslušal Charlieja Reicha, bo morda znova poskusil z "likanjem Amerike".

Tvoj vdani,
Bostjan

POŠTA

Venetski konj

V Republiki je izšel zanimiv članek z naslovom Iznajdba venetskega konja (2. 2. 1993). Njegov avtor Bozidar Slapsak lepo opisuje pomen narodnih simbolov in se ukvarja predvsem z venetskim konjem, ki je povzet iz vaske situle, bisera slovenske arheologije.

Upodobitev venetskega konja je umetniško delo mednarodno priznanega slovenskega oblikovalca Oskarja Kogoj, ki je nastalo v zgodovinskem času osamosvojitve Slovenije. Venetski konj je bil najprej sprejet kot simbol za evropsko prvenstvo v dresurnem jahanju v Lipici 1991, vendar je kmalu začel postajati tudi simbol slovenskega naroda oziroma njegove starejše zgodovine. V njem naj bi se zrcalila tritisoletna zgodovina Slovencev.

Slapsak priznava Slovencev simbole na folklorni ravni, kakor so narodne nose, kranjski kozolec, kmečka ohceta in se kaj, nikakor pa ne zgodovinskih simbolov. Knezjeva kamna, ki je tako pomemben, da ga je imel pred očmi celo Thomas Jefferson pri sestavi proglasa za neodvisnost Združenih držav Amerike, niti ne omenja.

Popolnoma jasno je, da za tiste, ki trdijo, da so Slovenci prisli v danasnje kraje kot neka nedolocena slovanska masa sele ob koncu 6. stoletja iz zakarpatskih movirij pod poveljstvom Avarov, je venetski konj kot simbol slovenske prazgodovine nesmisel in spada v vrsto izmislenih mitologij balkanskih narodov.

Slovenci torej ne moremo imeti zgodovinskih simbolov, ker nismo zgodovinski narod. Venetski konj je kot simbol čista »iznajdba« brez kakršne koli navezave na zgodovinsko izročilo in brez pomena za slovensko narodno in državno entiteto, je, kakor pravi Slapsak, »invencija tradicije«.

Se vec. Venetski konj naj bi bil ne samo izmisljena zadeva, temvec celo znizanje dosezene ravni s folklornimi slovenskimi simboli ... Zato Kogojevemu projektu Slapsak napoveduje »izrazito in eksplicitno odklonilno stališče zgodovinske, arheološke, etnološke in lingvistične stroke do venetsko-slovenskih kontinuitetnih kombinacij«.

Prav v tem je jedro vprašanja in tudi namen clanka. Naj nam gospod Slapsak ne zameri, da taka stališča odločno zavrčamo, ker se nikakor ne ujemajo z znanstvenimi dokazi. Venetsko-slovenske identitete ne odklanjajo omenjene stroke, temvec določeni strokovnjaki, ki se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da lahko obstaja se kaksna resnica poleg tiste, ki jo sami zagovarjajo.

Dejstvo je, da do zdaj nihče od teh strokovnjakov ni bil sposoben, da bi nudil en sam veljaven dokaz za svoje trditve v zvezi z domnevnim prihodom Slovencev ob koncu 6. stoletja po Kr., ali da bi dokazal neveljavnost nasprotnih argumentov. Kdo je kdaj, recimo, ovrget jasne zgodovinske vire, ki govorijo o istovetnosti Venetov in Slovencev? Kdo je dokazal, da številna slovanska krajevna imena v naših krajih iz rimskega in predrimskega časa niso slovenska? Kdo je resil upanko ogromnega števila slovenskih toponimov v gornji Italiji in na alpskem področju, kjer danasnji Slovenci niso bili nikoli naseljeni? Kdo je dokazal, da se v venetskih napisih nikakor ne zrcali slovenski jezik?

Mislím, da gre za pomembna vprašanja, od katerih je odvisna ne samo slovenska simbolika, temvec v veliki meri tudi sama slovenska identiteta. Omenjene stroke, ali bolje rečeno določeni strokovnjaki, teh vprašanj ne morejo kar tako odklanjati, ne da bi se pregresili nad slovenskim narodom.

Vaska situla je ena od najlepših situl, ki so priznane kot vrhunska umetnost naših prednikov Venetov. Zato je sama situla ali pa tudi ena od njenih upodobitev lahko simbol slovenskega naroda in njegove tritisoletne zgodovine.

Ivan Tomazic,
Dunaj

Top ali maslo

V pričakovanju odločanja o letosnjem proračunu se je med kulturniki razvnela medijska vojna proti vladi. Pri tem se večkrat zeli ustvariti vtis, da je za vse tegobe kulturnikov kriv denar, ki je namenjen za obrambne namene.

Osnutek proračuna, ki ga je izglasovala vlada, namenja ministrstvu za obrambo za okrog 14 odstotkov manj sredstev kot prejšnje leto. Delež BDP za obrambo bo tako znašal 1, 6 odstotka, kar je precej manj kot v drugih državah.

S temi sredstvi si nastajajoča slovenska vojska prav gotovo ne bo mogla nabaviti niti najnujnejših sredstev za učinkovito obrambo države.

Prav je, da gre proračunski denar v letu zategovanju pasu tja, od koder se bo v različnih oblikah vracal v gospodarstvo in davkoplacevalcem, ne smemo pa zanemariti dejstva, da v naši sosescini divja vojna in da se politične razmere v svetu vse bolj zaostrejo. Pred poslanci je težka in odgovorna naloga. Za sprejem proračuna, ki ne bo zagotavljal sredstev za urednicevanje najosnovnejših obrambnih nalog države, bo odgovoren parlament oziroma poslanci. Upajamo, da se poslanci zavedajo te odgovornosti in da bo razum premagal ozke politične interese.

Anton Golob,
Cerkno

Stane Jagodič: Art paradoks

Cerkev Notre Dame, Pariz, 1350 - Catherine Deneuve: »Sama v katedralo ne grem za noben denar, kajti nič se ne ve, če se ni kje notri potuhnil grbavi zvonar.«

POSLOVNO ITD.

Od osem do šestdeset vrst kruha

Rudi Kajtner, glavni direktor poslovnega sistema Zito, Ljubljana:

Zaradi sedanje politike vlade omejujemo testeninsko proizvodnjo, odpuščati pa bomo morali tudi delavce. Z našimi testeninami v sedanjih finančnih razmerah ne moremo v izvoz, čeprav tržišče zanje obstaja, doma pa imamo tujo konkurenco, ki ni enakopravna, ker ne temelji na enakih izhodisčih. Nočemo nič drugega kot

JAK KOPRIVC

normalno varstvo, ki ga poznata Evropska skupnost in Avstrija. Zdaj drugi k nam izvažajo s premijami svojih držav (Italija dodaja na izvoz enega kilograma testenin 300 lir premije) brez kakršnih posebnih omejitev, mi pa moramo izvažati brez premij in ob znani domišljeni varstveni politiki držav uvoznici. Pri nas bi morali v višini premij, ki jih dobivajo od svojih

držav izvozniki k nam, vzpostaviti prelevmanskoo zascito.

Denar, ki bi ga tako zbrali, bi namenili za spodbujanje izvoza. To že kar nekaj časa dopovedujemo naši državni upravi, ki pa nekaterih stvari, tako se vsaj zdi, ne razume in ne pozna ali pa jih noče dojeti.

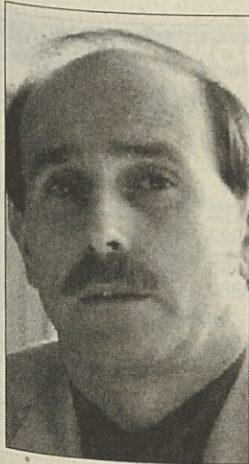
Prav tako je nepojmljivo, da so uvozne dajatve na sladkor, ki ga uvazamo

kot surovino za proizvodnjo bonbonov in drugih slasticarskih proizvodov, višje kot pa carine na uvoz teh izdelkov. Konkurenca na pekarskem področju je nekaj drugega. Pred osmimi leti smo potrošnikom ponujali kakšnih osem vrst kruha, zdaj ga prodajamo šestdeset vrst. Kot najnovejši izdelek uvajamo kruh, ki temelji na dnevnih fermentacijah; to je v glavnem temni poltrajni kruh brez konser-

vansov, pripravljen po metodi pasterizacije. Ze pred petimi leti smo začeli namesto velikih pekarn uvajati manjše, v katerih je mogoče peči zelo kakovosten kruh. Taksnih manjših pekarn smo zgradili 12, velike pekarniske enote pa smo preusmerili v druge proizvodne programe, v izdelovanje prepečenca itd.

Nasa največja pekarna v Ljubljani z zmogljivostjo 40 ton kruha dnevno zdaj samo se ob sobotah speče

osem ton kruha. Sicer pa se naprej zalagamo tretjino slovenskih potreb po kruhu. Pravocasnno smo se prilagodili novim zahtevam tržišca in vse večji konkurenci zasebnih in drugih pekarn. Tisti, ki se prilagaja, ostaja, drugi so izrinjeni. Nekatere stare slovenske pekarnice so morale prepustiti kar precejšnje količine proizvodnje novim pekarnam, saj zasebne pekarnice napečejo zdaj kakšnih 20 odstotkov slovenskega kruha.

MENJALNIŠKI TEČAJI

31. marca 1993						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	65,60	66,80	9,24	9,44	6,20	6,71
AMTK Plus	65,90	66,60	9,25	9,40	6,60	6,90
Avtohisla Ljubljana*	65,20	65,90	9,00	9,30	6,20	6,75
Azur	66,00	66,70	9,30	9,45	6,52	6,78
Banka Vipra, Nova Gorica	65,40	66,04	9,26	9,45	6,18	6,69
Bobr Fuzine in Trzin	66,10	66,50	9,30	9,50	6,60	6,80
BTC Terminal Sezana	65,50	66,25	9,20	9,35	6,45	6,75
Burin Moste	65,55	66,60	9,15	9,48	6,60	6,88
Burin Center	65,65	66,25	9,18	9,45	6,60	6,85
Come 2 Us*	65,70	66,50	9,25	9,40	6,45	6,75
Dom na trgu	66,05	66,35	9,31	9,36	6,50	6,80
Emona Globtour*	65,60	66,80	9,26	9,51	6,40	6,65
Euroservis Sezana	65,40	66,00	9,10	9,35	6,50	6,74
Eurotours International	65,30	66,20	9,25	9,50	6,65	6,90
Feniks Koper	65,08	66,60	9,08	9,40	6,38	6,69
Feniks Markovec Koper	65,10	66,30	9,09	9,40	6,38	6,68
Feniks Portorož	65,05	66,30	9,12	9,40	6,40	6,69
Fiba d.o.o. Koper	65,22	65,92	9,05	9,36	6,38	6,68
Firadas	65,40	66,70	9,20	9,40	6,50	6,80
Galileo Kozina	65,50	66,00	9,00	9,35	6,60	6,75
Golfurist Ljubljana	65,20	66,00	9,19	9,40	6,40	6,80
Golfurist Domžale	65,55	66,95	9,10	9,40	6,60	6,90
Hida*	66,35	66,45	9,34	9,39	6,50	6,60
Hram Rožice Mengeš	66,15	66,35	9,20	9,33	6,50	6,75
Hranilno kreditna služba	65,60	66,60	9,21	9,38	6,50	6,87
Idila Sečovlje	65,30	66,15	9,25	9,50	6,53	6,80
Ilirika Ilirska Bistrica	65,65	66,38	9,10	9,42	6,32	6,72
Ilirika Slovenj Gradec	65,90	66,50	9,25	9,34	6,50	6,74
Ilirika Postojna	65,80	66,35	9,16	9,39	6,50	6,74
Ilirika Sezana	66,10	66,35	9,24	9,42	6,50	6,70
Invest Skofja Loka	65,70	66,70	9,33	9,46	6,60	6,92
Italdesign Nova Gorica*	65,60	66,25	9,25	9,40	6,50	6,74
Klub Slovenijales	65,90	66,60	9,30	9,45	6,50	6,86
Komercialna banka Triglav d.d.	65,35	66,25	9,25	9,40	6,60	6,85
Kompas Hertz Celje*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Hertz Velenje*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Hertz Idrija*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Hertz Tolmin*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Hertz Novo Mesto*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Hertz Krško*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Hertz Bled*	65,60	66,10	9,25	9,35	6,45	6,75
Kompas Fintrade	65,40	66,39	9,25	9,39	6,55	6,85
Kompas Holidays	65,20	66,80	9,30	9,45	6,50	6,75
Libertas*	65,30	66,10	9,15	9,35	6,35	6,68
Ljubljanska banka d.d.	65,45	67,30	9,25	9,56	6,46	6,75
LB Banka Zasavje Trbovlje	64,50	66,70	9,17	9,48	6,45	6,69
LB Dolenjska banka NM	66,00	67,20	9,25	9,50	6,60	6,90
LB Komercialna banka NG*	64,40	66,80	9,01	9,50	6,35	6,76
LB Kreditna banka Maribor d.d.*	65,20	66,80	9,26	9,49	6,40	7,20
LB Splošna banka Celje	65,40	66,30	9,28	9,43	6,41	6,65
LB Splošna banka Koper*	63,92	66,48	8,97	9,42	6,18	6,66
MA - Vir	65,80	66,50	9,10	9,44	6,50	6,90
Madai Nova Gorica*	65,70	66,20	9,22	9,40	6,55	6,70
Media*	66,40	67,00	9,30	9,45	6,55	6,80
Niprom I*	66,20	66,70	9,35	9,46	6,55	6,85
Niprom II*	66,20	66,70	9,35	9,46	6,55	6,85
Otok Bled	65,32	65,78	9,27	9,35	6,56	6,76
Optimizem Idrija	65,65	66,35	9,20	9,35	6,50	6,74
Optimizem Loz	65,60	67,00	9,20	9,50	6,50	6,72
Optimizem Postojna*	65,75	66,35	9,15	9,40	6,54	6,76
Petrol	66,30	66,70	9,25	9,45	6,60	6,80
Pigal Solkan*	65,55	66,35	9,22	9,35	6,53	6,73
Pigal Kobarič*	65,55	66,35	9,22	9,35	6,53	6,73
Pigal Obutek*	65,55	66,35	9,22	9,35	6,53	6,73
Pigal Diskont*	65,55	66,35	9,22	9,35	6,53	6,73
Poštna banka Slovenije*	64,50	66,00	9,01	9,32	6,00	6,79
Probanka Maribor	65,30	66,60	9,22	9,45	6,45	6,90
Publikum Ljubljana	66,20	66,40	9,26	9,35	6,45	6,79
Publikum Celje	65,65	66,19	9,18	9,31	6,50	6,75
Publikum Dobova	65,30	66,30	9,08	9,40	6,05	6,50
Publikum Kostanjevica	65,30	66,30	9,08	9,40	6,05	6,50
Publikum Krško	65,30	66,30	9,08	9,40	6,05	6,50
Publikum Maribor	65,55	66,05	9,23	9,30	6,45	6,79
Publikum Piran	66,10	66,50	9,20	9,40	6,55	6,80
Publikum Metlika	65,60	66,29	9,25	9,39	6,50	6,79
Publikum Mozirje	66,10	66,60	9,20	9,40	6,55	6,80
Publikum Novo Mesto	65,65	66,38	9,23	9,35	6,40	6,79
Publikum Tolmin	65,95	66,19	9,25	9,34	6,64	6,71
Publikum Sevnica	65,60	66,05	9,25	9,40	6,45	6,79
Publikum Šentilj	65,50	66,05	9,24	9,33	6,45	6,79
Publikum Šentjur pri Celju	65,65	65,99	9,20	9,33	6,50	6,75
Publikum Trebnje	65,25	66,40	9,20	9,38	6,45	6,79
Publikum Zagorje	65,50	66,20	9,24	9,45	6,50	6,72
Publikum Zalec	65,70	66,39	9,24	9,38	6,50	6,75
Roja	64,45	66,60	9,05	9,35	6,50	6,78
Shalaby Koper	65,30	66,20	9,00	9,40	6,38	6,70
SKB d.d. Ljubljana* **	65,45	65,80	9,30	9,35	6,55	6,75
Slovenijaturist Ljubljana	66,10	66,50	9,33	9,40	6,50	6,65
Slovenijaturist Jesenice	65,65	66,70	9,23	9,41	6,19	6,75
Slovenijaturist zel. p. Ljubljana*	66,05	66,60	9,25	9,38	6,50	6,75
Slovenijaturist zel. p. Maribor*	65,60	66,50	9,25	9,30	6,10	6,50
Slovenska investicijska banka*	65,80	66,50	9,30	9,45	6,40	6,80
Sonce	66,10	66,80	9,35	9,50	6,58	6,80
SZKB d.d. Ljubljana	65,60	66,60	9,21	9,38	6,50	6,87
Tartarus Postojna	64,91	66,27	9,10	9,37	6,47	6,75
Tentours Domžale	66,00	66,50	9,10	9,45	6,70	6,90
Tori*	66,00	66,70	9,26	9,50	6,49	6,85
Tourist service	64,70	66,50	8,90	9,40	6,45	6,85
Trias*	66,30	66,50	9,30	9,45	6,60	6,80
Upimo	66,30	66,50	9,30	9,39	6,59	6,83
Wolf Ljubljana	66,40	67,00	9,40	9,50	6,50	6,80

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA

Pokrita tržnica Ljubljana

MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKI, KRONE, FUNTE, IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 63 z dne 31. marca 1993 — Tečaji veljajo od 1.4.1993 od 00.00 ure dalje						
država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	72,7092	72,9280	73,1468
Avstrija	040	šiling	100	907,7634	910,4949	913,2264
Belgija	056	frank	100	310,1237	311,0569	311,9901
Kanada	124	dolar	1	82,0589	82,3058	82,5527
Danska	208	krona	100	1663,6581	1668,6641	1673,6701
Finska	246	marka	100	1755,6223	1760,9050	1766,1877
Francija	250	frank	100	1883,0310	1888,6971	1894,3632
Nemčija	280	marka	100	6386,4033	6405,6202	6424,8371
Grčija	300	drahma	100	—	46,9724	47,1133
Irska	372	funt	1	—	155,9769	156,4448
Italija	380	lira	100	6,4694	6,4889	6,5084
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	7,0000	—
Japonska	392	jen	100	89,7928	90,0630	90,3332
Nizozemska	528	gulden	100	5681,0250	5698,1194	5715,2138
Norveška	578	krona	100	1501,1241	1505,6410	1510,1579
Portugalska	620	escudo	100	69,3563	69,5650	69,7737
Švedska	752	krona	100	1328,3719	1332,3690	1336,3661
Švica	756	frank	100	6899,8702	6920,6321	6941,3940
Velika Britanija	826	funt sterling	1	154,9980	155,4644	155,9308
ZDA	840	dolar	1	103,0957	103,4059	103,7161
Evropska Skupnost	955	ECU	1	123,7812	124,1537	124,5262
Španija	995	peseta	100	89,5374	89,8068	90,0762

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 1. APRILA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. JUNIJA 1993:					1.000.000	624.413	631.177	1.255.590
70		124,8825%	126,2354%	125,5590%	100.000	62.441	63.118	125.559

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

31. MARCA 1993	v SLT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
Azur Grosuplje	6,00	7,50
Fiba	5,90	8,00
Hida*	6,00	7,60
Ilirika Sezana	6,20	8,90
Kreditna banka Maribor	6,00	9,00
Libertas Koper	6,00	8,50
MA Vir	6,00	8,00
Otok Bled	3,96	8,48
Sonce	6,00	8,30
Tentours Domžale	6,00	10,00
Tori	6,00	8,00

Tečaj velja danes: *

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

31. MAREC 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1578,00	1620,00
nemška marka	980,00	1003,00
francoski frank	287,00	295,00
holandski gulden	866,00	891,00
belgijski frank	47,30	48,50
funt sterling	2352,00	2420,00
irski šterling	2362,00	2430,00
danska krona	253,00	261,00
grška drahma	6,80	7,60
kanadski dolar	1260,00	1298,00
japonski jen	13,60	14,00
švicarski frank	1058,00	1080,00
avstrijski šiling	138,00	142,50
norveška krona	228,00	235,00
švedska krona	203,00	210,00
portugalski escudo	10,00	11,00
španska peseta	13,60	14,00
avstralski dolar	1100,00	1145,00
madžarski florint	10,00	15,00
slovenski tolar	14,50	15,00
hrvaški dinar	0,70	1,20

ZVEZA BANK CELOVEC

30. MARCA 1993	v ŠILINGIH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	11,2500	11,7500
kanadski dolar	9,0500	9,4500
funt sterling	16,7500	17,5500
švicarski frank	746,5000	776,5000
belgijski frank	33,5500	34,8500
francoski frank	203,5000	211,5000
holandski gulden	612,0000	636,0000
nemška marka	689,7000	715,7000
italijanska lira	0,6875	0,7275
danska krona	178,5000	185,5000
norveška krona	161,0000	168,0000
švedska krona	144,0000	151,0000
finska marka	187,0000	197,0000
portugalski escudo	7,4500	7,8500
španska peseta	9,6500	10,1500
japonski jen	9,5500	9,9500
slovenski tolar	10,3000	11,3000
hrvski dinar	0,0400	0,0700

RUSIJA / VIŠJE OBRESTI

Inflacija in prihranki

Tisti Rusi, ki so denar vlagali v banke, so ga zapravili

MOSKVA - Največja ruska hranilnica bo od četrta naprej zvisala svoje obresti, vendar ne dovolj, da ne bi inflacija se naprej spodbujala prihrankov varčevalcev. Zberbanka, nekdanja državna hranilnica, ki je zdaj postala mešana delniška družba, je v sredo sporočila, da bo s 1. aprilom povišala obresti za vloge na vpogled na 40 odstotkov letno, kar je dvakrat več kot doslej. Obresti za enoletne depozite se bodo s sedanjih 60 dvignile na 100 odstotkov, čeprav bodo prihranki se naprej hitro izgubljali svojo vrednost, če bo inflacija, ki je bila januarja 28-odstotna, februarja pa 25-odstotna, se naprej tako visoka. Pričakujejo, da se bodo cene v marcu dvignile za 20 do 25 odstotkov.

Prihranki številnih Rusov so se lani skrcili na povsem neznatne številke, kakor hitro je vlada sprostil nadzor nad cenami v okviru korenitih nacrtoval na trznem gospodarstvu. Celoletna inflacija v letu 1992 je bila približno 2600-odstotna.

Tisti Rusi, ki denar se imajo, ga bodo po vsej verjetnosti se naprej cim hitreje skušali zamenjati v trdne valute, ga vlagali v lastnino oziroma v odkup drža-

vnih delnic ali pa ga preprosto raje zapravili, kot da bi ga vložili v Zberbanko. Milijoni in milijoni pa živijo od ene place do druge, brez kakršnih koli možnosti, da bi kaj prihranili za svojo prihodnost.

Sergej Vasiljev iz Centra za gospodarske reforme, ki svetuje vladi, je ocenil zvišanje obresti »kot prvi korak v pravo smer, čeprav zelo majhen«. Menil je, da bi morala Zberbanka svoje obresti povišati na 160 odstotkov, da bi tako ujela korak z manjšimi komercialnimi hranilnicami, oziroma na 300 odstotkov, če bi hotela denar zavarovati pred inflacijo.

Kongres ljudskih deputatov, vrhovno rusko parlamentarno telo, je v soboto sprejel resolucijo o kompenzacijah varčevalcev z obljubo, da bo njihove vloge vrnil na raven 1. januarja 1992. To je bil namreč datum, ko so sprostili večino cen.

Predstavniki Zberbanke so povedali, da je banka zaprosila ministra za finance, Borisa Fjodorova, da bi vloge varčevalcev vsaj dvakrat ali trikrat zvisali s posebnimi kompenzacijami, ki bi se financirale s pomočjo državnih obveznic. (Reuter)

JAPONSKA / PRORAČUN

Za ožvitev gospodarstva

Proračun bo predvidoma vreden 629 milijard dolarjev

TOKIO - Uradni parlamentarni viri so včeraj napovedali odobritev državnega proračuna, s tem pa tudi ukrepov za spodbujitev gospodarstva. Proračun bo tako dobil zakonsko veljavo en dan pred začetkom novega fiskalnega leta 1993/94. Prvič v 22 letih bo proračun sprejet, se preden se bo zacelo novo fiskalno leto. V preteklosti so namreč razprave o proračunu postale politično bojno polje in so se vlekle se tedne in tedne po datumu, ko naj bi bil proračun že sprejet.

Letos se politiki bojijo, da bi lahko prerekanje v parlamentu prizadelo njihove možnosti na volitvah, zato naj bi parlament proračun v vrednosti 629 milijard dolarjev sprejel brez težav. Parlamentarni viri pravijo, da bo osnutek proračuna v zgornjem domu parlamenta, v katerem ima opozicija večino, sicer zavrnjen in da se tudi skupni komite obeh domov z njim ne bo strinjal, vendar bo kljub temu dobil zakonsko veljavo. Po japonski ustavi je namreč najpomembnejša odločitev spodnjega doma, kjer pa ima LDP večino. Letošnji proračun predvideva zajeto 4, 8-odstotno povečanje stroškov na področju javnih del v primerjavi z lanskim letom, ko so po dveh gospodar-

ske težavnih letih prihodki od davkov upadli. Kljub temu pa japonske politike skrbi, da to ni dovolj, da bi spodbudili gospodarstvo, ki trenutno stagnira, in da jih bodo sprico tega volilci kaznovali na volitvah, ki bodo februarja prihodnje leto. Hiroshi Mitsuzuka, vodja skupine LDP, ki se ukvarja s protirecesijsko problematiko, pravi, da bi morali biti novi gospodarski ukrepi veliko obsejnejši od prejšnjih. Novi ukrepi naj bi sledili nujnim posegom v višini 93 milijard ameriških dolarjev, ki so jih najavili v avgustu, pa doslej niso pomagali, da bi se gospodarstvo izklopalo iz težav. Vladajoča LDP in vodilne opozicijske stranke nameravajo sodelovati pri pripravi se enega sklopa pomoči, ki ga bodo ponudili naslednji teden. Vladni uradni predstavniki pravijo, da bodo ukrepi vsekakor pripravljeni se pred srečanjem japonskega premijera s predsednikom ZDA Billom Clintonom, ki bo 16. aprila.

Clinton je izjavil, da bi si želel, da bi se trgovinski primanjkljaj ZDA z Japonsko zmanjšal. Če bi japonskemu gospodarstvu uspelo, da se spet postavi na noge in da se domače povpraševanje poveča, bi lahko Japonska iz ZDA uvažala več. (Reuter)

NOVICE

Trgovinski presežek se je spremenil v primanjkljaj

PRAGA - Trgovinska menjava nekdanje Českoslovaske je padla na 1, 6 milijarde ameriških dolarjev primanjkljaja v letu 1992 s presežka, vrednega 900 milijonov dolarjev leto poprej.

Tak primanjkljaj je povzročila hitra rast uvoza v drugi polovici leta 1992, ko so začela podjetja spekulirati glede uvedbe novega davčnega sistema januarja 1993, je v sredo povedal predstavnik ceske centralne banke.

Od celotne českoslovaske trgovine je slo 74 odstotkov izvoza v države s trznim gospodarstvom, v primerjavi z 52 odstotki v letu 1991. Uvoz iz držav s trznim gospodarstvom je dosegel 68 odstotkov celotnega uvoza glede na 51,3 odstotka v letu 1991.

Menjava z nekdanjo Sovjetsko zvezo, ki je bila največji poslovni partner Českoslovaske, je padla na 18 odstotkov celotne trgovine s 24,6 odstotka v letu 1991.

Prispevek zasebnih podjetij pri českoslovaskem izvozu znaša 59 odstotkov v primerjavi s 35 odstotki v letu 1991, medtem ko so zasebniki lani uvozili 61 odstotkov, leto prej pa 43 odstotkov. (Reuter)

Banka svari pred visokimi davki

FRANKFURT - Največja nemška banka Deutsche Bank AG je v sredo izdala ostro opozorilo zaradi nevarnosti čezmernega obdavčevanja v Nemčiji. V Bonnu je poudarila, da se mora bolj potruditi za znižanje državnih stroškov. Član upravnega odbora banke Ulrich Cartellieri je na tiskovni konferenci dejal, da je celotna davčna kvota spet dosegla visoke ravni iz zgodnjih osemdesetih let.

Razmerje med davki in bruto narodnim proizvodom (BDP) bo doseglo rekordnih 45 odstotkov v letu 1995 zaradi nacrtovanih davčnih povečanj, ki naj bi pomagali plačati združitve dveh Nemčij. Medtem ko je se pregledal, da bi natančno ocenili učinek prehoda »z visokih davkov na zelo visoke davke«, pa bo vpliv na gospodarsko aktivnost, naložbe in moralo zelo močan. Cartellieri je dejal, da so primanjkljaji javnega sektorja že previsoki in da bodo letos se narasli. Delež javnega sektorja v BNP se bo v letu 1993 dvignil na doslej najvišjo stopnjo, kar 51,5 odstotka. Po njegovih besedah je okvirni dogovor med vlado in opozicijo glede financiranja vzhodne Nemčije pomemben desetek, potrebni pa so še dodatni, večji koraki. (Reuter)

Sestanek Sveta za sodelovanje v Zalivu

RIAD - Ministri za gospodarstvo in finance šestih držav članic Sveta za sodelovanje v Zalivu se bodo v soboto sestali v Dohi in se pogovarjali o položaju Sveta v odnosu do regionalnih in mednarodnih finančnih ustanov. (STA)

ITALIJA / TUDI SLASTNE SIRE OGROŽA PARKLJEVKA

Italijanske sosedne prepovedale uvoz gorgonzole in parmezana

VERA HILLERI

NOVARA - Proizvajalci slastnega italijanskega sira gorgonzola se bojijo, da utegne izbruh parkljevke, ki je omajala ugled in izvoz italijanskih prehranbenih izdelkov, zasenčeni njegovo slavo.

Proizvajalci mehkega sira, ki ga industrijsko izdelajo vsako leto v vrednosti med 215 in 230 milijoni ameriških dolarjev, so prepričani, da se omenjena bolezen ne more prenašati z gorgonzolo, saj pri izdelavi tega sira uporabljajo samo mleko iz severne Italije in ne iz okuženih južnih območij.

Mleko je tudi pastirizirano, s pasterezacijo pa uničijo vse klice, tudi če bi bilo mleko okuženo, zagotavljajo proizvajalci. Kljub temu pa je bila uspešna industrija gorgonzole v hudih skrbih zaradi pančnih reakcij italijanskih sosed, ki so prepovedale uvoz italijanskega mesa in drugih lahko pokvarljivih izdelkov v strahu, da bi se okužba razširila tudi prek meja.

Carlo Melito, direktor Konzorcija gorgonzole, italijanske zveze proizvajalcev sirov meni, da utegnejo proizvajalci podobnih sirov v drugih državah zaradi epidemije pobrati precej zaslužka. »Zelo smo si prizadevali za uveljavitev našega imena v konkurenci z avstrijsko Gorganovo in nemško Kamozolo. Možnosti za izvoz so majhne. Pravzaprav ne vemo, kaj se bo zgodilo,« je izjavil Melito. Tudi drugi italijanski proizvajalci sirov, kot sta

Provolone in Parmezan, se prav tako borijo za ohranitev svoje dosedanje podobe na tujih tržnicah.

Konzorcij izdelovalcev sirov Parmigiano Reggiano se je pritožil, ker francoski cariniki neutemeljeno zavracajo pošiljke parmezana zaradi zmede, ki je nastala znotraj Evropske skupnosti v zvezi s prepovedjo uvoza italijanskega mesa in mesnih proizvodov, mleka in mlečnih izdelkov zaradi suma, da bi lahko bili okuženi s parkljevko.

Ceprav je ES natančneje opredelila svoje stalnice, čes da se prepoved nanaša samo na tiste izdelke, ki so bili narejeni po 1. februarju, je prodaja parmezana, ki je star tudi do dve leti, prav tako ogrožena zaradi strahu pred omenjeno hitro nalezljivo boleznijo.

»Bojimo se, da bomo izgubili ugled svoje znamke, saj bodo nekateri zares prepričani, da je kaj narobe in da je ni varno kupovati,« je povedal Leo Bertozzi, predstavnik Konzorcija Parmigiano Reggiano. Strokovnjaki menijo, da je parkljevka prisla v Italijo februarja z okuženo živino, ki so jo uvozili iz nekdanje Jugoslavije, iz Hrvaske in iz Makedonije. Doslej so v Italiji pobili več kot 6200 okuženih zivali, goveda, prasice, ovce in koz.

Gorgonzolo, katere ime izvira iz majhnega mesta pri Milanu, kjer

zdaj ne izdelujejo več sirov, so začeli izdelovati ze med 10. in 12. stoletjem. O njenem nastanku krozi veliko zgodb, vse pa se pravijo, da je ta sir pravzaprav nastal po moti. Ena takih zgodb je, da se je nek gostilničar hotel znebiti svojega

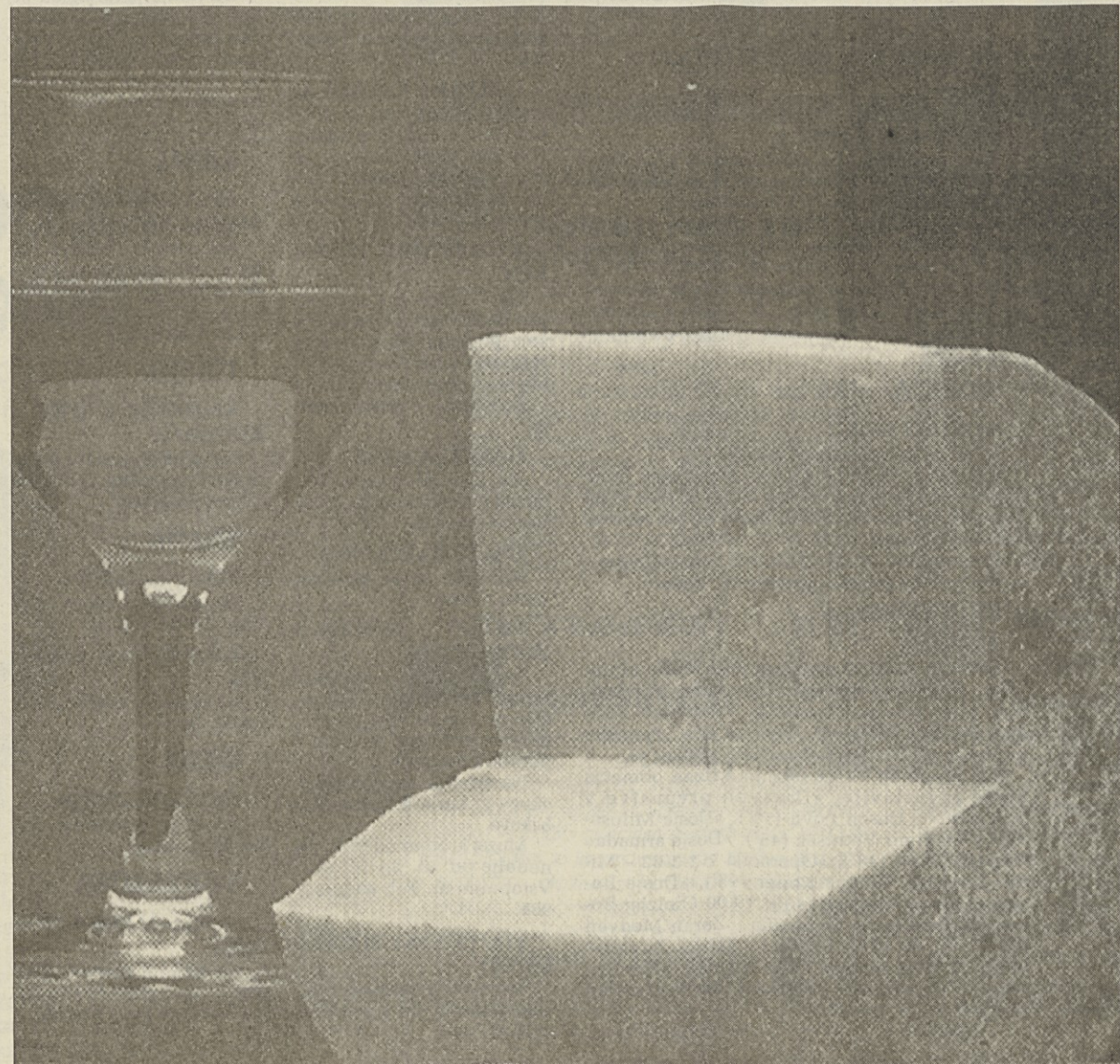
zmehčanega sira tako, da ga je ponudil primerno okajenim gostom. Na njegovo presenečenje pa je bilo njihovo navdušenje neizmerno in gostilničar je sir uvrstil v svojo stalno ponudbo.

Od svojih skromnih začetkov je Gorgonzola

prepotovala dolgo pot. Zdaj jo pridelujejo predvsem v obratih vzhodno od Milana in približno 150 km vzhodno od nekdanje Gorgonzole. Letno proizvedejo 3,4 milijona svojih standardno oblikovanih, 12 kg težkih hlebcov sira.

Približno četrtno tega sira izvozijo, večino v Nemčijo, Svico in Francijo.

Potem v vsak hlebec zvrtajo približno 100 luknjic, da pride zrak, ki ustvari značilne modrozelenkaste niti. Sir dozori približno v dveh mesecih pocivanja v primerno hladnih prostorih.

Blagovna borza oživlja trgovino

BUKARESTA - V Romuniji trgovina oživlja tudi zaradi borze primarnih surovin, kot je v sredo povedal njen predstavnik. »Trgovina oživlja in povsem očitna znamenja kažejo, da vrednost te nove institucije narasla,« je izjavil Mircea Filipoiu, izvršni direktor Romunske borze primarnih surovin. Na približno 20 borznih sestankih od decembra lani so doslej opravili za približno 203,6 milijona ameriških dolarjev prometa z nafto, železom in odpadnim železom.

Romunska borza primarnih surovin posluje pod uradnim naslovom Bursa Romana de Marfuri S. A., ustanovili pa so jo lani, in sicer prvič po 45 letih. Borza je delniška družba, ki se zgleduje po Londonski borzi kovin in Cikaski trgovinski borzi; združuje 88 delničarjev, vključno z državnimi in zasebnimi podjetji, ki so prispevali približno za 2, 2 milijardi ameriških dolarjev kapitala. Borza deluje kot borza z neposrednim odkupom in zaenkrat posluje samo z domačo valuto, je povedal Filipoiu. Za vsako transakcijo zaračuna 0, 2 odstotka vrednosti. Borzni sestanki so vsak torkel v četrtek. Trgovina poteka s približno 18 artikli, vključno z žitom in kovinami. Nacrtujejo tudi, da bodo v letu 1993 odprli podružnico v Temišvaru, pri romunski meji s Srbijo in Madžarsko, in v Lasiju pri meji z nekdanjo sovjetsko republiko Moldavijo. (Reuter)

NEMČIJA / OBRESTNE MERE

V zameno za državne papirje

Minimalne obrestne mere za državne vrednostne papirje

FRANKFURT - Nemška centralna banka Bundesbank je na denarnem tržišču v sredo znižala svojo ključno obrestno mero v skladu s pričakovanjem ekonomistov, da se bodo obrestne mere v naslednjih tednih postopoma zniževale.

Banka bo zdaj posiljala na denarno tržisce svoje vrednostne papirje po minimalni obrestni meri 8,17 odstotka, ki je bila prejšnji teden se 8,25-odstotna. Bundesbank po tej dogovorni stopnji ponuja drugim bankam svoja sredstva za državne vrednostne papirje.

Ta teden je sprejela za 52 milijard ameriških dolarjev vrednostnih papirjev. Dva spoznava v vrednosti 60,5 milijarde pa bosta potekla v četrtek, tako da je Bundesbank s tržisca umaknila neto vsoto 8,5 milijarde dolarjev.

Prejšnji teden je centralna banka presenetila tržisce z drsecimi obrestnimi merami, ko so banke lahko ponujale svoje sklade po obrestni meri, ki so si jo same izbrale; tri tedne prej je namreč banka opredelila enotno obrestno mero za te sklade.

Se vse do prejšnjega tedna je obrestno mero ohranjala pri 8,25 odstotka v okviru prejšnjega sporazuma o stabilnih obrestnih merah. Ekonomisti se strinjajo, da je to v skladu s politiko postopnega zmanjševanja obresti na denarnem tržišču, zlasti v zvezi z nacrtovanim

zmanjšanjem lombardnih in diskontnih obrestnih mer, za katerega naj bi se Bundesbank odločila v letosnjem drugem četrtletju.

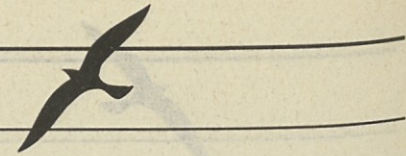
Četrtno znižanje obresti je to tendenco potrdilo. Prav tako ne pričakujejo, da bi Bundesbank na svojem rednem četrtkovem sestanku sprejela kakršno koli odločitev o znižanju lombardne in diskontne obrestne mere. Bundesbank je svojo diskontno obrestno mero pred stirinajstimi dnevi znižala z 8 odstotkov na 7,5 odstotka, lombardno obrestno mero pa ohranila pri 9 odstotkih.

Države po vsej Evropi skrbno spremljajo in pričakujejo nadaljnji padec nemških obrestnih mer, saj bi jim ta omogočil, da tudi same znižajo obresti in tako spodbudijo usihajoče gospodarstvo.

Bundesbank je s svojimi vrednostnimi papirji s 13-dnevno dospelostjo, večinoma po obrestni meri od 8,17 do 8,23 odstotka, alocirala za 45,5 milijarde dolarjev. Sprejela je tudi vse ponudbe, pri katerih je bila obrestna mera določena vsaj na 8,17 odstotka.

Pri vrednostnih papirjih s 34-dnevno dospelostjo je Bundesbank locirala za 6,5 milijarde dolarjev, večinoma po obrestni stopnji od 8,20 do 8,24 odstotka. Sprejemala je vse ponudbe z vsaj 8,2-odstotno obrestno mero.

(Reuter)

Gledališča

Slovenija LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

JUTRI: ob 19.30 (Linhartova dvorana) R. Marinković: Glorija. Gostuje PDG Nova Gorica. Cena vstopnic je 500 SIT, za dijake in studente 250 SIT.

Ob 20. uri (Stihova dvorana) B.Slade: Ob letu osorje. Vstopnina je 600 SIT.

V PRIHODNIH DNEH: 5. in 6. aprila ob 20. uri Molitveni stroj Noordung. Za izven in kontu.

Informacije na tel. 061/222-815.

DRAMA SNG

DANES: ob 20. uri (Mala Drama) I. Cankar: Pisma Ani. Za izven.

JUTRI: ob 20. uri premiera B. Friel: Ples v avgustu. Režija Dušan Jovanović, igrajo: Bojan Emeršic, Silva Čušin, Milena Zupancic, Sasa Pavcec, Neda Bric, Veronika Drolč, Jernej Sugman in Brane Hribar. Predstava je za izven in kontu.

Ob 20. uri (Mala Drama) W.Allen: Zaigraj se enkrat, Sam. Razprodano.

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 19.30 uri B. Friel: Ples v avgustu. Za abonma Prva Repriža in izven.

3.aprila (Mala drama) ob 20. uri A.Nicolaj: Blagi pokojniki, dragi moške. Za izven in kontu. Informacije vsak delavnik od 11. do 12. ure ter uro pred predstavo na tel. 061/221-511.

OPERA IN BALET

DANES: ob 19. uri Netopir. Za izven in kontu.

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 19. uri Offenbach: Hoffmanove pripovedke. Za izven in kontu.

Rezervacije na tel. 331-950 samo med 9. in 11. uro.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

DANES: ob 19.30 uri G.Tabori: Goldbergove variacije. Za abonma Red B in izven.

JUTRI: ob 19.30 E.Kishon: bil je skranjec. Za izven in kontu.

Ob 22. uri Jagodic-Pokorn-Tadel: Klinika Tivoli, d.o.o. Za izven in kontu.

V PRIHODNIH DNEH: 3.aprila ob 19.30 uri G.Tabori: Goldbergove variacije. Za izven in kontu.

Informacije in rezervacije od 10. do 12. ure in uro pred predstavo na tel. 061/210-852.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 22. uri Dramski observatorij Zenit. Za izven.

JUTRI: ob 19. uri A. A. Rozman: Tartif. Za izven. Režija Vito Taufer.

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 19. uri A.A.Rozman: Tartif. Za izven.

Prodaja in rezervacija vstopnic v Galeriji SMG na Trgu francoske revolucije 5 med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 17.30, telefon 061/153-312, na dan predstave pa tudi uro pred predstavo pri blagajni gledališča.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 19.30 uri J. Anouilh: Ljubi ticki (vse podrekaajo). Za abonma Red A in izven.:

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 19.30 uri J.Anouilh: Ljubi ticki (vse podrekaajo). V glavni vlogi igra Jurij Soucek, k.g.

Prodaja vstopnic dva dni pred dnevom predstave od 17. do 19. ure, na dan predstave pa dve uri pred predstavo. Rezervacije na tel. 061/312-860.

KUD FRANCE PRESEREN

JUTRI: ob 20.30 uri Napravite mi zanj krsto. Tragična veseloigra z lutkami. Tel. 061/332-288.

MARIBOR

SNG DRAMA

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 19.30 premiera Purgatorio - La divina commedia, pesnika Danteja Alighierija, dramatika Nenada Prokica, režiserja Tomaza Pandurja.

10. aprila ob 19.30 premiera Paradiso -La divina commedia.

Igrajo: Brane Sturbej, Matjaz Tribuson, Ksenija Mišic, Livio Badurina, Radko Polic, Milena Muhic, Peter Ternovsek, Radko Pavalec, Sonja Blaz, Anica Sivec, Anica Kumer, Rados bolcina, Irena Mihelic, Ivo Leskovec, Zvonko Funda, Irena Varga, Aljosa Rebolj, Franci Gabrovsek, Ivica Knez, Natasa Sirk, Maja Adusa Vidmar, Alenka Cilensek, Lidija Simoncic, Josipina Babic in drugi.

Informacije na tel. 062/221-206.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 19.30 uri Barbara Hieng Samobor: Hana Tiger. Za abonma Petek II., izven in kontu.

3. aprila ob 19.30 uri B. Hieng-Samobor: Hana Tiger, ljubezenska igra. Za abonma Sobota II., izven in kontu.

Informacije in rezervacije na tel. 064/222-681, 222-701.

NOVA GORICA

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

DANES: ob 20. uri I. reptiza za izven(Mala dvorana KD Nova Gorica) J. B. Moliere: Mojster Zgaga ali zmeraj ob nepravem času. Avtor projekta Emil Abersek.

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 20. uri (Solkan) L.Pirandello: Henrik IV. Za abonente iz Idrije in izven

GORNJA RADGONA

KULTURNI DOM

DANES: ob 19.30 uri R.Cooney: Zbezi od zene. Gostuje Presernovo gledališče iz Kranja.

VELENJE

DOM KULTURE

DANES: ob 14. uri gledališka predstava.v okviru Kulturnihskih srečanj gimnazij Slovenije, Zacrpana vas, Gimnazije Grange, Vienne,iz Francije

Ob 15. uri (Mala dvorana) drama Zaprta vrata. predstava Gimnazije Lava iz Celja.

Ob 16. uri komedija v dveh dejanjih Fiziki, predstava Gimnazije F. Miklosic iz Ljutomera.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALIŠČE ROSSETTI

DANES: ob 20.30 zadnja ponovitve dela Thomasa Bernharda »Il nipote di Wittgenstein«. Režija Patrick Guinand. V glavni vlogi nastopa Umberto Orsini. Predstava izven abonmaja, za abonente popust. Prodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti (tel.

630063) in v gledališču Rossetti (tel. 54331).

DVORANA TRIPCOVICH

DANES: ob 20. uri (red H) bo na sporedu osma predstava Donizettijeve opere Lucia di Lammermoor. Dirigent Lü Jia. Režija Patrizia Gracis. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich. nastopajo: Marzio Giossi, Alexandrina Pendatchanska, César Hernandez, Umberto Chiummo. Ponovitve v soboto, ob 20. uri za red S.

GLEDALIŠČE MIELA

JUTRI: ob 16. in ob 20. uri gostovanje Vienna's English Theatre z delom Neila Simona »I ought to be in pictures«.

GLEDALIŠČE CRISTALLO

LA CONTRADA

DANES: ob 20.30 - Gostovanje Alberta Lionella in Erike Blanc z delom Sache Guitry »Mogli, figli e amanti«. Nastopajo: Aldo Alori, Anna Maria Bottini. Scene Umberto Bertracca, kostumi Grazia Alfonsi. Režija Alberto Lionello. Jutri ponovitve ob 20.30.

MILJE

GLEDALIŠČE VERDI

V PRIHODNIH DNEH: v cetrtek, 8. aprila, ob 21. uri za niz komičnega teatra: »Io sono una cooperativa«. V glavnih vlogah Lucia Vasini in Maurizio Milani. Predprodaja vstopnic pri UTAT - Pasaza Protti 2 (tel. 040/630063).

VIDEM

AVDITORIJ MENOSSII

Ul. S. Pietro - S. Osvaldo
JUTRI: ob 21. uri druga predstava niza Contatto comico. Nastopila bosta Sergio Bini in Domenico Costanzo z delom Bustric - Bustric nell'Isola di Cocco. Ponovitve v soboto, 3. aprila, ob 21. uri.

Glasba

Slovenija

LJUBLJANA

SLOVENSKA FILHARMONIJA

JUTRI: ob 19.30 uri koncert studentov Akademije za glasbo in Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent Marko Letonja. Solisti: Renata Penezic, flavta, Diana Grubišic, harfa, Maja Babnik, viola in Andrej Goricar, klavir. Vstop je prost. Vabljeni.

V PRIHODNIH DNEH: 6. aprila ob 18. uri Sprehod skozi zgodovino jazza, v sodelovanju z Big Bandom RTV Ljubljana. Tokratni večer bo posvečen bluesu. Dirigent in komentator bo Alojz Krajncan, gostja večera pa Alenka Godec.

CANKARJEV DOM

DANES: ob 19. uri (Gallusova dvorana) koncert Zakaj?, za pomoč Bosni in Hercegovini. Koncert poteka v organizaciji MOST- S. C. I., Ljiljan, soorganizaciji Amnesty International in ob sodelovanju CD in RTV Slovenije.

JUTRI: ob 21.30 (Klub CD) Richard Galliano and New Musette - Paris la Nuit. Vstopnice 1000, 1500 SIT.

Informacije na tel. 061/222-815.

KLUB K4

DANES: ob 22. uri koncert skupine Zabrane-no pušenje. Informacije na vrocem tel. K4 061/113-282.

FESTIVALNA DVORANA

DANES: ob 17. uri koncert solskih zborov v okviru 26. srečanja mladih pevcev. Zbore bo na klavirju spremljal Borut Lesjak.

DVORANA O. S.VIZMARJE- BROD

DANES: ob 19. uri koncert odraslih pevskih zborov.

LJUDSKI DOM SENTVID

V PRIHODNIH DNEH: 3. aprila ob 19. uri Koncert odraslih pevskih zborov.

MARIBOR

KAZINSKA DVORANA

DANES: ob 19.30 uri peti abonmajski koncert - Komorni ciklus. Nastopa kvartet Martinu iz Prage.

JUTRI: ob 19.30 Koncert Musice Slovenice. Solistka: Natalija Vorobjova. Klavir: Janko Setinc.

Blagajna je odprta vsak dan, razen nedelje, od 11. do 16. ure ter uro pred predstavo. Informacije na tel. 062/221-206.

ZAGORJE

DELAVSKI DOM

JUTRI: ob 19.30 koncert orkestra Academia Ars Musicae s solistom Igorjem Ozimom. Cena vstopnice je 400 SIT.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM

NAPOVEDUJEMO: 18. aprila ob 20.30 uri koncert svetovno znanega trobentaca Kennyja Wheelerja s spremljajočim quartetom. Informacije na tel. 065/45-093.

ŠKOFJA LOKA

KAPELA ŠKOFJELOSKEGA GRADU

JUTRI: ob 20. uri koncert vokalne skupine Ave. Umetniški vodja Andraz Hauptman.

GORNJA RADGONA

AVLA OSNOVNE SOLE

JUTRI: ob 17. uri tradicionalno, XV. srečanje glasbenih sol Pomurja.

Srečanje poteka v organizaciji Zveze kulturnih organizacij G. Radgona in Glasbene sole G. Radgona.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALIŠČE MIELA

DANES: ob 20.30 koncert, ki ga organizira Združenje Gioventù musicale d'Italia v sodelovanju z ISECO - Institutom za kulturno in ekonomsko sodelovanje z Bliznjih Vzhodom. Nastopil bo pianist Nurferi Onur. Na programu Brahms in Liszt.

V PRIHODNIH DNEH: v torek, 6. aprila, ob 20.30 abonmajski koncert Glasbene matice. Nastopili bodo gostje iz Minska - Jurij Likin (voba), Sergej Gromov (violina), Ilija Zukovski (violoncelo), Jurij Gildjuk (klavir). Na programu Mendelssohn, Gazelova, Djesevov, Rahmanov, Falik. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta v gledališču Miela.

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 16. aprila, ob 21. uri niz koncertov »Zattere alla deriva«. Nastopila bosta Trio Lingua Franca & Val Resia Ensemble.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: v soboto, 3. aprila, ob 21. uri celovečerni koncert kantavtorja Fabrizia

De André. Predprodaja vstopnic je že v teku v osrednji blagajni v Pasazi Protti. Predstava izven abonmaja, za abonente popust. Izkaznice niso veljavne.

V nedeljo, 4. aprila, ob 21. uri celovečerni koncert Giannija Morandija (predprodaja vstopnic je že v teku pri osrednji blagajni v Pasazi Protti).

V cetrtek, 29. in v petek, 30. aprila koncert-predstava Giorgia Gaberja.

Izven abonmaja. Za abonente popust.
V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 koncert Trzaskega koncertnega društva. Nastopil bo Uto Ughi.

SPORTNA PALACA PRI CARBOLI

JUTRI: ob 21. uri celovečerni koncert kantavtorja Marca Masinija. Predprodaja vstopnic je že v teku pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 4. aprila, ob 11. uri se prične ciklus Nedeljskih koncertov, v organizaciji gledališča Verdi. Nastopil bo »Il trio d'archi«, ki bo izvajal Schubertove in Beethovnovne skladbe. Predprodaja vstopnic pri blagajni Dvorane Tripcovich in v nedeljo od 10. ure pri blagajni Muzeja Revoltella.

VIDEM

SPORTNA PALACA CARNERA

JUTRI: petek, 2. aprila, prične koncerti Udine Jazz 92. Nastopila bo skupina Jan Garbarek s pevko Mari Boine Persen.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠČE

DANES: ob 19.30 - Leteci Holandec, romantična opera Richarda Wagnerja.

Alpe-jadran

MESTRE

GLEDALIŠČE TONIOLO

V PRIHODNIH DNEH: 6. aprila koncert Fabia Concata, ki pa bo nastopil tudi v diskoteki Hippodrome v Trzinu, 22. aprila.

TREVISO

PALAUVERDE

NAPOVEDUJEMO: 20. aprila bo v Trevisu otvoril turnejo Vasco Rossi. 12. junija pa bo nastopil na stadionu v Vidmu.

Razne prireditve

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

DANES in V PRIHODNIH DNEH: do 3. 4. ob 18. in 20. uri (Kosovelova dvorana) Igra solz/ The Crying Game. Film Neila Jordana. Vstopnina je 400 SIT.

DANES: ob 19. uri (Gallusova dvorana) Zakaj? - protivojna humanitarna prireditve; v organizaciji Most, Amnesty International, RTV Slovenija in Cankarjevega doma. Vabljeni.

Ob 19. uri (Kosovelova dvorana) vse barve modrine - podvodni diapozitivi, posneti na Jadranu. Avtor: Borut Furlan. Vstopnina je 250 SIT

Informacije na tel. 061/222-815.

FILOZOFSKA FAKULTETA

DANES: v prostorih Oddelka za arheologijo otvoritve mednarodnega seminarja z naslovom Course in the Spatial and Landscap Studies in Archaeology, ki je namenjen predvsem podiplomskim študentom arheologije. Seminar bo trajal do 6. aprila. Informacije na Oddelku za arheologijo FF v Ljubljani, tel. 061/262-782, int. 217.

KUD FRANCE PRESEREN

DANES: ob 20. uri razgovor z naslovom Pregaanka danes in jutri. Razgovor organizirata Društvo za preventivno in prostovoljno delo in KUD.

Informacije na tel. 061/332-288.

KNJIGARNA MK-KONZORCIJ

DANES: ob 18. uri literarni pogovor z Aaronom Kronsom in Milanom Klecem. Pogovor bo povezoval Tomo Virk ob glasbeni spremljavi Adija Smolarja. Vabljeni.

CELJE

KULTURNI DOM DPD SVOBODA

V PRIHODNIH DNEH: vsako sredo do sredine aprila bo potekala Likovna sola za začetnike. 50-urni program vodi kustosinja Muzeja grafičnih umetnosti Anica Ferjancic. Prijave v sprejema Alica Javnsnik v Zdravstvenem domu Celje, tel. 063/27-721.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALIŠČE MIELA

Do ponedeljka, 19. aprila bodo v gledališču Miela predvajali filme angleških mojstrov Michaela Powella in Emerica Pressburgerja.

V PRIHODNIH DNEH: 5. aprila ob 18.00 in 20.30: »The red Shoes«, i. M. Shearer, L. Massine, F. Ashton; 19. aprila ob 18.00, 20.00, in 22.00: »The Tales of Hoffmann«, i. M. Shearer, L. Massine, L. Tcherina, F. Ashton. Zadnjo predstavo bosta komentirala Martin Scorsese in Bruce Eder.

GORICA

GORISKI GRAD

Dvorana pokrajinskega muzeja
JUTRI: ob 18.30 bo na goriskem gradu predstavitev zadnje knjige poezij Cirila Zlobca »Ljubezben dvoedina«. Uvodno misel bo posredoval dr. Matjaz Kmecl.

Predstavitve prireja Kulturni dom - Gorica v sodelovanju z gorško pokrajinsko upravo.

KINO VITTORIA

Travnik

DANES: ob 20.30 otvoritev Film Video Monitorja - revije slovenskega filma, videa in televizije, ki jo prireja Kinoatelj. Predvajali bodo film Francija Slaka »Ko zaprem oči«. Predfilm bo študentki film Mitje Novljana »Sabajevo«.

JUTRI: ob 15.30 za sekcijo Krizna območja bivše Jugoslavije: »Državno prvenstvo v streljanju« - Dušan Povh (14'), »Dosje Milosevic« - Vladimir Vodusek (45'), »Dosje armada« - Ljerka Bizilj (44'), »Operacija 1-2-3-62 - Miran Zupanic, Helena Koder (47'), »Dosje Bosna« - Zoran Medved (45'); 19.00 Omizje: Bosna od Trvdka do Radovana - Zoran Medved (120'); 21.00 »Oci Bosne« - Miran Zupanic (45'); 22.00 Hommage Peter Handke, »Kronika tekočih dogodkov« (Chronik der laufenden Ereignisse - 90').

Razstave

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (Sprejemna dvorana)

Do 11. aprila je na ogled razstava Desetletje slikarstva - Avstrija 1980 - 1990 - Zbirka Schomer.

Do 25. aprila je na ogled razstava otroških ilustratorjev iz vsega sveta Podobe domislilje- Samede 92'.

NARODNA GALERIJA

Na ogled je razstava Marka Pernhart: Izbrane slike iz Slovenije in Koroske. Informacije na tel. 061/219-740.

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.40	Zgodbe iz skoljke
11.30	Tedenski izbor
11.30	Film tedna - evropska kinematografija
11.30	Kajev rojstni dan, danski film
13.00	Porocila
13.00	Filmsko popoldne
14.00	V sportnem duhu, ponovitev 1/15 dela ameriške nani-zanke, VPS 1400
14.25	Občutek za smrt, ponovitev 6., zadnjega dela angleske nadaljevanke, VPS 1425
15.15	Zgodba oceta Clementsa, ameriški film, VPS 1515
17.00	Dnevnik 1 - slovenska kronika
17.15	Ziv zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.50	Pari, tv-igrice
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Zarišce
20.40	C.A.Cueni: Iskanje Salome, 2/6 del svicarske nadalje-vanke, VPS 2035
21.30	Tednik, VPS 2130
22.30	Dnevnik 3, vreme, VPS 2215
22.54	Sport
23.00	Poslovna borza
23.15	Video strani

SLOVENIJA 2

11.10	Video strani
11.20	Tedenski izbor
11.20	Turizem: Krakow
11.45	Sanjska potovanja: Mexico City, 4/12 del nemske doku-mentarne serije
11.55	Sportna sredo: SP v krosu (M), posnetek iz Amorebiete
13.00	Porocila
13.05	Video strani
16.20	Oci kritike, ponovitev
17.20	Svet poroca, ponovitev
18.00	Videozon
18.45	Ze veste
19.20	TV nocoj
19.30	Dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Umetniški večer
20.50	Sodobna ameriška literatura: Arthur Miller
21.25	Vsi moji sinovi, ameriški film
23.00	TV jutri
23.05	Sova
23.30	On in ona, 4/13 del ameriške humoristične nanizanke
23.30	Rose zmaga, 1/4 del avstralske nadaljevanke
00.20	Video strani

KANAL A

09.00	RIS, risanke in spoti
10.25	Ninja Zelve, 56. del ameriške risane serije
10.50	Astroloska napoved
11.00	Drugacen svet, ponovitev 128. dela ameriške nadalj.
18.30	Elizije - samotni glasnik haronije, ponovitev
20.00	Risanka
20.15	Dnevnoinformativni program in vreme
20.30	Drugacen svet, 129. del ameriške nadaljevanke
21.20	Kulinarčni kotiček, ponovitev 8. oddaje
21.35	Dance Session, 23. oddaja o plesu
22.05	Za vrati, italijanski film
23.40	Dnevnoinformativni program in vreme, ponovitev
23.55	Porocila v angleščini: Deutsche Welle
00.35	Astroloska napoved
00.45	MCM
01.00	Video strani

KOPER

18.00	Primorski forum
-------	-----------------

RAI 1

6.50	Aktualno: Unomatti-na, vmes dnevnik
10.15	Film: Maruzzella (glas., lt. '56), vmes (11.00) dnevnik
11.55	Vremenska napoved
12.00	Variete: Buona fortuna
12.30	Dnevnik 1
12.35	Nan.; La signora in giallo
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Fatti, misfatti e ...
14.30	Aktualno: Primmisima
14.55	Dok.: Il far da sé
15.15	Otroski variete
15.45	Mladinski variete: Big
17.55	V Parlamentu in vesti
18.10	Aktualno: Italija, na-vodila za uporabo
18.45	Dok.: Kvarov svet
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Partita doppia (vodi Pippo Baudo)
23.00	Dnevnik
23.15	Aktualno: A carte sco-perte (vodi Claudio Donat Cattin)
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Danes v Parlamentu

RAI 2

7.00	Otroski variete
8.45	Jutranji dnevnik
9.05	Rubrika o vrtnarstvu
9.25	Film: Una donna libe-ra (dram., lt. '54)
11.00	Nan.: Lassie
11.30	Kratke vesti
11.45	Segreti per voi...
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarst-vo, Tribuna za referen-dum, Nonsoloner
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.30	Kronika v živo
17.15	Vesti in iz Parlamenta
17.25	Aktualno: Pogum življenja, nato sport
18.20	Nan.: L'ispettore Tibbs
19.15	Nad.: Beautiful
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventientini
20.40	TV film: L'ispettore anticrimine (4. del)
22.15	Aktualno: Rock caffè
23.15	TG 2 - Pegaz
23.45	Kosarka play off (IP)

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja: L'al-trarete, vmes vesti
9.25	IP v smucanju: slalom Z, 1. tek, (12.15) 2. tek
13.45	Znanstveni dnevnik
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
15.15	Dok.: Korzika
15.45	Samo za sport
17.20	Sportna rubrika Derby
17.30	Neonews, nato pre-gled tujega tiska
18.00	Dok.: Geo, nato nan.
18.50	Sport, vreme, dnevnik
19.30	Dezelne vesti
19.45	BlobCartoon, nato Blob in Una Carlolina
20.30	Aktualno: Il rosso e il nero (vodi M. Santoro)
23.15	Dnevnik in Omnibus
0.30	Dnevnik in vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.10	Nad.: General Hospi-tal, 8.40 Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Amanda, 11.50 Cele-ste, vmes (9.30) vesti
12.45	Il pranzo è servito
13.30	TG 4 vesti
14.05	Nad.: Sentieri, 15.05 Grecia, 15.45 Anche i ricchi piangono
17.00	Aktualno: Lui lei l'al-tro, nato (17.30) vesti
17.45	Aktualno: C' eravamo tanto amati
18.15	Kviz: Il nuovo gioco delle coppie
19.00	TG4 vesti in nad.: La signora in rosa
20.30	Filma: Rischio totale (krim., '90), 22.30 Fu-ga da Alcatraz, vmes (23.30) vesti

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nanizanka
9.05	Variete: Maurizio Co-stanzo Show
11.30	Variete: ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum, 14.35 Agenzia matri-moniales, 15.00 Ti amo parliamone, 15.30 Sce-ne da un matrimonio
16.00	Otroski variete
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Striscia la notizia
20.40	Kviz: Tutti per uno
22.45	Nan.: Robinsonovi
23.15	Variete: Maurizio Co-stanzo Show, vmes (24.00) TG 5 vesti

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.45	Odpri studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Agli ordini papà
14.15	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Unomania
16.05	Nan.: Baywatch
17.05	Varieteja: Twin Clips, 17.30 Mitico
18.05	Nan.: Tarzan
18.30	Variete: Ma mi faccia il piacere
19.00	UnoMeteo in sport
19.15	Varieteja: Rock & Roll, 20.00 Karaoke
20.30	Nan.: Beverly Hills 90210
22.30	Variete: Mai dire TV
23.00	Film: Pretty Smart (kom., ZDA '87)
0.30	Odpri studio, pregled tiska in sport

TELE 4

Lastne oddaje:
13.30 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

Koper

13.00	Mannix - ameriška tv nanizanka
13.50	Zadnja cesarica, pono-vitev kitajskega filma
15.30	Nocni sodnik, am. tv nanizanka
16.00	TV novice
16.05	Carobna svetilka
17.00	Bersaglio, ponovitev
17.40	Arhitektovi nasveti, ponovitev
18.00	Primorski forum
18.50	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Mannix, ameriška tv nanizanka
20.15	Nocni sodnik, am. tv nanizanka
20.40	Meridiani
21.20	Dolgo iskanje, angle-ska dokumentarna se-rija
21.45	TV dnevnik
21.55	Juke box - glasbena oddaja v živo - vodi: Alex Bini

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Hooperman, pon.
10.30	Zakaj te očka pušča samo?, pon. am. filma
13.35	Sinha Moca, 130. del
14.00	Big Valley: Zaklad v reki Stockton
15.05	Knjiga o džungli
15.50	Alfred J. Kwak: Caro-nica
16.30	The Real Ghostbusters
18.30	Prijatelji: Ovinek smrti
19.30	Cas v sliki
20.15	Belo-modre zgodbe
21.10	Ambo terno, svet ste-vilk
21.30	Rdeca reka, ameriški vestern (John Wayne, Montgomery Clift in drugi)
23.35	Cas v sliki
23.40	Obišči mam, oce dela, francoski film (Marlene Jobert in drugi)
01.15	Porocila
	Tisoc mojstrov

Avstrija 2

17.00	Tisoc mojstrov
17.15	Veliki zid: Zmajevo sr-ce, 3. del
18.00	Hooperman: Bancna golufija
18.30	Kdo je kdo, igra
19.00	Regionalna porocila
20.15	Domace reportaze
21.00	Trailer, za ljubitelje filma
21.30	Pozor, kultura!
22.00	Cas v sliki
22.30	Zaharov, portret sov-jetskega fizika in no-belovca za mir
23.25	Med visoko kulturo in barbarstvom
00.25	Hello Austria, Hello Vienna, ponovitev
00.55	Porocila/Tisoc moj-strov

Hrvaška 1

07.50	Tv koledar
08.00	Dobro jutro
	Porocila
	Zgodbe iz Monticella, 96. del
10.00	Porocila
10.05	TV sola
11.15	Nemska lekcija 9
11.30	Povejte, kaj naj po-cnem, 6. del
12.00	Porocila
	Svet se vrti naprej, 96. del
13.30	Monofon
14.00	Porocila
14.50	Odmevi, ponovitev 3/4 dela angleske na-daljevanke
16.00	Porocila
16.05	Ucimo o Hrvaski
16.35	Malavizija
17.30	Hrvaska država in lju-dje
18.00	Porocila
18.05	Znanstveni spored
18.35	Santa Barbara, 366. del ameriške nad.
19.30	Dnevnik
20.05	Spekter
20.50	Hrvaski tv festival: Odrske luci, 2., zadnji del
21.35	Ekran brez okvirja
22.35	Dnevnik 2
23.45	Porocila v nemščini
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2

17.00	Svet se vrti naprej, 96. del
17.45	Slika na sliko
18.30	Povejte mi, kaj naj po-cnem, 6. del
19.00	Risanka
19.30	Dnevnik 1
20.05	Brooklynski most, 11., zadnji del ameriške humoristične nan.
20.35	Odmevi, 4., zadnji del angleske nadaljevanke
21.35	Plesoce lepote (Filipini), dokumentarni film
22.05	Pepsi DJ mag
23.05	Horoskop

Madžarska

05.40	Dobro jutro, magazin
08.05	Financial Times, za Vzhodno Evropo
08.35	Cez dan
09.00	Peklenški raj, brazil-ska serija
10.00	Klinika, ponovitev 5. dela nemske serije
12.00	Porocila
16.00	Popoldanski saldo
17.00	Northwood, 4. del ka-nadske serije
17.30	Magazin za menedze-rje
18.10	Svet denarja
18.20	Cez dan
18.40	Otroski kotiček
19.00	Za boljši jezik
19.10	O glasbi
20.00	Dnevnik
23.05	Kraj dejanja, nemska krimi-serija
00.30	Dnevnik

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4 ; MHz, od 16,00 SV 918 kHz)

4,30, 5,00, 6,00, 6,30, 7,30, 8,00, 9,00, 10,00, 11,00, 12,00, 14,00, 18,00, 21,00, 23,00 Porocila; 6,50 Dobro jutro, otroci; 8,05 Radio plus; 11,30 Pregled tiska; 12,05 Na današnji dan; 12,30 Kmetijski nasveti; 13,20 Osmrtnice in obvesti-la; 13,45 Iz tujega tiska; 14,05 Poslovne informa-cije; 15,00 Radio danes, radio jutri; 15,30 Dogodki in odmevi; 17,05 Studio ob 17-ih; 19,30 Obvestila; 19,45 Lahko noč, otroci; 20,00 Četrtek večer do-maćih pesmi; 21,05 Literar-ni večer: Spoon River (E.L. Masters); 22,30 Stari gra-mofon; 23,05 Literarni nok-turno; 23,15 Glasba.

Slovenija 2

(UKV 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,7; 98,9; 99,9; MHz)

6,30, 7,30, 8,30, 9,30, 10,30, 11,30, 12,30, 14,30, 16,30, 17,30 Porocila; 19,00 Dnev-nik; 7,00 Jutranja kronika; 8,00 Strokovnjak svetuje; 8,40 Koledar prireditve; 10,35 Kompasovo turisti-no oko; 10,50 Primorski val; 11,15 Izjava tedna; 12,00 Opoldne; 12,40 Štajerski val; 13,00 Danes do 13-ih; 14,00 Drobnotine; 15,10 Menjalniški tečaj; 15,30 Dogodki in odmevi; 16,00 Glasba; 17,50 Sport; 19,30 Jazz; 21,00 Vi izbirate - jaz izberem; 22,20 Rock.

Slovenija 3

(UKV 96,5; 101,4; 102,0; 103,9; MHz, od 19,30 88,6; 93,1; 100,3; 100,6; do 16,00 SV 918 kHz)

9,00, 10,00, 11,00, 12,00, 13,00, 14,00, 18,00, 22,00 Porocila; 8,10 Dobro jutro; 9,05 Matineja; 10,05 Ko-medija; 11,05 Lahka gla-sba; 12,05 Pojemo in igra-mo; 13,05 Mehurčki; 14,05 Izobraževalni program; 15,00 Jezik naš vsakdanji; 15,30 Dogodki in odmevi; 16,05 Operni pevci; 16,45 Mednarodna univerza; 17,00 Glasbena umetnost; 18,05 Znanjopolitični felj-ton; 18,25 Koncert; 19,35 Zbor; 20,00 Iz arhiva Simfo-nikov RTVS; 22,05 Večerni logos; 22,20 Zvočni zapisi; 23,00 Izbrali smo; 23,55 Li-rični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8,30, 9,30, 10,30, 13,30, 14,30, Porocila; 19,00 Dnevnik; 6,00 Glasba in koledar; 6,30 Jutranji in osmrtnice; 7,00 Jutranja kronika; 7,30 Pregled tiska;

7,45 Evergreen; 8,00 Modri val; 8,45 Servisne informa-cije; 9,00 Pesem tedna; 9,35 Amerika; 10,30 Primor-ski val; 11,00 Hladno-toplo-vroče; 13,00 Jagode in podoknice; 15,00 Hit Nova Gorica; 16,30 Dogodki in odmevi; 16,00 Glasbeni desert; 17,00 Glasba po željah; 17,30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18,00 Mladim poslušalcem; 19,00 Prenos RS.

Radio Koper

(italijanski program)

6,15, 8,30, 9,30, 10,30, 13,30, 14,30, 16,30, 17,30, 18,30 Porocila; 7,15, 12,30, 15,30, 19,30 Dnevnik; 6,00 Almanah; 6,20 Drobci; 7,00 Dober dan otroci; 7,45 Prireditve; 8,00 Ura je 8; 8,05 Horoskop, slo-varček; 8,25 Val RK; 8,35 Popevka tedna; 9,00 Ulica velikih vrhov; 9,35 Ugibaj-mo skupaj; 9,50 Glasba po izbiri; 10,00 Pregled tiska; 10,05 Zema dneva; 11,00 Kam na počitnice; 12,00 Glasbeni desert; 13,00 Glasba po željah; 14,45 Glasbene novosti in re-cenzije z Angelom Baigue-ro; 16,00 Ob stihir; 16,20 Pri-reditve; 16,35 Boutique Gallus; 17,50 Single tedna; 17,50 Prireditve uspešnic; 18,00 Souvenir d'Italia; 18,45 Jazz; 20,00 Nočni spored.

Radio Trst A

7,00, 13,00, 19,00 Dnevnik; 8,00, 10,00, 14,00, 17,00 Po-ročila; 7,20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8,00 Dezelna kro-nika; 8,10 Obtoženci 2, tržaškega procesa; 8,50 Slovenska lahka glasba; 9,30 Revival; 10,00 Pregled tiska; 10,10 Stereofonski koncert; 11,30 Odprta knji-ga: Rosa na steklu (M. So-si), novele v pripovedi Ljilja Valencica; 11,45 New Age; 12,00 V deželi čarobne palice; 12,20 Pot-puri; 12,40 Naša pesem; Komorni zbor Trebnje; 12,50 Orkestri; 13,20 Gla-sba po željah; 14,00 Dezel-na kronika; 14,10 Dvignje-na zavesa; 15,00 Kantav-torji in sanonjeji; 15,30 Mladi val; 17,00 Kulturna kronika; 17,10 Mi in glasba; MePZ St. Jacobs Kam-markör iz Stockholma; 18,00 Četrkova srečanja; 18,30 Blues; 19,20 Napo-vednik.

Radio Opčine

11,30, 15,30, 17,30 Poroci-la; 10,00 Matineja; 16,30 Te zanima tvoja prihodnost; 18,30 Revolution rock.

Radio Koroška

Od 18,10-19,00 Rož-Podju-na-Zila.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

7,00 Awake on the Wild Side, vodi Rebecca de Ruvo; 10,00 Video, vodi Paul King; 13,00 Video, vodi Simone Engelen; 16,00 Greatest Hits, vodi Paul King; 17,00 Coca Cola Report; 17,15 MTV in kinu; 17,30 Porocila; 18,30 MTV Prime, vodi Pip Dann; 22,00 Greatest Hits; 23,15 MTV v kinu, vodi Pip Dann

SKY ONE

10,10 Risanke pred solo; 11,30 Držni in lepi; 13,00 Sokolov greben; 14,30 Drugacen svet; 15,20 Santa Barbara; 18,00 Zvezde steze: The Next Generation

MOVIE CHANNEL

11,05 Adam Had Four Sons; 13,15 A Challenge for Robin Hood, angleški film; 1,15 Dom za obezanje

PRO 7

5,25 Serije, ponovitve; 9,45 Ljubezen ima veliko obrazov, ameriški film z Lano Turner; 11,45 Ulice San Francisca; 12,45 Show Billa Cosbyja; 14,10 Tat iz Damaska, ameriški pust. film; 20,15 Vrtine so za bogate, am. tv film; 22,45 T.J. Hooker: Kitajska četrt; 23,45 Fi-regame, angleški akcijski film;

RTL

9,00 Serije; 12,30 Springfieldo-va zgodba; 13,20 Kalifornijski klan, 1001. del

PREMIERE

8,30 V senci dvoma, ZDA; 14,15 Vrnitev v plavo laguno, ameriški film; 16,00 Cipa, am. film; 17,15 Družinska cast,

ameriška komedija; 20,15 Mo-ja plava nebesa, ameriška komedija; 22,50 Zmešnjava v ječi, ameriška komedija,

planinski svet

Umetstitev odbora SPDT

Na prvi seji na novo izvoljenega odbora SPDT, ki je izšel iz nedavnega 39. obnove zboru, je bila na dnevnem redu porazdelitev funkcij. Odbor se je pomnožil in steje pet novih, mladih članov, ki se mislijo zavzeto potruditi in delati za društvo. Razprava o podelitvi funkcij je bila zelo dolga, mestoma tudi polemična, na koncu pa so se prisotni vendarle zedinili in odobrili svoje sklepe.

Za predsednika je bil potrjen Lojze Abram, podpredsednika pa sta Marinka Pertot in Ervin Gombac. Prva odgovarja tudi za predavateljsko dejavnost društva, Gombac pa je zadolžen za stike s sorodnimi društvi.

Tajniško funkcijo je prevzela Vojka Pertot, pomagali pa ji bosta Maida Ianežic in Sabrina Zezlina. Za blagajnika je bil potrjen Zarko Vecchiet, kateremu bo stal ob strani Maks Kralj, funkcijo gospodarja pa je ohranil Aleksij Civar, kateremu bo pomagal Karlo Kovac. Za ostale dejavnosti društva pa odgovarjajo Robert Devetak za mladinski odsek, Valentina Fachin ta smucarski, Stojan Sancin za jamarski in Tatjana Gregori za alpinistični odsek. Alpinistom bo pomagal izkušeni Angel Krmeč, ki je med pobudniki obnove plezalnih tečajev, medtem ko se bo Stojan Bolcina ukvarjal z izletniškimi programi, Zvonko Vidau bo skrbel za fotodokumentacijo društvene dejavnosti, Mauro Soban pa za stike med društvom in podružnico »Zlata krona« v Mackoljah.

Dosedanji podpredsednik Peter Suhadolc je zadolžen za markacijsko dejavnost, ki jo bo opravljal s pomočjo mladinskega oddelka, pomagal pa bo tudi pri propagandi in tisku, za katere bo skrbel Lojze Abram. Tudi v prihodnje bo upravne posle, ki se tičejo članarine in seznama članstva vodil vestni Franc Armani, ki se bo za pomoč oslanjal na Sabrino Zezlina. Na pobudo podpredsednice Marinke Pertot bo v okviru društvenega odbora začel delovati tudi zgodovinski odsek, v katerem so mladi odborniki. Njihova naloga bo zbirati in arhivirati društveno dokumentacijo, ki bo zlasti prisla v postev prihodnje leto ob 90-letnici SPDT.

Funkcije in naloge so bile torej porazdeljene in odbor se je takoj lotil dela. Že na ponedeljkovi seji je tekla razprava o pripravi 22. srečanja obmejnih planinskih društev, ki bo v Zgoniku in o pripravi enotedenskega izleta v Abruce z vzponom na Gran Sasso v začetku avgusta.

Plezalni tečaj SPDT

Alpinisti so se posteno lotili dela, osvojili pobudo mladih navdušencev iz Doline, ki si želijo več plezalnega znanja in izkušenj in se že dogovorili za prireditev plezalnih tečajev, ki jih bodo izvedli s pomočjo izkušenih društvenih vadiateljev. Tečaji bodo potekali od srede aprila dalje in so porazdeljeni v teoretična predavanja, prikaz raznih tehnik in pripomočkov ter v praktične vzpone.

Predavanja o teoriji plezanja bodo v četrtnih v prostorih kulturnega društva »Valentin Vodnik« v Dolini, praktični tečaji pa bodo v nedeljah. Tečajniki se bodo zbrali že v nedeljo, 18. aprila, ko se bodo poskušali s steno v dolini Glinsčice. V Glinsčico bodo odšli se naslednji dve nedelji. Bolj zahtevno plezarijo pa so odgovorni pri Alpinističnem oddelku pripravili za nedeljo, 9. maja, v kraju Timau z vzponom na Gran Spitz, sredi julija pa bodo tečajniki plezali v stenah karnijske gore Zermula.

V prihodnjih dneh bodo alpinisti javili se vse podrobnosti o sestankih v Dolini, opremi in tudi o ceni tečajev. Resiti morajo se problem zavarovanja tečajnikov. (L.A.)

Progam SPD Gorica

Na rednem letnem obnem zboru, ki je bil v petek v Steverjanu, je upravni odbor SPD Gorica predstavil tudi program dejavnosti v jubilejnim letu slovenskega planinstva.

Julija (od 14. do 18.) bodo skupaj s PD Nova Gorica in ob udeležbi predstavnikov vseh zamejskih planinskih društev, organizirali petdnevni pohod iz Gorice na Triglav.

Ob jubileju pa pripravlja SPD Gorica tudi publikacijo o mikrotoponomastiki v steverjanski občini.

Večjezična izkaznica

Prijateljstvo, spostovanje in razumevanje so vrednote, ki sodijo v tradicijo planinstva in posebej se slovenskih planincev.

Pri SPD v Gorici razmišljajo, da bi oblikovali novo društveno izkaznico, ki bi bila v treh jezikih: poleg slovensčine se v italijanski in nemščini.

Predlog, ki sicer se ni izdelan v potankosti, so predstavili na zadnjem obnem zboru društva.

Pozornost usmerjena v Brda Konec meseca na Trstelj

Ob začetku izletniške dejavnosti bodo goriski planinci pozornost usmerili v Brda. Nacrtno namreč ogled korit potoka Kozbanska in katere od kulturnih znamenitosti na tem območju. Datum in podrobnosti bodo pravčasoma javili. Konec meseca pa bo na Trstelju tradicionalno srečanje na pobudo PD Nova Gorica.

Koprski planinci polagajo obračun

Svoj cas smo že napisali, da je sedanji cas najbolj primeren za polaganje obračunov. Smo pred začetkom nove planinske sezone, zato se posamezna društva trudijo, da potegnejo crto pod tistim, kar je bilo narejenega in začnejo z novimi programi in pobudami. Svoj obračun bodo polagali tudi koprski planinci.

Za jutri, 2. aprila, je namreč napovedan občni zbor Obalnega planinskega društva v Kopru, ki ima za seboj kar bogato dejavnost v pravkar minuli sezoni, jutri pa se bo nov odbor predstavil se z novimi idejami in posoji, kako se bolj popestriti in obogatiti dejavnost društva v prihodnjih mesecih.

Top race: Tomaž Legiša četrti

V Huminu je bilo prvo letosnje tekmovanje Top Race za gorska kolesa. Tekme se je udeležilo preko 200 kolesarjev v starih kategorijah. Proga je bila zaradi več kilometrov dolgih klancev in močnega vetra zelo zahtevna.

Najprej so startali mladinci in zenske (26 km). Po prvem daljšem klancu se je odcepila majhna skupina šestih kolesarjev, med katerimi je bila tudi italijanska zimska prvakinja Turcutto. Na cilj je prvi došel Stefano Zanuttich (GS Valchiarò), drugi z dvema minutama zamude je bil Moro (Team Salvador), tretji je bil Michele Fabris (Scat Capponi), takoj za njim pa deželni prvak Tomaž Legiša (Cicli Marc), kateremu se pozna slaba fizična pripravljenost zaradi bolezni.

Med ženskami pa je seveda zmagala Turcutto. Med člani (34 km) pa se je izkazal Robert Moymas (Team Cottur), ki je pobegnil takoj po startu in praktično vseh 34 km prevozil sam. (Tomo)

GORICA / SREČANJE »CENTRI OLIMPIA«

Igra in veselje 120 malčkov

V telovadnici Kulturnega doma v Gorici je na pobudo CONI-ja na sportnem srečanju »Centri olimpia« iz goriške pokrajine sodelovalo kar 120 otrok iz Gradeza, Locnika, Koprivnega, Medje, Trziča in domačega SZ Dom, ki je edino, ki že vsako leto zastopa vsa društva, ki delujejo v samem mestu. Manjkali so predstavniki iz Gradisca in Ronk. Toliko otrok skupaj nismo videli v naši telovadnici na tekmovanjih od časov, ko smo imeli slovenske skupine v Ronkah, Doberdolu, Sovodanjah, Stanzu, Gorici, Pevni in Steverjanu - (ce seveda izvažamo vakoletni sportni dan osnovnih sol). Otroci so se netekmovalno pomerili v raznih poligonih, spretnostnih igrah in salivih tehnik. Nastopili so v dveh starostnih skupinah in sicer: 1. in 2. raz. osnovne sole in 3., 4., 5. r. OS.

Ob nabito polnih tribunah staršev in prijateljev, ki so navdušeno ploskali, so otroci v mimohodu prikoralali v telovadnico, kjer je vse prisotne pozdravil predsednik SZ Dom - inž. Niko Bresciani. Le-ta je poudaril pomembnost takih srečanj, kjer se kujejo prijateljstva med slovenskimi, furlanskimi in italijanskimi malčki.

Skupina domovcev je bila kajpak najštevilnejša. Stela je kar 50 otrok - od tega 39 pripadnikov sekcije SG in SRG, 10 pripadnic sekcije mini-volleya in 1 pripadnik sekcije mini-kosarke. Sledili so otroci iz Gradeza (bilo jih je 20) itd.

Ob zaključku prireditve so vsi otroci dobili spominsko kolajno in diplomo. Njihovi vadiitelji pa spominsko plaketo.

V imenu pokrajinskega odbora Centri Olimpia je se vse prisotne pozdravila prof. Carla Berini, ki se je zahvalila domovcem (oz. sekciji SG in SRG, ki se je zadolžila za izvedbo iger) za gostoljubnost in za odlično izpeljavo prireditve in čestitala društvu za 30. obletnico delovanja. Sledila je kratka družabnost z zakusko, kjer so se trenerji zmenili za naslednje srečanje, ki bo verjetno ob koncu letošnje sezone v Gradiscu. (Mija Usaj - Cescut)

Na poti domov igralci Maxicono danes v Trstu

Vsem ljubiteljem odbojke se danes ponuja res edinstvena priloznost. Maxicono je v sklopu priprave za nastope v play-offu odigral v Zagrebu 2 prijateljski tekmi s hrvaško reprezentanco, ki se pripravlja za nastop na kvalifikacijah za evropsko prvenstvo, med povratkom v Parmo, pa se bo zastavil v Trstu. Tehnični direktor italijanskih prvakov Aristo Isola, nam je povedal, da bodo Giani, Carlaro, Blange in soigralci trenirali v telovadnici Don Milani na Alturi (sportna palaca je namreč zasedena) od 20.15 do 22. ure. Za vse obudovalce (predvsem obudovalke...) bo to priloznost, da si v živo ogledajo Bebetove odbojkarje.

ODBOJKA

2. ŽENSKA DIVIZIJA Koimpex - Ricreatori 0:3 (7:15, 9:15, 7:15)

KOIMPEX: Criti, Dapretto, Kufersin, Marucelli, Meriani, Sosic, Stigliani, Zivec.

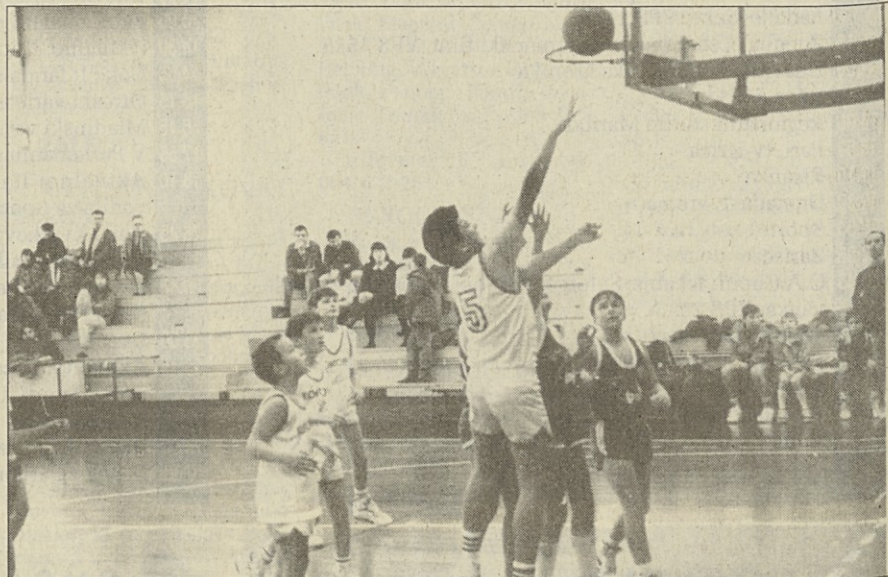
V ponedeljek se je Koimpex pomeril z ekipo Ricreatori, ki je imela na lestvici dve točki manj od naših, a je tokrat predstavljala le pretrd oreh. Slogasice so namreč morale na tekmo kar brez petih standardnih igralrk. Te vrzeli so napolnile narascanice.

Tako kombinirani ekipi se je kajpak poznala neuigranost, pa tudi fizicno so je nasprotnice prekasale. Igralke vsekakor zaslužijo pohvalo. (Inka)

MINIBASKET / TROFEJA JADRAN

V Novi Gorici zanimivi boji

Polet presenetljivo premagal Postojno

Posnetek s tekme Trofeje Jadran med Borom in Kontovlom. (Foto Ferrari / KROMA)

V 4. kolu 7. Trofeje Jadran v minibasketu za letnike 1981 in mlajše, ki je bilo v Novi Gorici, gotovo najbolj preseneca zmaga Poleta proti Postojni. Na ostalih srečanjih pa sta zanesljivo zmagala Nova Gorica in Portorož. Zaradi prvenstvenih obveznosti so tekmo med Divaco in Kontovlom preložili na kasnejši datum. Po nedeljskih izidih je že jasno, da se bodo za vrh lestvice v obeh skupinah borili Divaca in Kontovel (skupina A) ter Portorož in Sezana (skupina B). Sicer pa je cilj tega turnirja predvsem ta, da si mladi kosarkarji med seboj spoznajo in da si nabirajo igralne izkušnje.

IZIDI 4. KOLA

Nova Gorica - Sokol 50:27 (21:16)

NOVA GORICA: V. Vendramin, Pisk, Doljak, Muzic, Duric, Lukan, Zigon, Ostrouska, A. Vendramin, Devetak, Ripalic, Lukan, trener Torkar.

SOKOL: J. in P. Rogelja, Rebul, Jaklic, Frandoli, Stanic, Strelj, Sosic, trener Ziberna.

Polet - Postojna 40:39 (11:12, 32:32)

POLET: Sibelja, Lakovic, Kalc, Taucer, Kocjancic, Piccini, Zagor, Vidali, trener Vremec.

POSTOJNA: Vulecic, Spahic, Olic, Zeleznik, Repic, Mekic, Znidarsic, Gulubasic, Zakrajsek, Godnic, Tomsic, Halilagic, trener Bajec.

Portorož - Dom 99:6 (44:6)

PORTOROŽ: Vuga, Zerjal, Krizan, Butinar, Podgorelec, Blaznik, Ozbolt, Slabe, trener R. Ozbolt.

DOM: Bresciani, Golob, Pahor, Bensa, Slivic, Ahmetanovic, Cozzucoli, trener Semolic.

LESTVICA

Skupina A: Divaca in Kontovel 4, Bor, Polet in Postojna 2.

Skupina B: Portorož in Sezana 6, Nova Gorica 4, Dom in Sokol 0.

PRIHODNJE KOLO (aprila v Sezani): Bor - Polet; Divaca - Postojna; Nova Gorica - Sezana; Dom - Sokol; prosta Kontovel in Portorož.

KOŠARKA / PROPAGANDA

Prva zmaga jadrancovcev v finalni skupini

Azzurra - Jadran 76:82 (40:49)

JADRAN: Stefancic 6 (4:7), Mura, Spacapan, Corbatti 11 (1:2), Brundula 4, Hrovatin 12, Fonda 9 (1:7), Lakovic 4, Zobin 30 (2:7), Gustin 6 (0:2).

Najmlajši Jadrancovi kosarkarji so v finalni skupini tega prvenstva dosegli prvo zmago. Azzurra je po 1. četrtini zanesljivo vodila, v 2. pa so naši predvsem zaradi dobre obrambe in učinkovitega skoka povedli za 9 točk. Do 38. minute je bila nato igra izenačena, nato pa je prišla na dan boljša telesna pripravljenost jadrancovcev (A.V.).

JADRANOV TURNIR AMATERJEV

Dolina - Općine 82:80 (51:34)

DOLINA: Korosec 2, R.

Kneipp, B. Kneipp 17, Ferluga 2 (2:2), Vascotto 2 (0:2), Klobas 24 (0:1), Meneghetti 13 (3:5), Salvi 18, Canciani 4, D. Salvi 22 (3:5), Sare 12, Vodopivec 4, Daneu 7 (1:2), Pertot 4, Kapic 17 (7:8), Zavadlal, Taucer 4, Paniziutti 10 (3:3).

3 TOČKE: Sosic 1, Kneipp 3, Klobas 2.

Općine - Cicibor 75:54 (40:26)

OPĆINE: A. Zavadlal 7, Danev 21 (1:2), Sare 25 (1:4), Pertot 12, Taucer 8, Siega, D. Zavadlal 2.

CICIBOR: Oblak 2 (0:2), Pupulin 10, Strain 4, Mosetti 17, Sermoneta 2, Barbiero 2 (0:4), Cunja 9 (1:2), Pantic 8.

PRIHODNJE KOLO (2.4. ob 20.30 v Repnu): Bani - Sezana.

Obvestila

SD BREG sklicuje dne 2. aprila REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v društvenih prostorih ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20.00 v drugem sklicanju.

SD BREG

SMUCARSKA SEKCIJA

prireja avtobusni izlet na zamejsko prvenstvo v nedeljo, 4. aprila. Informacije po tel. 6700201 (Ales Stefancic) od 8.30 do 16.30 ali 228297 (Miran Zobec) po 20. uri.

SK BRDINA

prireja v nedeljo, 4. aprila avtobusni izlet v Sappado ob priliki zamejskega prvenstva in društvene tekme. Vpisovanje: tel. 212859 in 299573.

JAMARSKI ODESK GRMADA

organizira tečaj jamarske tehnike. Zainteresirani naj tel. na št. 299442 od 18. do 20. ure (Franc).

OK VAL

sporoča, da bo zbirališče navijancev za odhod na tekmo C1 lige v Pordenon v soboto, 3. aprila ob 16. uri pred gostilno Turi na trgu v Stanzu.

INTERVJU / PREDSEDNIK BILJARDNEGA KLUBA PRI STUDENCU

Konec tedna bo mednarodni turnir biljardnega balinanja v Portorožu

Med 48 nastopajočimi pari tudi šest predstavnikov dolinskega kluba

VANJA JOGAN

V zadnjih mesecih se je v Italiji močno razširila igra biljarda, nova sportna panoga, ki ima sicer izredno stare in razvejane korenine, je pa bila od vedno v zatišju in od mnogih zapostavljena, ker se je biljard igral v barih in je bil zato istoveten s hazardno igro, primeren le za tiste, ki tam »izgubljajo čas in zapravljajo denar«.

Malokdo ve, da je bil biljard ob koncu prejšnjega stoletja namenjen le visjim slojem, bogatašem in plemicem, ki so najboljšim obrtnikom naročili luksuzno mizo, da je lahko krasila njihovo največje dvorano. Biljard je bil takrat najbolj razširjen v Franciji in Belgiji, zatem pa tudi v Angliji, Rusiji in Italiji. Z leti so v posameznih državah oblikovali mize, krogel, palice in luknje po lastni uvidnosti, meri oziroma fantaziji in to je privedlo, da ima ta stara igra danes več različnih vrst, ki se med seboj globoko razlikujejo in jih lahko samo v teoriji enačimo s skupnim nazivom biljardnih iger: dandanes v Angliji, Indiji in Avstraliji igrajo snooker, v Nemčiji, Avstriji, Sloveniji in Italiji je izredno razširjen pool (uvožen iz Amerike, kjer je to državni sport in ima na milijone privrženec), v Franciji, Belgiji, Nizozemski in Italiji so moštri v karambolu, igra s petimi kegeljki (»5 billi« - nekaj mesecev se

redno na televizijskih zaslonih) pa ima domovino v Italiji, Belgiji in Argentini. Kot zadnjo smo nalasc pustili vrst biljardno balinanje (»bocciette«) ki ima sedež izključno v Italiji, je pa v naši državi najštevilnejša in najpopularnejša igra med vsemi biljardnimi disciplinami. Igra se brez biljardne palice, torej izključno z roko, cilj igre pa je približevanje in zbijanje nasprotnih krogel, s petimi kegeljki na sredini mize, ki imajo različno vrednost v točkah.

S to biljardno vrstjo se že dalj let ukvarja tudi slovenski biljardni sportni krožek Pri Studencu v Dolini, pogovor pa smo imeli s predsednikom kluba Aldom Cunjo, ki je napovedal, da bo konec tega tedna izredno zanimiv mednarodni miting v Casinoju Metropoli v Portorožu, kjer bodo nastopili vsi najboljši posamezniki iz Italije (48 parov po izločilnem sistemu).

Bi nam na kratko orisali delovanje vašega kluba?

»S to sportno panogo smo se začeli ukvarjati leta 1988, sedež pa imamo v gostilni Pri studencu v Dolini, kjer sta na razpolago dve biljardni mizi. Vpisanih je 16 igralcev, letno pa organiziramo 4 notranje turnirje. Vclanjeni smo v državno federacijo pod nadzorstvom Conija, kar nam omogoča, da se redno udeležujemo tudi pokrajinskih, deželnih

Ekipa kluba Pri Studencu: (od leve) Boris Slavec, Alessandro Alberti, Mauro Strain, Giovanni Bove, vmes Aldo Cunja. (manjkata Maurizio Cusatelli, Marko Vodopivec)

in državnih prvenstev in turnirjev. Pred leti sta Tanja Canciani in Nataša Kraljič v ženski konkurenci osvojili 3. mesto na državnem prvenstvu.

Konec tedna je na sporedu mednarodni meeting v portoroškem Casinoju. Kako ste prišli do tega in kako bo to potekalo?

»To je bila izključno moja zamisel, za katero sem se trudil nič koliko casa, saj koordiniranje in reševanje vseh težav ni bilo enostavno. Z italijansko federacijo sem se domenil za delno pokrivanje finančnega aspekta, mize nam je priiskrbel znana firma Schiavon iz Padove, skoraj največ težav pa je bilo z direktorjem Casinoja, ki pa je bil ob koncu pogovora povsem zadovoljen za odreditve te manifestacije v prostorih ob igralnicah portoroškega Metropola.

Turnirja se bo udeležilo 48 parov iz Italije (iz Triveneta, Emilije, Lombardije, Ligurije, Toska-

ne, Piemonta in Mark). Kvalifikacijski del je na sporedu v soboto in v nedeljo jutraj (sest izločilnih skupin po osem parov), popoldne pa se bo šest prouvršenih ekip potegovalo za naslov po izločilnem sistemu. Tekmovalo se bo na razdalji 90 točk, v finalni tekmi pa bo potrebno nabrati 100 točk. Turnir se bo zaključil ob večernih urah z nagrajevanjem.

Kdo bo zastopal vaše društvo in kdo so favoriti za končno zmago?

»Turnirja se bo udeležilo kar šest naših predstavnikov. En par sestavljata Aleksander Alberti in Maurizio Cusatelli, drugi par Boris Slavec in Giovanni Bove, Mauro Strajn pa bo igral z Markom Vodopivcem.

Največji favoriti so predstavniki iz Emilije in pa Mark, kjer je ta disciplina najbolj razširjena.

Kakšna bo pa vaša vloga in kaj si od tega mitinga pričakujete?

NOGOMET / KVALIFIKACIJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO

Prvi poraz Belgije Danci ugnali Španijo

Švica in Portugalska sta se razšli pri rezultatu 1:1

DUBLIN - Skrajnezi organizacije IRA so napovedovali akcijo, zato so bili varnostni ukrepi na stadionu in okrog njega izredni, a kvalifikacijska tekma za svetovno nogometno prvenstvo med Irsko in Severno Irsko je minila brez napetosti. Irski so v prvem polcasu zagospodarili na igrišču in tudi dosegli vse tri zadetke (Townsend v 12., Quinn v 22. in Stauton v 29. min.), v drugem polcasu pa je bila igra dosti bolj izenačena. Severnjaki bi lahko v 90. minuti dosegli častni zadetek.

V tekmi iste skupine je Danska z zadetkom Povlsen v 20. minuti ugnala v prejšnjih šestih nastopih nepremagane Španije.

Italijani so si veliko obetali od tekme v med Švico in Portugalsko. Navijali so za Švicarje, tekma pa se je končala brez zmagovalca z 1:1. Oba gola sta padla v prvem polcasu. Za Švicarje je najprej zatresel mrežo Chapuisat (39), minuto pred odmorom pa je izenčil Semedo.

V Izmiru so Angleži z goloma Platta v 6. min. in Gascoigneja v 45. zanesljivo premagali grobe Turke (Dixon se po odmoru zaradi prekrška in posledične poškodbe ni vrnil na igrišče) in na vrhu skupine dohiteli Norvežane in Nizozemce.

Irski je Severno Irsko premagala z gladkim 3:0, tekma pa se je odvijala v znamenju korektnosti (telefon AP)

(tulipani imajo tekmo vec).

Madzarski so doživeli hladno prho. V Budimpešti jih je Grčija premagala po голу, ki ga je iz enajstmetrovke v 70. min. dosegel Apostolakis.

Belgijci so v prvih šestih nastopih šestkrat zmagali, v Cardiffu pa so

sinoci proti Walesu doživeli poraz z 2:0. Strelca Giggs (18) in Rush (39).

REZULTATI

1. skupina

Švica - Portugalska 1:1
Vrstni red: Švica (5 tekem) in Italija (5) 8 točk, Škotska (4) in Portugalska (4) 4, Estonija (2) 1, Malta (6) 1.

Prihodnje tekme: Italija - Estonija (14.4), Malta - Švica, Portugalska - Škotska, Švica - Italija, Estonija - Malta, Estonija - Škotska, itd.

2. skupina

Turcija - Anglija 0:2
Vrstni red: Norveška (4), Anglija (4) in Nizozemska (5) 7, Poljska (2) 3, Turcija (7) 3, San Marino (6) 1.

Prihodnje tekme: Anglija - Nizozemska, Norveška - Turcija, Poljska - San Marino, San Marino - Poljska, Poljska - Anglija, Norveška - Anglija, itd.

3. skupina

Danska - Španija 1:0
Irski - Severna Irski 3:0 (3:0)

Vrstni red: Španija (6) 9, Irski (5) 8, Danska (5) 7, Severna Irski (6) 6, Litva (6) 5, Letonska (7) 4, Albanija (6) 3.

Prihodnje tekme: Danska - Letonska, Litva - Albanija, Španija - Sev. Irski, itd.

4. skupina

Wales - Belgija 2:0
Vrstni red: (Belgija (6) 12, Romunija (5) 7, Wales (5) 6, Českoslovaška (4) 4, Ciper (6) 3, Ferski otoki (5) 0.

Prihodnji spored: Romunija - Ciper, Ciper - Ferski otoki, Českoslovaška - Wales, Belgija - Ferski otoki, Českoslovaška - Romunija, itd.

5. skupina

Madzarska - Grčija 0:1
Vrstni red: Grčija (5) 9, Rusija (2) 4, Madzarska (4) 3, Islandija (4) 2, Luksemburg (3) 0.

Prihodnji spored: Luksemburg - Ruisija, Rusija - Madzarska, itd.

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Neodločeno 2:2 Finalist je Torino

V prvi tekmi (1:1) je bil Torino gostitelj Milanu spodletel »veliki slam« uspehov

Tako je vratar Rome Cervone ubranil strel Papina z bele točke (telefon AP)

V finalu za italijanski pokal se bo Roma, ki je v torek premagala Milan, pomerila s Torinom. V sinocnjem drugem polfinalu je namreč Torino v mestnem derbiju igral neodločeno 2:2 z Juventusom, ki je bil na tej tekmi gostitelj. V prvi tekmi sta se ekipi razšli pri rezultatu 1:1, zadetek, dosežen na gostovanju, pa steje dvojno. Strelci: Dino Baggio (J) v 4. min., Poggi (T) v 51. min. Ravanelli (J) v 61. min. in Aguilera v 62. min.

Veliki slam (državni naslov in pokal, pokal prvakov in medcelinski pokal) je nogometasem Milana in njegovemu ne-

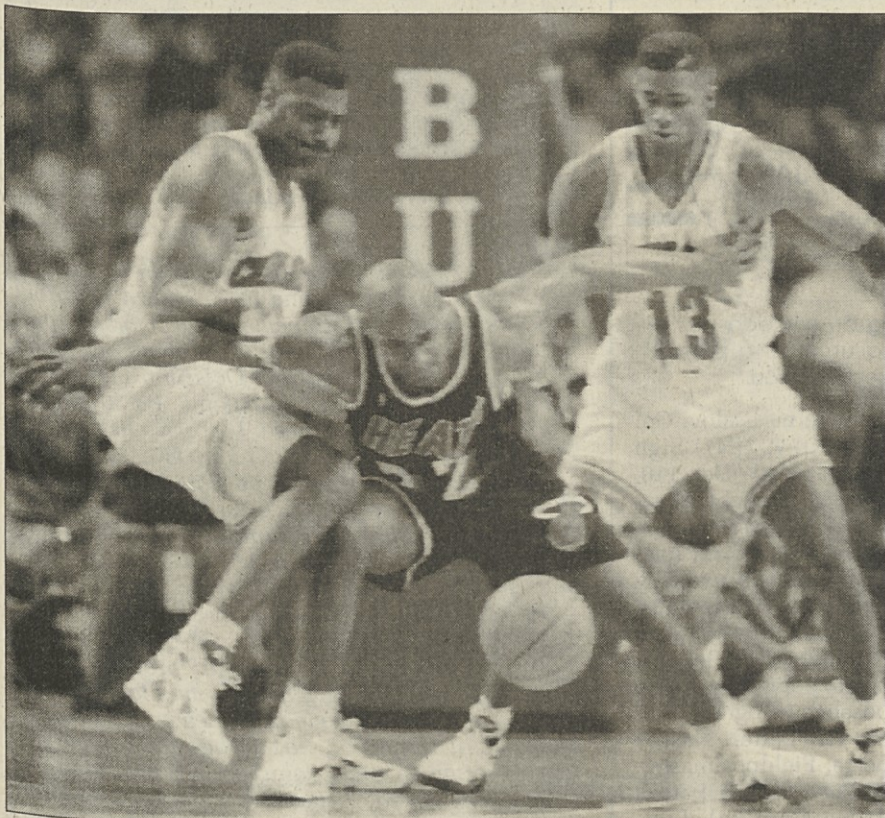
nasitnemu predsedniku Berlusconiju torej tudi letos spodletel. Kralj italijanskih zasebnih televizijskih postaj je med poletnim prestopnim rokom »podaril« svoje-mu trenerju Capellu celo serijo nogometnih zvezdnikov s ciljem, da bi se lahko ekipa z enakimi možnostmi borila na vseh starih frontah in tako dosegla uspeh, kakrsnega ni doseglo se nobeno italijansko moštvo. A nact se je porušil že na samem začetku. Osvojitev naslova državnega prvaka sicer ni sporna (čeprav zdaj moštvo malce skriplje), pokal pa je zaradi »nezadostne« torkove

zmage v povratni tekmi z Romo splaval po vodi. Boskov, ki prav gotovo ni nogometni inovator, pozna pa odlično svoje delo, je pred vratarjem Cervonejem postavil pravo bariero mož. Milan je sicer pritiskal, a brez zadostne mere domiselnosti ali običajnih mojstrov in posameznika. Maldini in tovarisi bi lahko sicer izsilili podaljšek, a dve minuti pred koncem je Papin zgrešil 11-metrovko. Zanimivo je, da je bil Milan lani v polfinalu proti Juventusu izločen v podobnih okoliščinah. Tedaj je odločilni strel z bele točke zgrešil kape-tan Franco Baresi.

NBA LIGA / PRIBLIŽUJE SE PLAY OFF

Brez poškodovanega Petrovića so Netsi takoj zdrknili na peto mesto

Izredno zanimanje za dvoboj strelcev Michael Jordan - Dominique Wilkins

Charlotte Hornets in Miami Heat - kdo bo ujel zogo? (telefon AP)

Najbolj zalostna vest v okviru ameriskega kosarkarskega prvenstva je prav gotovo poškodba **Drazena Petrovića**, ki je na tekmi proti Washingtonu utrpel močan udarec v koleno in bo zaradi tega miroval vsaj še en teden ali deset dni. Brez njega je ekipa **New Jersey** v dokajšnjih težavah, saj se je pred enim mesecem hudo poškodoval tudi playmaker Anderson in kaže, da letos ne bo več igral. Z odlično serijo zmag je **Boston** že prehitel Petrovićevo ekipo, ki je zdaj na petem mestu v Vzhodni konferenci in bi se v play offu srečal prav z moštvom iz Bostona.

PHOENIX N.1: Kljub

sijajnim rezultatom mostva iz New Yorka in vedno solidnemu učinku ekipe iz Chicaga, je končno prvo mesto regularnega dela prvenstva najbrž že oddano postavi **Phoenixa**, ki je že prese-gla mejo petdesetih zmag s stirim zaporednimi uspehi v tem tednu, zadnji od teh kar v gosteh na »nemogočem« igrišču Jordana in Pippena z izidom 113:109.

TAKO KAZE: Čeprav manjka do konca regularnega dela prvenstva še 12 do 15 tekem, lahko okvirno se zapisemo pare prvega izločilnega kola **play offa** v obeh konferencah, sodec po sedanjem položaju prvih osmih ekip

iz vsake skupine: New York - Orlando; Chicago - Charlotte; Cleveland - Atlanta; Boston - New Jersey ter Phoenix - Clippers; Seattle - Lakers; Houston - Utah; San Antonio - Portland.

JORDAN NA PRAVI POTI...S povprečjem 32, 6 točk na tekmo je prvo mesto na lestvici strelcev cedalje trdneje v rokah **Michaela Jordana**, ki skusa izenaciti rekord Wilta Chamberlaina, ko je sedemkrat zaporedoma osvojil lovoriko najboljšega strelca. Chicagova zvezda je lani že šestice segla po tem naslovu, letos pa jo ogroža edinole **Dominique Wilkins**, ki mu sledi s povprečjem

30, 1 točk. Za njim so **Karl Malone** (27, 7), **Chris Mullin** (25, 9), **Charles Barkley** in **Akeem Olajuwon** (25, 5), **Patrick Ewing** (24, 3), **Shaquille O'Neal** (23, 7), **David Robinson** (23, 5) in **Drazen Petrović** (23, 2).

NAJ... EKIPNO: **Phoenix** Suns gradijo lastne zmage z najboljšim napadom (114, 5 točk na tekmo), v obrambi pa je moc **New Yorka** (sami 95, 8 prejetih kosev na tekmo - le se **Chicago** in **Houston** prejemajo manj kot sto točk na tekmo). Pri skokih so najboljši kosar kar **New Jersey**, pri **Milwaukee** pa zapravijo najvišje število zog (18, 5 na tekmo). Pri metu na kos so najbolj natančni igralci **Clevelanda** (50, 1%), branilci **New Yorka** pa najbolje ovirajo met nasprotnikom, ki zadevajo le s 43% realizacije.

HUDE KAZNI: Sramoten pretep na tekmi **Phoenix - New York**, v katerega se je zapletlo kar 21 od 24 prisotnih kosarkarjev, je seveda obravnavala disciplinska komisija, ki je Anthonyja kaznovala s petimi tekami izključitve. Prepoved igranja vsak po dve tekmi je doletela tudi začetnika prepira **Rivera** in **Johnsona**, celotna denarna kazen pa je znasala kar 160 tisoč dolarjev.

TOP SCORER: Najuspešnejši strelci na zadnjih tekмах so bili **Wilkins** (Atl) 48, 38 in 37, **Jordan** (Chi) 43 in 34, **Thomas** (Det) 40, **C. Robinson** (Por) 39, **Person** (Min) 37, **Manning** (Clt) 36, **Porter** (Por) 36, **Lewis** (Boston) 36, **Long** (Mia) 35 ter **Barkley** (Phi) 35,

33 in 31.
VZH. KONFERENCA
Atlantic division:
New York 48-20; Boston 41-28; New Jersey 41-29; Orlando 33-34; Miami 31-37; Philadelphia 21-47; Washington 20-48.

Central division:
Chicago 48-21; Cleveland 43-25; Atlanta 37-32; Charlotte 35-35; Indiana 33-34; Detroit 31-37; Milwaukee 26-43.

ZAH. KONFERENCA
Midwest division:
Houston 44-25; San Antonio 43-25; Utah 40-30; Denver 29-40; Minnesota 17-51; Dallas 7-61.

Pacific division:
Phoenix 53-15; Seattle 47-23; Portland 41-26; LA Lakers 33-34; LA Clippers 34-36; Golden State 28-41; Sacramento 21-47.

KOŠARKA / PLAY OFF V ITALIJI

Drevi Scavolini močno tvega

Igral bo proti Bialeltiju, ki ga je na prvi tekmi že premagal

MILAN - Eden najbolj prestižnih italijanskih kosarkarskih klubov, Scavolini iz Pesara, bi se lahko že drevi po drugi tekmi osmine finala poslovil od play-offa in tako predčasno sklenil svojo sezono. Veliko presenečenje torkovih prvih tekem osmine finala je gotovo poraz Buccijeve ekipe doma proti Bialeltiju iz Montecatinija, za katerega sta odlično igrala predvsem najboljši strellec lige Boni (33 točk) in American McNealy (29). Gostitelji so sicer imeli prave smole, saj se je poškodoval Carlton Myers (njegov drevišnji nastop je vprašljiv), to pa ni opravičilo za gladek

poraz Na drugih treh srečanjih je zmaga sla domaćim ekipam. Panasonic iz Reggio Calabria je z odličnim Volkovom (25 točk) in Bullaro (27) zanesljivo odpravil Sidis iz Reggio Emilie (Mitchell 36 točk). Kalabrezi bi se lahko že danes iznebili svojih tekmecev, saj so tudi drevi v Reggio Emilii favoriti. Medtem ko je Kleenex suvereno »pospravil« z Bakerjem (Tabak 12 točk), se je moral Clear v Cantuju posteno potruditi, da je strl odpor Glaxa iz Verone.

Drevišnji spored (20.00): Sidis - Panasonic, Bialetti - Scavolini, Baker - Kleenex, Glaxo - Clear.

AFERA / SPOREN VZPON NA LOTSE

Česnov podvig, Grošljevi posnetki

LJUBLJANA - Pri brskanju po starih revijah se odkrije marsikaj. Teh odkritij mnogokrat ne moremo več praktično uporabiti, to, kar je znani slovenski alpinist Viki Grošelj nedavno tega odkril v skoraj tri leta stari številki francoske alpinistične revije Vertical, pa je prava senzacija.

Grošelj je pred dnevi, 28. marca, obvestil Planinsko zvezo Slovenije, da je neki drug slovenski alpinist in tako rekoč narodni junak, Tomo Cesen, v omenjeni reviji dokazal za svoj vzpon na himalajsko-gosemističsaka Lotse podkrepil z njegovimi (Grošljevi) posnetki. Naslednji dan so nerodni do-

godek že premlevali na seji predsedstva PZS in sporočilo Vikija Grošlja ocenili kot »odkritje neetičnega dejanja v alpinizmu«. Ker je vzpon na Lotse eden od mejnikov svetovnega alpinizma, piše v uradnem sporočilu PZS, ki ga je podpisal njen predsednik Andrej Brvar, je Grošljevo odkritje prvovrstna senzacija za alpinistino in tudi drugo javnost. Na seji je predsedstvo, v skladu s statutom PZS, imenovalo komisijo, ki naj ugotovi resnico, razisce okoliščine, v katerih je do očitane dejanja prišlo, in posledice, ki jih lahko povzroci. Vse do sklepnega poročila, s katerim bo seznanjena

tudi javnost, bo komisija delovala tajno.

Do takrat bo pri Planinski zvezi Slovenije shranjeno tudi Grošljevo pismo. Dve strani njegovega opisa dogodkov so javna občila sicer prešla, vendar očitno tako, da ju je skrivnostni M. N., potem ko so pri PZS nanju že pritiskali svoj zig z oznako »dospe-lo«, na svojo roko razmnožil in poslal uredništvu. PZS nas je zato prosila, naj tega dokumenta ne objavimo, saj resničnost njegove vsebine ni potrjena.

Včeraj napisanem odprtem pismu, ki smo ga prejeli od Toma Cesna, pa je ta razložil ozadje zaple-

ta. V članku o vseh osemit-socakih, ki ga je pripravila francoska revija Vertical, so poleg Cesna nameravali intervjuvati tudi Grošlja, ker pa je bil le-ta takrat v Rusiji, so izjavili, da bi jim zadostovali tudi njegovi diapozitivi. Cesnu jih je izročila Grošljeva žena in ta jih je pri Verticalu oddal kot Grošljevo delo. Tam naj bi nato prišlo do uredniške zmešnjave in pod Grošljevi posnetki je bilo v reviji zapisano Cesno ime. Nič tragičnega, vendar je Cesen napako, kar je tudi priznal, napravil kasneje, ko so v njegove dosežke močno podvomili nekateri Francozi. »V prvi godlji, ko so mi hoteli

vzeti vse, cemer sem posvetil 15 let svojega življenja,« piše Tomo Cesen, »sem se odločil, da grem na noz tudi sam. Ni sem rekel, da posnetka ni sta moja, ker sem ocenil, da bi se naenkrat znešel se globlje. Etično in tudi sicer to seveda ni bilo opravičljivo. Celo zelo grdo. A zaradi silnega pritiska sem pac tako reagiral.«

Toliko o posnetkih, Cesen pa ima druge dokaze o osvojitvi Lotseja. Njegov opis vrha, značilnih skalnih oblik in ostankov prejšnjih vzponov, ki ga je oddal po vrnitvi v Katmandu, se ujema z opisom Američanov Fisherja in Berga. (A. D.)

NOVICE

Zmagi Smelta in Koprčanov

V včerajšnjih polfinalnih tekmah končnice slovenskega košarkarskega prvenstva so dosegli naslednje rezultate: Marcus Miklavž - Smelt Olimpija 85:89; Slovenica Koper - Optimizem Postojna 101:87. Smelt in Koper vodita z 2:0.

Tekem z Gruzijo ne bo

CELJE - Slovenska rokometna reprezentanca bi morala 7. in 10. t. m. odigrati kvalifikacijski tekmi za EP z Gruzijo, vendar je nepričakovano prišlo do odpovedi. Evropska rokometna zveza je našo obvestila, da sta tekni preloženi na kasnejši termin, ker imajo Gruzijci težave pri nabavi letalskih vozovnic in vstopnih vizumov. Zdaj bo najbrž prišlo do sprememb tudi v domačem tekmovanju, tako da bodo povratne tekne četrtfinala končnice že 10. aprila. (Z. Z.)

Narožilenkova jemala poživila

LONDON - Generalni sekretar mednarodne atletske zveze Madzar Istvan Gyulai je sinoci v Londonu potrdil, da si je ruska svetovna rekorderka v teku na 60 m z ovirami, Ljudmila Narožilenko, na mitingu v Lievinu pomagala z nedovoljenimi poživili. Potem ko se je že med dvoranskim svetovnim prvenstvom v Torontu izvedelo, da je bil rezultat kontrole jemanja poživil za Narožilenkovo pozitiven, so pred dnevi v Parizu opravili še eno analizo, ki je potrdila prvo. Narožilenkova se bo sedaj zagovarjala pred nacionalno atletsko zvezo in sele nato bo jasno, ali ji bodo prepovedali nastopati. Grozi ji prepoved nastopanja od treh mesecev do starih let. (STA)

Mestrovic in Umanskaja

BLEJ - Peto kolo 14. mednarodnega šahovskega festivala je bilo najbolj borbeno in dramatično doslej. Zelič je izgubil prednost pred Mestrovicem, ki je sedaj s petimi točkami sam prevzel vodstvo na glavnem turnirju. Slovenski sahisti se naprej igrajo dobro: Smerak za vodilnim zaostaja za pol točke, Mohr, Mazi in Orel pa imajo točko manj in se vse možnosti, da se povzpnejo na vrh lestvice. Na turnirju sahist je vodilna Grinfeldova izgubila z Umanskajo, ki je sama prevzela vodstvo. Se naprej odlično igra slovenski sahisti Krmeljeva in Grosarjeva, ki sta z novima zmagama tik pod vrhom. Pri veteranih je v srečanju vodilnih Pinter premagal Avstrijca Schilda in sam vodi s 4, 5 točke.

Zamisel še živi

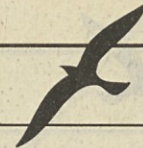
LJUBLJANA - Mednarodni organizacijski komite za pripravo kandidature za izvedbo zimskih olimpijskih iger leta 2002 na območju treh sosednjih dežel oziroma držav: Furlanije-Juljske krajine, Koroske in Republike Slovenije, je 28. marca na sestanku po končani skakalni prireditvi v Planici sklenil, da je zamisel o organizaciji se aktualna, so sporočili. Predstavniki Slovenije in Furlanije-Juljske krajine sta vodila predsednika regionalnih organizacijskih komitejev Lojze Peterle in Gioacchino Francescutto, Korosko pa je zastopal Jesein Genser. Poleg predstavnikov občin Trbiž in Jesenice, Jalna in Brudarja, je na pogovoru sodeloval tudi predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Janez Kocjancic. Medregionalni organizacijski komite je z obzaloževanjem sprejel odločitev beljanskega občinskega sveta, da se mesto Beljak ne bo več potegovalo za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2002. (STA)

Domaćini še vedno v vodstvu

EINDHOVEN - Na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu skupine B bodo v naslednjih dneh odločilne tekme med kandidati za prvo mesto. Rezultati: Velika Britanija - Bolgarija 10:0, Nizozemska - Japonska 5:3, Poljska - Bolgarija 13:2. Lestvica: Nizozemska, Velika Britanija in Poljska 8, Japonska in Danska 4, Romunija 2, Bolgarija in Kitajska 0.

Italijan Pescosolido izločen v prvem kolu

OSAKA - Italijan Pescosolido je izgubil že v 1. kolu mednarodnega teniskega turnirja v Osaki. Imel pa je pred seboj nepremostljivo oviro, saj je igral proti Američanu Jimu Courierju (st. 1 na svetu) in izgubil z 2:6, 2:6. OSTALI IZIDI 1. KOLA: Chang (ZDA) - Prinosil (Nem) 6:1, 4:6, 6:4, Stark (ZDA) - Holm (Sve) 6:1, 3:6, 6:4, Mansdorf (Izr) - Woodbridge (Avstral) 6:1, 6:4, Bates (VB) - Damm (Ces) 6:1, 7:5, Stolle (Avstral) - Kuehnlen (Nem) 3:6, 7:5, 6:3, Gilbert (ZDA) - Pridham (Kan) 3:6, 6:2, 6:4, Rusedski (Kan) - Siemerink (Niz) 6:4, 6:1, Grabb (ZDA) - Petchey (VB) 6:2, 7:6, Raoux (Fr) - Carlsen (Dan) 7:6, 6:2, Fromberg (Avstral) - Hlasek (Svi) 6:3, 6:4.

Zbirališče piranske »narkoscene« (Foto: Z. D. S./TRIO)

Premalo policistov

PIRAN - Kaj lahko dopustnik pričakuje na svojih pocitnicah na slovenski obali? Piranski izvršni svet je v torek obravnaval poročilo o varnostnih razmerah in delu organov za notranje zadeve na območju Policijske postaje Piran. V poročilu je zlasti opazno povečano število prekrškov z elementi nasilja, ki jih je bilo leta 1992 kar za 129 odstotkov več kot v letu prej. Se bolj so narasli prekrški s področja gibanja in prebivanja tujcev (1230 odstotkov), kar pa je razumljivo glede na politične spremembe, nastale v tem obdobju. Skrb zbujajo tudi rast števila prekrškov po zakonu o orožju.

Kaznivih dejanj, ki so bila v letu 1992 obravnavana na območju piranske policijske postaje, je bilo 985. Tudi tu prihaja do povečane kriminala, in sicer za 60 odstotkov,

pri čemer pa se posebno izstopa povečan mladotniški kriminal, kar za 408 odstotkov. Opazili so, da se mladoletniki celo posebej usposabljaajo za opravljanje kaznivih dejanj, hkrati pa je očitno, da je skrb za mladoletnike upadla.

Kot pišejo v poročilu, si policaji prizadevajo za stopke izvajati zakonito in korektno do občanov. Prisilna sredstva so lani uporabili le dvajsetkrat, vselej pri zagotavljanju reda in miru. Podane so bile le štiri pritožbe občanov, ki pa so bile po temeljiti analizi vse ocenjene kot neutemeljene.

Izvršni svet je ob obravnavi poročila ugotovil, da je poseben problem policije v piranski občini meja, ki locuje mirna od vojnih območij, zato podpira zahteve piranskih policajev po kadrovske okrepitvi njihove postaje. (B. V.)

IZ SODNIH DVORAN

»Show must go on!«

Sodišče : Žalitve so bile (pre) mile - Oprostilna sodba - Na »sporedu« so nove tožbe

LJUBLJANA - »Pred sodiščem sva se pac znašla Tof, ki ne bo nehal pisati o meni, in jaz, ki ga ne bom nehal tožiti, če bo s tem nadaljeval.« nam je pred izrekom sodbe ljubljanskega sodišča dejal tožnik, glasbenik Goran Sarac.

»Sodišče je nmenja, da pisanje obtoženega novinarja Toneta Fornezija sicer kaže določene znake kaznivega dejanja žalitve, vendar v tako majhnem obsegu, da predstavlja le neznatno družbeno nevarnost, zato izrekam oprostilno sodbo,« je po včerajšnjem, ne ze vem katerem, srečanju Tofa in Sarca pred sodiščem razsodila sodnica Ljubljanskega temeljnega sodišča Polona Bertonec.

Glasen novinarski vzdih-izdih olajanja se je razlegel po sodni dvorani, tožnik Goran Sarac, glasbenik in mož pevke Simone Weiss - ki je (bila) priljubljena oseba Tofovih bodic v Nedeljskem dnevniku in tudi eden izmed vzrokov večletnih mitingov obeh »strank« v sodnih dvoranah, pa je na nase vprašanje, ali se bo na sodbo sodišča pritožil, odgovoril pritrdilno.

Olajšan, a navlečen pogostih obiskov na sodišču, je Tof komentiral: »Sodišče je odločilo, kot je moralo! Vendar se se vidimo, Sarac me namreč toži naprej, pa tudi njegov oče se je spril nadme in me toži... brez veze!«

Sicer pa na kratko ponovimo zgodovino »procesa«, ki se je včeraj - vsaj zaenkrat - končal v sobi 28 ljubljanske palače pravice.

Daljšega leta 1989 je Tof v Nedelju spisal bodico, v kateri se je spril nad pevko Simono Weiss, to pa ni bilo vseh paru Weiss-Sarac in prva tožba je šla na sodišče. V poravnavi so se zmenili, da Tof ne bo več pisal o paru. Za dokaz, da z obljubo misli resno (in malo kesanja), bo Tof nakazal v dobrodelne namene - takrat se dinarsko vsoto - v vrednosti dva tisoč nemških mark. To je sicer storil, vendar ne anonimno, kot je bilo dogovorjeno. Tof je na eni od prejšnjih obravnav razložil, da je denar poslal po pošti starejšemu paru, ki je bil zrtve poplav, na nakaznici pa je seveda moral napisati ime posiljatelja, torej njega - in sledila je nova Sarceva tožba, ki je bila pravzaprav nadaljevanje prve.

V vseh letih, ko sta se Tof in Sarac srečevala na sodišču, pa je novinarja peto očitno tako srbelo, da je tu in tam izstrelil se kaksno bodico... povod za nove tožbe, ki zdaj v sodniških predalnih čakajo, da pridejo na vrsto.

Tone Fornezij misli, da so tožbe pod terorja sinov, nekdanj vsemogočnih

oficirjev nekdanje JLA, kar naj bi bil oče Gorana Sarca (ta pa trdi, da njegov oče ni bil oficir JLA), in ker je Tof ze v prejšnjem režimu pisal proti »samopašnosti JLA«, se teror, kot tako obravnavo imenuje Tof, nadaljuje. Sarac pa na nase vprašanje, zakaj toži, le skomigne z rameni in pravi, da si ne želi sodišč, želi si le miru pred novinarjem in zadoščenja za vse njegove žalitve.

Naj bo tako ali drugače, zadeva je precej zapletena, kot so pač navadno sodne zadeve, zato si bodo ljubljanski sodniki, kot kaže, se nekaj časa razbijali glave s primerom Fornezija - Sarac.

POLICIJSKI PRIMERI / UMOR

Morilec - samomorilec

Pogled skozi okno razkril ljubezensko tragedijo

RIBNICA - To, kar so v torek dopoldne sosedje 32-letne Dragice K. na Opekarski ulici videli skozi okno njenega stanovanja, jih je navedlo, da so poklicali policiste: po tleh so namreč opazili več krvavih madežev. Ribniški kriminalisti so vdrl v stanovanje in na postelji našli Dragico mrtvo, zadavljeno.

Sosedje so povedali, da je Dragica ze nekaj časa zivela s 46-letnim Braneom P., večkrat so slišali glasno prepiranje, pa tudi tepla sta se menda. Od 26. marca niso videli nobenega od njiju.

Pri pregledu stanovanja so kriminalisti odkrili ne-

kaj kosov oblacil, ki so bila prepojena s krvjo, pa tudi na tleh je bilo vse polno krvavih madežev. Pri vsem tem pa pokojna ni imela nobenih ran ali drugih poškodb na telesu.

Kriminalisti so se spravili na delo in se istega dne popoldne v bližnjih Praprovcih pri Ortneku našli osumljenega Braneeta, ki je dejanje takoj priznal. Povedal je, da je 26. marca zjutraj prijateljico zadavil, nato pa se je hotel se sam ubiti. Na obeh rokah si je večkrat poskušal prerezati žile, potem pa se je se nekajkrat hotel obesiti, a mu je na koncu zmanjkalo poguma. (V. K.)

Streljal, ker sta baje kradla zelenjavo

LAHOVCE - Sorodstveni in sosedski spori so v večini primerov botrovali umorom in poskusom umorov, ki so se zadnje čase zgodili v Kranju in njegovi okolici. Tudi tokrat je bil razlog za streljanje v Lahovcah podoben. V torek se je okrog 17.30 ure 50-letni domačin Janez R. z motornim kolesom peljal proti domu. Blizu svoje hiše je odgovoril sosedu Marinko V. in ji očital, da krade zelenjavo z njegovega vrta. Medtem se jima je pridružil tudi Marinkin mož Janez in nenadoma je Janez R. iz sukajnica potegnil pistolo ter ustrelil proti Kamniku. Zadel jo je v sredo čela, nato je stekel za njenim mozem, ki je pobegnil, in se skril v hišo. Janez R. je po streljanju z motorjem pobegnil proti Kamniku, kjer so ga tamkajšnji policisti čez eno uro aretirali in spravili na varno. Hudo ranjeno Marinko V. so prepeljali v Klinični center. (V. B.)

Punčka je prevrnila plug

PTUJ - Torkova popoldanska igra na dvorišču se je nesrečno končala za skoraj triletno punčko. Pri igri se je razposajeno obesila na ogrodje dvobrazdnega pluga, ki pa se je zaradi njene teže prevrnil tako nesrečno, da je dekletce padlo na hrbet, ogrodje pluga pa na njen prsni kos. Takoj je bila mrtva.

S palico nad roparja

KRSKO - Skozi nezaklenjena vrata hiše v Senovem sta v torek zjutraj okoli 7. ure planila zamaskirana in z avtomatsko puško oborožena moska. Z orožjem sta grozila stanovalcem in skušala zvezati lastnika hiše, ki je z zeno se ležal v postelji. 72-letni gospodar je nekako dosegel svojo palico in napadalca s tepežem izgnal iz hiše - zaklenil vrata in se vrnil v posteljo. Z močnim udarcem v vrata sta se ze čez nekaj minut v hišo vrnila nasilneza, starec pa s palico spet po njiju. Vnel se je boj, v katerem jo je junaki starec skupil po glavi in roki; na klic enega izmed stanovalcev hiše, naj gre gospodinja vendarle ze po pistolo, pa sta roparja potem le pobegnili. Nekaj denarja - 160.000 tolarjev sta vseeno uspela pred tem najti in vzeti s sabo. Ze čez dobro uro so obvesčeni policisti v bližini prišli 25- in 28-letnega fanta iz Srbije. Zasegli so jima tudi avtomatsko in malokalibrsko puško, ki sta ju fanta ukradla malo pred tem iz neke prazne stanovanjske hiše v bližnjem naselju. (V. K.)

Ne mara avtomobilov?

MURSKA SOBOTA - Morda so - zanj - predragi avtomobili spodbudili neznanca, da se je v noči na torek z ostrim predmetom znesel nad drago pločevino. Z njim je namreč poskodoval deset novih avtomobilov, ki so, namenjeni za prodajo, stali pred zasebno prodajalno avtomobilov v Industrijski ulici. Skode je za skoraj 1,5 milijona tolarjev; seveda »praskaca« pomurski kriminalisti pridno isčejo. (V. K.)

JUTRI

2. aprila

Razpad antičnega veslesistema, rimskega imperija, je povzročil, da so se posamezne entitete znotraj tega sistema - se zlasti pa na robu - znašle v povsem nepredvidljivi situaciji. V desetletjih počasne destrukcije so se nakopile anomalije, družbene napetosti, krivice in zmeda, ki so jo se najbolj znali izkoristiti lokalni oblastniki. Temu notranjemu razsulu so se pridružili se vdori opogumljenih, do večer obvladovanih in hinavsko opreznih barbarskih sedov od blizu in daleč. Ti pri svojem naklepanju niso trčili ob homogen odpor. Malo je bilo namreč latinskih uradnikov, ki bi se identificirali z Rimom. Ko jim oblast rimskega cesarja ni več zagotavljala varnosti so se pač morali zanesti samo nase in so skrbeli le za svojo korist.

V teh viharinih časih se je 2. aprila leta 742 rodil clovek, ki je bil sposoben zaokreniti tok zgodovine. To je bil Karel Veliki, nepisani Frank, ki pa je bil poln duha in je znal urediti evropske zadeve na pogorišču imperija. Tisto, kar je ustvaril, je bilo na moč podobno današnji združeni Evropi, s tem da so imele posamezne dežele različno stopnjo samostojnosti. Karantanija, slovenska kneževina, ki so jo v času Rima imenovali Norik, je imela popolno samostojnost. Za karantanske državljanje je povsod po Evropi veljalo karantansko pravo. Karantanija tudi ni bila dolžna sodelovati v Karlovi vojaskih podjetjih. Za prostovoljno pomoč pa je bila deležna posebne zahvale.

AVTOMOBILIZEM

Najmanjši avto s štirimi vrati

MARKO LENASSI

Kar nekako smo se ze navadili, da nas v zadnjem času Mazdini modeli presenecajo s svojo obliko. Enim so modeli japonskih konstruktorjev vseh, drugim se zdijo celo grdi, prav vsi pa morajo priznati, da so Mazdini avtomobili razpoznavni ze od daleč.

Tudi najmanjši model 121 je takšen. Pravzaprav so oblikovalci uporabili trik in le skrajšali model 626. S tem so ubili dve muhi na en mah: ni jim bilo treba pripravljati popolnoma novega modela in ohranili so ekstravagantnost oblike. Nasploh moramo priznati, da si avtomobili postajajo vse bolj podobni, tako da majhna mazda prav izstopa iz palete mestnih avtomobilov.

Trend avtomobilске industrije pa gre prav v smer majhnih mestnih avtomobilov. Ze na lanskolnetnem pariskem salonu je bilo predstavljenih kar nekaj takšnih modelov in Nissanova micra je bila lani evropski avtomobil leta. Letos bosta za najboljši avtomobil leta v konkurenci vsaj dva: Renaultov twingo in Opelova corsa. Prav v razred corse sodi najmanjši Mazdin model.

Drugace pa 121 ni nič posebnega. Prijetna in presenetljivo velika notranjost zadovolji tudi bolj zahtevnega lastnika. Ta avtomobil je namenjen predvsem ženskam in tega niti noče niti ne poskusa skriti. Notranjost so zato opremili z živopisnimi barvami, ki so bile vseh mnogim predstavnicam lepšega spola.

Ste se sploh kdaj vprašali, koliko žensk bi kupilo avtomobil samo zaradi barve. Ne? Kar vprašajte jih, pa boste videli. Tudi vse drugo je namenjeno nežnim ženskim rokam in nogam. Volanski obroč sicer ni servo ojačan, je pa prestavljanje prav lahkotno. Nekajkrat sem celo mislil, da nisem dovolj daleč povlekel menjalne ročice, tako mehko so sedli zobniki. Le peta prestava je nekoliko prevec

odmaknjena proti sovoznikovem sedezu. Pa tudi to ne moti prevec, saj v mestu le redko lahko vozimo tako hitro. Model 121 pa ni namenjen samo mestni voznji. 1,3-litrski motor je dovolj mocan, da malo čebelico pozene do hitrosti 150 km/h. Res pa je, da pri tej hitrosti postane nekoliko nestabilna. (Za vse tiste, ki tega ne veste, omejitev hitrosti je tudi na avtocesti 120 km/h.) Tudi pospeski so zadovoljivi ali bolj receno odlični. Razumeti je sicer treba, da to ni dirkak, vendar 11 sekund, kolikor porabi, da pospesi od 0 do 100 km/h, ni slabo. 105 Nm navora pri limuzinski tihih 3700 obratih zadostuje za mestno gneto. Skratka, 16-ventilski motor je zelo soliden Mazdin izdelek, cesar pa smo tako ali pa tako ze vajeni.

Najbolj pa pri klobučku preseneča - v pozitivnem pomenu - prostorna notranjost. Ze sedi se v tem avtomobilu bolje, kot bi si clovek, ko vidi avtomobil od zunaj, lahko mislil. Ta mazda je ena redkih, ki je tudi dovolj visoka, da glave nimas prav pod

streho. Prednja sedeža je mogoče namestiti precej nazaj, tako da lahko tudi nekoliko višji vozniki udobno stegnijo noge proti pedalom. Res pa je, da pri tem zmanjka prostora na zadnji klopi, saj toliko prostora spet ni. Japonci so se pri tem modelu odločili za limuzinsko različico karoserije. Tako je to najmanjši avtomobil s štirimi vrati na svetu. To pomeni, da je vstop na zadnjo klop izredno lahek in da je prtljajni prostor - ki je zal bolj majhen, a postopno povečljiv - locen od potniškega prostora. Prtljago težko nalozimo, ker so vrata relativno majhna. Morda bi bilo vseeno bolje, če bi se odločili za kombi limuzino.

Simpatičen in moderen mestni avtomobilček z veliko prihodnostjo, brez dvoma. In to, da je oblika ekstravagantna, niti ne moti. Ko se je navadis, lahko postane vsaj simpatična, če ze ne lepa. Na avstrijskih cestah jih je ze veliko in menim, da jih bo tudi pri nas kar precej, saj je cena za to, kar vam avtomobilček ponuja, zelo ugodna.

FILATELIJA

Žigi modrih čelad

MITJA JANCAR

Le malokdo v Sloveniji ve, da imajo modre čelade na Balkanu svojo pošto, ki bo v postni zgodovini prav gotovo imela posebno poglavje.

Tako kot je pisana sestava modrih čelad, so različne tudi njihove poštne usluge. Zanimajo kar s krovno organizacijo. Njen uradni naziv je UNBPO - United Nations Base Post Office, skrbi pa za brezplačne poštne storitve za pripadnike modrih čelad. Operativni poštni center je v Franciji.

V Zagrebu uporabljajo dva žiga, ki se razlikujeta samo po dimenzijah, medtem ko Kanadčani v Sarajevu uporabljajo se tretjega - dvojezičnega. Vse tri žige predstavljamo na spodnji sliki.

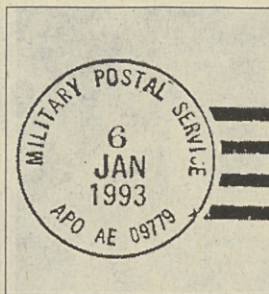
Poleg krovne organizacije imajo svoje vojaške poštne urade tudi nekatere države. Tako ima Francija kar sedem poštних uradov: Zagreb - letališče (BPM 651), Pancevo (BPM 652), Za-

greb (BPM 653), Gracac (BPM 654), Sarajevo (-BPM 655), Velika Kladusa (BPM 656) in Split (BPM 657). Njihov naslov je S.P. 71000 08700 Armees.

Kanada ima urad v Daruvanju. Naziv pošte je CFPO 5004, njen naslov pa je Belleville, Ontario KOK 3RO Canada.

Nizozemci vso pošto iz Hrvaske in BiH odpremljajo v Utrecht v NAPU 45 (Netherland Army Post Office). Razen urada v Utrechtu ima Nizozemska se urade na zagrebškem letališču (NAPU 90), v Zagrebu (NAPU 91) in v Busovaci (NAPU 92), njihov naslov pa je 3509 VP Utrecht.

Kljub temu da brezplačne usluge veljajo samo za pošiljke, namenjene na Nizozemsko, ta poštni urad s svojim rdecim strojnimi žigom opremi in potem odposlje pošto na katerikoli naslov. Nizozemci ugodijo celo filatelilstom, vendar ti lahko odposljejo največ dve pismi!!! Pismi, frankirani z 0,90 nizozemskega gulda, lahko

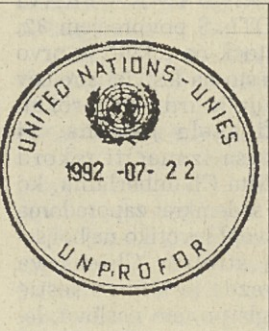
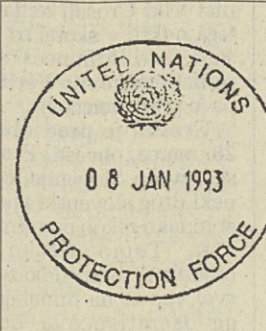

Žig ameriškega poštnege urada na zagrebškem letališču.

posljete na naslov: Cpl A.de Krey, 1(N1) Sign Bn, Napo 90 - Det. 110, 3509 VP Utrecht, Nizozemska. Vso srečo.

Angleski vojaki imajo tri poštne urade v Pancevu (BFPO 543), Zagrebu (BFPO 544) in Gracacu (BFPO 545), na razpolago pa imajo poseben aerogram, Forces Air Letter. Naslov pošte: Fieldpostmaster, BFPO 541 (ali katera druga številka), London.

Tudi Združene države Amerike imajo svoj urad na zagrebškem letališču. Upravlja ga 7025 Air Postal Squadron. Uporabljajo strojni žig z napisom APO AE 09779 Military Postal Service.

Žigi krovne poštne organizacije UNPROFOR-ja

JEDILNIK

SLAVKO ADAMIJE

skrknjeno jajce s paradiznikovom omako
svinjska pečenka s kislim zeljem
slan krompir
rabarbarina smetanova krema

Svinjska pečenka s kislim zeljem

SESTAVINE:
1 kg svinjskega hrbita brez kosti, s kožo, sol, poper, 3 čebule, sopek jusne zelenjave, lovorjev list, 10 - 15 klinčkov, 375 g pora, 850 g kislega zelja, 1/4 l zelenjavni instant juhe, scepce sladkorja, 250 g jabolk, 2 žlici moke, grobo mleti poper
CAS PRIPRAVE: 120 minut

Kožo z nožem zarezemo po dolgem in po čez. Meso solimo in popramo in ga s kožo navzdol položimo v pekač. Zalijemo z 1/8 l vode in pri 200°C pečemo približno 2 uri. Čebulo očistimo in razrežemo na četrtine. Očistimo jušno zelenjavo in jo na grobo sesekljamo. Po 30 minutah pečenja dodamo meso. Lovorjeve liste nalomimo in kožo pretaknemo s klinčki in lovorjevimi listi. Naprej pečemo in po potrebi zalivamo. Por očistimo in narezemo na tanke kolobarje. Preostalo čebulo sesekljamo in poprazimo na maslo. Dodamo por in kisllo zelje in kratko podušimo. Zalijemo z zelenjavno juho, popramo in sladkamo. Pokrito počasi dušimo 30 minut. Jabolka operemo, odstranimo pečke in jih narezemo na krahle. 10 minut pred koncem kuhanja jih dodamo zelju, skupaj z lovorjevimi listi. Pečenko vzamemo iz pekača in jo za nekaj minut pustimo pokrito, da oddahne. Omako precedimo in nato pokuhamo. Moko gladko zmesamo z vodo, vmesamo v omako in dobro prevremo. Omako in zelje po potrebi se začnimo. Pečenko ponudimo s kislim zeljem - se prej pa vse potresemo z grobo mletim poprom. Dekoriramo lahko z lovorjevimi listi in dušenimi jabolčnimi rezinami.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČIĆ PREĐAN

spageti s paradiznikovim sokom in parmezanom
pečeno pšenično meso
zeleni solata
jogurtova polivka z jabolčnim sokom

Jogurtova polivka

SESTAVINE: 2 dl jogurta, 1 dl jabolčnega soka, kardamom ali pimet, ingver, nekaj listov jabolčne mete

Jogurt in jabolčni sok gladko zmesamo, začnimo z mletim kardamomom in ingverjem ter dodamo nekaj sesekljanih listov jabolčne mete.

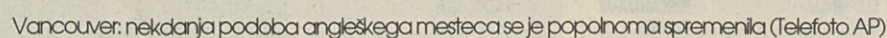
NOVICE

Mesto, ki je nekdaj spominjalo na Anglijo, se je z dotokom azijskih priseljencev popolnoma spremenilo - Gradbena dejavnost, velike investicije, oči uprte predvsem na Tihi ocean

November 1974 - V Vladivostoku sta Gerald Ford in Brežnjev postavila te-

V petih naslednjih srečanjih med Bushem in Gorbacovom vse do zadnjega v oktobru 1991 je strnjena vsa najnovejša zgodovina s padcem berlinskega zidu, koncem hladne vojne in razpadom SZ.

vru gradbena dejavnost v polnem razcvetu, prav v času, ko je gradbeništvo v drugih predelih Kanade v velikem zastoju ali skoraj ohromljeno. Kapital za gradnjo teh

letom 1986 in 1991 kar 58 odstotkov iz Azije, 25 odstotkov pa iz Evrope. Po državah je na prvem mestu prav Hong Kong,

Množična prisotnost Azijcev je vplivala tudi na demografski razvoj Britanske Kolumbije, kjer je prirastek prebi-

Sicer pa obstajajo tudi zunanji znaki azijske prisotnosti. Tako je kanadski premier Brian Mulroney leta 1988 z uradnega predstavnika - guvernerja angleske kraljice imenoval Davidada See-Chai Lama, po rodilu iz Hong Konga. Ministrski predsednik Britanske Kolumbije Mike Harcourt pa je lansko leto, takoj po izvolitvi, opravil svoj prvi obisk v tujino prav v Hong Kong. (AFP)

BRUSELJ - Čez nekaj več kot deset let bo promena popolnoma paraliziral Bruselj, ce ne bodo takoj sprejeli primerne ukrepe. To je navedel v intervjuju za frankofonski Le Soir bruseljski odbornik za promet Jean-Louis Theys. Po njegovih izjavah bodo avtomobilisti leta 2005 potrebovali tudi podgreda, da se bodo iz predmestij prebili do središča Bruslja. Danes je to uresničljivo že v 27 minutah. Theys zato zahteva, da se že sedaj okrepi javne prevoze in da se postopoma uvede prometne omejitve.

Zračni posnetek kmetije v Hanging Rocku, kjer se je rojica zločincev zabarikadirala

Trojica se je že dalj časa klatila po Avstraliji. V začetku meseca so v Queenslandu ubila in oropala nekega turista. V nedeljo neko 14-letno dekle, v torek pa še dve osebi.

NEW YORK - Nobene nagrade za Mio Farrow in Woodyja Allena v hollywoodski »noci zvezd«, toda scenarij njune sentimentalne in sodne »grozljivke« bi nedvomno veljal prihodnjega Oskarja za norost. V dvorani »ring« vrhovnega sodišča v Manhattanu se sodno gradivo namreč se kar naprej kopice: igralka trenutno obtožuje režiserja, da ji je predlagal neke vrste ljubezenski trikotnik s posvojenjo hčerko Soon Yi; psihiologinja 5-letnega Satchela, parovega edinega naravnega otroka, opozarja na razburljiv te telefonske razgovore, v katerih je Mia grozila, da bo Allena »ubila in mu izkopal oči«.

Woodyjevi odvjetnici pa streljajo na Mio s priseganjem, da je igralka med svojim dolgim pričevanjem »vsaj dva setrkat lagalak«.

Zbirka izpovedi pred sodnikom Elliotom Wilkom je tako skoraj neizcrpna. Preden je včeraj po treh dneh zaslišanja zapustila pričevalno klop, je na primer igralka poskrbela se za zadnji napad na bivšega življenjskega tovarisa, ki ga je opisala kot popolnoma neobčutljivo osebo: »Ko sem odkrila njegovo razmerje s Soon Yi, mi je Woody dejal, da jo je hotel poročiti. Odgovorila sem mu, naj si jo vzame in odide, on pa mi je odvrnil, da ni res, kar je pravkar dejal in da ljubi samo mene.«

»Moralni vidik vse zadeve,« je dodala Mia Farrow, »ga ni niti najmanj skrbel. Sel je celo tako dalec, da je trdil, kako je seks pomagal Soon Yi in ji vlil zaupanje in da bi bilo to zgodbo treba izrabiti za poglobitev najinega razmerja.« Po koncu Minniga pričevanja odvetnik Abramowitz ni rabil zmernih izrazov: »Rekel bi, da se je izkazala za odlično igralko: ostala je zvesta svoji verziji dejstev, toda vsaj dvajsetkrat je grobo lagala. Da bi izkrivila resnico v svoj prid, je pripravljena na vse, toda druge price, ki jih bomo poklicali, jo bodo postavile na laž.«

Na kontroofenzivo ni bilo treba čakati. Psiho-

loginja Susan Coates, ki je zdravila malega Sat-chela in ki jo je bila Mia odslovlila konec lanskega leta, je sodnikom posredovala zelo vznemirljiv identikit igralke: histerična, nestabilna, hipermascevalna in potencialno nasilna.

»Woodyja sem posvarila,« je izjavila, »naj ne hodi več v hišo v Connecticut, ker je bil polozaj res zelo nevaren. V več pogovorih z menoj ga je namrec Mia označila kot Satana ali Zlo in grozila, da ga bo ubila. Po moji presoji je bila Woodyjeva varnost ogrožena.« Psihologinja je vsekakor priznala, da Allen ni do konca doumel posledic svojega razmerja s Soon Yi, vendar je režiserja branila

pred obtožbo, da je spolno nadlegoval maloletno Dylana: »Njegov odnos s dekleto je bil neprimeren, ni intenziven in je težko izključevanju ostalega dela družine, vendar ni imel spolnih obrisov. V teku moje terapije se je njegovo obnašanje normaliziralo.«

Susan Coates je pričala tudi o telefonskem pogovoru, med katerim ji je Mia Farrow sporočila, da se je Dylan pritoževala, čes da je bila zlorabljena. »Gledala na poprejsne razgovore med katerimi je bila vsa iz sebe,« je zaključila psihologinja, »je bila igralka čudno mirna. Moja dolžnost je bila da sem Woodyja opozorila, kaj ga čaka: obtožba je pretrpela.«

PRIPRAVLJA: SILVO KOVAC

9. privrženec deizma, 6. ladijski klic na pomoč, 9. privrženec krščanske ločine, ki pričakuje ponoven, skorajšen Kristusov prihod in njegovo točnoletno vladlo, 11. travniška zdravilna rastlina, 12. državna blagajna v starem Rimu, 13. naelektrnen materialni delec, 14. trenutno stanje podnebja v nekem kraju, 15. začetenici slovenske pesnice Novy, 16. ime slovenskega hokejskega reprezentanta Juga, 17. začetenici slovenskega politika, Tav. carjeva sodobnika Hribarja, 18. hrvska reka, pritok Kolpe pri Sisku, 20. sivanka, 22. nordijska boginja, gospodarica morij, 23. zgodovinsko mestece pri Zadru, 24. kdor pride na obisk, 25. ime slovenskega hokejista Lesnjaka, 27. katica Republike Slovenije, 28. pritok Rena iz Avstrije, 30. avtomobilska oznaka Splita, 31. grški mitološki kralj v Mikenah, Pelopov sin, 33. slovenska pesnica (Majda), 34. ime igralca Muzaferije (iz kr miza), 35. ime ubitega svedskega politika Palmeja, 36.

Napvicono: 1. poklon, 2. ime in primek francoskega dramatika, avtorja drame *Cyrano de Bergerac*, rojen na danasnaj dan leta 1868, 3. ime slovenskega pisatelja Cankarja, 4. sanje, 5. avtomobilska oznaka Tunizije, 6. nekdanji naziv francoskih kraljev, 7. skupna oznaka za snovi, ki scitijo pred toploto, mrazom in hrupom (dve besedi), 8. gornji zaključek poslopja, 10. končni sistem kekega komunikacijskega sklopa, 14. avtomobilska oznaka Voitsberga v Avstriji, 16. denarni delez, ki priteka komu od lastnine ali soudelezbe, 19. etiopski knez, 21. špansko mosko ime, 24. ime italijanske Nobelovke za književnost Deled-d, 26. ime vec srbskih vladarjev, 29. avtomobilska oznaka Ljubljane, 32. italijanski kosarkar (Antonnello), 33. zagozda, 35. ime ceskega ekonomista Sika, 37. kratica za kosarkarski klub.

RESITET
Vodarovno: deist, SOS, adventist, rman, erar, ion, vreme, LN, Tom, IH, Odra, igla, Ran, Nin, gost, Ales, RS, Ill, ST, Atrej, Kne, Zaim, Olof, invektivu, Ada, Kanin

6
5
4
3
2
1

a b c d e f g h

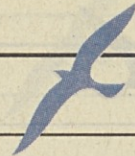
Estonski vlemojster Keres - »večno drugi« - je imel v svojih partijah prefinjen cut za pozicijsko nadigravanje nasprotnika.

V zgornji partiji je crni, ki je na potezi, s skritim manevrom figur se stopnjeval napad na belo rokado in zmagal. Za enkratno rešitev naloge se velja potruditi!

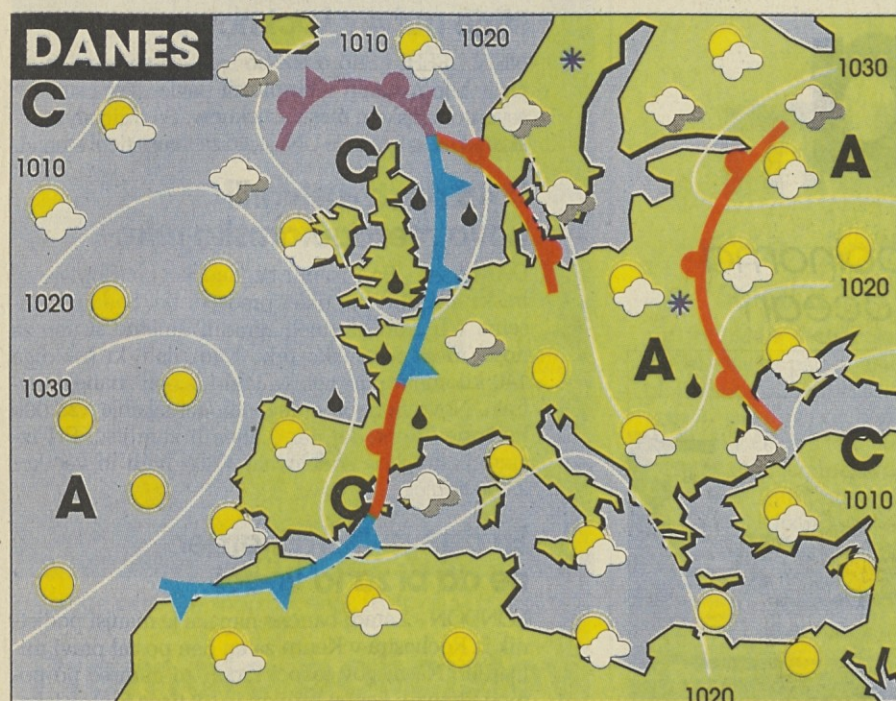
Tocka f7 v črnem taboru je pod udarom belih figur, vendar pa črni grozi s Sd2 napasti ključne bele figure. Beli, ki je na potezi, z nepričakovanim udarom znova poslabša pozicijo črnega in popelje svoje figure do zmagovitega položaja.

Aljehin najprej s šahom trdnjave na osmi vrsti 1.Te8+ iz obrambnih nalog izloči črnega skakaca. 1...Sf8. Nato pa s skokom skakaca 2.Sh6+ iz obrambe osme vrste izloči še dno 2...Dh6. /2...Kh8 3.Tf8 mat. V partiji sledi odločilna zrtev trdnjave 3.Tf8+!! Kf8: 4.Dd8 mat!

Mnogi sahisti bi v nastali končnici brez razmišljanja odigrali potezo 1.h7? in se po 1...Tf6+! moral zadovoljiti z remijem. Toda beli se je izognil vsem pastem in odigral 1.Tg5+! Kg5. Na 1...Kh7: 2.Tf5! Beli poze v tek se drugega kmeta 2.h7 Te1+ 3.Kd6 Td1+ 4.Ke7 Te1+ 5.Kf8 Beli kralj najde zatočišče na osmi vrsti in poveže zatočnice 5...Th1 6.Kg8 in črni se vda!

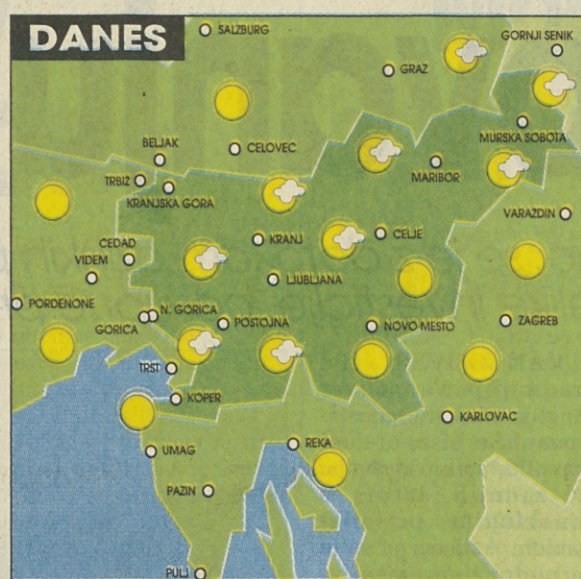
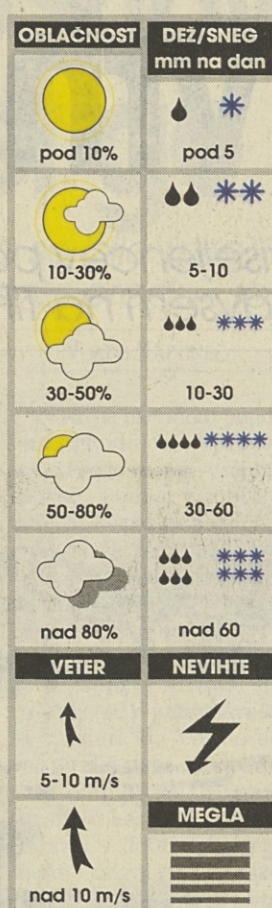
EVROPA /NA ZAHODU DEŽ, DRUGOD SUHO

Nad Britanskim otokom je plitvo ciklonsko območje, oslavljeni frontalni val bo dosegel zahodno Evropo. Nad Skandinavijo in vzhodno Evropo bo območje visokega zračnega pritiska. S sibirskimi severozahodnimi vetrovi bo pritekal nad naše kraje malo toplejši zrak.

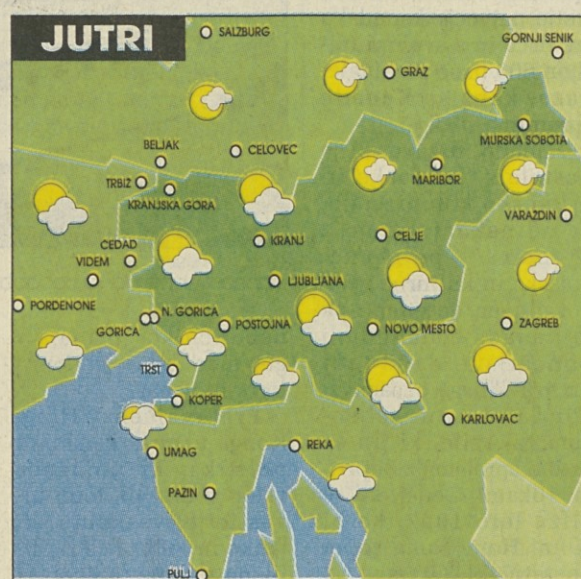

ALPE JADRAN /PRECEJ JASNO IN TOPLO

Slovenija: Precej jasno bo. Najvišje dnevne temperature bodo od 11 do 16 stopinj Celzija.

Soslednje pokrajine: Tudi v sosednjih pokrajinah bo sončno in čez dan se malo topleje.

V Sloveniji: V zahodnih in južnih krajih se bo v petek zmerno pooblačilo, drugod bo sončno.

Obe: V soboto bo sončno in hladneje.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na m³ zraka:

Ljubljana	39
Maribor	84
Celje	101
Trbovlje	117
Hrastnik	116
Zagorje	90
Sostanj	116

Kritična 24-urna koncentracija SO₂ je 375 mikrogramov na m³ zraka.

STANJE VODA

Visina vode v cm ob 7. uri:

Mura, G. Radgona: 113,
Drava HE Dravograd: 135,
Sava Radovljica: 33,
Sava Radece: 105,
Sava HE Mavčice: —,
Sora Suha: —,
Ljubljana Moste: 57,
Savinja Lasko: 90,
Krka Podbočje: 89,
Kolpa Radenci: 92.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo danes vzšlo ob 06.42 in zšlo ob 19.31. Dan bo dolg 12 ur in 49 minut. Luna bo vzšla ob 13.07 in zšla 03.19.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.57 najvišje 13 cm, ob 11.45 najnižje -32 cm, ob 18.43 najvišje 30 cm.

Jutri: ob 0.48 najnižje -15 cm, ob 6.18 najvišje 21 cm, ob 12.36 najnižje -39 cm, ob 19.14 najvišje 40 cm.

SETVENI KOLEDAR

Luna je v znamenju leva, element ogenj. Dan je primeren za sajenje in nego sadnega drevja ter zelenjave z nadzemnimi plodovi, kot je cvetaca, brokoli, grah, leca in zelje.

V VEDNOST

Vpliv vremena na ljudi

TANJA ČEČNAR

Blazilni učinki podnebja so največkrat navzoči v sredogorju. Pri nas je to območje med 400 in 1200 metri nadmorske višine. Poleg nadmorske višine vplivajo na pogostost in trajanje blazilnih učinkov podnebja tudi orografske značilnosti (npr. izpostavljenost kraja glede na prevladujoče smeri vetra, rečne doline, kotline, orientacija in nagib pobočij idr.). Prav zaradi razgibanosti reliefa je razpon mikroklimatskih razmer v sredogorju zelo širok in nudi pester izbor, ki omogoča, da se z ustrezno izbiro izognemo nezazelenim učinkom ob posameznih vremenskih situacijah.

V sredogorju srečamo obtežilne vplive klime pozimi, ko se v jasnih nočeh s sibirskimi

splošnimi vetrovi v kotline in rečne doline steka ohlajen zrak. Kadarkoli se v takem jezeru hladnega zraka pojavi se megla in se poveča onesnaženost zraka, postanejo razmere zelo neugodne. Če je le mogoče, se v takih primerih umaknemo na višje ležeče predele, nad zgornjo mejo temperature inverzije.

Na vetru izpostavljenih legah, kot so vrhovi in prelazi, se pogosto pojavljajo tudi dražilni elementi podnebja.

Gozdovi ponujajo se posebej ugodne mikroklimatske razmere, saj nas varujejo pred vetrom, neposrednim sončnim obsevanjem in padavinami. Ugodno učinkujejo tudi zmanjšana temperatura nihanja in navzočnost eteričnih olj v gozdovih.

TEMPERATURE ALPE JADRAN	TEMPERATURE PO EVROPI
včeraj ob 8. in ob 14. uri	včeraj ob 2. in ob 14. uri
LJUBLJANA	-1/11
TRST	-1/12
CELOVEC	0/10
BRNIK	-3/11
MARIBOR	0/12
CELJE	-4/12
NOVO MESTO	-3/13
NOVA GORICA	-2/11
MUR. SOBOTA	-3/12
PORTOROŽ	-1/10
POSTOJNA	-7/8
ILIRSKA BISTRICA	-5/10
KOČEVJE	-5/11
CRNOMELJ	-4/14
SLOV. GRADEC	-3/10
BOVEC	-1/10
RATECE	-7/9
VOGL	-5/4
KREDARICA	-10/6
VIDEM	10/-
GRADAC	10/-
MONOSTER	10/-
ZAGREB	12/-
REKA	11/-

SNEŽNE RAZMERE	CESTE PO SLOVENIJI
SLOVENIJA	
Kope	-/-
Trst	-/-
Vite	-/-
Lantovž	-/-
Stari vrh	-/-
Rogla	30/40
Kanin	-7/0
Cerkno	-/-
Sariska planina	-/-
Vogel	-/-
Kabla	-/-
Maribor	20/40
Pohorje	20/30
Kranjska gora	-/-
Pokljuka	-7/20
Rog - Črna gora	-/-
Phine	-/-
Jezersko	-/-
Uovka	-/-
Krvavec	-/-
Cmilj	-/-

Horoskop

piše

Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4 : Aktivno družabno življenje vam lahko v tem obdobju odpre številna vrata. Znanstva, ki jih boste sklepali, lahko vodijo v vrsto romantičnih poskusov.

BIK 21-4/20-5 : V zadnjih mesecih ste se močno trudili za denar. Delo, ki ni bilo preprosto, vas je pripeljalo do številnih neprepanih noči. Prihajajo boljše časi!

DVOJČKA 21-5/21-6 : Razen živčne napetosti in duševne izčrpanosti, tipičnih Dvojčkovih težav, je vaše zdravstveno stanje brez pripomb. Varujte se prehladov!

RAK 22-6/22-7 : Če boste znali previdno zmanevirati nekatere posebno občutljive dneve, bo vaše ljubezensko življenje se naprej zadovoljivo in razburljivo.

LEV 23-7/23-8 : Ne glede na to, kako boste zvedeli dobre novice, po telefonu, v pismu ali pri urejanju pravnih zadev, se bo prav komunikacija izkazala za najbolj donosno.

DEVICA 24-8/22-9 : Samo delo vas bo obcasno spomnilo, da ohraniti dobro zdravje zahteva precej truda, skrb in pozornosti, zato ne bodite tako zaverovani v delo.

TEHTNICA 23-9/22-10 : Vasa romantična čustva so čedalje močnejša. Na svoje veliko zadovoljstvo opazite enako tudi pri partnerju. Pomlad očito dobro vpliva na vašo zvezo.

ŠKORPIJON 23-10/22-11 : Zdi se, da bo ugoden razvoj dogodkov na področju denarnih zadev precej tihe, skorajda skrivnostne narave. Finančni uspeh postaja očiten.

STRELEC 23-11/21-12 : Zdravstveni problemi bodo zahtevali vso vašo pozornost, saj prehladi, virusne okužbe ali glavoboli niso nekaj, s čimer se lahko spoprimate z levo roko.

KOZOROG 22-12/20-1 : Ze nekaj časa je položaj v vaši zvezi izmenično rožnat ali pa vznemirljiv. Podobno stanje pričakuje se do konca tega meseca, zato bodite previdni!

VODNAR 21-1/19-2 : Končno bo tudi na vaše denarno področje posijalo sonce, najprej nežno, vendar obetavno. Izogibajte se impulzivnim odločitvam in dejanjem!

RIBI 20-2/20-3 : Morda se vam bodo sem in tja ponovno pojavile že dolgo pozabljene težave. Jasno je, da tako aktivno življenje mora nekeje imeti svoj ventil!

JAMAJKA / KONSERVATIVEC PATTERSON OHRANIL VEČINO POSLANCEV V PARLAMENTU ANTILSKÉ DRŽAVICE

Poziv k skupni molitvi za mir in spravo po treh tednih krvave volilne kampanje

Ves čas volilnega boja sta policija in vojska patrulirali v Kingstonu in drugih krajih Jamajke (Telefoto AP)

Otok sonca in ruma

KINGSTON - Jamajka je otoska država v Velikih Antilih, ki je v svetu znana predvsem zaradi kakovostnega ruma in dobre turistične ponudbe. Otok meri 10.962 kvadratnih kilometrov in ima nekaj več kot dva milijona prebivalcev. Kar 80 odstotkov je crncev, 16 odstotkov je mulatov, ostali so belci. Jamajko je leta 1492 odkril Kristof Kolumb, leta 1655 pa je presel pod britansko krono vse do leta 1962, ko je kot članica Commonwealtha postala neodvisna država. Sedržave je torej formalno britanska kraljica, ki jo zastopa generalni gu-

verner. Jamajka je gorata dežela, saj njen najvišji vrh meri 2257 metrov, tako da je njena odvetna obala (južna in jugozahodna) varna pred orkani, ki pestijo to območje od avgusta do oktobra. Nic cudnega torej, da je prav na južni obali glavno mesto in največje pristanišče Kingston. Dežja je dovolj skoraj vse leto, saj je zaradi svoje obmorske lega sušno obdobje manj izrazito. Več padavin je na severni in severovzhodni obali. Poleg sladkornega trsa, so na otoku nasadi banan, kakavovca, limon, tobaka, kokosove palme

in nageljnovih zbic. Precej razvita je zivilska industrija, ki proizvaja poleg že omenjenega ruma, se sladkor, kakav in cigare. Jamajka ima največji rudnik boksita na svetu, tako da je izvoz te rude ob izvozu zivil ena glavnih aktivnih postavk trgovinske bilance. Na otoku sta dve letalisci: Palisadoes in Montego Bay, ki povezujeta Jamajko s svetom in ji omogočata precejšen turistični obisk. Podnebje je ugodno in sprejemljivo tudi za Evropejce predvsem v zimskih in spomladanskih mesecih, ko je manj padavin in tudi manj vlage.

KINGSTON - Dosedanji premier Jamajke P.J. Patterson je zmagal na nedeljskih parlamentarnih volitvah, ki jih je označeval val krvavega nasilja. Po zmagi je pozval prebivalstvo, naj skupaj z njim moli za enotnost. Čeprav končni volilni rezultati se niso znani, izidi doslej prestetih glasovnic kažejo na premočno zmago Ljudske narodne stranke, ki je osvojila najmanj 45 mest v 60-clanškem parlamentu. Nekateri opazovalci celo menijo, da bo Patterson prejel kar 53 poslancev. Laburisti imajo doslej zagotovljenih 5 poslancev, dobili pa naj bi se enega ali dva. Patterson je v svojem govoru po volilni zmagi pozval bvs prebivalce, naj »zvečer, preden ležemo, vsi molimo za mir, za enotnost, za pomiritev v državi.« V volilnem casu miru namreč ni bilo: 30 letno žensko so zabodli in je umrla, najmanj osem oseb, med njimi policist, je bilo težko ranjenih z nožem ali s strelnim orožjem. V tri tedne trajajoči volilni kampanji pa je bilo ubitih enajst oseb, med njimi funkcionar volilne komisije. Vojska in policija sta patrulirali v Kingstonu se po objavi volilnih izidov, policija pa je tudi včeraj poročala o spopadih v mestu. Prav nič ni pomagalo dejstvo, da je državna televizija ves čas oddajala glasbop mirovnih gibanj in pesmi Martina Luthra Kinga.

Patterson je zmeren konservativec, ki zagovarja

politiko tržnega gospodarstva; mesto premiera je pred letom dni prevzel po odstopu dolgoletnega voditelja Jamajke Michaela Manleya, ki se je lanske leto iz zdravstvenih razlogov umaknil iz aktivne politične dejavnosti. Torkove volitve so bile tako Pattersonovo prvo srečanje z volivci in z izidi je zelo zadovoljen, »vesel«, kot je sam poudaril. Njegova stranka je prejel več kot 60 odstotkov glasov, kar je največ od priznanja samostojnosti Jamajke, ki je bila do leta 1962 britanska kolonija.

Vendar njegovo zadovoljstvo omejuje dejstvo, da je bila volilna kampanja zelo nasilna in da je bila udeležba na volitvah najnižja v zgodovini Jamajke, komaj 67 ali 68-odstotna. Po drugi strani je bil Patterson tekmelec Edward Seaga v svojih predvolilnih

nastopih zaskrbljen in oster obenem. Dejal je, da so bile volitve izvedene na neposten način, priznati pa je moral, »da bi bil porazen tudi če bi bile volitve popolnoma postene«. Seaga je napovedal, da bo po 19 letih vodenja laburistov pomislil na odstop. Vendar pa je zelo verjetno, da je prav odhajajoč Seagov nastop vzrok za njegov poraz. Nekateri ga opisujejo kot »človeka libanonskega izvora«, kar menda tudi je; a ta poudarek označuje njegovo osebnost. Patterson pa je drugačen: clovek, ki je iz male karibske vasice odšel studirat na visoko ekonomsko solo v London, je uspešen pravnik in prav tako uspešen politik, obenem pa zelo priljubljen med ljudmi. Njegova kampanja je bila »za ljudi in med ljudmi«, kar se mu je obrestovalo.

Patterson slavi zmago (Telefoto AP)